

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 35 / Hejmar 414 / Hezîran 2016

Önder Apo'nun İmralı'daki direnişi en büyük öğreticidir

Kürt halkının kış boyu gösterdiği direniş ne yapmamız gerektiğini bize fazlasıyla öğretmiştir. 14 ayı aşan süredir Önder Apo'nun İmralı'da bir milim gerilemeyen direniş duruşu; her türlü tehdide, baskıya, işkenceye rağmen bize devrimi emreden duruşu en büyük öğretmen ve öğretici durumundadır.

Bunları öğrendikten sonra geriye kalan ise işleri nasıl yapmamız gerektiğidir. Ne yapmamız gerektiği değil de nasıl yapacağımızı bilmek, kendimizi işleri yüksek başarıyla yapabilir bir formasyona kavuşturmak çok önemlidir. Bu, propaganda yapmada, örgüt kurmada, halkı eğitmede, siyaset yapmada, diplomatik ustalıkta böyle olduğu gibi askerlikte de böyledir. Her açıdan yaptığımız işlerde uzmanlaşmamız gereken bir dönemde olduğumuz açıktır.

> 2–4

Rojava Devrimi 5. yılında tüm bölge halklarının umudu oluyor

Demokratik Kuzey Suriye Meclisi'nin kuruluşu üzerinden sadece dört ay geçti. Bu meclis yürütmesini belirlemiş, meclis yürütmesi ise federasyonun anayasası anlamına gelen sözleşmesini yazıp, tamamlamak üzeredir. Önüne dört aylık bir süre koyup Suriye'nin kuzeyinde seçimlere gitmeyi hedeflemektedir. Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu eyalet ya da bölgelerin özerkliği üzerinden kurulacaktır. Bölgelerin tarihsel, etnik, kültürel ve coğrafik özgünlüklerine göre özerk yönetimleri olacaktır. Kürtler, Araplar, Asuri-Süryaniler, Türkmenler ve diğer etnik yapılar kendi kendilerini yöneteceklerdir. Bütün halklar ve inanç toplulukları, tüm demokratik haklarına kavuşacak, özgür yaşayacak, kendilerini yönetecek ama aynı zamanda federasyon çatısı altında birleşip, demokratik ortak iradelerini örgütleyeceklerdir.

> 11-13

Ancak zor koşullarda başarmanın iradesine ve tarzına sahip kadrolar dönemin görevlerini yerine getirebilir

Cemil Bayık

PKK'nin öngördüğü kadro, imkansızlıklar içinde, en zor koşullarda önüne hangi sorun gelirse gelsin çözüp aşan karakterdedir. PKK çizgisinde sorunlar gelişmenin diyalektiğidir. Sorunlar çözüldükçe gelişme yaratılır. Engeller aşıldıkça gelişmeler sağlanır. PKK kadroları, militanları, örgüt birimleri sorunlardan, engellerden kaçmayı değil, sorunları çözmeyi, engelleri aşmayı gelişmenin gerekçesi ve diyalektiği olarak görürler. Bu açıdan önlerine sorun ve engel çıktığında bunu mücadeleyle aşmayı esas alırlar. Parti öncülüğü de budur, parti kadrosu da budur, parti öncülüğünün, kadronun önüne çıkan sorunlar karşısındaki tutumu da budur.

Özellikle de kapitalist modernitenin etkileri, madiyatçı karakteri nedeniyle kadrolar, birimler başarı elde etmek için hep imkan talep etmekte, hep kolayı istemektedirler. İmkan az olduğu zaman 'nasıl iş yapacağım, nasıl mücadele edeceğim' demektedirler. Biraz zorluk ortaya çıktığında 'bunu nasıl aşacağım, bu aşılmaz' diyerek mücadele etmeyen, mücadeleden kaçan bir yaklaşım ortaya koymaktadırlar.

> 5-10

Suriye'deki dini etnik ve mezhebi gruplar

Nureddîn Sofî

Suriye, bir halklar ve mezhepler mozaiğidir. Geçmişten günümüze bir çok topluluğun yaşadığı Suriye coğrafyasında, bugün Baas rejimi, varlık gösteren tüm toplulukları yok saymış ve tüm totaliter rejimler gibi varlığını diğer toplulukların yok sayılması üzerine inşa etmiştir.

'Arap Baharı' ardından Ortadoğu'da yaşanan gelişmelerle birlikte gözler Suriye'ye çevrilmiştir. Suriye'de Kürtlerin geliştirmiş olduğu Rojava Devrimi ve uyguladığı demokratik özerklik modeli, bölge halklarının dikkatini çekmiş ve halkların birlikte yaşama umudunu yeşertmiştir.

> 20-25

Zilanca yaşamı hissetmek ve yaşamak

Dilzar Dilok

Şengal'de kadının verdiği mücadele tüm kadınların özgürlüğü için verilen mücadeledir

Sozdar Avesta

Çeşitli projeler adı altında Êzidî kadınları Avrupa'ya götürerek kültüründen, inancından, tarihinden, maneviyatından uzaklaştırmaya çalışıyorlar. Aslında DAİŞ faşizminin katliam ile yapmayı başaramadığını beyaz soykırımla gerçekleştirmek istiyorlar. Amaç budur.

Bugün Şengal'de yaşananlar herkesin gözü önündedir. Şengal'de kalan insanlar bir yandan silahlanıp DAİŞ'e karşı savaşırken, kurumlarını oluşturup örgütlenmelerini yaparken, bir yandan da topraklarını terk etmeyerek yaşamlarını idame etmeye çalışıyorlar.

> 18-19

Hakikat algısıyla büyüyen yaşam en zor acıları bile mutluluğa dönüştürebilir-II

Ortadoğu çalışmalarında düşünce esaretini ve örgütsüzlüğü yaşamamak için büyük mücadele verdim. Çoğu çıkış yapan kişide görülen bir an önce zorlukların yıldırıcı etkisinden kurtulmak için bireysel kurtuluş peşinde koşmak, önünde durulması güç bir eğilimdir. Bu eğilime düşmek, aslında değişik biçimde de olsa, çıkışın yüce anlamından ve özgür değerinden kopmanın başlangıcıdır. Ev-bark, çoluk-çocuk derken, geçim sorunları karşısında en olmadık yerlerde ve ellerde boyun eğmek işten bile değildir. Gerek Ortadoğu, gerek Avrupa bu yoldan binlerce devrimciye ve özgürlük savaşçısına mezar olmuştur.

> 14-17

93 yıllık sömürgeci Lozan ittifakı dağılırken Kürdistan'daki devrimci durum

Önder Apo öncülüğündeki 40 yıllık direnişle, Lozan Antlaşması temelinde ortaya çıkartılan Kürdü inkar eden ve imha etmek isteyen sistem parçalanmış durumdadır. Bu sistem yerel değil küresel bir sistemdir ve soykırımcı bir sistemdir. Böyle bir sistemin oluşumuna küresel kapitalist güçlerle bölgenin yerel ve bölgesel hegemonik güçlerin uzlaşması yol açmıştır. Lozan Antlaşması'ndan beri bu güçler birlik halindeler. Beraberce Kürt inkarı ve imhası zihniyetini, siyasetini, stratejisini yürüttüler, yürütüyorlar. 1923'ü başlangıç alırsak 93 yıldır böyledir.

Duran Kalkan

Özgürlük mücadelemizin 2016 bahar sonuyaz başındaki seyri, düşmanın saldırı tarzında ve taktiklerindeki yeniliklerin neyi ifade ettiği, mücadelemizde aksayan yanların, hata ve eksikliklerin neler olduğu konuları üzerinde yoğun şekilde durmak gerekmektedir. Politik, örgütsel ve taktik-tarz olarak neler üzerinde durup değiştirmemiz gerektiği kadar, sürecin bize ne tür görevler yüklediğini, hangi görevleri başarmakla yükümlü olduğumuzu da mevcut gelişmelerin aydınlatıcılığında somutlaştırmamız önem taşımaktadır.

İçinde bulunduğumuz sürecin en yalın ifadesi şudur ki, herkes bizim ne yapacağımızı takip etmekte, nasıl yapacağımıza bakmaktadır. Dahası bir şeyler yapmamızı istemektedir. Kürt Özgürlük Hareketi ve Kürt halkı olarak Ortadoğu ve dünyada böyle bir konum kazanmış durumdayız. Bu kadar özne haline gelmek, dünyadaki gelişmeler üzerinde etkide bulunur hale gelmek olumlu bir durumdur. Hele hele yüzyıldır inkar edilen, yok edilmeye çalışılan bir toplumun bugün en karmaşık ve yoğun bir savaşın yürütüldüğü bir dünyada kendini dünyanın umudu haline getirmesinden daha güzel bir şey olamaz.

Öyle ki, bir zamanlar Kürdün yokluğuna, yok edilmesine kadeh kaldıranlar şimdi yalvar-yakar etmekteler. Örneğin, YPJ'nin Elysee sarayına gitmesi önemliydi. Unutmayalım ki, Lozan'ı imzalayan ikinci devlet Fransa'ydı. Kürdü yok sayan ve yok etmek isteyen anlaşmanın altında en güçlü imzası bulunan devletlerden bir tanesi Fransa'dır; o sarayda oturanlardır. Şimdi ise Fransa toplumuna umut versin diye Kürt savaşçılarını saraylarında ağırladı, sokaklarında gezdirdi. Yoksa Fransa toplumu faşist saldırı karşısında sinecek, psikolojik ve ruhsal olarak çökecekti. Toplumu o durumdan kurtaran umudu Kürt gençliği, Kürt kadını, Kürt savaşçılığı yaratmaktadır. Kendini 'merkez' sanan toplumlar, Kürt direnişinden umut bekler hale gelmiştir. Bu da iyi bir durumdur ve bu durum öyle kolay ve kendiliğinden de gelişmemiştir.

Hangi zihniyet, hangi çaba, hangi inat ve ısrar böyle bir duruma gelinmesinde rol oynadı? Bu duruma gelinmesinde Önder Apo'nun ve şehitlerimizin büyük emeğinin payı nedir? Ne kadar kan döküldü? Toplum ne büyük fedakarlıkta bulundu? Nasıl zorlu savaşlardan geçildi? İşte bu sorulara yanıt olacak tarihi gelişimi doğru anlamak gerekir. Dolayısıyla 40 yıllık PKK'nin direniş tarihi, 44 yıllık Önderlik yürüyüşünün tarihi dersleri çok çok önemlidir. Kürdü insanlık için umut haline getiren bütün etkenler bu 40 yıllık direnişin içinde saklıdır.

İşin diğer önemli boyutu ise, böyle bir konumda olmanın omuzlarımıza yüklediği çok ağır görev ve sorumluluklardır. Şimdi herkes Kürt savaşçılığından bir şeyler beklemektedir. Bastırılan, şoven milliyetçilikle zehirlenen Türkiye ve Ortadoğu halkları kurtuluş beklemektedir. Daha da önemlisi Kürt halkı beklemektedir. Bakurê Kurdistan'da evi barkı yıkılan, yokluk ve zorluk içinde kalan, kış boyu aç, susuz, uykusuz ve açıkta kalan halkımız kurtuluş ve zafer beklemektedir. Tabii bu gerçekleri göremeyenler için hiçbir okuma ya da tartışmanın öğreteceği bir şey yoktur. Bu kış boyu Cizîr'den Sûr'a, Nisêbîn'den Şirnex'e kadar yaşananlardan ders çıkaramayan beyne ve yüreğe ne anlatılabilir?

Kürt halkının kış boyu gösterdiği direniş ne yapmamız gerektiğini bize fazlasıyla öğretmiştir. 14 ayı aşan süredir Önder Apo'nun İmralı'da bir milim gerilemeyen direniş duruşu; her türlü tehdide, baskıya, işkenceye rağmen bize devrimi emreden duruşu en büyük öğretmen ve öğretici durumundadır.

Bunları öğrendikten sonra geriye kalan ise işleri nasıl yapmamız gerektiğidir. Ne yapmamız gerektiği değil de nasıl yapacağımızı bilmek, kendimizi işleri yüksek başarıyla yapabilir bir formasyona kavuşturmak çok önemlidir. Bu, propaganda yapmada, örgüt kurmada, halkı eğitmede, siyaset yapmada, diplomatik ustalıkta böyle olduğu gibi askerlikte de böyledir. Her açıdan yaptığımız işlerde uzmanlaşmamız gereken bir dönemde olduğumuz açıktır.

93 yıllık inkar siyaseti: Lozan

Önder Apo öncülüğündeki 40 yıllık direnişle, Lozan Antlaşması temelinde ortaya çıkartılan Kürdü inkar eden ve imha etmek isteyen sistem parçalanmış durumdadır. Bu sistem yerel değil küresel bir sistemdir ve soykırımcı bir sistemdir. Böyle bir sistemin oluşumuna küresel kapitalist güçlerle bölgenin yerel ve bölgesel hegemonik güçlerin uzlaşması yol açmıştır. Lozan Anlaşması'ndan beri bu güçler birlik halindeler. Beraberce Kürt inkarı ve imhası zihniyetini, siyasetini, stratejisini yürüttüler, yürütüyorlar. 1923'ü başlangıç alırsak 93 yıldır böyledir. Lozan uygulamaya da bu biçimde girmiştir. Küresel kapitalizmle uzlaşan Kemalist hareket böyle bir süreçte Osmanlı'nın kalıntıları üzerinden devletleşmeye başlamıştır.

93 yıldır süren bu birlik, geçen zamanda bazı bakımlardan delinmiş ve kısmen parçalanmıştır.

Bunlardan birincisi, 1970'lerin başında oldu. Türkiye'de resmi ideoloji olan Kemalist ideoloji kırıldı. Tek ideoloji yerine birçok ideolojik akım çıktı: Milliyetçilik çıktı, sosyalizm çıktı, dincilik çıktı. Ulus devlet milliyetçiliğinin yanında diğer akımlar da ortaya çıktılar. Ulus devlet milliyetçiliği bu akımların ortaya çıkışını engelleyemedi. O ortamdan yararlanarak Kürt Özgürlük Hareketi, Önder Apo da o zaman çıkış yaptı. Resmi ideolojinin parçalanması böyle bir önem arz etti. Bir çok Kürt grubu, örgütü 1970'lerde ortaya çıktı. Öyle bir ideolojik yarılma olmasaydı Kürt Özgürlük Hareketi çıkış yapacak fırsatı yakalayamayabilirdi. PKK daha bir propaganda grubuyken 18 Mayıs 1977'de Haki Karer yoldaşı katlettiler. "Niye Kürt diyorsun, niye Kürdün kurtuluşundan söz ediyorsun!" diye Haki Karer'i katlettiler. Propagandaya bile bu kadar karşıt, ondan bile bu kadar korkuyorlardı.

İkinci önemli süreç; 1980 başındaki gelişmelerdir. İran İslam Devrimi ve arkasından gelişen İran-Irak savaşı Kürdistan üzerindeki ortak yönetimi parçaladı. Kürdistan, I. Dünya Savaşı ardından İngiltere ve Fransa tarafından bölünüp parçalandı ve şimdiki dört parçalı Kürdistan oluştu. Her parça Ortadoğu'da ortaya çıkarılan bir ulus-devlete verildi. Fakat hiçbir devlet kendi egemenliğindeki parçada kendi başına söz sahibi olamadı. Kürdistan'ı parçalayıp her parçayı bir devlete vermiş olsalar da, Kürt sorununu yöneten ortak bir yönetim her zaman var oldu. 1945'e kadar İngiltere bunun içindeydi, 45'den sonra ise Amerika bunun içine girdi.

Kürdistan'ı denetimde tutan devletler kendi aralarında Bağdat Paktı, Sadabad Paktı, SENTO gibi askeri paktlar (anlaşmalar) kurdular. Bu askeri-siyasi ittifakların temel amacı bölünmüş ve inkar edilmiş Kürdistan'ı birlikte yönetmekti. İlkesi ise şuydu: Hiçbir devlet diğerlerinin görüşü olmadan, küresel kapitalizmin görüşü olmadan kendi başına bir Kürt politikası geliştirmeyecek, Kürtlere karşı bir tutum değişikliği geliştirmeyecek! Bu anlaşmaya göre, bu devletler birbirleriyle savaşıyor dahi olsalar, söz konusu Kürtler olduğunda hiç kimse Kürtleri bir birlerinin aleyhine desteklemeyeceklerdi.

1973'de Qendîl Gelalê'de Barzani ile Saddam özel otonomi anlaşması imzaladılar. Anlaşmaya Türk genelkurmaylığı derhal müdahale etti ve anlaşmayı bozdurttular. Saddam anlaşmayı bozmak zorunda kaldı. Anlaşmayı bozan TC yönetimi, Türk genelkurmayı oldu. 1987'de TSK Kara Kuvvetleri Komutanlığından emekli olan Necip Öztorun anıların yayınladığı kitap içerisinde bu anlaşmaya ilişkin şunları söylüyordu: "Gittik ve müdahale ettik!" Kendisi de gidip müdahale eden heyetin içerisindedir. Bunlar somut belgelerdir.

Kürdistan'ı egemenliği altında tutan dört devletle birlikte İngiltere ve ABD'nin de içinde olduğu bu ortak yönetim ilk defa İran-Irak savaşıyla kırıldı. İran İslam Devrimi'nin Kürdistan'a hayrı budur. O devrim İran-Irak savaşına yol açtı. İran-Irak savaşı olunca ve taraflar birbirini yenemeyince karşılıklı Başûr ve Rojhilat Kürtlerini kendi yanlarına çekmeye çalıştılar, kendilerine göre diğer devletlerden izin almadan Kürt politikası oluşturdular. Dolayısıyla Türkiye-Suriye-Amerika devreden çıktı. Kürtlere dair ortak karar alma sistemi dağıldı. Böyle olunca Kürdistan'ı bölen sınırlar zayıfladı. Sınırların etrafındaki askeri denetim zayıfladı. İşte PKK, ideolojik ve siyasi olarak Türkiye'deki resmi ideolojinin kırılışı ortamında çıkış yaptı. Gerilla ise İran-Irak savaşının siyasi olarak Kürdistan üzerindeki yönetimi parçaladığı ortamdan yararlanarak çıkış yaptı. 15 Ağustos Atılımı temelinde gerilla direnişi, bu durumun yarattığı siyasi, pratik, askeri ortama dayanarak çıkış yaptı ve gelişme sağladı.

Süreç ilerledi, Türkiye, "Gerillaya karşı savaşta başarı kazanamıyorum" diye sorunu 1985'te NATO'ya götürdü. 1987 yazında Bakurê Kurdistan'da 'Olağanüstü Hal' ilan ettiler. NATO ile Türkiye Olağanüstü Hal temelinde PKK'yi imha ve tasfiye planı yaptılar. Küresel düzeyde PKK'ye karşı ortak operasyon yapmak üzere plan yaptılar. O planın en önemli başlıklarından birisi İran-Irak savaşının sona erdirilmesiydi. PKK gerillasına karşı yürütülen küresel operasyona destek olsun diye İran-Irak savaşı bitirildi. Dolayısıyla 1988 baharında İran-Irak savaşını sona erdiren anlaşma böyle ortaya çıktı.

Kürdistan'ı egemenliği altında tutan ortak yönetim yarılmaktadır

Bu 93 yıllık ortak Kürdistan egemenliğinin geçen süreçte ideolojik ve siyasi-askeri olarak yarılması bu biçimde yaşanmıştır. Biri 70'li yılların başında diğeri ise 80'li yılların başında olmuştur. Bu yarılmanın üçüncüsü şimdi olmaktadır. Şimdi bu sistemin merkezinde yer alan küresel kapitalist güçlerle, Kürdistan üzerinde soykırım egemenliği sürdüren, Kürt inkarının zihniyet ve politika olarak sözcülüğünü yapan TC arasında derin bir çelişki vardır. 93 yıl sonra ilk defa böyle bir siyasi ve askeri çatışma durumu yaşanmaktadır.

Bu duruma yol açan esas etmenler ise; *Birincisi*, Kürtlerin özgürlük direnişidir. *İkincisi*, I. Dünya Savaşı'nın Arapları ikinci sınıf toplum sayarak parçalayıp zayıflatma politikasına karşı Arap toplumunun tepkisi ve bu temelde geliştirdikleri direnişlerdir; Arap baharı denen süreçle de bunun bağı vardır. *Üçüncüsü*, Sovyetler Birliği'nin çözülüşü ardından, '90 başından itibaren başlayıp 26 yıldır süren III. Dünya Savaşı'nın çelişki ve

çatışmalarıdır. Şimdi tüm bunlar birleşmiş ve savaş gelip Türkiye-Suriye-Irak üçgeninde odaklanmıştır.

Savaş, Körfez Savaşıyla Irak'ta başladı, Irak ve Afganistan savaşlarıyla sürdü, daha sonra Tunus, Mısır ayaklanmaları oldu. Sonunda "Çözüm Suriye'den gelişecek" diye herkes Suriye üzerinde odaklanmaya başladı. Suriye'de çözüm üretilemedi. Ne askeri çatışmalar ne de Cenevre görüşmeleri herhangi bir çözüm yaratmadı. Dolayısıyla çatışmalar Türkiye, Suriye ve Irak'ta odaklandı. Çözümün anahtarı da Türkiye oldu. Irak ve Suriye'nin çözümün anahtarı olmasını Türkiye engelledi. Hiçbir devletin sorunlarını çözmesine izin vermediler.

26 yıllık savaşta bir sürü devleti yıktılar ama yerine yenisini kuramadılar. Ortadoğu'da eski yıkılıyor ama yeni inşa edilememektedir. Çünkü yeninin inşa edilmesini Türk ve İran statükoculuğu engellemektedir. Bundan dolayı da Türkiye ve İran'da değişim olmadan Ortadoğu'da değişimin olamayacağı net olarak ortaya çıkmıştır.

Türkiye ve İran nasıl değişir ve yapılanırsa, Ortadoğu'nun bütünü de o şekilde yapılanır. Türkiye ve İran tarihsel, siyasal ve coğrafik olarak böyle bir öneme sahiptir; hem toplumsal ve uygarlıksal gelişmeler açısından böyledir hem de devletleşme açısından böyledir. Mevcut İran ve Türkiye sınırları dışında, başka bir yer Ortadoğu'nun geleceğini belirlemiyor. Devletçi çıkış hızla Sümer ve Babil'de gerçekleşiyor. Oradan Anadolu'ya, İran ve Yunanistan'a açılıyor. Irak ve Mısır merkezli Arap çıkışı, kısa sürede başka merkezleri ortaya çıkararak onlara tabi oluyor. İslam devriminin çıkışı da Arabistan'da oluyor. Ama oradan Ortadoğu'ya belli bir yayılma yaşadıktan sonra, Osmanlı ve İran İmparatorluklarının denetimine giriyor.

I. Dünya Savaşı sonunda İngiltere ve Fransa masa üzerinde Arap topraklarını cetvel ile böldüler; her 'emir'e bir devletçik verdiler. Bir sistem kurmak istediler ama onların nasıl gelişeceği Türkiye ve İran'daki sistemlerin şekillenmesine bağlı oldu. Türkiye'deki Kemalist hareket gelişip ulus-devleti oluşturunca, Ortadoğu'daki ulus devlet sistemleri de onun taklidi haline geldiler. Baasçılık ve Nasırcılık, Kemalizm'in Arap versiyonları olarak ortaya çıktılar. Hem siyasi sistem olarak hem ideolojik olarak böyle şekillendiler. Şimdi de böyle olmak zorundadır. Çünkü bu işin mantığı ve stratejik duruşu böyledir. Bu nedenle Ortadoğu savaşı Türkiye, Suriye ve Irak üçgeninde odaklandı ve bu üçgen de çözümü Türkiye'de arar hale geldi. Bundan dolayı çözüm anahtarının Türkiye'de olması anlaşılır bir durumdur.

Ortadoğu savaşı, Türkiye-Irak-Suriye üçgeninde çözüme kavuşacaktır. Bu çözüm de Türkiye'den olacaktır. Türkiye'deki çözümün anahtarı da Kürt sorunudur. Bu çözümü yaratacak olan da tartışmasız Kürt Özgürlük Hareketi'dir. Bir çok çevre ve halk bunun için Kürt direnişine umut bağlamakta, dünyaya özgürlüğü ve demokrasiyi getirecek hareket olarak görmektedir. Tüm dünya Ortadoğu'daki savaşa kilitlenmiş durumdadır. Ortadoğu'da süren III. Dünya Savaşı'nın sonuçları, Türkiye'deki mücadele ve yeniden yapılanma ile ortaya çıkıp netleşecektir. Şuan gelinen nokta budur.

Bugün, "Nasıl bir Türkiye?" çatışmasını yürüten güçler ABD, Erdoğan ve PKK'dir

Türkiye üzerindeki mücadelede de üç çizgi mücadele halindedir:

Birincisi; küresel kapitalizmin, ulus üstü sermayenin daha fazla kâr ve sömürü temelinde Ortadoğu'daki ulus-devlet statüsünde belli değişiklikler yapma çizgisidir. Büyük Ortadoğu Projesi ile yapmak istediği müdahalelerdir. Çeyrek asırdır bu esas üzerinden müdahaleleri gerçekleşiyor.

İkincisi; Türkiye'nin başını çektiği ulus-devlet milliyetçiliği çizgisidir. Bu çizgi Kürt düşmanıdır; inkarcı ve imhacıdır. Statükosunun olduğu gibi devam etmesini istemekte ve en ufak değişikliği kabul etmemektedir. Statükonun çok kısmi bir değişiminden bile Kürtlerin faydalanabileceğini düşünerek bu değişimden korkmaktadır.

Diğer güçlerden Tayyip Erdoğan'ın, AKP-CHP-MHP ittifakının ise yeni bir tarafı yoktur. Onlar eski ulus-devlet statükoculuğunu zihniyet ve strateji olarak olduğu gibi devam ettirmek istemekteler. En küçük bir değişime, esnekliğe yer vermemekteler. "Ya teslim alacağız ya imha edeceğiz!" demekteler. Tayyip Erdoğan'ın Kürtlere biçtiği gelecek budur. Başka bir yaşam da öngörmemektedir. Erdoğan işi o kadar ileri götürdü ki, "Kürtleri yok edene kadar savaşacağız" demektedir. Kendi varlığını, TC devletinin ve Türk ulusunun varlığını Kürtlere karşı savaşıp Kürdü yok etmekte gördüğünü söylüyor. Tayyip Erdoğan Türkçülüğü öyledir.

Varlığını ve iktidarının devamını Kürdü yok etmede gören AKP-Erdoğan, bu temelde de CHP ve MHP ile birleşmiştir. Önder Apo daha önce, "*Türkiye'de yeşil, kara ve beyaz faşizm birleşmiştir*" demiştir. Derin devlet denen birlik de budur. Beyaz, yeşil ve kara Türkçü faşizmin birbirinden fazla farkları yoktur. Mesele devlet statükosunu korumak ise gerisi teferruattır. Mustafa Kemal de, "Söz konusu vatansa, gerisi teferruattır" demiştir. Aslında 'vatan' denilen hikayedir. Asıl olan ulus-devlet statükosunu korumaktır. Bu faşist birliği ordu-kontrgerilla yürütmektedir. Türkiye'de siyasi oligarşi çökmüştür; partiler çökmüş, meclis çökmüş ve ortada siyasi yapı diye bir şey kalmamıştır. Tayyip Erdoğan meclisi de kapıkulu haline getirdi, hükümeti ve yargıyı denetimine aldı. Böylece her şeyi denetimine alan tekleşmiş bir diktatör haline getirdi kendini. Erdoğan, Bahçeli ve Kılıçdaroğlu, sözde birbiriyle kavga ediyor ve bir birbirlerine söylemedik söz bırakmıyorlar. Ama ulus devlet statükosunun ayakta tutulması gündeme getirildiğinde aynı yerde duruyorlar. Kavgaları da yüzeysel ve danışıklıdır. Bir nevi sokak kavgasıdır.

Bu ulus-devlet statükosunun en temel karakteri Kürt düşmanlığıdır. Erdoğan, AKP'nin yönetici ve milletvekillerine Saray'da verdiği yemekte, "Kuzey Suriye'de Kürtlerin etkinlik kazanmasına asla izin vermeyeceğiz" diyordu. Yani herkes Suriye'yi ele geçirebilir ama Kürtler asla hiçbir şey elde edemezler! Geçenlerde de elçileri toplamış, "YPG ve YPJ'ye karşı sonuna kadar savaşacağız" diyordu. Bu sorunun ne kadar derinlikli ve çetrefilli olduğunu anlamak açısından önemlidir. "Kürt sorunu" deyip geçmemek gerekiyor.

Üçüncüsü; Kürt Özgürlük Hareketi'dir. Önder Apo bu üçüncü çizgiye "Demokratik Türkiye Çizgisi" demiştir. Bu çizgi, Kürt sorununun Demokratik Özerklik temelinde ve Türkiye'nin demokratikleşmesine bağlı olarak çözüme kavuşturulması çizgisidir. Bunun motor gücü Kürdistan Özgürlük Hareketi'dir. Bugün bu mücadele Türkiye'nin en ilerici ve demokratik çevreleri ile ittifak yapmaya ve alternatif bir güç olmaya çalışmaktadır. İşte HDK ve HDP cephesi barış ve demokrasi bloğu oluşturmaya ve demokratik siyaseti bu temelde geliştirmeye çalışmaktadır. Halkların Birleşik Devrim Hareketi-HBDH ise Türkiye'nin bütün devrimci-sosyalist hareketlerini bir araya getirerek demokratik Türkiye devriminin ihtiyaç duyduğu öncülüğü ortaya çıkarmaya çalışmaktadır. Zayıflıkları olsa da alternatif Türkiye'yi ortaya çıkaran da bu güçtür.

Bugün, "Nasıl bir Türkiye?" çatışmasını yürüten güçler ABD, Erdoğan ve PKK'dir. Bu güçler içerisinde güçlü bir yenilik projesi olan sadece Kürt Özgürlük Hareketi'dir. Türkiye'nin demokratik değişim ve dönüşümünü istemektedir. Demokratik Türkiye Devrimini öngörmektedir. Kürt sorununun, bütün özgürlük sorunlarının böyle bir demokratik devrim temelinde çözülmesini öngörmektedir. Genelde Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi'nde kendi siyasi hedefini oluşturmaktadır.

Kapitalist sistem, Türkiye'de ikiye ayrılmış durumdadır

Silahlı çatışma boyutu bir AKP-PKK mücadelesi olarak sürmektedir. Ama siyasi boyut onu aşan bir düzeydedir. Ortadoğu'daki savaşın Türkiye'de odaklanmasının tarzı ve güç dengeleri de bu şekilde gelişmektedir. Onun ötesindeki bir silahlı çatışmaya dönüşmemektedir. Çünkü Türkiye bir NATO üyesidir. Ortadoğu'nun diğer ülkelerinde olduğu gibi Türkiye'ye askeri bir müdahale gerçekleşmiyor. Diğer ülkeler NATO ülkesi değildir. Bu ülkelere açık veya gizli bir şekilde askeri müdahalede bulunuldu. Türkiye'ye böyle bir müdahalede bulunma ihtiyacı duymuyorlar. Türkiye ordusu zaten NATO'nun denetimindedir. Genel anlamda müdahale ekonomik ve siyasi temeldedir.

Küresel kapitalist sistem ile Ortadoğu'nun statükocu devlet sistemleri arasındaki mücadele günümüzdeki siyasi yöntemlerle sürmektedir. Bugün ise bu mücadele ve çelişkiler en belirgin hale gelmiş durumdadır. Bir tarafta ulus devlet sistemi, diğer yandan ABD ve Avrupa hatta Rusya durmaktadır. Bu şekilde kapitalist sistem Türkiye'de ikiye ayrılmış durumdadır. Türkiye'de nasıl bir siyasi sistem oluşacağı konusunda kavga içerisindeler.

Türkiye cephesinde her ne kadar ulus devlet zihniyeti bunun önünü almaya, Türkiye toplumunu faşist bir ruh ile zehirlemeye, Kürt düşmanı haline getirmeye çalışıyor olsa da Türkiye toplumunun geneli üzerinde bu yaklaşım etkili değildir. Lümpen ve orta sınıf dediğimiz kesimler ve ceplerini dolduran para babaları buna kulak kabartsalar da Türkiye toplumunun büyük bir kesiminin buna karşı olduğunu biliyoruz. Tersine Kürt sorununun çözümünü istiyorlar. Geçen yıllarda adının çok dile geldiği ama pratik olarak yürütülmeyen Demokratik Çözüm Süreci'nin devam ettirilmesini ve sonuca götürülmesini istiyorlar. Böylesi bir sürecin de Kürt sorununun çözümü ile sonuçlanacağını herkes biliyor. Dolayısıyla, "Kürtlere hakları verilmeli ve bu temelde barış ve demokrasi gelişmelidir" diyen çok büyük bir toplumsal kesim vardır. Polis zoru ve psikolojik savaş terörü ile bu kesimler susturulmaya çalışılsa da var oldukları kesindir.

Türkiye'de milletvekili dokunulmazlıklarının kaldırılması da bu konuda bir ölçü oldu. Türkiye'de iki çizgi belirginlik kazandı. Bir taraf ulus-devlet faşizmini temsil ediyor. Birçok konuda birleşip ortak hareket ediyorlar. Bu konuda da birleşip "evet" dediler. Bir de HDP'de birleşmiş devrimci demokratik blok var ve dokunulmazlıkların kaldırılmasına "hayır" dedi. Şimdi iktidarda olan ulus-devlet faşizmidir. Onun alternatifi olan ise devrimci demokrasidir. Böyle bir düzeye gelmiş olmak Türkiye devrimi açısından önemlidir. Geçmişte durum daha tehlikeliydi; ulus-devlet faşizmi kendi içinde alternatifler üretiyordu. Biri diğerinin alternatifi oluyordu. Ama dokunulmazlık meselesi gösterdi ki, CHP ve MHP, AKP'nin alternatifi değil, koltuk değneğidirler. Alternatif ise demokratik devrim güçleridir. Bu netleşme, muğlaklık ve hileleri ortadan kaldırmış, toplumu aydınlatmıştır.

Faşist blok referandumdan korktu!

24 Temmuz saldırıları başladığında AKP hükümeti sürece tümden hakim değildi. O dönem çatışma sonuçlarına dönük nasıl büyük tepkilerin olduğunu gördük. O tepkiler azalmadı, tersine daha da arttı. Örneğin, "Dokunulmazlık oylamalarını referanduma götürür, halk oylaması yaparız" diyenler oldu. Ama bunu göze alamadılar. Özellikle Türkiye'de faşizmin temsilciliğini yapan Kemal Kılıçdaroğlu ve Bahçeli gibi kişilikler, MHP ve CHP çizgisi bu referandumu engelledi. Bu konuda hem Erdoğan'ı uyardılar hem de böyle bir gidişatın önünü kapattılar. Referanduma gitmek yerine, mecliste oy vererek bu sorunu 'çözdüler'. Erdoğan'a açık bir şekilde, "Referanduma giderseniz kaybedersiniz" dediler.

Kemal Kılıçdaroğlu, "Referanduma gidilseydi Kürtler ve Türkler birbirinden ebediyen kopacaklardı" diyordu. Bu, kendine göre bir değerlendirmedir. Ama net olan dokunulmazlıkların kaldırılmasını isteyen faşist blok kesinlikle kaybedecekti. Türkiye toplumu dokunulmazlıkların kaldırılmasına 'hayır!' diyecekti ve dokunulmazlıkların kaldırılmasını isteyen üç parti de kaybedecekti. Dolayısıyla 7 Haziran seçiminin çok daha ileri bir durumu başlarına gelecekti. Ondan korktukları için referanduma gitmediler.

Yeni hükümet ve başbakan Binali Yıldırım için, "Düşük profilli başbakan" deniliyordu. Ama Binali Yıldırım'ın profili yoktur. ANAP döneminde Özal cumhurbaşkanı olduğunda, başbakanlığı Yıldırım Akbulut diye bir adama bırakmıştı. O da Binali Yıldırım gibi Erzincanlı idi. Bunlar Erzincan'ın da prestijini bozdular. Akbulut hiçbir şey bilmiyordu. Bütün konuşmalarının sonunda "diye düşünüyorum" diyordu. Binali Yıldırım da ağzını açınca, "Erdoğan başkan olacak, mutlaka bunu gerçekleştireceğiz" diyor. Oraya kilitlenmiş ve başka bir şey söylediği yoktur.

Yani ortada bir hükümet falan yoktur. Aslında Ahmet Davutoğlu hükümeti böyle çabalar gösteriyordu. Ama o da kalmadı, geriye Erdoğan'ın ağzına bakan ve emirlerini uygulayan bir güç kaldı. Ortada ne yönetim, ne de siyaset kaldı. Partilerin hepsi de karışıktır. AKP kendi içinde çatırdıyor. Erdoğan'ın eski arkadaşlarının hiç birisi partide kalmadı. Onların hepsi şuan muhalif oldukları ve Erdoğan'ın politikalarına karşı olduklarını ilan ettiler. Abdullah Gül'den Bülent Arınç'a ve en son Ahmet Davutoğlu'na

Ortadoğu'da eski yıkılıyor ama yeni inşa edilememektedir. Çünkü yeninin inşa edilmesini Türk ve İran statükoculuğu engellemektedir. Bundan dolayı da Türkiye ve İran'da değişim olmadan Ortadoğu'da değişimin olamayacağı net olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye ve İran nasıl değişir ve yapılanırsa, Ortadoğu'nun bütünü de o şekilde yapılanır. Türkiye ve İran tarihsel, siyasal ve coğrafik olarak böyle bir öneme sahiptir; hem toplumsal ve uygarlıksal gelişmeler açısından böyledir hem de devletleşme açısından böyledir.

kadar böyle bir kopuş var. MHP zaten kendi içinde kavgalıdır. Kongrenin olup olmayacağı tartışmaları var. Muhalifler, Bahçeli'yi düşürmeye çalışıyorlar. CHP içi zaten eskiden beri kavgalıydı. Bu kavganın merkezinde III. Dünya Savaşı var. Bu partilerde ABD ve AB kavgası ile geleneksel ulus devlet zihniyetinin arasındaki kavga var. Kısacası, mevcut partiler bölünmüş, parçalanmış ve çökmüş durumdalar. Siyaset, düşünce ve yönetim kurumu diye bir şey kalmamıştır. Her şeyi AKP belirliyor ve onun da ipleri Erdoğan'ın elindedir.

Kılıçdaroğlu, Kürt düşmanlığında Erdoğan'la yarışmaktadır

Mevcut ulus-devlet yapılanması çökerken yenisi yapılanacaktır. Bu yeni yapılanmada Erdoğan tek adam diktatörlüğünü yasallaştırmaya çalışıyor. Zaten eskiyi yıktığını belirtiyor. Bütün çabaları başkanlık üzerinedir. Şimdi bu başkanlık sisteminin Amerikan tarzı mı olacağı, Türk tarzı mı olacağı tartışılıyor. Ama ilginç bir durum ortaya çıktı. Kemal Kılıçdaroğlu, "Eğer Amerikan tipi olursa biz tartışmaya hazırız" dedi. Binali Yıldırım hemen üstüne atlayıp, "Tamam, ABD tipi olsun" dedi. Bu sefer Kılıçdaroğlu, "Peki Türkiye'de de eyaletler olacak mı, her eyaletin yasası ve hükümeti olacak mı? Eğer öyleyse Türkiye bölünür, siz bölücüsünüz" dedi. Çok anormal bir görüş ortaya koydu.

Mevcut CHP artık Kürt düşmanlığının sözcülüğünü yapmaktadır. Sözde sosyal demokratlar ama öyle anlaşılıyor ki 1930'lu yılların diktatörlük ve mili şeflik zihniyet ve çizgisini olduğu gibi sürdürüyorlar. CHP'yi farklı gözle ele almak isteyenler sık sık çıkmaktadır. Örneğin dokunulmazlık oylamalarında da bazı çevreler, "AKP, CHP'ye çok yüklendi, Kılıçdaroğlu o yüzden evet demek zorunda kaldı" diyordu. Bu görüş yanlıştır. Kılıçdaroğlu, Kürt düşmanlığında Erdoğan'la yarışmaktadır.

Öbür taraftan uluslararası güçler, ABD ve AB, Türkiye için belli değişiklikler istemektedir. Türkiye'deki ulus-devlet sistemi biraz esnesin ama mevcut sistem korunsun anlayışındalar. Onlar Ortadoğu'da sermayenin daha serbest dolaşması için sınırların açılmasını istemekteler. Bu kadar katı gümrük sınırları olmasın istemekteler. Bu, kapitalizmin azami kâr kanunu gereğidir. Onu da ulus-devlet statükoculuğu kabul etmemektedir. Yoksa Büyük Ortadoğu Projesi'nde Türkiye için büyük değişiklikler öngörülmemiştir. Bazı özgürlüklerin gelişmesini istiyorlar ki, işte "Terörle mücadele yasasında bazı değişiklikler yapılsın, ifade özgürlüğü gelişsin" gibi çok kısmi reformlar yaptırmak istiyorlar. Bu yüzden aralarında çatışma ve çelişki vardır. Bunun ötesinde Ortadoğu'da Batı kapitalizminin ajanlığını yapan Türkiye devlet sisteminin olduğu gibi devam etmesini istiyorlar.

Bu durumda en ciddi alternatif Demokratik Türkiye alternatifidir. 7 Haziran seçim sonuçlarında, bu alternatif önemli bir siyasi sonuç açığa çıkardı. Türkiye toplumunun artık demokratik sistem istediğini kanıtladı. Türkiye'nin yönü demokrasiye doğrudur. Faşist güruhlar bundan dolayı korkuya kapıldı. Hemen bir araya geldiler ve 24 Temmuz 2015 topyekûn özel savaş saldırısını başlattılar. Buna karşı Kürt Özgürlük Hareketi direnişe geçince, direnişi demokratik özyönetimler temelinde şehre taşıyınca, Çöktürme Eylem Planı temelinde yıkma, yakma ve tahrip etme planlarını geliştirdiler.

Tabii bu saldırılar Türkiye-ABD ittifakı temelinde geliştirildi. Sözde DAİŞ'e karşı ortak koalisyon olmak üzere anlaştılar ama PKK'ye saldırı başlattılar.

En ciddi alternatif Demokratik Türkiye alternatifidir. 7 Haziran seçim sonuçlarında bu alternatif önemli bir siyasi sonuç açığa çıkardı. Türkiye toplumunun artık demokratik sistem istediğini kanıtladı. Faşist güruhlar bundan dolayı korkuya kapıldı. Hemen bir araya geldiler ve 24 Temmuz 2015 topyekûn özel savaş saldırısını başlattılar. Buna karşı Kürt Özgürlük Hareketi direnişi demokratik özyönetimler temelinde şehre taşıyınca, Çöktürme Eylem Planı temelinde yıkma, yakma ve tahrip etme planlarını geliştirdiler.

TC saldırı başlattı, ABD de ona destek verdi. ABD'nin amacı AKP ve PKK'yi savaştırıp iki tarafı da zayıf düşürerek kendine bağlamaktı. Erdoğan ve AKP, ABD'nin desteğini alınca, "PKK'yi ezerim, Kürtleri sindiririm ve tek irade olarak ben kalırım" diye düşünerek kış boyunca barbar saldırılar geliştirdi. İki gücün de çıkarları çakışınca, birlikte böyle bir saldırı planı yaptılar. ABD, "AKP'nin buna hakkı vardır" dedi ve kış boyunca bu barbarlığa karşı çıkmadı. Fakat bahar gelince bu iki planın da başarıya ulaşmadığı ortaya çıktı. AKP zorlandı, Erdoğan gidip ABD'ye yalvardı. Ama PKK ve Kürt direnişi ağır bedeller ödese de ezilmedi. ABD'ye teslim olacak bir noktaya gelmedi. Diğer yandan AKP, PKK'yi ezemedi ve her ikisinin de planı bozuldu.

Özellikle ABD cephesinde 2016 baharıyla birlikte yeni politikalar ortaya kondu. Çünkü bu yıl ABD'de seçim yılıdır. Mevcut iktidar, yani Demokratlar mutlaka kazanmak istiyor ve iktidarını devam ettirmek istiyor. Seçimi kazanabilmesi için de Ortadoğu savaşında başarı elde etmesi lazım. Mesela 2014'deki ara seçimde Cumhuriyetçiler kazandı. Bu yönetim mevcut haliyle Ortadoğu'da güçlü zaferler kazanmayı planlamış durumdadır. Hedef olarak da Rakka ve Musul operasyonlarını planladılar. ABD başkan yardımcısı bu temelde Türkiye, Bağdat ve Hewlêr'e gelerek, "Ben Musul'u kurtarmak için görevli geldim" dedi. Bu şekilde Musul operasyonunu başlattılar, Rakka operasyonu da bu şekilde sürmektedir.

ABD'nin Rakka ve Musul operasyonlarını başarıyla tamamlaması için de Kürtlerin desteğini alması gerekiyor. ABD, YPG ve YPJ olmadan bu operasyonu başaramaz. Bununla da bağlantılı olarak Bakur'daki savaş Ortadoğu'da DAİŞ'le mücadeleyi zayıflatmaktadır. Bu da ABD'nin seçim planlarını bozmaktadır. Bakur'daki savaş sürerse Kürt Özgürlük Hareketi diğer alanlara güç ve destek sunamaz. Bunun üzerine Amerika savaşın durdurulmasını istedi. Bu temelde taraflara baskı yapmaya başladı. Hareketimiz, "Savaşı biz başlatmadık. Siz arabulucu olup bu sorunu çözün, sorumluluk alın" dedi. Bunun üzerine ABD, Erdoğan'ın üzerine gitti. Bunun için Obama Erdoğan'a, "Ateşkes ilan edin, biz arabulucu olalım" demiş. Erdoğan da, "Suriye de YPG'den uzak durun, ne istiyorsanız verelim" demiş. Ondan sonra birbirinin aleyhine açıklamalar yapıldı. Erdoğan bunları kabul etmeyince ABD, Ahmet Davutoğlu'yla aynı pazarlığı yapmak istedi. Erdoğan bunu fark edince Davutoğlu'nu görevden düşürdü. ABD ve Almanya'ya gitmesini engelledi.

Erdoğan herkese yalvar yakar olmuştur

Erdoğan, ABD ve Avrupa ile anlaşamayınca, şimdi İsrail, Rusya ve İran ile yeni anlaşmalar yapmak istemektedir. İlk adımı İsrail ile yapılan anlaşma ile atmış oldu. Hatta AKP ile Esad rejiminin, İran desteğinde Cezayir'de bir görüşme yaptığı söylenmektedir. Burada Kürtlerin Suriye'de bir statü elde etmemesi üzerine anlaşmışlar. Bölge statükoculuğunun, Kürt karşıtı bir görüşme ve antlaşma yapmaları söz konusudur. AKP herkese yalvar yakar, "PYD ve PKK'den uzak durun, size istediğinizi verelim" demektedir. Erdoğan, Putin'e mektup gönderip "yeniden ilişki kuralım" diye yalvarıyor. Erdoğan son olarak da düşürdüğü uçak için değil ama ölen pilot için gönderdiği 'başsağlığı' mektubu ile özür dileyerek Rusya ile yeniden ilişkileri başlatma adımı attı. İran ile bu temelde ilişkilerini sürdürüyorlar. ABD ve Avrupa'ya hergün yalvarıyorlar. İlker Başbuğ, "Mevcut politikalar değiştirilmeli. Rusya, İran ve Esad ile iyi ilişkiler geliştirilmeli" diyordu. Her an bu ilişkiler kurulabilir. Türkiye'nin her şeyini bu temelde pazarlıyorlar. Bunlar çıkar ilişkileridir.

Bu bakımdan güncel durum bizim açımızdan önemlidir. Buna devrimci durum deniliyor. Bu imkan ve fırsatların zamana yayılmadan mutlaka değerlendirilmesi gerekir. Değerlendirebilirsek Bakur'da mutlaka zafer kazandıran bir devrimci hamle yaparız. Değerlendiremezsek imkan ve fırsatlar heder olur.

ABD ise bir yandan AKP ile çatışma içerisindeyken, bir yandan da Suriye'de kendi politikasını yürütmeye çalışıyor. Mesela YPG ve YPJ güçlerinin Fırat'ın batısına geçmesi Türkiye'nin kırmızı çizgisiydi. Ama ABD baskı yaptı ve Minbic operasyonunu kabul ettirdi. Yani kırmızı çizgi kırıldı. Bu temelde gelişen Minbic operasyonu var. Rakka'ya kadar uzanan operasyonlar planının bir parçasıydı. Şedadê ile başladı, onun ardından Minbic operasyonu ve ardından Rakka operasyonu olacaktı. Ama iki aydan fazla bir süre Minbic operasyonu başlamadı; geç kalındı. Bahardaki elverişli mevsim değerlendirilemedi. Tabii bunu Türkiye engelledi. Bu süre boyunca ABD ve Türkiye arasında yoğun bir mücadele yaşandı. En son ABD'nin Türkiye'ye bazı şeyleri kabul ettirdiği anlaşılmaktadır.

Minbic operasyonu, basına yansıdığı kadarıyla iki aşamalı bir planlamayla yürütülüyor. Birinci aşamada Minbic'ı kuşatıp, ikincisinde ele geçirmeyi hedefliyorlar. Gelinen aşamada kuşatma tamamlanmış, Rakka-Cerablus bağlantısı büyük oranda kesilmiştir. Fakat şehirde de DAİŞ hazırlıklıdır. Şehir etrafında günlerce süren çatışmalar Haziran'ın sonu itibarı ile şehir içinde yoğunlaşmış durumdadır. Türkiye halen çeteleri destekliyor ve onlara, "Çekilmeyin" diyen de Türkiye'dir. Ardından bazı çete gruplarını Ezaz ve Bab bölgelerine gönderdi. Yani Minbic alınsa da o hatta durulma olmayacak, çatışmalar sürecektir.

Minbic'ten sonra Efrîn ile bağ kurulmasına Türkiye tümden kapıları kapatıyor. ABD ne kadar bunu savunacak bilinmiyor. Hatta bu uluslararası koalisyonun ne kadar süreceği de belli değil. ABD'nin tek kaygısı oraların hızla alınması ve Rakka operasyonunu ilerletmektir. Ama Efrîn ile birleşme olmadan, Rojava'nın siyasi statüsü tanınmadan, Rojava kuvvetlerinin askeri operasyonlara katılması da zor görünmektedir.

Musul operasyonunda pek bir gelişme olmadı. Başta Irak güçleri ile Ramadi operasyonunu yürütmek istediler. Sonra Şengal'e gittiler ve YBŞ ile ittifak yapmak istediler, KDP'yi işin içine koydular. Bütün taraflardan adım adım operasyonu geliştirmek istediler. Ama Türkiye buna müdahale etti. Irak ve ABD'nin YBŞ ile ilişkilerini kestiler. Bu şekilde operasyon yine Irak güçlerine kaldı. En son Felluce'ye saldırdıkları ve oraları aldıkları belirtiliyor. Ama ne kadar etkililer, tam belli değildir. Başika üzerinden doğrudan Musul'a bir saldırı olacaktı, o da boş çıktı. Yani Musul operasyonu daha karmaşıktır. Dolayısıyla her an ABD'nin planlaması ve politikaları da değişebilir.

Başûr'da KDP ile ilişkiler de gergindir. KDP, Şengal'in tamamen kendisine bırakılmasını ve Başûr'daki bütün HPG ve YJA-STAR güçlerinin çekilmesini istemektedir. En son YNK ve Goran arasında bir ittifak gelişti. İttifakın Başûr'daki İslami partiler üzerinde de etkisi olmuş ve onlar da ittifak yapmaya yöneliyorlar. KDP bundan çok rahatsızdır. Meclis başkanı Goran partisindendi. KDP onu Hewlêr'den kovdu. Şimdi ittifak yapan güçler Meclis başkanının Hewlêr'e geri dönmesini istiyor ama KDP kabul etmiyor.

İran ve Rojhilat'da yeni bir durum yoktur. Ama İran bazı provokasyonlar yapıyor ve bazı çatışmalar yaşanıyor. Bu çatışmalardan rahatsız olduklarını belirtiyorlar. Aslında resmi bir ateşkes yoktur. Sadece fiili bir durum gelişmiştir. İran, Irak ve Suriye'de savaş halindedir. Bundan dolayı üçüncü bir cepheyi de açmak istememektedir. Yoksa zarar görecektir. Bu yüzden saldırılarını bir dengede tutmak istemektedir. Onun dışında bir ateşkes veya antlaşma yoktur. Ama dikkatli ve hazırlıklı olunması gerektiği açıktır.

Sonuç olarak:

Güncel durumda sürecin aktörleri ve belirleyenleri Özgürlük Hareketi olarak biziz. İnisiyatifli olan biziz. Herkes bize bakıyor. Önderlik ve şehitler çizgisi bize zaferi emrediyor. Kürt halkı ve Türkiye halkları bizden zafer bekliyor. Ortadoğu halkları Kürtlerden öncülük bekliyor. Özellikle Rojava, Suriye ve Irak'daki gelişmeler eskisi gibi değil. Buradaki halklar Kürtlerden demokratik ve özgür yaşama öncülük etmelerini bekliyor. O eski şoven Arap milliyetçiliği önemli ölçüde kırılıyor. Milliyetçilerin ve Saddam gibi diktatörlerin topluma hiçbir şey vermediklerini Arap halkı iyi görüyor. Bu gidişatın böyle olmayacağını biliyorlar ve diğer halklar ile ittifak halinde yürümeye daha açıklar. Yaşamı özgürlük temelinde kardeşçe paylaşmaya açık bir durumdalar. Bu büyük bir gelişmedir.

Siyasi-askeri cephede devrimi zafere taşıma anlayışı ve bilinci ile planlı ve örgütlü yürütmeliyiz. Süreç bizden daha fazla ve daha doğru savaşmayı ve mutlaka kazanmayı istiyor. Hem de zafer kazanmayı istiyor. Bu sınırları aşan bir süreç içerisinde bulunuyoruz. Süreç bizden Kürdistan Özgürlük Devrimini ve Türkiye Demokratik Devrimini zafere taşımayı istiyor. Bu temelde Demokratik Ortadoğu Devriminin yolunu açmayı ve bu devrim ile insanlığa demokratik bir sistem önermeyi emrediyor. İçinde bulunduğumuz süreç bunun imkan ve fırsatlarını sunuyor. Bu sürecin devrimcileri olarak, bu görevlere öncülük etmek gerektiği çok net bir biçimde ortadadır. Eğer bu dönemin devrimcileri olacaksak bunları doğru anlayıp başarı ile gerçekleştirmemiz gerekmektedir. Bu görevleri yeterli tarz ve tempo, doğru üslup ile yerine getirmeliyiz.

Genel anlamda ise bazı zayıflıklarımız vardır. Bu zayıflıklar düşmanın gücünden veya halk desteğinin az olmasından kaynaklanmıyor. Türkiye'de toplumsal hareket biraz zayıftır ama Kürdistan'da ileri bir düzeydedir. Türkiye'deki zayıflık da giderilebilir. Ama esas nokta öncülük zayıflığı olarak ortaya çıkmıştır. Mevcut durumda gerilla, kadın ve gençliğin öncülüğü zayıf kalmaktadır. Bu zayıflıkları hızla gidermeyi bilmeliyiz. Her kadro ve öncünün bunları görüp mevcut duruma göre görev ve sorumluluk üstlenmesi gerekiyor. Bu konuda hızlı ve kararlı çıkışlara ihtiyaç vardır.

■■■

Ancak zor koşullarda başarmanın iradesine ve tarzına sahip kadrolar dönemin görevlerini yerine getirebilir

PKK'nin öngördüğü kadro, imkansızlıklar içinde, en zor koşullarda önüne hangi sorun gelirse gelsin çözüp aşan karakterdedir. PKK çizgisinde sorunlar gelişmenin diyalektiğidir. Sorunlar çözüldükçe gelişme yaratılır. Engeller aşıldıkça gelişmeler sağlanır. PKK kadroları, militanları, örgüt birimleri sorunlardan, engellerden kaçmayı değil, sorunları çözmeyi, engelleri aşmayı gelişmenin gerekçesi ve diyalektiği olarak görürler.

Cemil Bayık

Sosyalist hareketler tarihinde kadro sorunu hep tartışılmıştır. Kadro-örgüt ilişkisi, kadro-parti ilişkisinin ne olması gerektiği üzerinde hep durulmuştur. Şunu net söyleyebiliriz ki, dünyada parti ve kadro üzerinde en fazla yoğunlaşan hareket PKK olmuştur. Önder Apo, Kürt gerçeği temelinde parti ve kadro sorunlarını çok yoğun işlemiştir. Özellikle Kürdistan devriminin çok zor olması, Kürtlerin yok oluşla karşı karşıya getirilmesi, Kürtlerin düşmanlarının çok zalim ve acımasız olması, yine Kürtlerin kapitalist modernitenin, kapitalizmin kültürel soykırımcı ulus-devlet anlayışı temelinde yok edilme saldırısıyla karşı karşıya olması Önder Apo'yu parti ve kadro sorunları üzerinde hiçbir önderlikte olmadığı kadar yoğunlaşmaya götürmüştür.

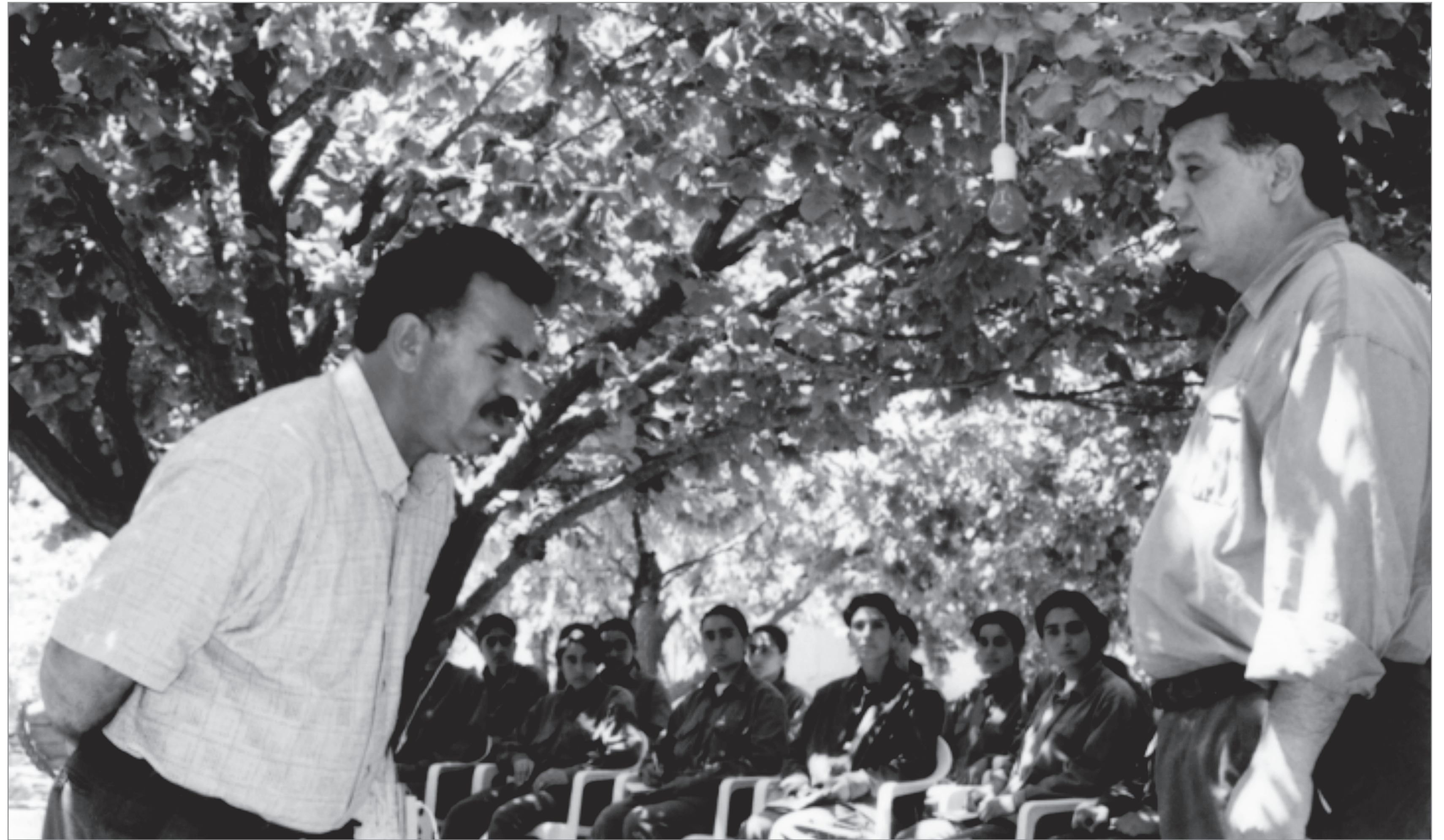
Önder Apo'nun mücadelesinin en önemli boyutu parti ve kadrodur. Çünkü Önder Apo parti olmadan, parti kadrosu yaratılmadan, partileşmeden Kürdistan'da özgürlük ve demokrasinin kazanılmayacağına inanmıştır. 1970'lere gelindiğinde yok oluşla karşı karşıya olan Kürt halkının ancak güçlü bir kadro ve bu kadrolardan oluşmuş partiyle varlığını koruyabileceği, özgür ve demokratik yaşama kavuşabileceği kanaatine varmıştır. Bu açıdan da Önder Apo, Kürt halk gerçeğini ve düşman gerçeğini anlar anlamaz, buna karşı mücadele etmeye karar verdiğinde, bu mücadelenin nasıl olması gerektiği üzerinde yoğunlaşmıştır. Kürdistan'ın bu gerçekliği ve düşmanın soykırımcı karakteri karşısında çok güçlü kadrolar ve bu kadrolarla örgütlenmiş parti olmadan özgürlük mücadelesi verilemeyeceğini, bu düşmanlar karşısında başarı kazanılamayacağını görmüştür. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; Önder Apo'nun yaşamına, mücadelesine yön veren gerçeklik budur. Önder Apo böyle bir halk gerçekliğine ve böyle bir düşman gerçekliğine göre kendi kişiliğini örgütlediği gibi tüm arkadaşlarını, kadroları, örgütü ve partiyi de böyle bir düşman karşısında mücadele edebilecek hale getirmek için çalışmıştır.

Önder Apo'nun yaşamı bu çerçevede kadro oluşturma, örgüt kurma, partileştirme, mücadelenin başarısı için kadro ve parti ölçülerini sürekli yükseltme, düşman karşısında yenilginin önünü böyle alma çabası içinde geçmiştir. Önder Apo'nun, "Kimseye gücüm yetmiyorsa kendime gücüm yetiyor" dediği gerçeklik budur. Önder Apo kendinden başlayarak, kendinde kadro ve parti gerçeğini somutlaştırarak bunu çevresine, arkadaşlarına yaymaktadır; kendi kadrolarında, militanlarında somutlaştırmaktadır. Önder Apo kendinde gerçekleştirdiği, kendinde somutlaştırdığı oranda kadrolarda, kadrolarda oluşturduğu oranda da partide ölçüleri yükseltebileceğini, onları düşman karşısında yenilmez kılacağını görmüştür.

Önder Apo'nun kadro yetiştirme, insanla ilgilenme, kendisine yüklenme metodu dünyada herhangi bir siyasi önderlikte yoktur. Önder Apo'nun bazen, "Çatlayacak oluyorum" demesi, ideolojik, örgütsel ve partileşme konusunda yine mücadelenin sorunları, siyasal konularda yoğunlaşma konusundaki en üst düzeydeki çabasını ifade etmektedir. Kendini o kadar bu işlere vermektedir ki, her saniyesini öyle bir yoğunlaşma içinde geçirmektedir ki, bu, Önder Apo'yu bu düzeyde yoğunlaşma ortamında kendisini çatlatacak düzeye getirmektedir. Tabii burada mecazi bir benzetme vardır. Önder Apo tarzlarını, kişiliklerini hep kendine örnek almış, kendini bunlardan beslemeye çalışmıştır. Bunların karakterinin insanlığın en temel özellikleri olduğunu bilerek onlardaki bütün özellikleri kendi kişiliğinde ve pratiğinde somutlaştırmaya çalışmıştır. Bu Ortadoğu geleneğini kendi ideolojik ve siyasal önderlik çizgisinde somutlaştırma, bu değerleri kendi ideolojik-siyasi önderliğinde yaşatma çabası içinde olmuştur. Ağır bir sömürgecilik altında yaşanabilir, özgür ve demokratik olmadan da yaşanabilir, Kürt halkı üzerinde uygulanan bu sömürgecilik, uygulanan bu politika kabul edilebilir, bu politikayla da yan yana yaşanabilir' anlayışında bir kültür, bir kişilik ortaya çıkarmıştır. Önder Apo, soykırımcı sömürgecilikle yan yana yaşamayı normal gören bir yaşam tarzının Kürtlere kabul ettirildiğini, hatta Kürt toplumunda içselleştirildiğini görerek Kürt insanını bundan koparmak için özellikle bu mücadeleye atılacak kadroların bu duygudan ve sistemden tümden kopup Kürt halkı üzerinde uygulanan sömürgeci politikaları hiçbir biçimde kabul etmeyecek, bunlarla yan yana yaşamayarak öfke duyacak bir karaktere kavuşturulmasını esas almıştır.

Kadro örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikattir

Önder Apo kadrodan söz ederken, ***"Kadro örgütlenmiş ve eylemsel kılınmış hakikattir"*** değerlendirmesinde bulunmaktadır. Tabii ki buradaki hakikat, insanlığın toplumsal değerleridir; insanlığın özgür, demokratik, adil ve eşit yaşamıdır. İnsanlığın ilk çıkışından bugüne yarattığı güzel değerlerin toplamıdır hakikat. Hakikate erişmek derken de insanlığın güzel değerlerine, doğru değerlerine erişmek ifade edilmektedir. Bu açıdan da Önder Apo kadroyu bütün doğrulukları temsil eden kişilik olarak ifade ettiğinden örgütlü kılınmış hakikat, olarak tanımlamıştır. Bu tanımlama bile bir kadronun ne olması gerektiğini, bir kadronun nasıl bir kişiliğe sahip olması, neyi hedeflemesi, nasıl yaşaması, nasıl duyması, hissetmesi, konuşması, ilişkilenmesi, pratikleşmesi gerektiğini gözler önüne sermektedir. Başka türlü örgütlendirilmiş hakikat olmak mümkün değildir.

nasıl bir yoğunlaşma içinde olduğunu göstermek için kendi durumunu böyle ifade etmektedir.

Önder Apo, Ortadoğu kültürünü özümseyen bir önderliktir

Önder Apo'nun bu düzeyde yoğunlaşması, insanlarla ilgilenmesi, örgüt, kadro, parti değerlerini, ölçülerini kendinde somutlaştırması, kendisini ölçülerin ve değerlerin yansıdığı bir kaynak, ışık yayan ocak haline getirmesi olsa olsa peygamberlik geleneğinde aranabilir. Peygamberler, alimler, bilgeler gerçekten de kendilerinde değerleri, ölçüleri somutlaştırarak çevrelerine yaymışlardır. Zaten peygamberlik ancak böyle oluşmakta, bilgelik böyle oluşmakta, toplum, inanç önderliği böyle ortaya çıkmaktadır. Önder Apo bir Ortadoğu evladı olarak, Ortadoğu kültüründen, toprağında yetişen bir kişi olarak peygamberlerin, alimlerin, bilgelerin, evliyaların, dervişlerin bu yaşam tarzlarını, değerleri kendinde somutlaştırmalarını kendine örnek almıştır. Önder Apo, Ortadoğu'nun kültürünü, değerlerini özümseyen, onu anlayan ve kendini ancak bununla anlamlandıracağını bilen bir yaklaşımla, Ortadoğu'daki bütün bu ahlaki, vicdani, toplumsal değerleri yaratan bu inanç önderlerini, bütün bilgelerin yaşam olan, yok oluşla karşı karşıya getirilen bir halkı ancak böyle ayağa kaldırabileceğine, ancak böyle bir yoğunlaşmayla o halka büyük değerler kazandırabileceğine, halkı örgütlü ve bilinçli kılabileceğine, mücadele eder hale getirebileceğine inanmıştır. Bu nedenle insanlarla, halkla, toplumla çok yoğun ilgilenme içinde olmuştur. Ancak bu düzeyde yoğunlaşma içinde olan bir Önderlik ve kadro gerçeğinin Kürdistan'da ağır saldırılar karşısında kendini ayakta tutabileceğine, yenilmez kılabileceğine inanmıştır.

Önderlik, manevi uygarlık coğrafyası olan Ortadoğu'nun bu değerlerine çok önem verdiğinden yoğunlaşmaları bu yönlü olmuş, bu coğrafyanın büyük alimlerinin, bilgelerinin tarzlarından önemli sonuçlar çıkarmıştır. Bu açıdan da sadece kadrolarına talimat veren, emir veren 'şunu yapın, bunu yapın' diyen, öğreten değil, yaşamı, tarzı, üslubu ve yöntemiyle kendini çoğaltan, kendindeki özellikleri somut yaşamda üreterek yetiştiren, kadrolaştıran bir önderlik gerçeğini esas almıştır. Bu açıdan Önder Apo'nun önderlik gerçeği aynı zamanda PKK'deki kadro gerçeğinin nasıl olması gerektiğini de ortaya koymaktadır. Kadro, bu kaynaktan beslenen ya da bu gerçekliğin izdüşümü olan bir karakterde olmak durumundadır.

Önder Apo, Kürdistan özgürlük düşüncesini ilk ortaya attığı günden itibaren kadro üzerinde yoğunlaşmıştır. Kürdistan devriminin gerçekliğine ve zorluklarına uygun bir kadro yaratmaya çalışmıştır. Bu nedenle ilk yapılan işlerden biri böyle kültürel soykırımcı bir düşmana karşı, güce karşı mücadele etmek için bu sistemden tümden kopmayı, sistemin düşünce ölçüleri, yaşam ölçüleri ve olaylara bakışından kendini uzaklaştıracak bir kopuşu hedeflemiştir. Sadece ve sadece Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamına kenetlenmiş, özgür ve demokratik yaşamından başka şey düşünmeyen bir kadro gerçeği yaratmayı hedeflemiştir. Bu açıdan Önder Apo sistemden kopuşu çok önemsemiştir. Çünkü kültürel soykırımcı sömürgecilik Kürt insanında 'kölece de

Önder Apo bir özgürlük mücadelesi, bir dava, yeni bir yaşam biçimi yaratmak için bu amaç ve bu dava için mücadele edecek, tüm yaşamını bu dava için ortaya koyacak kadrolara ihtiyaç olduğu vurgusunu yapmıştır. Bir davaya kilitlenmeyen, bir amaca kilitlenmeyen, bunu kendi yaşamının gerçek amacı, manası olarak görmeyen kadrolar yaratılmadan bir mücadelenin başarıya ulaştırılamayacağını çok iyi görmüştür. Bu açıdan bu karakterde bir kadro yaratmayı esas almıştır.

Kuşkusuz ilk önce bir düşüncenin, bir mananın, bir hakikatin var olması gerekir. Ancak bu manayı, bu düşünceyi, bu hakikati somutlaştıracak, toplumsallaştıracak, pratikleştirecek olanlar ise kadrolardır. Hatta bu nitelikte kadrolar yaratmak da yetmez, o kadroları örgütlü biçimde harekete geçirmek için bir örgüt gerekir. Bu yönüyle Önder Apo herhangi bir mücadelenin başarısı açısından örgüt ve kadroyu, yani parti ve kadroyu olmazsa olmaz koşulunda görmüştür. Bunlar olmadan, bunları güçlü biçimde ortaya çıkarmadan hiçbir

düşüncenin amaca ulaştırılamayacağını, hiçbir mücadelenin başarıya götürülemeyeceğini görmüştür. Özellikle Kürt ve Kürdistan söz konusu olduğunda partinin ve kadronun esas çalışma olduğunu, bunlarsız Kürdistan'da yaprak bile kımıldamayacağının altını çizmiştir.

PKK'de kadro gerçeğini anlamak için bu ilk baştaki kopuş, kadronun bütün bağlarından koparak sadece devrime kenetlenmesi, hiçbir imkan olmayan koşullarda sadece inançla, özgürlük tutkusuyla ve doğru ideolojiyle başaracağına inanması gerçeğini görmek gerekir. Bu açıdan PKK kadro gerçeğinde sistemden koparak, hiçbir şeye dayanmadan, imkansızlıklar ortamında mücadele edip değerler yaratma, başarıya ulaşma tarzının ve kişiliğinin oluşturulması durumu vardır. Nasıl ki bir çocuk için 7'sinde neyse 70'inde de odur denilir, PKK'de de ilk kadro gerçeği nasıl ortaya çıkmış, nasıl şekillenmişse, daha sonraki kadrolaşmaya, partileşmeye bu ilk dönemdeki kadrolaşma damgasını vurmuştur. Kuşkusuz ilk dönemdeki kadrolaşma, kadro çerçevesi ideolojik bir çerçevedir, ideolojik bir duruştur; ahlaki ve vicdani duruştur. Ama daha sonra bu duruş ve bu kadro gerçeği PKK militanlarında somutlaşarak, her gün daha somut, daha net, daha berrak hale gelerek mücadelenin gelişmesinde rolünü oynamıştır. Kuşkusuz pratikle güçlendirilen ve somutlaştırılan bir kadro gerçekliği ortaya çıktığı gibi pratik içinde ortaya çıkan zayıflıklar da olmuştur. Bu yönüyle ideolojik, felsefi, ahlaki, vicdani duruşun geliştirilmesi, güçlendirilmesi sürecinde hep bu ideoloji, felsefe, ahlak, vicdan ve kültüre uygun duruşlarla sistemden etkilenen, çeşitli biçimlerde olumsuzluklar içine giren kadro duruşları ya da yanlış duruşlar arasında mücadele var olmuştur. Bu açıdan PKK'nin kadro duruşu, militanlık duruşu fedailik duruşudur; aynı zamanda yanlışlıklara ve eksikliklere karşı mücadele içinde gelişmiş ve bugünlere varmıştır.

Apocu grup daha baştan katılım ölçülerini yüksek tutmuştur

Apocu grup ilk ortaya çıktığı andan itibaren herkes bu grubun farklılığını gördü. Apocu gruptaki kadroların diğer sol örgütlerdeki, sosyalist örgütlerdeki, Kürt gruplarındaki kadrolara benzemediğini herkes ilk günden fark etti. Apocu grubun kadroları sistemle tamamen bağlarını kopardıkları gibi bütün yaşamlarını örgüt için veriyorlardı. 24 saat örgüt için yaşıyor, örgüt için çalışıyorlardı. Amaç dışında, özgürlük için mücadele etme dışında başka bir duygu taşımıyorlardı. Başka bir duyguyu yaşamıyorlardı. Bu yönüyle daha ilk günden Apocu kadro sistemden kopan, herhangi bir imkan beklemeyen, bütün yaşamını örgüte, partiye veren, 24 saat örgütü geliştirmeye çalışan bir kişiliği ifade etmiştir. Eğer Apocu olunacaksa, gerçekten Kürt halkının özgürlük savaşçısı ve militanı olunacaksa tamamen kişiliğini köklü değişime uğratıp amaca kilitlenecektir. Bu amacın dışında başka bir duygu ve yaşam içinde olunmayacaktır. Böyle bir kararlılık ve netlikle örgüte katılacaktır. Bu açıdan Apocu grup her zaman katılıma önem vermiştir. Nasıl katılım gösterilecek, örgüte katılırken hangi ölçülerle katılınacak bunlar önemlidir. Bu bakımdan Apocu grup daha baştan katılım ölçülerini yüksek tutmuştur. Bu yüksek ölçülerde katılım gösterildiği takdirde ya da katılım bu yüksek ölçüleri esas aldığında, katılan kişi bu yüksek ölçülerde grup içinde kalacağını, kadro olacağını ortaya koyduğu takdirde bu kadroluğu ve militanlığı hakedecektir, bu örgütün üyesi haline gelebilecektir. Bu yönüyle gerçekten de ölçüleriyle, katılımıyla, yaşam tarzıyla daha ilk günden Apocu kadroların farklılığı ortaya çıkmıştır. Zaten Apocu grup gücünü de bu farklılığından almıştır. Belki de başarıyı sağlamak için, bu sisteme karşı mücadele etmek için, bu sisteme karşı mücadelede yetersiz kadro duruşu, örgüt anlayışı, yaşam anlayışı olan diğer gruplardan ayrı olması temel özelliği olmak durumundaydı. Daha doğrusu Önder Apo grup aşamasıyla birlikte diğer örgütlerdeki kadro duruşunun, yaşam duruşunun, örgüt ölçülerinin Kürdistan devriminin zorluklarını karşılayamayacağını, Türk devleti gibi soykırımcı-sömürgeci bir sistemin saldırılarını püskürtemeyeceğini gördüğünden, Apocu grubu bu zayıflıklardan kurtararak, bu zayıf ölçülerden uzak tutarak oluşturmayı esas almıştır. Bu yönüyle de ilk aşamada Önder Apo çok bilinçli olarak grup ölçülerini, kadro ölçülerini, yaşam ölçülerini yüksek tutmuştur. Böylelikle grubun ilk şekillenmesini, çekirdeğini sağlam tutup zemini, temeli sağlam kurup bu temelde örgütü, kadroyu geliştirme ve mücadeleyi yükseltmeyi çok önemli görmüştür.

Önder Apo başarının doğru kadro ölçülerinden ve partileşmeden geçtiği bilinciyle hareket etmiştir. Bu açıdan daha baştan itibaren örgütlü çalışmaya çok önem vermiştir. Kadronun örgütlü çalışmasını önemli görmüştür. Kadroya örgütlü kılınmış hakikat, denilmesi gerçeği de bunu ifade etmektedir. Ancak kolektif, örgütlü çalışılırsa bireyler sonuç alabilir. Bireysel yetenekler sonuç verebilir. Bu yönüyle bir taraftan kadro yetiştirirken, diğer taraftan da bu kadronun örgütlü çalışması esas alınmıştır. Önder Apo partinin kuruluşuyla örgütlü kılınmış hakikat olan kadroyu en verimli hale getirmeyi hedeflemiştir. Önder Apo sık sık *"Parti dışında benim hiçbir gücüm yoktur, benim tek gücüm partidir, partileşmedir"* diyerek özgürlük mücadelesinde gücün nereden kaynaklandığını açıkça ortaya koymuştur. Hatta bazen yanlış duruş, ilişki, ölçü içinde olan kadroyu eleştirirken, *"Her şeyle oynayabilirsiniz ama partiyle oynayamazsınız"* diyerek parti gerçeğinin ne kadar önemli olduğunu vurgulamıştır. Çünkü örgütlenmiş hakikat olan kadro olmazsa, yani kadro örgütlü kılınmazsa hakikatin temsil edilemeyeceğini ya da hakikati örgütlü kılamayan kadronun bir anlamı olmayacağını açıkça ifade etmiştir. Bu açıdan partileşmeyle kadro çalışmasını iç içe yürütmüştür. Zaten Önder Apo'nun bütün yaşamı kadro çalışması biçiminde geçmiştir. *"Benim iki destansı çalışmam vardır; bunlar, başından beri yürüttüğüm kadro ve kadın özgürlük çalışmasıdır"* diyerek bunları destansı, kutsal çalışmalar olarak ele almıştır. Çünkü parti bunlarla yaratılmaktadır, örgüt bunlarla kurulmaktadır, hakikatin örgütlendirilmesi bunlarla sağlanmaktadır. Bu açıdan Önder Apo'nun yaşamının her saniyesi kadroyu eğitme, kadroya örgüt bilinci verme, kadroyu partileştirme, parti bilinci vermekle geçmiştir. Önder Apo'nun kadroyla 24 saat ilgilendiğini, yatma dışında bütün ömrünü kadroyla ilgilenerek geçirdiğini, kadroya parti bilinci verme, örgüt bilinci verme, örgüt ve parti ölçüleri kazandırma, kadronun örgütlü yürütmeyle yaşamının her saniyesini geçirdiğini Önder Apo'yla yaşayan her kadro, her yurtsever bilmektedir.

Belki dünyanın başka yerinde ölçüleri daha düşük parti ve kadroyla mücadele edilebilir. Dünyanın başka yerinde PKK'nin kadro ve yaşam ölçülerinin gerisinde bir örgüt, kadro ve yaşam

> **"Apocu grup ilk ortaya çıktığı andan itibaren herkes gruptaki kadroların diğer sol örgütlerdeki, sosyalist örgütlerdeki, Kürt gruplarındaki kadrolara benzemediğini ilk günden fark etti. Apocu grubun kadroları sistemle tamamen bağlarını kopardıkları gibi bütün yaşamlarını örgüt için veriyorlardı. 24 saat örgüt için yaşıyor, örgüt için çalışıyorlardı."**

> **"Kadın özgürlük çizgisi temelinde cins mücadelesi vermek, aslında bütün olumsuzlukların, kötülüklerin, yanlışlıkların köklü biçimde ele alınması ve köklü biçimde düzeltilmesini ifade etmektedir. Bu açıdan cins mücadelesi sınıf mücadelesinin en derin ve en kapsamlı hale getirilmesidir."**

anlayışıyla mücadele yürütülebilir. Ancak Kürdistan'da ölçüleri çok yüksek tutmadan, yaşam ve mücadele ölçülerini, tarz, tempo, üslubu yüksek tutmadan, yetkinleştirmeden mücadele başarıyla yürütülemez. Bu açıdan PKK'de kadro ölçülerinin yüksek tutulmasının tarihsel, toplumsal ve güncel nedenleri vardır. İşte bu gerçeklik, kadro ve yaşam ölçülerinin yüksek olması, doğal olarak PKK'yi ve kadroları sadece Kürdistan'ı özgürleştirme anlamında değil, Ortadoğu ve insanlığı özgürleştirme anlamında da bir rol oynama konumuna ulaşmasını sağlamaktadır. Bu örgüt ve kadro gerçekliği PKK'yi Kürdistan devriminin zorlukları temelinde Ortadoğu devrimini gerçekleştirme, tüm insanlığı özgür ve demokratik yaşama kavuşturmada rol oynayacak bir konuma getirmektedir.

Cins mücadelesi sınıf mücadelesinin en derin ve en kapsamlı hale getirilmesidir

Kürt Özgürlük Hareketi ancak yüksek kadro ve parti ölçüleriyle mücadele edebileceği gerçeğinden hareket ederek kadroya, partileşmeye hep önem vermiştir. Ancak bununla var olunabileceği, mücadele edilebileceği bilinciyle kadro ve parti çalışması süreklileştirilmiştir. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; günümüz dünyasında ender kadro hareketlerinden biri PKK'dir. Gerçekten de hala kadro gücüyle, kadro karakteriyle, kadro hareketi olma özelliğiyle sadece Kürdistan'da değil, dünyada da örnek hareket olma konumundadır. Zaten bu karakteri nedeniyle her türlü zorluk ve baskı karşısında mücadele etmekte, ayakta kalmakta ve Ortadoğu gibi dünyanın en zor coğrafyasında yürüttüğü mücadeleyle de bütün dünyadaki özgürlük ve demokrasi güçlerine, sosyalist güçlere örnek olmaktadır. Bugün PKK'nin etkisi, gücü ve çekiciliği varsa, bunu sağlatan hala dünyanın sayılı kadro hareketlerinden biri olmasıdır.

PKK hala bugün dünyanın en önemli kadro hareketiyse, bunu kırk yıldır başarılı bir biçimde sürdürüyorsa, bunda en temel etken, daha ilk günden itibaren Önder Apo'nun kadroda, partide bulunan yanlışlıklara karşı yürüttüğü mücadeledir. Buna parti içi sınıf mücadelesi denilmektedir. Yani egemen sınıflardan, toplumcu olmayan, bireyci olan, iktidarcı sömürücü sınıflardan etkilenen kişiliklere ve bu kişiliklerin yarattığı olumsuzluklara karşı parti içinde bir sınıf mücadelesi süreklileştirilmiştir. Kesinlikle PKK gerçeğinde yanlışlıkla yan yana yaşama yoktur. PKK'nin ideolojik, siyasi, örgütsel, yaşam ve eylemsel alanlarda var olan çizgiyle ters düşen her türlü eğilimler sürekli eleştiri altındadır. Sürekli eleştirilerek düzeltilip PKK'nin ideolojik, politik, örgütsel çizgisine, eylem çizgisine uygun kadrolar yaratılmaya, ya da kadronun bu yönlü ölçüleri sağlam tutulmaya, yükseltilmeye çalışılmaktadır. Kadroda bulunulan yanlışlıklara karşı sürekli mücadeleyle kadro, PKK ve önderlik çizgisinde militan olarak kendi varlığını korumakta ve özgürlük sürekli yükselterek mücadelenin ihtiyaçlarına cevap verir hale gelmektedir.

PKK'nin kadro gerçeği sürekli eleştiri-özeleştiriyle kendini düzelterek mücadele dinamizmini korumuş ve sürekli başarı elde etmiştir. Önder Apo'nun 1990'lardan sonra kadın özgürlük çizgisini geliştirmesiyle birlikte sınıf mücadelesinin yanına cins mücadelesi de konulmuştur. Bu temelde iktidarcı, egemenlikçi, sömürücü sınıfların, güçlerin toplumda, bireyde yarattığı olumsuz etkileri daha derinden çözümlemek, köklü çözümlere tabi tutmak açısından cins mücadelesinin verilmesi çok önemli hale gelmiştir. Kadın özgürlük çizgisi temelinde cins mücadelesi vermek, aslında bütün olumsuzlukların, kötülüklerin, yanlışlıkların köklü biçimde ele alınması ve köklü biçimde düzeltilmesini ifade etmektedir. Bu açıdan cins mücadelesi sınıf mücadelesinin en derin ve en kapsamlı hale getirilmesidir. Cins mücadelesi, sınıf mücadelesi de dahil tüm yanlışlıklara karşı, olumsuzluklara karşı mücadeleyi içeren, kapsayan bir karaktere sahiptir. Kadın özgürlük çizgisinde cins mücadelesi aslında iktidara, devlete, sömürüye, her türlü baskıya, iktidar anlayışına ve olumsuzluklara karşı mücadeledir. Bu yönüyle Önder Apo, parti içinde cins mücadelesini geliştirerek kadrodaki, partideki bütün olumsuzlukları ele alıp düzeltme yolunu ve yöntemini ortaya çıkardığı gibi, yine kadın özgürlük çizgisi temelindeki cins mücadelesiyle de özgürlük tutkusunu, demokratik zihniyetteki derinliği, vicdan, ahlak, adalet, eşitlik ölçülerinde en derin, en kapsamlı özelliklerin ve inceliklerin yakalamasını ve kişide temsil edilmesini ortaya çıkarmayı hedeflemiştir. Bu açıdan Önder Apo'nun kadın özgürlük çizgisindeki cins mücadelesi parti ve kadroda yeni bir devrimsel hamle anlamına gelmektedir. Kadın özgürlük çizgisindeki cins mücadelesi köklü bir devrim mücadelesi olarak PKK'yi, PKK kadrolarında yeni bir düzeyi ortaya çıkarmıştır. Bu da insanlık tarihinde özgürlük, demokrasi, hak, adalet, eşitlik için mücadele veren kadrolarda eksik bulunan, yetersiz bulunan birçok özelliğin de bu temelde militanlara, kadrolara, örgüte, partiye kazandırılmasını sağlamıştır. Bu açıdan sınıf mücadelesinin cins mücadelesiyle derin ve kapsamlı hale getirilmesi, kadroyu da partiyi de görülmedik düzeyde güçlendirmiş, her türlü saldırı karşısında da daha dirençli kılmıştır.

Önder Apo eleştiri-özeleştiriyle, cins ve sınıf mücadelesiyle kadronun ölçülerini yükselterek kadroyu önüne çıkan bütün sorunlarda çözüm gücü haline getirmeyi hedeflemiştir. Önder Apo kadro çalışmasıyla en başta da kadronun inisiyatifli, bulunduğu yerde çözüm gücü, yol gösterici olan öncü niteliklere kavuşmasını sağlamayı hedeflemiştir. Parti, devrime öncülük yapacaktır. Devrime öncülük yapan partinin öncülüğünü de somut olarak kadro ve kadroların oluşturduğu yönetimler, birimler, kolektif komiteler gerçekleştirecektir. Tabii ki bütün bu birimler, kadrolar, yönetimler önüne çıkan sorunlarda çözüm gücü olurlarsa öncülük rolünü oynayabilirler. Kadrolar kolektif zihniyetle tartışıp doğru kararlarla inisiyatif alıp çözüm gücü olacaklardır. Herhangi bir kadro ya da kadrolardan oluşan yönetim birimleri hiç kimseden beklemeden, bulundukları yerde kendilerine özgüven duyarak sorunlarla mücadele edecek, sorunları çözecektir. Önder Apo'nun yıllardır uğraştığı, ortaya çıkarmak istediği kadro bu nitelikteki kadrodur. Kimseden beklemeyen, 'şuradan, buradan bir destek gelsin, bize yol göstersin' demeyen, herhangi bir imkan beklemeyen, imkanı da, çözüm gücünü de kendi yaratan bir kadro ve örgüt yaratmayı hedeflemiştir. Bütün eğitimlerin amacı da, kadroların eksiklerini düzeltme çabaları da, ölçüleri yükseltme mücadelesi de tamamen parti öncülüğünün yerine getirilmesi içindir. Parti, dolayısıyla da somut yönetimler, birimler ve kadrolar nerede önlerine bir sorun çıkarsa onu çözeceklerdir. Önüne hangi engel çıkmışsa onu örgütlü kadro gücüyle aşacaklardır. Toplumsal sorunsa toplumcu çözümler bulacak, aşacaklardır. Önünde silahlı bir engel ortaya çıkmışsa, onu silahlı güçle, gerilla gücü ve eylemiyle aşacaklardır.

PKK'lilik imkansızlıkların ve zorlukların olduğu yerde başlar

PKK'nin öngördüğü kadro, imkansızlıklar içinde, en zor koşullarda önüne hangi sorun gelirse gelsin çözüp aşan karakterdedir. PKK çizgisinde sorunlar gelişmenin diyalektiğidir. Sorunlar çözüldükçe gelişme yaratılır. Engeller aşıldıkça gelişmeler sağlanır. PKK kadroları, militanları, örgüt birimleri sorunlardan, engellerden kaçmayı değil, sorunları çözmeyi, engelleri aşmayı gelişmenin gerekçesi ve diyalektiği olarak görürler. Bu açıdan önlerine sorun ve engel çıktığında bunu mücadeleye aşmayı esas alırlar. Parti öncülüğü de budur, parti kadrosu da budur, parti öncülüğünün, kadronun önüne çıkan sorunlar karşısındaki tutumu da budur.

Özellikle de kapitalist modernitenin etkileri, maddiyatçı karakteri nedeniyle kadrolar, birimler başarı elde etmek için hep imkan talep etmekte, hep kolayı istemektedirler. İmkan az olduğu zaman 'nasıl iş yapacağım, nasıl mücadele edeceğim' demektedirler. Biraz zorluk ortaya çıktığında 'bunu nasıl aşacağım, bu aşılmaz' diyerek mücadele etmeyen, mücadeleden kaçan bir yaklaşım ortaya koymaktadırlar. İşte PKK çizgisi, PKK'nin kadro duruşu tamamen bu tür yaklaşımları kabul etmeyen, bunlara karşı mücadele eden

bir karaktere sahiptir. PKK'lilik imkansızlıkların ve zorlukların olduğu yerde başlar. PKK'li olmanın karakteri budur. Kürdistan devriminin karakteri budur. Bu açıdan PKK kadrosu kesinlikle nerede olursa olsun, koşullar ne olursa olsun hiçbir biçimde şu imkanım az, bu imkanım yok demeden, şu engel zordur, aşılamaz demeden, şu sorun sıkıntılıdır çözülemez demeden en büyük gücün PKK kadro gerçeği olduğu, PKK kadrosunun örgütlü gücü olduğu, örgütlü kadro gücüne dayanıldığında her türlü imkansızlığın da, engelin de aşılacağı inancı ve tarzına sahiptir. Bu, PKK kadrosunun varoluş karakteridir. PKK gerçeği çıkışından beri hep böyle olmuştur. Önder Apo hiçbir zaman imkan az, şu engel kolay aşılamaz, şu sorun çözülemez, dememiştir. Kendisi iğneyle kuyu kazar gibi imkan yaratmış, kadronun örgütlü gücünü, yani parti gücünü harekete geçerek her türlü engeli aşmış, partinin örgütlü, ideolojik, siyasal gücüyle de önüne çıkan sorunları çözmeyi bilmiştir. Önderlik gerçeği, PKK gerçeği hep böyle engellerin, sıkıntıların aşılarak, sorunların çözülerek başarıların getirildiği bir tarihi ifade etmektedir. Ne zaman imkana dayanılmak istenmiş, ne zaman zorluklar var denilmiş, kendine güvenmeyen, mücadele etmeyen bir tarz ortaya çıkmışsa, o zaman PKK'nin öncülük ettiği mücadelede sıkıntılar, sorunlar ortaya çıkmıştır. Sıkıntılar ve sorunlar imkansızlıklardan, zorluklardan ya da PKK'nin ideolojik-politik gücünün yetersizliğinden değil, kadronun ya da yönetimlerin önderlik çizgisinde parti gücüyle imkan yaratıp mücadele ederek sorunları çözme yaklaşımını göstermemesinden dolayı var olmuştur.

Apocu grup ilk günden itibaren büyük özgüvenle hareket etmiştir

Önder Apo ilk yola çıktığı günden itibaren kendinde yarattığı tarz, tempo ve üslupla kesinlikle başarıyı getireceğine, mutlaka sonuç alacağına inanmıştır. Kendini başarıyı getirecek, sonuç alacak, mücadeleyi geliştirecek bir zihniyette, tarzda, tempo ve üslupta örgütlü kılmış, bu nitelikler üzerinden kendini yetkin bir Önderlik haline getirmiştir. Apocu grup ilk çıktığı an çok iddialıdır. Kürdistan'da özgürlük mücadelesini geliştireceğine, hangi engel olursa olsun bunu aşarak mücadeleyi başarıya götüreceğine inanmıştır. Apocuların küçük bir grupken, 15-20 kişiyken bu kadar iddialı konuşmasına bütün diğer örgütler şaşırmıştır. Ellerinde hiçbir imkan ve güç yokken, küçük bir grupken nasıl bu kadar kendilerine güveniyorlar, bu kadar iddialı konuşuyorlar, diye bu gruplar neredeyse bu düzeyde iddialı yaklaşımından dolayı grupla alay etmişlerdir. Bu iddia, PKK gerçekliğinin ilk grup aşamasında kendinde somutlaştırdığı kadro duruşu, örgüt yaşamı ve yarattığı yüksek ölçülere hangi engel olursa olsun yenme ve başarma konusunda kendine duyduğu özgüvenden kaynaklanmaktadır.

Bu, tabii ki kuru bir iddia, kuru bir özgüven değildir. Bu özgüven toplumcu olunduğunda, sosyalist olunduğunda, toplumun gücü açığa çıkarıldığında, gerçek sosyalist kişiliklerin, gerçek sosyalist örgütlerin, sosyalist amaca bağlı bir topluluğun aşamayacağı hiçbir engel olmadığına duyulan inançtan kaynağını almaktadır. Bu yönüyle sosyalizm, bu grup için her türlü sıkıntıyı, zorluğu aşan sihirli bir anahtar gibidir. Sosyalizmin sihrine inanılmıştır. Toplumculuğun sihrine inanılmıştır. Çünkü insanlık tarih içinde bütün değerleri toplumculukla yaratmıştır. Toplumculuk, toplumcu karakter insanlığı sürekli geliştiren, insanlığa yeni değerler kazandıran bir özellik olarak görülmüştür. Sosyalizme inanç derinleştikçe, sosyalizme bağlılık geliştikçe bu bütün insanlığa bağlılık, sorumluluk duyma anlamına gelmiş, sadece tarihe değil, geleceğe yönelik sorumluluk duygusu haline gelmiş, bu sorumluluk duygusundan alınan güçle, iradeyle ve bunun gerektirdiği duyarlılık ve ciddiyetle de her türlü engelin aşılacağına inanılmıştır. Bu açıdan kadrolaşmanın, partileşmenin sosyalist çizgide olmanın önemi de mücadelenin başarısı için olmazsa olmaz karakterdedir.

Sosyalist olmayan kadronun başarılı olması mümkün değildir

Toplumcu olmayan, sosyalist olmayan bir kadronun hiçbir mücadelede başarılı olması, önüne çıkan engelleri aşması mümkün değildir. Sosyalist olmayanlar, toplumcu olmayanlar ancak birileri desteklerse, birileri imkan verirse, önünde engeller olmazsa ya da işler kolay olursa bir şeyler yapabilirler. Toplumcu olmayan bireylerin, örgütlerin, hareketlerin kendi öz gücüne dayanarak toplumun gücünü açığa çıkarma temelinde herhangi bir başarıya imza atmaları, başarıyı gerçekleştirmeleri mümkün değildir. Sadece ve sadece sosyalist kadrolar, sosyalist örgütler imkansızlık koşullarında sorunlar ne olursa olsun, zorluklar ne kadar ağır olursa olsun çözme gücüne kavuşabilirler. Sadece sosyalist kadrolar ve sosyalist örgütler önüne çıkan her türlü engeli aşarak halkların özgür ve demokratik yaşamlarını sağlayabilirler.

PKK tarihinde bütün başarıların kadro ölçülerinin yüksekliğinden geldiği, kadro ölçülerinin yüksekliği temelinde oluşturulan parti bilinci ve karakteriyle mücadeleyi yürüttüğü, PKK'nin gücünü buradan aldığı herkes tarafından görülmüştür. Dostlar da bu gerçeği görmüştür, düşmanlar da. Bu açıdan PKK'nin dostları, toplum, gençler, kadınlar, herkes PKK'nin bu kadro duruşuna, kadro ölçülerine, sosyalist anlayışına, toplumcu anlayışına sempati duyarken; PKK'nin düşmanları da PKK'nin gücünün bu kadro duruşundan, bu örgütlü karakterinden, parti çizgisinden aldığını bildiklerinden, PKK'nin örgüt anlayışına, kadro anlayışına, PKK'nin kadro ve parti ölçülerini yüksek tutmasına saldırmışlardır. PKK'yi zayıflatmak ve tasfiye etmek isteyenler hep PKK'nin örgüt ve kadro ölçülerini gevşetmeye, tavsatmaya, bu ölçüleri geriletmeye, zayıflatmaya yönelmişlerdir. PKK tarihi dikkate alındığında düşman güçler hep PKK örgüt çizgisine ve kadro ölçülerine saldırmışlardır. PKK'nin örgüt ve kadro anlayışını bozarak, tavsatarak PKK'nin direncini zayıflatıp yenilgiye uğratmayı, etkisizleştirmeyi, tasfiye etmeyi hedeflemişlerdir. PKK karşıtı güçlerin, PKK'ye karşı mücadelesinde esas odaklandığı nokta burası olmuştur. Nitekim Önder Apo'nun uluslararası komployla esaret altına alınmasından sonra en yoğun saldırı örgüt ve kadro anlayışına olmuştur. Çünkü Önder Apo bir örgüt savaşçısıydı, bir parti, çizgi savaşçısıydı. Yanlışlıklara karşı mücadele eden bir liderlikti. Önderliğin örgüte hakim olduğu koşullarda kadro ve örgüt ölçülerini geriletemiyor, tasfiye edemiyor, zayıflatamıyorlardı. PKK her zaman gücünü koruyor, her türlü saldırıyı püskürtüyordu. Bu nedenle Önder Apo esaret altına alınır alınmaz hemen bu örgüt ölçülerini nasıl geriletiriz, bu kadro ölçülerini nasıl gevşetiriz, PKK'nin güç kaynağı olan bu örgüt anlayışını, kadro anlayışını nasıl bozarız, biçiminde örgüte içeriden ve dışarıdan saldırı geliştirilmiştir.

2003'teki Ferhat-Botan tasfiyeciliği en başta da PKK'nin örgüt ve kadro çizgisine saldırmıştır. Örgüt anlayışını bozmaya, kadro ölçülerini düşürmeye, parti bilincini zayıflatmaya, bu temelde de PKK'yi Önderlik çizgisinden uzaklaştırmaya çalışmışlardır. Çünkü parti çizgisini, parti ve kadro ölçülerini geriletmeden, düşürmeden, bu noktalarda bozmadan partiyi Önderlik çizgisinden uzaklaştırmak mümkün değildir. Bu nedenle de uluslararası komplonun örgüt içindeki uzantıları olarak en başta da Önder Apo'nun en fazla üzerinde durduğu, hassasiyetle koruduğu parti ve kadro değerlerini yerle bir etmeyi hedeflemişlerdir. Önderliğin her şeyle oynayın ama partiyle oynayamazsınız, dediğini bildiklerinden, Önderliğin en fazla hassas olduğu, oynanmasına kesinlikle müsaade etmediği parti ve kadro ölçülerine yönelik saldırıya geçmişlerdir.

Kuşkusuz Önder Apo'nun müdahalesi ve parti içindeki mücadeleyle uluslararası güçlerin, parti içindeki tasfiyecilerin, PKK karşıtı çeşitli güçlerin örgüt ve kadro ölçülerini bozmasına karşı büyük mücadele verilmiş, tasfiyecilik yenilgiye uğratılmış, tasfiyecilik tasfiye edilmiştir. Ancak şu açıktır; PKK'ye, PKK'nin örgüt ve kadro anlayışına, ölçülerine karşı saldırı durmamıştır. Bu saldırılar çok yönlü geliştirilmeye çalışılmıştır. Özellikle Kürdistan'da ve Türkiye'de kapitalizmin geliştirilmesine paralel modernist yaşamın Kürdistan'da da kendini göstermesiyle birlikte PKK'nin örgüt ve kadro ölçülerine yönelik bir saldırı zemini ortaya çıkmıştır. Kadro ve örgütü bozan bilinçli yaklaşımlar yanında bizzat kapitalist modernitenin ortaya çıkardığı yaşam tarzı ve kişilikler sadece toplumda toplumsallığı dağıtan, bu temelde de Kürt'ü dirençsiz bırakan bir saldırıya dönüşmemiş, aynı zamanda örgüt içinde parti ve örgüt ölçülerini zayıflatan bir zemine, bir saldırıya dönüşmüştür. Önder Apo, 1980'lerin sonuna doğru yaptığı değerlendirmelerde hep 12 Eylül kişiliğinden söz etmiştir. 12 Eylül askeri darbesinden sonra darbenin toplumsallığı dağıtması, toplumsallığı dağıtması temelinde bireyciliği teşvik etmesi durumu yaşanmıştır. Ekonomiden sorumlu bakan olan Turgut Özal şahsında Türkiye'de bireyciliğin, kapitalizmin, liberalizmin geliştirilmesiyle birlikte toplumcu değerlerin zayıflatılmasını Önder Apo, 12 Eylül askeri faşist darbesinin yarattığı yozlaşma olarak değerlendirmiştir. Önder Apo'nun 12 Eylül'ün yarattığı bireyci ve sorumsuz kişilikle ilgili çok kapsamlı değerlendirmeleri vardır.

Önder Apo'nun esaret altına alınması ve 1999'da gerilla güçlerinin Türkiye sınırları dışına çıkarılmasından sonra Türkiye belli oranda rahatlamış, bu ortamda 20 yıldır süren savaşın yükünü ilk önce devalüasyonla halkın sırtına yüklemiş, daha sonra da savaşın olmadığı ortamda kapitalizmin daha hızlı geliştirilmesi imkanı ortaya çıkmıştır. Her ne kadar AKP 'biz geldikten sonra Türkiye şöyle gelişti, şöyle ekonomik veriler düzeldi' biçiminde propaganda yapsa da asıl gerçeklik, gerilla güçlerinin geriye çekilmesi ortamında uluslararası sermayeyle birlikte Türkiye ve Kürdistan'da kapitalizmin geliştirilmesi gerçeğidir. Tabii ki kapitalizmle birlikte kapitalist modernist kültür, yaşam anlayışı ve zihniyeti de derinleşmiştir. Özellikle de kapitalizmin tüketim toplum aşamasında hiçbir dönemde olmadığı kadar toplumun dağıtılması ve bireyciliğin geliştirilmesi gündeme gelmiştir. AKP güya toplumcu değerlere sahip bir 'İslamcı hareket' olduğunu savunmaktadır. Ancak Türkiye tarihinde kapitalist modernitenin, bireyciliğin en fazla geliştiği, toplumsallığın en fazla dağıtıldığı dönem AKP iktidarı dönemidir. AKP iktidarı geçmiş dönemde hiçbir iktidarın yapamadığı düzeyde toplumsallığı dağıtıp tüketim toplumuna dayalı bireycilik temelinde yozlaşmayı geliştirmiştir.

Ölçüler yüksek tutulmadan yeni kadrolar yaratmak mümkün değildir

2000'li yılardan sonra bir taraftan örgüt içinde tasfiyeci provokatörlerin yarattığı kadro ve parti ölçülerini düşürerek bireyciliği geliştirme saldırısı, bunun yarattığı etkiler, diğer yandan ise Türkiye ve Kürdistan'da gelişen kapitalizmin ortaya çıkardığı kapitalist modernist zihniyet, bunun toplumda ve bireyde yarattığı büyük tahribatlar başta Türkiye ve Kürdistan'da olmak üzere kadro ölçülerinin gerilemesinde de önemli bir zemin olmuştur. Özellikle de tasfiyeciliğin örgüt denetimini ve etkisini zayıflattığı ortamda hem Avrupa hem Türkiye hem de Kürdistan'da örgüt kadrolarında, örgütsel yaşamda, örgüt ve parti ölçülerinde eskiye göre gerilemeler olmuştur. Tasfiyeciliğin tasfiyesinden sonra örgüt yaşamında sınıf ve cins mücadelesi gerektiği kadar verilemediğinden kadro ölçüleri gerilemiş, parti bilinci zayıflamıştır. Bu da aslında son on yılda ortaya çıkan mücadele imkanlarının yeterince kullanılamaması, PKK kadro ölçüleriyle, parti ölçüleriyle toplumun örgütlendirilip harekete geçirilememesi gibi bir zafiyet ortaya çıkarmıştır.

Bunu en somut olarak Türkiye, Bakurê Kurdistan ve Avrupa'da yeni kadroların yetiştirilememesinde görmekteyiz. Bırakalım yeni kadroların yetiştirilmesi, eski kadroların da ölçüleri düşmüş, kadroların ölçülerinin düşmesi temelinde verimlilik de düşmüştür. Önderlik gerçeğinde, PKK gerçeğinde şu bir kanundur: Örgüt ölçüleri, PKK ölçüleri, yaşam ölçüleri yüksek tutulmadan kesinlikle yeni kadrolar yaratmak mümkün değildir. Yaşam ve örgüt ölçülerinin düşürüldüğü yerde Kürdistan devrimini karşılayacak, örgütleyecek, Kürdistan devriminin ihtiyaçlarına cevap verecek, yani zor koşulların devrimciliğini yapacak, zor koşullarda mücadele edip başarmaya inanan, bunun devrimciliğini yapan kadrolar yetiştirmek mümkün değildir. Bu açıdan da ölçüler düştükçe kadro yetiştirme etkimiz zayıflamış, yeterince yeni kadrolar yetiştiremez duruma gelmişiz. Bunun yanında eski kadrolar da PKK çizgisinde, ölçülerinde, tarz ve temposunda mücadele etmediklerinden dolayı verimlilikleri düşmüştür. Bu açıdan bugün kadroda ortaya çıkan sorunları değerlendirirken, kadronun yeterince rolünü oynayamadığından,

> Apocu gruptaki özgüven, toplumcu olunduğunda, sosyalist olunduğunda, toplumun gücü açığa çıkarıldığında, gerçek sosyalist kişiliklerin, gerçek sosyalist örgütlerin, sosyalist amaca bağlı bir topluluğun aşamayacağı hiçbir engel olmadığına duyulan inançtan kaynağını almaktadır. Bu yönüyle sosyalizm, bu grup için her türlü sıkıntıyı, zorluğu aşan sihirli bir anahtar gibidir.

kadronun Önder Apo çizgisinde bir tarz, tempo, üslupla, yaratıcılık ve verimlikle çalışmadığından söz ediyorsak, bu yönlü yetersizlikleri, eksiklikleri ortaya koyuyorsak, bunun nedeni kesinlikle kadro ve örgüt ölçülerinin düşmesidir; kadro ve örgüt ölçülerinin düşmesini engelleyecek ideolojik mücadelenin, sınıf mücadelesinin, cins mücadelesinin yeterince verilmemesidir. Yıllarca hem tasfiyeciliğin etkisiyle hem kapitalist modernitenin toplum ve bireyde yarattığı etkiyle yanlışlıklara karşı mücadelede bir düşüş olmuştur. Kadrolarda, sempatizanlarda, taraftarlarda, halkta artık yanlışlıklarla yan yana yaşama anlayışı gelişmiştir. Halbuki PKK çizgisi, parti çizgisi, Önder Apo'nun kadro ve parti anlayışında yanlışlıklarla yan yana yaşama yoktur; yanlışlıkları kabul etme yoktur; yanlışlıkları idare etme, liberal yaklaşımla da bu mücadelenin yürütülebileceğini, bu eksikliklerle de kadro olunabileceğini kabul etme yoktur. Dolayısıyla ideolojik ve örgütsel mücadeledeki zayıflık, partileşmedeki zayıflık, yanlışlıklarla yan yana yaşama durumu gerçekten de mücadelemizin en temel sorunları olarak önümüzde durmaktadır.

11. PKK kongresi kadrolaşma sorunlarını kapsamlı değerlendirdi

Kuşkusuz bu yanlışlıkların düzeltilmesinde tasfiyeciliğin tasfiyesinden sonra bir çaba olmuştur. Yanlış kadro ve örgüt anlayışlarına karşı bir mücadele yürütülmüştür. Ama bu mücadele yetersiz kalmaktadır. İçeriden ve dışarıdan örgüt çizgisine, parti çizgisine, kadro duruşuna yönelik saldırıları tümden etkisizleştirecek, onların etkisini kıracak düzeyde bir sınıf ve cins mücadelesi, yanlışlıklara karşı mücadele verme durumu yetersiz kalmaktadır. XI. PKK kongresi bunları çok kapsamlıca değerlendirmiştir. XI. Parti kongresi sorunlarımızın en temel kaynağının parti öncülüğü olduğunu, parti öncülüğünü yürütecek kadrolar yetiştirmek olduğunu, bu konuda ölçülerde gerileme, zayıflama olduğunu, parti öncülüğünün yeterince bilince çıkarılmadığını, Önderliğin, *"Parti dışında benim hiçbir şeyim yoktur, Kürdistan'da partisiz yaprak bile kıpırdamaz"* gerçeğinin yeterince örgüt içinde temsil edilemediğini, parti ve kadro ölçülerindeki gerilemeleri çok kapsamlıca tespit etmiş, bu yönüyle kadro duruşunun ve örgüt yaşamının ölçüleri yükseltilerek, bu temelde parti öncülüğünün geliştirilmesi, parti öncülüğünün etkili kılınması konusunda önemli kararlar alınmıştır. O günden bugüne de partileşme konusunda bir mücadele verilmektedir. Parti öncülüğü yeniden oturtulmaya çalışılmaktadır. Kadro ölçülerindeki gerilemelere karşı mücadele edilip gerçek anlamda Önder Apo ve PKK çizgisinde kadro duruşunu ve örgüt anlayışını geliştirmeye yönelik çabalar gösterilmektedir. Artık yanlışlıklarla yan yana yaşama kabul edilmemektedir. Parti ve kadro ölçülerinin geriletilmesi kabul edilmemekte, buna karşı mücadele verilmektedir. Ancak kapitalist modernitenin etkileri, örgüt içindeki kadro ve örgüt duruşundaki zayıflıklar sürekli kendini üretmektedir. Bu açıdan kapitalist modernitenin kendini hissettirdiği tüketim toplumu temelinde toplumsal değerleri ortadan kaldırıp bireyciliği ve liberalizmi geliştirdiği ortamda toplumdan kopuk olmayan, toplumla iç içe olan, toplumdan beslenen, Hareketimizin, partimizin, mücadelemizin bu gerçeği görerek kapitalist modernitenin toplumda yarattığı etkiler ve bunun örgüte yansımalarını görerek daha kapsamlı, daha etkili mücadele etmesi gerçeği ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Yanlışlıklara karşı mücadele verilmezse, ideolojik ve örgütsel mücadele süreklileştirilmezse o zaman öncü olmaktan çıkılır, amiyane deyimle artçı olunur. Kadro sıradanlaşır. Böylelikle toplumda sistemin hakim olma düzeyi giderek örgüt içinde sistemiçileşme durumu ortaya çıkarır. Bu açıdan Kürt toplumu içinde, kapitalist modernitenin toplumsal değerleri bozan, hiçbir değer bırakmayan, daha fazla tüketimi ve konformizmi esas değer haline getiren, özgürlük, demokrasi, yurtseverlik, tarih, toplum, ahlak, vicdan, adalet, eşitlik değerlerini ortadan kaldıran kapitalist moderniteye karşı mücadele verilmezse tabi ki toplumu kemiren kapitalist modernite şu veya bu düzeyde kendini örgüt içine de yansıtacak, örgüt ve kadro ölçülerini de kemirecektir. Bu açıdan toplumda kapitalist moderniteye, kapitalist modernitenin yarattığı bireyciliğe, değerlerin yok edilmesine karşı sürekleşen bir ideolojik mücadelenin verilmesi gerekmektedir. Bu mücadele çok önemli hale gelmiştir. Sorun sadece burjuvazi, orta sınıf, küçük burjuvazi değildir. Kapitalist modernite burjuvazisinden işçisine kadar, orta sınıfından köylüsüne kadar herkesi tüketim toplumu içine çekmiş, toplumsallığı dağıtarak bireyciliği yükselen değer haline getirmiştir. Toplumsallığın dağıtılması, bireyciliğin yükselen değer haline gelmesi bütün toplumlar için büyük bir saldırı olduğu gibi, ezilen, sömürülen, yok edilmek istenen Kürt halkına karşı ise en büyük soykırımcı saldırı anlamına gelmektedir. Şu anda Kürt halkına yönelik kültürel soykırımcı saldırı sadece polis, asker, özel savaş güçleri ve kültürel soykırımcı kurumlar tarafından yapılmamaktadır. Aynı zamanda bunun kadar bizzat Türkiye ve Kürdistan'da geliştirilen kapitalist modernitenin toplumsallığı dağıtma temelinde tüm Kürt toplumuna yönelik kültürel soykırımcı bir saldırı bulunmaktadır. Bütün değerleri yok eden, tek değer olarak bireycilik ve konformist yaşamı ortaya çıkaran bir değersizlik topluma hakim kılınmaya çalışılmaktadır. Topluma hakim kılınmaya çalışılın bu değersizlik üzerinden de Kürdistan'da kültürel soykırımcılık tamamen hakim kılınıp Kürtler zaman içinde yok edilmek, tümden ortadan kaldırılmak istenmektedir.

Kadro kapitalist modernitenin yaşam tarzına karşı sürekli mücadele etmelidir

İşte Kürt toplumu açısından soykırımcı bir gerçekliği ifade eden kapitalist modernite ve onun etkilerine karşı çok yönlü ve kapsamlı bir mücadele verilmesi gerekmektedir. Öncünün, kadronun, demokratik toplumcuların, yurtseverlerin kesinlikle Kürt toplumu için kültürel soykırımcılık anlamına gelen kapitalist modernite ve onun etkilerine karşı güçlü mücadele gerekliliği bir varolma mücadelesi haline gelmiş bulunmaktadır. Tabii bunu en başta da kadronun vermesi gerekmektedir. Kadro bu kapitalist modernist zihniyet, yaşam tarzı, anlayışından uzak; demokratik toplumcu, sosyalist karakteriyle, her türlü değerin ortadan kaldırılıp tüketimin tek değer haline getirildiği topluma dayatılan kültüre, ahlaka, bu dejenerasyona karşı güçlü mücadele vermesi gerekmektedir. Bunu da ancak örgütlü toplum verebilir. PKK'nin ve Önder Apo'nun ölçülerinde örgütlenmiş hakikat olan kadrolar verebilir. PKK ve Özgürlük Hareketi, parti ve kadro ölçülerini yüksek tutarsa, toplumculuğun en rafine halini partide ve örgütte yaşatırsa, toplumculuk en güçlü biçimde partinin ve kadronun temel karakteri olursa, kapitalist modernitenin, burjuvazinin her türlü etkisine karşı mücadele yürütülür ve o zaman toplumdaki kapitalist modernite yenilgiye uğratılır, demokratik topluma dayalı demokratik Türkiye ve özgür Kürdistan gerçekleştirilebilir. Bu açıdan kapitalist moderniteye karşı örgüt içi ve dışında mücadele çok çok önemlidir.

Önder Apo, Marks'ı, Engels'i ve Lenin'i kapitalizmi, kapitalist zihniyeti, kapitalist moderniteyi aşmamakla eleştirmektedir. Sosyalizmin esas yıkılış nedeni olarak Marks'ın, Engels'in ve Lenin'in kapitalist moderniteyi tümden aşan, ona alternatif olan demokratik toplumcu çizgiyi çok iyi gerçekleştirememeleri, kapitalizmde var olan devlet ve iktidar anlayışını sosyalizmden tümden uzaklaştıramamaları olarak ifade etmektedir. Yine, sömürü ve baskının, iktidarın toplum içinde toplumun gözeneklerine girmesi anlamına gelen erkek egemenlikçi zihniyeti kırıp kadın özgürlük çizgisinde bir toplumcu demokratik anlayış ortaya çıkarılmadığı için reel sosyalizmin tasfiye olduğunu söylemiştir. Bu açıdan kapitalist modernitenin bütün etkilerine, iktidar anlayışına, erkek egemen zihniyetine, bireyci, maddi yaklaşımlarına karşı tamamen demokratik toplumcu çizgide manevi moral değerleri esas alan demokratik sosyalizm çizgisi iyi temsil edilirse, buna yönelik örgüt içinde ortaya çıkan yanlış ve olumsuz eğilimlere karşı mücadele edilirse ve bu temelde bu mücadele toplum içinde etkili biçimde yürütülürse o zaman gerçekten hem toplum içinde demokratik toplumcu, özgürlükçü mücadele güçlü verilebilir, kültürel soykırımcı sisteme karşı direngli bir toplum yaratılabilir hem de kapitalist modernitenin bireyciliği, maddiyatçılığı, iktidarcılığı, erkek egemen zihniyetinin örgüt içine taşınmasının önüne geçilebilir.

Parti ölçülerinin düşmesi sistemiçileşme demektir

Öte yandan kapitalist modernitenin maddi yaklaşımlarının sonucu mücadelenin bütün alanlarında kolay zafer elde etme eğilimi ortaya çıkmış bulunmaktadır. Kadrolar ve örgüt birimleri her yerde imkan arıyorlar. İmkana dayanarak mücadele etmek istiyorlar. Bu, maddiyatçılığın ve bireyciliğin kadro ve örgüt yapısında yarattığı güçsüzlüğün ortaya çıkardığı anlayışlar, yaklaşımlar olmaktadır. Bireyci olmayan, örgütlenmiş hakikat kişiliğine ulaşan, parti çizgisinde kolektivizmi esas alan, hakikat gerçeğinde örgütlenmiş kadronun her türlü imkanı ortaya çıkaracağına ve her türlü engeli aşacağına inanan bir kadro ve örgüt gerçekliği imkan aramaz. Şu ya da bu zorluğu gerekçe göstermez. Ama bugün kadrolarımızda, örgüt yapımızda gerçekten de zor koşullarda mücadele etme özelliklerinde zayıflama, kolaycılığı arama, kolay sonuca gitmeyi bekleme vardır. Kolay sonuca gitmeyip biraz zorluklar ortaya çıktığında başarıya inançsızlık gösterilmekte, mücadeleye inançsızlık ortaya konulmaktadır. Bu tamamen PKK'nin örgüt ve kadro çizgisinde olmayan, parti ve kadro ölçüleri gerilemiş bireyci özelliklerin ortaya çıkardığı duygular, zayıflıklar ve sonuçlardır. Bu açıdan maddiyatçı kapitalist modernitenin bireyciliğinin kadro ve örgüt ölçülerinde yarattığı zayıflıklara, ölçülerin düşmesine karşı mücadele edilmesi gerekir. Ölçülerin düşmesi demek, toplumsallığın bırakılıp bireyci haline gelinmesi demektir. Ölçülerin düşmesi demek, sistemiçileşme demektir. Biz ölçüler derken, toplumcu ölçülerden, özgürlük ölçülerinden, demokrasi ölçülerinden söz ediyoruz. Kapitalist moderniteye karşı, soykırımcı sisteme karşı özgürlük tutkusuyla mücadeleden bahsediyoruz. Bu ölçülerin düşmesi, bu mücadele gücünün ortaya konulmaması, aslında sistemle yan yana yaşama durumunu, sistemiçleşmeyi ifade etmektedir. Sistemle mücadele etmemek, sistemiçileşmeyle eş değerdir. Bu da özgürlük tutkusunda zayıflığı ifade etmektedir.

Kapitalist moderniteye ve soykırımcı sömürgeciliğe karşı yüksek ölçülerle donanarak mücadele etme tutumu ortaya koymamak, kesinlikle sistemiçileşmektir. Önder Apo, PKK örgüt ve kadro ölçülerini yükselterek sisteme karşı başarılı bir mücadele ortaya çıkarmak istemiştir. Çünkü örgüt ve kadro ölçüleri yüksek tutulmadan, özellikle Kürdistan'da en küçük bir başarının bile elde edilmesi mümkün değildir. Dolayısıyla örgüt ve kadro ölçülerindeki zayıflık, gerileme kapitalist moderniteyle yan yana yaşama, soykırımcı sömürgeciliği kabul etme, ona boyun eğme ve onun Kürt'ü bitirme politikasını, stratejisini kabul etme anlamına gelmektedir. Kim ne kadar sözle kültürel soykırımcılığa, sömürgeciliğe, kapitalizme karşıyım, toplumun dağıtılmasına karşıyım derse desin, eğer ölçüleri yüksek, örgüt ve kadro anlayışıyla kapitalist moderniteye, soykırımcı sömürgeciliğe karşı mücadele gücü ortaya koymuyorsa sistemiçileşmiş demektir. Bu da Kürt toplumuna ve bütün Türkiye halklarına dayatılan kültürel soykırımcı sömürgeciliği kabul etmek anlamına gelmektedir.

Türk devletinin Kürt'ün Bakur'da, Türkiye'de, Rojava'da, Başûr'da, Rojhilat'ta geliştiğini görmesi ve gelişen Kürt'ün ezilerek tasfiye kararı alması, bunun için her türlü yol ve yöntemi kullanması, her türlü baskı ve zulüm araçlarını devreye sokması karşısında buna Kürt Özgürlük Hareketi'nin ve halkın yürüttüğü mücadele ortamında bir kısım kadronun, önemli bir kesim yurtsever demokrat kesimin sert mücadeleyi yürütecek bir konumdan çıktığı görülmüştür. Özelikle son on yılda yürütülen görüşmeler, Önder Apo'nun ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin Kürt sorununu demokratik siyasal yollardan çözme arayışı doğru anlaşılmadığından, buna doğru yaklaşılmadığından, bunun da bir mücadele biçimi olduğunu, sonuç alınamayabileceğini de göremediklerinden, bunun da Türkiye'yi demokratikleştirmede ve Kürt sorununu çözmede mücadele yolu ve yöntemlerinden biri olduğunu kavrayamadıklarından, sanki Türkiye demokratikleşecek ve Kürt sorunu çözülecekmiş gibi bir rehavetle kendi kadro duruşlarını, örgüt duruşlarını, mücadele duruşlarını gevşetmişlerdir. Bu ortamda mücadeleyi sadece yasal demokratik mücadeleyle sınırlayan, çabalarını ve emeğini sadece böyle bir mücadele doğrultusunda sarf eden, bütün çalışmaları da buna göre şekillendiren bir kadro, örgüt ve mücadele anlayışı ortaya çıkmıştır. Bu demokratik siyasal yollarda çözme girişimi ve bunun için yürütülen mücadele, bu mücadele sürecinde basın açıklamaları, seçim mitingleri ya da sert olmayan mücadele yol ve yöntemlerinin kullanılması kadrodan, örgütten başlayarak topluma kadar yumuşak ortamda ve koşullarda mücadele etme, giderek sert mücadele etme karakterinden, özelliklerinden uzaklaşma gibi bir durumu ortaya çıkarmıştır. AKP faşist iktidarının 1990'lı yılların kirli savaşçılarını da yanına alarak Kürt Özgürlük Hareketi'ni çökertmek, tasfiye etmek ve yok etmek için her türlü yol ve yöntemi kullanma doğrultusundaki saldırısı ortamında kadro ve örgütün böyle sert bir mücadeleye hazır olmadığı gerçekliği ortaya çıkmıştır.

Kürdistan'da zorluklara karşı mücadele edilmeden sonuç almak mümkün değildir

Kuşkusuz Türk devletinin yönelimi çok sert olmuştur. Şehirlere tanklarla, toplarla saldırmıştır. Sokağa çıkan herkesi öldürmüştür. Şehirde özsavunma yapan gençlere, sivil savunma güçlerine ulaşmak için bütün mahalleleri, evleri yıkarak sonuca gitmek istemiştir. Özyönetim alanlarında şehirleri yakan yı-

kan AKP iktidarı, bu alanlar dışındaki halkın destek eylemlerine de çok sert saldırmıştır. Kuşkusuz düşmanın saldırısının çok sert olduğu açıktır. Ama bu Kürt mücadelesinin bir karakteridir. Kürdistan'da zor koşullara direnmeden, zor koşullara direnip, mücadele edip başarmadan hiçbir sonuç almak mümkün değildir. Kürdistan'da mücadele gerçekliğinin diyalektiği budur. Önder Apo bu gerçekliği daha grup aşamasına ilk adım attığında arkadaşlarına kapsamlıca izah etmiştir. Kürdistan devriminin zorluğunu ortaya koymuştur. Bunun en somut ifadesi olarak 15 Ağustos gerilla hamlesine katılan, fedai gerillalara Önder Apo, *"Gideceksiniz, çoğunuz belki şehit düşeceksiniz; ama sizin kanlarınız halkımızın kurumuş damarlarına da can suyu olacaktır"* demiştir.

Önder Apo bütün mücadele yaşamında kadrolara ve militanlara sürekli Kürdistan'da zorluklara katlanmadan, zorluklara karşı mücadele edilmeden hiçbir şeyin elde edilemeyeceğini hatırlatmıştır. Bu açıdan Türk devlet gerçeğini sürekli çözümlemiştir. Türk devlet gerçeğinin nasıl bir Kürt düşmanı olduğunu, Kürtlere yönelik nasıl imhacı bir özel savaş devleti olduğunu, bu devletin nasıl bir özel savaş, yol ve yöntemleriyle Kürt'ü bitirmek istediğini defalarca çözümlemiş, bunu kadrolarının ve halkın önüne koymuştur. Eğer Kürdistan'da belli düzeyde bir başarı ortaya çıkmışsa, mücadele geliştirilmişse, Türk devletinin bütün saldırıları boşa çıkarılmışsa, bunu sağlatan Önder Apo'nun Türk devletinin karakterini tanıması, bilince çıkarması, bu gerçekliği kadrosuna, örgütüne ve topluma iyi anlatmasıdır. Türk devletinin Kürt karşıtı özel savaş karakterini en kapsamlı biçiminde çözen, değerlendiren Önder Apo olmuştur. Bu açıdan Önder Apo, Türk devletinin Kürt'e karşı nasıl bir savaş yürüteceğini, Kürt'ü yok etmek için hangi yol ve yöntemlere başvuracağını çok iyi öngörmüştür. Örgütünü, kadrosunu, halkı buna göre hazırlamıştır. Özal öldürdüğünde derhal 'bunu devletin kendisi öldürmüştür', diyen Önder Apo'dur. Çünkü bu devletin Kürt düşmanlığını o düzeyde bilmektedir ki, Turgut Özal'ın, Kürtler üzerinde yeni biçimde egemenlik kurma anlayışına bile tahammül etmeyeceklerini erkenden görmüştür. Özal, eski yöntemlerle mücadelenin başarılı olamayacağını görmüş, Kürt sorununda eski yöntemlerden farklı yol ve yöntemlerle mücadelenin sürdürülmesi gerektiğini söylediği için katledilmiştir. 1990'lı yıllarda kirli savaş içinde rol alan birçok insan da Türk devleti tarafından katledilmiştir. Cem Ersever, Jandarma genel komutanı Eşref Bitlis, birçok general ve albay bunun için katledilmiştir. Bu açıdan Kürtlerin nasıl bir düşmana karşı savaş verildiğinin bilincinde olmaları çok önemlidir.

Demokratik siyaset mücadele alanlarından sadece birisidir

Son süreçte örgüt yapısı içinde sert mücadele yürütemeyen, sert mücadelede ortamında parti öncülüğünü, kadro görevlerini yerine getiremeyen duruşlar ortaya çıkmıştır. Son on yılın yasal mücadele ortamında şekillenen kadrolar Türk devleti, faşist AKP iktidarı bu kadar sertleşince bunu anlayamayan bir durum, bir tutum içinde olmuşlardır. Bu süreçte Türk devletini, Türk devletinin Kürt düşmanı özel savaş karakterini bu yumuşak yasal mücadele ortamında unutan, Türk devletinin Kürt düşmanı soykırımcı karakterini bir tarafa bırakan yanılgılı, gaflet durumların var olduğu ortaya çıkmıştır.

Kuşkusuz demokratik siyasal mücadele de bir yöntemdir. Önder Apo bunu bir mücadele yolu olarak denemiştir. 'Bu yolla belli bir sonuç alabilir miyim' yaklaşımı içinde olmuştur. Ama Önder Apo hiçbir zaman bu yolla bu sorun çözülecektir, artık silahlı mücadele dönemi bitmiştir, sert mücadele dönemi bitmiştir, artık sadece seçimle, yasal mücadele yöntemleriyle bu iş sürecektir dememiştir. Aksine Tayyip Erdoğan ve AKP iktidarının hala hegemonya peşinde olduğunu, ateşkesi ve görüşmeleri kendi hegemonyasını kurmak için araçsallaştırmak istediğini söylemiştir. Eğer Kürt sorununda çözüm adımı atılmazsa bu yaklaşımın büyük savaşa yol açacağını defalarca dile getirmiştir. Çünkü Önder Apo şunu bilmektedir; Türk devletinin Kürt sorununda çözüm politikası olmazsa sonunda Kürt'ün ortaya çıkardığı kazanımları, imkanları ezmek için her türlü saldırıyı yapacak, bunun için tüm yol ve yöntemleri deneyecektir. Önder Apo bir taraftan demokratik siyasal yollarla sorunun çözümünü istemiştir ama diğer taraftan da bu amaçla sağlanan ateşkes ortamının Kürt toplumunun bilinçlenmesi ve örgütlenmesi konusunda değerlendirilmesi çabasını yürütmüştür. Ancak ne örgüt ne demokratik siyasal alan bu yönlü mücadele döneminde ortaya çıkan yumuşak ortamı yeterince değerlendirebilmiştir. Türk devleti bu süreçte savaşa hazırlanmış ama örgüt ve kadrolar sanki bu sürecin sonunda çözüm gelecekmiş gibi bir gaflet içinde olmuşlardır. Türkiye'nin demokratikleşeceği ve Kürt sorununun çözüleceği zamanı beklemişlerdir. Bu açıdan süreci özgürlük ve demokrasi güçlerini güçlendirme doğrultusunda değerlendirme yerine, esas olarak seyretmekle yetinmişlerdir. Öyle AKP iktidarının söylediği gibi İmralı görüşmeleri sürecinde örgüt şehirlere ne silah ne de patlayıcı yığmıştır. Bunların hepsi yalandır. Aksine örgüt bir bütün olarak eleştirilecekse, bu süreçte Türk devletinin savaşa hazırlık politikalarını görüp ona göre kendini hazırlamamasına yönelik olmalıdır.

Kuşkusuz Özgürlük Hareketi sürekli AKP'nin bir çözüm politikası olmadığını, Kürt sorununu çözmeyeceğini düşünmüş, hatta bu konudaki düşüncelerini defalarca kamuoyuna açıklamıştır. Ancak AKP'nin 7 Haziran'dan sonra yaptığı saldırılar ortaya koymuştur ki, Kürt Özgürlük Hareketi bunu söylemesine rağmen bu saldırılara karşı tedbirleri yeterince almamıştır. Eğer örgüt eleştirilecekse gerçekten de bunun için eleştirilebilir. AKP iktidarı, Çöktürme Planlarıyla, Milli Güvenlik Kurulu'nda aldığı savaş kararıyla şehirlerde bu kadar yıkıma, savaşa hazırlanırken, neden Türk devletinin bu saldırılarını boşa çıkaracak düzeyde bir hazırlık yapılmamıştır? Bir daha vurguluyoruz; AKP iktidarının, şu bu gücün çözüm sürecinde şehirleri silahlarla, şunla bunla doldurmuşlar sözleri külliyen yalandır. Özyönetim direnişini, ilk özsavunma direnişini gençlerle birlikte halk başlatmıştır. Halk Savunma Merkezi Komutanlığı'nın dediği gibi ancak devlet şehirlere tankları, topları yığdıktan sonra gerilla özsavunma yapan gençlere, oradaki sivil savunma güçlerine belli düzeyde destek vermeye çalışmıştır.

Halk örgütlü olsaydı AKP faşizminin saldırıları püskürtülebilirdi

Bu süreçte kadroda ve örgütte görülen en önemli zayıflık, kadroların toplum içinde yeterince çalışmadığının görülmesidir. Önder Apo, 2005'te Demokratik Konfederalizmi ilan etmiş, toplumun kendi kendini örgütlemesi, kendi örgütlemesine dayalı kendini yönetmesi temelinde bir sistemi hedef olarak koymuştur. Özyönetim aslında toplumun kendini örgütlemesi, bu örgütleme temelinde kendisini yönetmesini ifade etmektedir. Ancak şu açığa çıkmıştır ki; kadrolar toplumu örgütlemek yerine şu kurumda çalışma, şu dernekte çalışma, şu partide çalışmayı tercih etmişlerdir. Toplumun ekonomik, sosyal, kültürel yaşamını, meclislerini, komünlerini, kooperatiflerini, sağlığını ve eğitimini örgütleyen, adalet sistemini kuran çalışmalar içine yeterince girilmemiştir. Birçok kadro yasal alanda, şurada burada kurumlarda çalışmak, görev almak eğiliminde olmuş ama bizzat mahalleye, sokağa, köye, toplumun içine girip halkı örgütleme işine girişmemiştir. Eğer özyönetimlerde toplumsal ayak zayıf kalmış, sadece savunma öne çıkmışsa en büyük nedeni budur. Halbuki en büyük savunma örgütlü toplumdur; toplumun kendini örgütleyip bir demokratik sistem haline gelmesidir.

“Partiye, harekete, Önderliğe, mücadeleye, şehitlere, değerlere bağlı halk örgütlü kılınamamıştır. Sorun halkta değildir. Halk örgütlü hale getirilseydi, toplum kendi kendini yöneten sistemle bütün tedbirlerini alsaydı, özyönetim direnişlerine düşman saldırdığında hem özsavunma güçlü olurdu hem de düşmanın saldırıları karşısında toplum daha dirençli olurdu.”

“Özgürlük Hareketi sürekli AKP'nin bir çözüm politikası olmadığını, Kürt sorununu çözmeyeceğini düşünmüş hatta bu konudaki düşüncelerini defalarca kamuoyuna açıklamıştır. Ancak AKP'nin 7 Haziran'dan sonra yaptığı saldırılar ortaya koymuştur ki, Kürt Özgürlük Hareketi bunu söylemesine rağmen bu saldırılara karşı tedbirleri yeterince almamıştır.”

Partiye, harekete, Önderliğe, mücadeleye, şehitlere, değerlere bağlı halk örgütlü kılınamamıştır. Sorun halkta değildir. Halk örgütlü hale getirilseydi, bir sistem haline getirilseydi, toplum kendi kendini yöneten sistemle bütün tedbirlerini alsaydı, özyönetim direnişlerine düşman saldırdığında hem özsavunma güçlü olurdu hem de düşmanın saldırıları karşısında toplum daha dirençli olurdu. Ama düşman saldırdığında şehirlerde esas olarak özsavunmanın belli düzeyde örgütlendirildiği ama toplumun örgütlü kılınmadığı, toplumun tümüyle örgütlü kılınıp en zor koşullarda bile kendi yaşamını sürdürebileceği bir sistemin oluşturulamadığı görülmüştür. Önder Apo bu nedenle sık sık, *"Savaşan halk gerçekliğini yaratmak gerekir"* demiştir. Çünkü Kürt düşmanlarının ne kadar zalim olduğunu bilmektedir. Bu nedenle de Kürt halkının da bu zalim düşmana karşı en zor koşullarda savaşacak biçimde kendini örgütlü hale getirmesi, savaşan halk gerçekliği haline getirmesi gerektiğini vurgulamıştır. Ama halk bu düzeyde bilinçlendirilip örgütlü kılınmayınca devlet bu zayıflığı görüp özyönetim alanlarından halkı boşaltma saldırısı yürütmüştür. Tankı, topuyla şehirlere saldırıp yıkarak, halkı şehirlerden kaçırtma, göçertme ve bu temelde de bütün şehirleri dümdüz etme taktiğine yönelmiştir. Eğer halk gerçekten çok örgütlü olsaydı, kendi yaşamını tümüyle inşa etmiş olsaydı AKP faşizminin saldırıları püskürtülebilirdi. Hem özyönetim alanlarında halk direnirdi hem de özyönetim alanları dışında kalan halk örgütlü olduğundan, örgütlü bir sisteme sahip olduğundan örgütlü gücüyle bu özyönetim alanlarına destek verir, bu temelde özyönetim direnişiyle özyönetim alanları dışındaki şehirlerin, kasabaların direnişi birleşir, saldırıları rahatlıkla püskürtebilirlerdi. Eğer bu olmamışsa bunda en temel etken, kuşkusuz toplumsal alan örgütlenmesinin zayıflığıdır. Hem özyönetim alanlarında hem de özyönetimlerin ilan edilmediği alanlarda bu zayıflık görülmüştür. Bu, kadronun ev ev, sokak sokak, mahalle mahalle bütün halkı örgütleme çalışması içine girmediğinin en somut ifadesi olarak karşımıza çıkmıştır. Wan böyle örgütlenememiştir. Amed böyle örgütlenememiştir, Batman, Agirî böyle örgütlenememiştir. Halk özgürlük ve demokrasi mücadelesinin yanındadır; bu konuda tavrını her zaman ortaya koymuştur. Ama bu sadece düşünce düzeyinde, duygu düzeyinde kalmıştır. Bu duygu ve düşünceler örgütlü toplum, kendi kendini yöneten toplum haline getirilememiştir. İşte bunda kadroların toplum içinde örgütleme değil de, kurumlarda örgütlenmeyi tercih etmelerinin payı belirleyicidir.

Bireycilik ve maddiyatçılık toplumun dağıtıldığı yerde vardır

Sosyalizm demek, sosyalist kadro, sosyalist devrimci demek en başta sokağı örgütlemek, mahalleyi örgütlemek, köyü örgütlemek, toplumu örgütlemek, işyerini örgütlemek demektir. Ama bunun yerine çeşitli kurumlar ve derneklerde çalışma esas alınmıştır. Apocu grup çıkışında dernekçiliği eleştirip bizzat halkla, gençlerle, köylülerle doğrudan ilişki kurup örgütlemeyi esas almışken, böyle bir kadro ve örgütsel çalışma kültürüne sahipken, şimdi bunun tersi bir durumun ortaya çıkması bir çizgi dışılığı ve sapmayı ifade etmektedir. Bu gerçeklik sistem içi kadro özelliklerinin, sistemiçi kadro ölçülerinin ortaya çıkmasında da temel etken olmuştur. Halk çalışmaları her zaman kadroyu düzeltir, kadroya toplumcu ölçü kazandırır. Halk çalışması yapan kadro toplumcu olmak, bireyciliğini bırakmak durumundadır. Halk çalışması yapan kadro kapitalist modernitenin etkilerine, bireyciliğine karşı kendisini donatmış ve savunur hale gelmiş demektir. Kapitalist modernitenin etkisi demek bireyciliktir, maddiyatçılıktır. Dolayısıyla toplum içinde çalışmak maddiyatçılığa karşı da bireyciliğe karşı da kendini savunmaya almak anlamına gelmektedir. Çünkü toplum demek manevi değerler dünyası demektir. Toplumu örgütlemek demek, ahlakı, adaleti, vicdanı, özgürlüğü, eşitliği, demokrasiyi örgütlemek demektir. Çünkü toplum budur. Bireycilik ve maddiyatçılık toplumun dışında vardır; toplumun dağıtıldığı yerde vardır.

Kapitalizm, kapitalist modernite eşittir toplumun dağıtılmasıdır. Bu açıdan kadrolarda ortaya çıkan bireycilik, maddiyatçılık, sistemiçileşme de esas olarak toplum içinde çalışma yerine kurum içinde çalışmanın sonucudur. Toplumculuk, sosyalizm toplum içinde üretilir, mahallede, sokakta üretilir. Toplumcu kişi halka gider; halkla yaşar. Ancak halkla yaşama yerine kurumlarda bireysel yaşam esas alınmıştır. Çünkü kurumlarda bireysel yaşama imkanı vardır. Ama toplumcu örgütlenme olduğu zaman toplumla yaşayacaksın, iç içe yaşayacaksın. Bireyci değil, toplumsal yaşam öne çıkacaktır. Ama kapitalist modernitenin etkisiyle, bireysel yaşam, bireycilik geliştiğinden, kadroda bu etkiler olduğundan toplumu örgütlemeyi bırakıp bireysel yaşamaya imkan veren diğer örgütlenmelere eğilim artmıştır. Bunun kesinlikle görülüp giderilmesi gerekmektedir. Kuşkusuz özgürlük mücadelemiz çok fazla yaygınlaşmış, toplumun her alanına girmiştir. Bu açıdan kurumlarda da çalışma olacaktır. Çünkü mücadele bütünlüğü ve ihtiyaçları ancak böyle sağlanabilir. Bizim kastettiğimiz; kurumlar olmasın, kurumlarda çalışma olmasın değildir. Ancak hem toplum içinde çalışma eğiliminin zayıflaması hem de kurumlarda çalışma yürütülürken özgürlük mücadelemizin gerektirdiği toplumcu ve komünal temelde çalışmanın yürütülmemesi özgürlük mücadelesinde ciddi olumsuzluklara yol açmaktadır. Zaten kurumlarda toplumcu çalışmanın zayıflaması, toplumcu yaşam yerine bireysel yaşam eğiliminin gelişmesi esasta toplumsal çalışmalara ilgi zayıflığının kurumlarımıza yansıması olarak görülmelidir. Yoksa kurumlarda toplumcu çalışma olmaz gibi bir yaklaşım doğru değildir. Kaldı ki toplumcu çalışma en başta da ideolojik bir çizgi sorunu olduğundan ideolojik kurumların, ideolojik organların etkili çalışmaları çok çok önemlidir. Hatta toplumculuğun, dolayısıyla komünal yaşamın en başta da ideolojik alan kurumlarında oturtulması ve buradan başlayarak tüm kurumsal ve toplum içi çalışmalara taşırılması sorumluluğu bulunmaktadır.

Beyni ve yüreği bizimle olmayanın eylemi de bizimle olmaz

Kuşkusuz kadrolar her yerde önemli bir emek veriyor, büyük bir çaba gösteriyorlar. Tüm kadroların sistemiçileştiğinden, toplumcu karakterden koptuğundan söz etmek doğru değildir. Ama kadroların düşman gerçeğini tanıma, dönemin ihtiyaçlarını görme ve buna göre mücadele etmesi konusunda ciddi sıkıntılar vardır. Her kadro çaba ve emek veriyor ama bu çabasının ve emeğinin hangi sonuçları verdiğini ya da dönemin ihtiyacını karşılayıp karşılamadığını kesinlikle sorgulaması gerekiyor. Yoksa ben emek veriyorum, ben de çaba gösteriyorum, demek yetmiyor. Bu emeğin nasıl bir zihniyetle, tarzla ve kadro duruşuyla verildiği önemlidir. Önder Apo her zaman, *"Beyni ve yüreği bizimle olmayanın eylemi bizimle olmaz"* diyerek zihniyeti ve yaşamı bizim olmayanların pratiğinin de bizim olmayacağını vurgulamıştır. Bırakalım şu bu düzeyde emek vermeyi, zindanlara düşmek bile yetmiyor. Şimdi binlerce siyasetçi tutukludur. Binlerce Kürt tutukludur. Bu, onların çok doğru çalıştığı, dönemin ihtiyacına göre çalıştığı anlamına gelmiyor. Aksine eğer kadro-

larımız, bütün yurtseverler, demokratlar doğru çalışsalardı şu anda zindanda olmazlardı. Şu anda AKP iktidarı ve devlet bu politikaları uygulayamazdı. Hem özgürlük mücadelesi vererek devleti sıkıştırıyor, onun açısından kendimizi tehlikeli hale getiriyoruz hem de bu devletin karakterini derinliğine bilince çıkarıp onun karakterine uygun, onun saldırılarını boşa çıkaracak bir kadro, örgüt ve mücadele tarzı ortaya koyarak onu etkisiz kılamıyoruz. Böyle olunca da Kürt düşmanı faşist güçler, Kürt lafını ağza almayı bile suç görüp herkesi zindanlara atıyor. Sömürgeci politikalarına en küçük itirazı bile suç görüyorlar. Şu anda Kürtlere yönelik saldırıyı protesto eden, Kürtlerle birazcık dayanışma içinde olan insanlar bile tutuklanmaktadır. Bu açıdan 'şu kadar çalıştım, biz de cezaevine giriyoruz, biz de öldürülüyoruz', demek yetmez. Önemli olan öldürülmeyi önlemektir, cezaevine girmeyi önlemektir, bu kadar ağır saldırıların yapılmasını önlemektir.

Tarz ve tempo düşmanı boşa çıkaracak düzeyde olmalıdır

Onlarca yıldır büyük bedeller vererek yürüttüğümüz mücadeleyle elde ettiğimiz imkanları, zemini doğru değerlendirip, örgütleyip daha etkili mücadele gücü haline getirebilseydik bu saldırıların önüne geçebilirdik. Şu anda Türkiye demokratikleşip Kürt sorunu çözülebilirdi. Eğer bu gerçekleştirilememişse bunun neden; ortaya çıkan fırsatlar ve imkanları doğru değerlendirememememizdir. Örgütlerimiz, kadrolarımız düşman gerçeğini doğru anlayıp, doğru görüp buna göre bir kadro duruşu, buna göre bir örgüt yaratma, buna göre bir mücadele düzeyi ortaya çıkarma gerçekleştirebilseydi bugün gerçekten de Kürt halkının kırk yıllık mücadelesinin yarattığı imkanlar Türkiye'yi demokratikleştirip Kürt sorununu çözüme kavuşturabilirdi. Bu imkanlarla PKK çizgisinde, Önder Apo çizgisinde gerçekleşecek bir örgüt, kadro gerçeği temelinde mücadele yürütülseydi belki Türkiye tümden demokratikleşip Kürt sorunu çözülmezdi ama AKP'nin tüm faşist ittifaklarıyla birlikte yürüttüğü saldırılar bu düzeyde olamazdı. Olsa bile bu saldırıların önü alınabilirdi. Bu saldırılar önemli düzeyde püskürtülebilirdi. Bu açıdan bütün kadrolarımız, yurtsever demokratlar, halk şu gerçeği görmeli; sadece mücadele etmek yetmez, sadece fedakarlık yapmak yetmez. Bu mücadelenin, bu fedakarlığın Kürt düşmanı güçlerin saldırılarını boşa çıkarıp çıkarmadığına bakmak gerekir. Önder Apo hep, *"Ben hep düşmanın temposundan daha yüksek bir tempoyla çalışıyorum. Düşmanın mücadeleyi zayıflatamayacağı, tasfiye edemeyeceği düzeyde bir tarz ve tempoyla mücadele ediyorum. Her zaman soykırımcı faşist rejimi ensemde hissediyorum ve bu nedenle de daha çok çalışıyorum, daha fazla mücadele ediyorum, onların bütün oyunlarını, bütün saldırılarını boşa çıkarıyorum"* diyordu. İşte Kürt gerçeğinde, özellikle kültürel soykırımcı sömürgeci Türk devletinin saldırılarını boşa çıkaracak örgüt tarzına, kadro tarzına, mücadele temposuna ve düzeyine ihtiyaç vardır. Onlar ne kadar saldırıyorsa, bizim mücadelemiz de onların saldırısını boşa çıkaracak kadar güçlü olmalıdır. Ancak bunu yaparsak görevlerimizi yerine getirmiş oluruz.

Önderlik gerçeğinin ve PKK gerçeğinin farkı zaten budur. PKK ortaya çıktığı zaman birçok örgüt vardı. Önder Apo onlara şunu diyordu: Sizin mücadelenizle, tarzınızla, temponuzla, yönteminizle Kürt sorunu çözülemez. Aksine bu tarzla, tempoyla Türk devletinin soykırımcı politikasına hizmet edilir. Bu temelde Önder Apo, PKK'yi ortaya çıkardı, PKK militanlığını ortaya çıkardı, mücadeleyi bugünlere kadar getirdi. Şimdi Türk devletinin, AKP faşizminin saldırısına karşı duruşta, mücadelede, kadroda ortaya çıkan yetersizlikler, 1970'lerdeki kimi örgütlerin düşman saldırılarını karşılamayan, boşa çıkarmayan, teslimiyetçi, reformist, milliyetçi yaklaşımların farklı bir türevi gibi olmaktadır. AKP faşizminin, Türk devletinin faşist saldırılarını boşa çıkaracak, onları etkisizleştirecek düzeyde bir örgüt, kadro, mücadele düzeyi ortaya çıkarmamak gerçekten de bu anlama gelmektedir.

AKP'nin faşist gerçeğinin ve devlet gerçeğinin görülmesi gerekir. Bu devlet gerçeği Kürt'ün Rojava'da, Başûr'da, Rojhilat'ta güçlenmesini kabul etmemiştir, sindirememiştir. 6-7-8 Ekim'de bütün Kürt halkının ayağa kalkıp tarihi Kobanê Direnişine destek vermesini kabul edememiştir. Kürt'ün güçlendiğini ve örgütlü hale geldiğini görmüştür. Bunları kırmak, ortadan kaldırmak için saldırı kararı almıştır, 'Çökertme Planı' yapmıştır. 30 Ekim 2014'te Milli Güvenlik Kurulunda Kürt Özgürlük Hareketi'ni bütün alanlarda ezme kararı alınması bunun somut ifadesidir. Bu nedenle 7 Haziran seçimlerinden bir yıl önce, yani 2015'te savaşı başlatmalarından bir yıl önce sürekli asayişi ve kamu güvenliğini sağlamadan söz etmişlerdir. "Her sokakta, her mahallede kamu güvenliğini sağlayacağız", demişlerdir. Bununla Kürt'ün bütün gücünü, iradesini kıracaklarını ilan etmişlerdir. Herkesin bu gerçeği görmesi gerekiyor. Evet, Önder Apo Dolmabahçe Mutabakatı'yla bunun önüne geçmek, 7 Haziran seçimleriyle AKP'yi siyasal mücadele içine çekerek savaşı durdurmak istemiştir. Ama kararları kesin olduğu için savaşın önü alınamamıştır. Bu savaş kararıyla Kürt halkının gelişen mücadelesi, kazanımları, özgürlük iradesi kırılacak, Türkiye edilecektir. Çünkü Kürt sorununda çözüm politikaları yoktur. Çözüm politikası olmayanlar bunu yapacaklardır, bunu yapmaktadırlar. Bu durum karşısında hala eski durum sürseydi ne iyiydi, gibi yaklaşımlar gafil yaklaşımlardır. AKP gerçeğini ve Türk devlet gerçeğini görmeyen, buna göre mücadele etme gücü ve duruşu göstermeyenlerin yaklaşımıdır. Bunun bırakılması gerekir.

Bu yanılgılar, bu yanlış yaklaşımlar, bu kendini kandırmalar hem Bakur'daki örgüt yapımız içinde hem de demokratik siyasal alanda ortaya çıkmıştır. Hatta dostlarımız içinde bile bunlar ortaya çıkmıştır. Türk devlet gerçeğini, AKP gerçeğini göremeyenler, bu sert saldırı ortaya çıkıp buna karşı da Kürt Özgürlük Hareketi direnince niye bu savaş ortaya çıktı, biçiminde gerçekleri doğru anlamayan, duygularına göre davranan yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. İşte kapitalist modernitenin etkisi budur. Sorun sadece orta sınıf da değildir. Evet, orta sınıf daha fazla toplumsallığı dağıtılmış, kapitalist modernitenin esiri olmuştur. Toplumsallığı dağıtıldığından vicdan, özgürlük, demokrasi değerlerine köklü bağlanma yoktur. Bunun için mücadele gücü gösterecek irade yoktur. Orta sınıf da Kürt sorununun çözümü için demokrasi ve özgürlük istiyor ama kültürel soykırımcı zalim Türk devleti karşısında buna karşı mücadele etme gücü yoktur. Konformist yaşam, tüketim toplumu onların özgürlük, demokrasi, ahlak, vicdan ölçülerini önemli oranda törpülemiş, zayıflatmıştır. Ama sorun sadece orta sınıf da değildir. Sorunu sadece orta sınıf olarak görmek büyük bir yanılgıdır. Kapitalist modernite, devlet, tüketim toplumu yarattığı ideolojik saldırılarla bütün toplumu dirençsiz, savunmasız bırakmaya yönelmiştir. Bu açıdan sadece orta sınıf bu süreci anlamadı, mücadeleyi geriye çekti, toplumu dirençsiz bıraktı, demek yetersiz ve eksik değerlendirme olur. Kuşkusuz onlar daha fazla subjektif yaklaşıp niyetlerine göre olayları değerlendirmektedirler. Bu savaşın, bu zorun, şiddetin neden ortaya çıktığını sorgulama yerine, neden buna karşı direnildi, gibi gafil yaklaşımlar gösterilmektedir. Ama bu durumun ortaya çıkmasından da en fazla kadrolarımız ve örgütümüz kendini sorumlu görmelidir. Kadrolarımız ve örgütümüz bu gerçeği görselerdi, orta sınıf da, toplumun tüm kesimleri de AKP'nin yönettiği bu sert saldırıların nedenini iyi anlar, daha doğru ve daha direnişçi tutum gösterirdi.

Herkes zor, sert mücadeleye göre kendini hazırlamalıdır

Şu anda bütün kadroların, toplumun, Kürt orta sınıfının, Kürt yurtseverlerinin, iş adamlarının, yurtsever her kesimin görmesi gereken şu gerçek vardır; AKP ve Türk devleti, Kürt'ün iradesini kırıp soykırıma uğratmak istemektedir. Bu kesindir. AKP'nin saldırılarının ortaya çıkmasında ve artmasında HDP'nin herhangi bir yanlışı, Kürt Özgürlük Hareketi'nin herhangi bir yanlışı, eksikliği yoktur. Kürt Özgürlük Hareketi de, HDP de, Kürt halkı da Kürt sorununun demokratik çözümü için her türlü fedakarlığı göstermiştir. Ama Türk devletinin bir çözüm politikası olmadığı için en makul, en masum yaklaşımlara, en mütevazı yaklaşımlara bile bir karşılığı olmamıştır. Bu açıdan herkes Türk devletinin, AKP iktidarının kültürel soykırımcı Kürt'ü bitirme politikasını, kararını görmelidir. İlk önce yanılgılı yaklaşmış olsalar da gerçekleşen saldırılar ve ortaya konulan tutumlardan sonra gerçekliği görmelidirler. Bu açıdan herkes zor, sert mücadele dönemine göre kendini hazırlamalıdır. Gafil ve gevşek yaklaşımlardan, kapitalist modernitenin etkilerinden, devletin ideolojik saldırılarından kendilerini kurtarıp sert saldırılara sert direnişle cevap verilerek bu soykırımcı saldırının boşa çıkarılacağının görülmesi gerekmektedir.

> Kadrolarımız düşman gerçekliğini, mevcut siyasal durumu çok iyi kavrar, güçlü kadro ve örgüt duruşu ortaya koyarak bunu topluma yansıtırlarsa güçlü halk direnişleri ortaya çıkar. Halk buna hazırdır. Özgürlük ve demokrasi tutkusu güçlü olan halkımız örgütlü kılınıp doğru öncülük edildiğinde direnişe geçerek AKP'nin saldırılarını kesinlikle her yerde püskürtecektir.

Bunu görmemek gaflettir. Selahattin Demirtaş, *"Direnmezsek başımıza daha büyük şeyler gelir"* demektedir. Bu gerçeklik zamanında görülseydi, Kürt demokrasi güçleri, Türkiye'nin demokrasi güçleri, herkes AKP iktidarının bu gerçekliğini zamanında görerek mücadele içine girselerdi, AKP iktidarının bu saldırıları çoktan durdurulmuş olurdu. Daha baştan AKP iktidarına karşı mücadelede tutum net olsaydı Kürt halkı da mücadele içine girerdi, Türkiyeli demokrasi güçleri de mücadele içine girerlerdi. Ama zamanında bu gerçeklik görülüp AKP iktidarı saldırıya geçtiğinde direniş ortaya konulmadığı için, dolayısıyla direniş bütünlüklü, parçalı olduğu için AKP iktidarı hala bugün iktidarda durabilmektedir. Aslında demokrasi güçlerinin, HDP'nin söylediği şu gerçeklik doğrudur: AKP iktidarına karşı Türkiye'de demokrasi bloku oluşturulursa, AKP iktidarı en zayıf iktidardır; kısa sürede yıkılır. AKP iktidarının hala ayakta kalmasının nedeni, demokrasi güçlerinin, özgürlük güçlerinin hala birlik olamamasıdır, ortak mücadele yürütememesidir.

Tabii ki bu durumun aştırılmasında başta örgütlü kılınmış hakikat olan kadrolara ve bu kadroların oluşturduğu örgütlere görev düşmektedir. Toplumu örgütleyerek, bilinç götürerek, toplumun öfkesini, tepkisini örgütlü kılıp harekete geçirerek dönemin ihtiyacı olan mücadele ortaya çıkarılabilir. Geçen dönemde ortaya çıkan yetersizlik nedeniyle kesinlikle bütün kadroların, yurtseverlerin ve halkın kendini sorgulaması gerekir. Herkesin kendini sorgulaması gerekir. Biz Özgürlük Hareketi olarak mücadeleyi daha nasıl geliştirebiliriz, daha nasıl etkili kılabiliriz konusunda kendimizi sorguluyoruz. Niye bizim örgütümüz bu durumda, kadrolarımız bu durumda, niye halkı yeterince örgütleyemedik, halkın özyönetim direnişleriyle diğer alanların direnişlerini neden bütünleştiremedik konularında kendimizi sorguluyoruz.

Son on ayda halkımız da büyük bir mücadele verdi, büyük fedakarlıklar gösterdi, birçok şehit verdi. Cizîr'de üç yüz kadar şehidin iki yüz kadarı sivillerdir. AKP faşizmine bu düzeyde bedel verilerek direnildi. Sadece Cizîr'de değil, her yerde halkımız önemli düzeyde direndi. Belki bir dönem sonra toplum yeterince örgütlü kılınamadığı için, kendi kendini yöneten ve savaşan halk gerçekliğine göre örgütlenmiş bir toplum haline getirilemediği için AKP'nin saldırıları karşısında halkın özyönetim alanlarından çıkmak zorunda kalması gibi bir durum ortaya çıktı. Ama bu, halkın direnmediği, mücadeleye katılmadığı biçiminde ele alınamaz. Eğer kadrolarımız düşman gerçekliğini, mevcut siyasal durumu çok iyi kavrar, güçlü kadro ve örgüt duruşu ortaya koyarak bunu topluma yansıtırlarsa güçlü halk direnişleri ortaya çıkar. Halk buna hazırdır. Özgürlük ve demokrasi tutkusu güçlü olan halkımız örgütlü kılınıp doğru öncülük edildiğinde direnişe geçerek AKP'nin saldırılarını kesinlikle her yerde püskürtecektir.

Kırk yıllık direnişin içinde pişmiş bir halk vardır. Kürt halkının bilincini, örgütlülük düzeyini, özgürlük tutkusunu, demokrasi özlemini hiç kimse küçümsememelidir. Ama burada öncülük sorunları önemlidir. Öncünün kendinden başlayarak zayıflıklarını gidermesi gerekiyor. Kadrolar içinde bile, 'bu çatışmalar geçicidir, AKP'nin saldırıları geçicidir, bir süre sonra yine görüşmeler başlar' gibi çok büyük yanılgılar yaşanmıştır. Kadro ve örgüt yapısında, demokratik siyasal alanda böyle yanılgılar olunca tabii ki bu da halkta mücadeleye daha ısrarlı ve güçlü sarılmada zayıflıklar ortaya çıkarmıştır. Sanki on yıllık görüşmeler süreci bir siyasal mücadele süreci değil de, sanki zaman zaman görüşülen, zaman zaman çatışılan bir oyunmuş gibi ele alınmış, bu nedenle sonunda görüşmelere dönülüp sorun çözülecekmiş gibi gafil bir yaklaşım kadroda da ortaya çıkmış, kadrodan siyasal alana, bütün topluma, orta sınıfa yayılmıştır. Zayıflıkları asıl yaratanın kadrodaki yanılgı olduğu görülmüştür. Bu ciddi bir ideolojik ve siyasal yanılgıdır. Eğer kadromuz böyle bir ideolojik ve siyasal yanılgı içinde olmasaydı doğru duruş da gösterirdi, fedakarlık da gösterip bu mücadeleye etkili düzeyde öncülük yapardı. Ama bu gaflet, bu yanlış anlayış ve kavrayış sonunda kendini hazırlıksız, örgütsüz bırakmış ve bu da sonunda çaresiz, zaman zaman kendini geriye çeken durumlar ortaya çıkarmıştır. Bu açıdan kadronun, özellikle PKK çizgisinde kadronun ve örgütün her zaman kendini hazırlıklı kılması gerekmektedir. En sert saldırılarda bile mücadele edecek bir pozisyonda bulunması gerekmektedir.

14 Temmuz ruhu ve mücadele tarzı esas alınmalıdır

PKK kadrosu 14 Temmuz ruhunu kendinde somutlaştırmış kadrodur. Önder Apo, PKK'nin ruhuna 14 Temmuz ruhu dedi. 14 Temmuz devrimcilerinin tarzını da Kürdistan devriminin tarzı olarak tanımladı. Yani zorluklar, imkansızlıklar ne olursa olsun direnip başarmanın tarzıdır Kürdistan devriminin tarzı. Kürdistan'da ancak 14 Temmuz direnişçileri gibi koşullar ne kadar zor olursa olsun direnip başarmaya inanan bir tarz başarı kazanır, düşmanı yenilgiye uğratır. Başarı böyle gelir. Kürdistan'da zor koşullara katlanmadan, zor koşullarda direnip başarmanın tarzını pratikleştirmeden, Kürdistan devriminin tarzı olan zor koşullarda direnip başarmanın tarzını mücadelenin her alanında ortaya koymadan Kürdistan'da kazanım elde etmek, Kürdistan'da özgür ve demokratik yaşamı kurmak kolay değildir. Bu açıdan 14 Temmuz'un yaklaştığı bugünlerde 14 Temmuz ruhu ve mücadele tarzı esas alınmalıdır. Eğer PKK'liyim deniliyorsa, eğer şehitlere ve Önderliğe bağlıyım deniliyorsa o zaman her kadro, koşullar ne kadar zor olursa olsun biz direniriz, başarırız demelidir. Zor koşullarda direnip başarmanın tarzını kişiliklerinde, örgüt tarzlarında ve pratiklerinde somutlaştırmalıdırlar. Ancak bu gerçekleşirse Kürdistan'da özgür ve demokratik yaşam kazanılır. Bunun dışında kim Kürdistan'da kolay başarının olacağını, özgürlüğün, demokrasinin kolay geleceğini sanıyorsa aldanıyordur. Kürt ve Kürdistan gerçeğini, Ortadoğu gerçeğini, Kürt düşmanı gerçeğini tanımıyordur. Kürt gerçeğini, Ortadoğu gerçeğini, düşman gerçeğini tanımayanlar da, bunu doğru bilince çıkarmayanlar da doğru mücadele edip başarıya ulaşamazlar. Bu açıdan herkes uzun süreli sert bir mücadeleye göre kendisini hazırlamalı, bütün kadrolar böyle bir mücadele dönemi içinde olduğumuzu görüp toplumsal örgütlenmeyi güçlendirmelidir. Hem bu bilinçle hem böyle bir mücadeleyi yürütecek örgüt anlayışıyla toplumun örgütlenmesini gerçekleştirmek, örgütlü toplumla Kürt'ün direncini güçlendirip mücadeleyi yükseltmek gerekmektedir. Bu dönemin kadrolara yüklediği temel görev bu olmaktadır.

■■■

Gerek Kuzey Suriye gerekse Suriye'nin tamamı için çözüm perspektifi ve projesine sahip tek güç Rojava Devrimidir. Tüm halkların ve inanç topluluklarının özgür, demokratik temelde bir arada yaşayacakları yeni Suriye projesi, demokratik ulus projesidir. Demokratik federal bir Suriye tarihsel, toplumsal ve kültürel durumlarına göre federasyonlar biçiminde örgütlendirilmiş bir Suriye projesi en doğru ve en gerçekçi olandır.

Rojava Devrimi 5. yılında tüm bölge halklarının umudu oluyor

Rojava Devriminin 21. yüzyılın en çarpıcı ve görkemli devrimi olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu devrim ezilen tüm halkların, demokrasi ve özgürlük mücadelesi veren tüm kesimlerin umutlarını yeşerten, canlandıran ve gerçeğe dönüşebileceğini gösteren bir devrim olmuştur. Tarihte benzeri az görülen çok soylu bir irade, yüksek fedai örnekleriyle dolu destansı bir devrimdir. Bu vesileyle devrimin 5. yılını başta Kürt halkı olmak üzere Arap, Asuri-Süryani, Ermeni, Çeçen, Türkmen ve ezilen tüm halkların devrimi olarak görüyor ve kutluyoruz. İnsanlığa onurlu bir armağan olan Rojava Devriminde binlerce kahraman şehidimizin anısı önünde saygıyla eğiliyor ve onları minnetle anıyorum.

Denilir ki devrim; sömürgeciliğin en zayıf halkasında gerçekleşir. Bu tespit doğrudur. Genel olarak Kürdistan özel olarak Rojava Kurdistan'ı sömürge bile değildir. Sömürgecilik bile bir statü ile anılır, bir tanımı vardır. Oysa Rojava Kurdistan'ında hiçbir tanımı olmayan ancak sadece kölelik ve zorbalık ile tanımlanabilecek bir durum yaşanmıştır. Kürtler yok sayılmıştır. Bırakalım Kürt kimliğini, Arap kimliği dahi Kürtlere verilmemiştir. Kürtler üzerinde birçok soykırım politikası, sürgün, zindan, Arap Kemeri vb politikalar acımasızca uygulanmıştır. Yaşama hakkı, köleliği dayatma biçiminde olmuştur. Fakat buna rağmen Rojava'daki halkımız varlığını ve özgürlüğünü her şeyin üzerinde tutmuş, tüm yüreğini ve imkanlarını Kürdistan'ın diğer parçalarındaki örgütlerin barınma, toparlanma ve mücadelelerini yükseltmeleri için sonuna kadar açmıştır. Rêber Apo'nun uzun yıllar Suriye ve Rojava'da kalması zaten devrimin tohumlarının giderek yeşermesine yol açmıştır. Rojava'daki halkımız muazzam bir ulusal bilinç ve örgütleme düzeyine ulaşmış, Rêber Apo'nun şahsında özgürlük mücadelesine çok aktif bir biçimde katılmıştır.

Tarihsel fırsatlar değerinde anlar, olaylar vardır. Kürtler için daha önceleri de birçok kez fırsatlar ortaya çıkmıştır. Fakat Kürt halkını özgürlüğüne taşıyacak kadar güçlü bir örgütleme ve önderlik olmadığı için halkımız maalesef bu fırsatları değerlendirememiş, aksine Kürdistan sömürgecilerin at koşturduğu bir coğrafyaya dönmüştür. Rojava Devrimi için uzun yıllara dayanan çok örgütlü ve köklü bir hazırlık ve mücadele olmakla birlikte, aslında birçok şey "Arap Baharı" adı verilen gelişmelerle ortaya çıktı. Kürtler bu defa ortaya çıkan fırsatları şaşırtıcı düzeyde çok güçlü değerlendirdi.

Devrimin ilk kıvılcımı 19 Temmuz 2012 tarihinde Kobanê'de çakıldı. Büyük heyecan, büyük onur, büyük cesaretin yanında kaygılar, korkular da vardı. Her şey iç içe yaşanıyordu. Fakat Kürt halkı, Rêber Apo'nun paradigmasıyla bu tarihsel fırsata, tarihsel bir duruşla karşılık vermeliydi. Böyle de oldu. Kobanê, 19 Temmuz günü özgürleştirildi. Bu Kürdistan tarihinde kendi öz gücüne ve Önderliğine dayanan bir ilkti. Anlamı ve değeri çok büyüktür. Böyle olduğu, zaten bugünkü gelişmelerden rahatlıkla görülmektedir. Kobanê'den sonra Efrîn ve Cizîre bölgesi ayaklandı. Rojava artık büyük ölçüde özgürleşmişti. Tarihte Fransız Devrimi ve Ekim Devrimi demokrasi ve özgürlük mücadelesi veren emekçiler ve halklar için nasıl bir anlam ifade ediyorsa, Rojava Devrimi de Ortadoğu halkları için böyle bir anlama sahipti. Kürtler, Rêber Apo'nun paradigması öncülüğünde devrim gerçekleştirdiğinde işbirlikçi ve teslimiyetçi güçler, 'Bu bir maceradır, devrimi yapamazlar, devrimi gerçekleştirseler de savunamazlar' diyorlardı. Kobanê bunun için adeta bir mihenk taşıydı. AKP sömürgeci devleti ve kapitalist modernitenin gübreliğinde yetişen Cephet El Nusra, DAİŞ, Artêşa Azad vb tüm faşist çete güçleri Rojava Devrimi'ne saldırdılar. Erdoğan, "Kobanê düştü, düşecek" derken, DAİŞ çeteleri Ramazan Bayramı'nın ilk namazını Kobanê'de kılacakları propagandasını yapıyordu. Kobanê ya direnecek, devrimin güvencesi olacaktı ya da düşmesi durumunda Rojava Devrimi için büyük tehlikeler kaçınılmaz olacaktı. YPG, YPJ güçleri ve Kobanê halkımız inanılmaz bir direniş örneği sergiledi. İspanya iç savaşını ve Moskova önlerinde Hitler faşizmine karşı gösterilen direnişi aşan düzeyde bir direniş ortaya kondu. Sonuçta Kobanê'nin direnişi ile kazanan insanlık oldu. Zaten bunun içindir ki 1 Kasım, Dünya Kobanê Günü olarak kabul edildi.

Kobanê'deki zafer direnişçi Kürt kadınının zaferidir

Kobanê'deki zafer her şeyden önce direnişçi Kürt kadınının zaferiydi. Kadının yok sayıldığı Ortadoğu gibi bir yerde insanlık onurunun yaşatılmasına ve özgürlüğüne kavuşmasına 5 bin yıllık kölelik zincirlerini koparan Kürt kadını öncülük ediyordu. Kobanê zaferi ile birlikte Rojava'da ivme artık değişmişti. Ardından Til Hemis, Til Berak, Til Koçer daha sonra çiyayê Kizwan, Siluk, Girê Spî ve daha sonra Şedadê ve Hol peş peşe DAİŞ ve Cephet El Nusra çetelerinden temizlenerek özgürleştirildi. Rojava Devrimi artık gerçek anlamda tüm halkların umudu oldu. Demokratik Suriye Güçleri-QSD, Demokratik Suriye Meclisi-MSD ve Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu bu tarihsel kazanımlar üzerinde vücut buldu. Kürtler, Araplar, Asuri-Süryaniler, Türkmenler, Çeçenler ve Ermeni halkları özgür geleceklerini hep birlikte örgütlüyor, Rojava Devrimine düşman güçler karşısında omuz omuza direniyor.

Rojava'da olmaz denilen olmuş, yani devrim gerçekleşmişti. "Devrim oldu ama savunamazlar" diyenlerin hayalleri boşa çıkarılmış, muazzam bir savunma düzeyi kazanılmıştır. "Yeni demokratik ve özgür yaşamı inşa edemez" diyenlerin hayalleri de boşa çıkartılarak şimdi Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu örgütlendirilmektedir. Dolayısıyla Rojava Devrimi sadece bir Kürt devrimi olmayıp tüm ezilen, demokrasi ve özgürlük mücadelesi veren halklar için bir devrim niteliğindedir; halkların uyanışına, demokrasi ve özgürlük mücadelesine öncülük etmektedir.

Rojava sadece Cephet El Nusra, DAİŞ, Ehrar El Şam vb çetelere karşı değil, başta Türk sömürgeciliği ve işbirlikçisi ENKS olmak üzere, Rejim güçlerine karşı da kesintisiz ve sürekli bir direniş içinde olmuştur; bu direniş halen de sürmektedir. Çünkü demokratik bir Suriye yaratılmadığı ve Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu statüsü resmen kabul edilip kalıcı bir siyasi çözüm olmadığı sürece çelişki ve çatışmalar her zaman olacaktır. Nitekim bugün Kuzey Suriye ve Suriye'nin tamamına bakıldığında farklı güçler tarafından Suriye'nin adeta parsellendiği rahatlıkla görülmektedir. İsmi farklı da olsa birbirine benzeyen birçok güç vardır. Hepsinin toplamında şunu söylemek mümkündür: Bir taraftan Rojava Devrimi, diğer taraftan Rejim ve tüm İtilaf güçleri. Hepsinin birleştikleri tek ortak nokta ise Rojava Devrimine ve Kürtlere düşmanlıktır. Yani bir tarafta Kürtler diğer tarafta ise var olan tüm güçlerin hepsi yer almaktadır.

AKP devleti, "YPG ve YPJ hiçbir zaman Fırat'ın batısına geçemeyecekdir, Fırat'ın batısı kırmızı çizgimizdir" diyordu. Tüm saldırılarına ve DAİŞ çetelerine verdiği her türlü desteğe rağmen Girê Spî özgürleştirildi. Ancak Fırat'ın ötesi yani Minbic çok önemliydi. Coğrafik olarak önemliydi, çünkü Efrîn ve Kobanê'nin birleştirilmesinin yolu Minbic'in özgürleştirilmesinde geçmektedir. Minbic, Arap ve Kürtlerin ağırlıklı yaşadığı, yine Türkmenlerin de olduğu bir halklar mozaiği niteliğindedir. Bu açıdan da önemlidir. Bu nedenle tamamlanmayan Rojava Devrimi, kantonların birleşmesi ile yani Kuzey Suriye'nin tamamının özgürleştirilmesiyle tamamlanabilirdi. O halde Minbic'in özgürleştirilmesi bir zorunluluktur. Minbic hamlesinden önce Rakka'nın kuzeyine geliştirilen hamle, DAİŞ çetelerini darbelemekle birlikte ağırlıklı olarak psikolojik ve taktiksel bir hamleydi. Daha doğrusu hedef şaşırtmaktı. Binlerce YPG, YPJ, QSD gücünün Fırat suyunu geçerek batı tarafına yerleşmesi kolay değildi. Yanılmıyorsam 1973 yılında Mısır-İsrail savaşından sonra ilk defa binlerce savaşçının kısa sürede bir nehri geçmesi Minbic hamlesinde gerçekleşmiştir. Minbic bizim için ne kadar önemli ve stratejik ise AKP devleti ve DAİŞ çeteleri için de o kadar önemli ve stratejiktir. Her ne kadar AKP devletinin direnci kırıldı ise de DAİŞ çeteleri Minbic'te yoğun bir direnişe geçmişlerdir. AKP devletinin verdiği füzeleri kullanarak, yine mayınlamadıkları hiçbir yer bırakmayarak hamleyi kırmak istemekteler. Fakat sonuçta DAİŞ çeteleri kırsal kesimden temizlenmiş ve Minbic kuşatma altına alınmıştır. Minbic adım adım özgürleştirilmektedir. DAİŞ çeteleri Kobanê'den sonra en stratejik darbeyi Minbic'te almıştır. AKP devletinin Minbic zaferini hazmetmediği de kesindir. Eğer Cerablus üzerinde bir planları olursa bu da Rojava Devriminin kırmızı çizgisi olacaktır. En küçük bir yönelimleri savaş nedeni olarak görülecek ve Cerablus AKP sömürgeci devletine bırakılmaya-

caktır. Devrimsel hamle Bab'a doğru ilerleyecektir. Efrîn ve Kobanê birleştirilecektir. Kuzey Suriye özgürleştirilecektir. Tüm gelişmeler buna göre olacaktır.

Bab-Şehba'nın özgürleştirilmesi Kuzey Suriye'nin özgürleştirilmesidir

Şehba, Efrîn, Bab hatta Halep, Şêx Meqsûd'u bile birbirinden ayrı ele almak mümkün değildir. Bu bölgelerde tüm güçler iç içedir. Özgür Ordu, AKP devletine bağlı çeteler, Cephet El Nusra, Rejim güçleri ve YPG, YPJ, QSD güçleri bulunmaktadır. Rojava Devrimi için önemli olan Bab'ın özgürleştirilmesidir. Bab kırsalının özgürleştirilmesi, şehir merkezinin çetelerden temizlenmesi çok önemlidir. Rejim güçleri ise Bab'a uzak bir mesafede değildir. Şehba bölgesinde Araplar, Türkmenler, Kürtler, değişik inançtan halklar ve topluluklar bulunmaktadır. Bab'la birlikte Şehba'nın özgürleştirilmesi demek, Kuzey Suriye'nin özgürleştirilmesi demektir. Bu yoğun bir mücadele gerektirmektedir. Dikkat edilirse Rojava Devrimine karşı tüm güçler birliktedirler. Bunun en somut örneği Şêx Meqsûd'tur. Rejim güçlerinden tutalım AKP devletine bağlı faşist çetelere, yine Özgür Ordu'dan tutalım Cephet El Nusra, DAİŞ çetelerine kadar hepsi birbirleriyle çelişkili ve yer yer çatışmalı olsa da hepsinin birleştikleri ve ortaklaştıkları tek konu Kürtlere karşı savaştır. KDP'nin bir kolu olan ENKS de dahil tüm bu güçler Şêx Meqsûd'a ortak saldırmaktadır. Bab'la birlikte Efrîn güçlerinin aktif rol oynamasıyla, Şehba bölgesinin özgürleşmemesi için bir neden yoktur. Ancak bu çok kolay olmasa da kesinlikle mümkündür ve tamamıyla Kuzey Suriye özgürleştirilmek durumundadır. Tabii ki Minbic'in özgürleştirilmesi bütün bu alanları etkileyecektir. Yeni güç dengelerinin ortaya çıkmasıyla birlikte yeni fırsatlar da ortaya çıkacaktır. Bir kere DAİŞ çeteleri ölümcül bir darbe almış olacaktır. QSD, YPG ve YPJ güçlerinin pozisyonu çok daha avantajlı hale gelecektir. Şüphesiz Rusya ve Rejim güçlerinin Bab ve Şehba bölgesi üzerinde hesapları vardır. Yine ABD ve Koalisyon Güçleri QSD, YPG ve YPJ güçlerinin ilerlemesini arzulamamakta, kendilerine bağlı güçleri hazırlamaya çalışmaktadırlar. Fakat başta da belirttiğimiz gibi Minbic'in özgürleştirilmesiyle birlikte ivmenin yönü Rojava Devriminden yana olacaktır. Kantonların birleştirilmesi ve Kuzey Suriye'nin özgürleştirilip Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu biçiminde örgütlendirilmesi bir zorunluluktur. Suriye'de nasıl bir çözüm diye sorulursa, herkesin kendisine göre bir çözüm arayışı olduğu görülür. Rejim halen hiçbir şey olmamış gibi ulus devletçi zihniyetinde ısrar etme, varlığını sürdürme telaşı ve mücadelesi içerisindedir. Rejim'le birlikte İran ve Hizbullah güçleri de aynı noktada durmaktadır. Rusya Suriye'nin geleceği üzerinde önemli bir güçtür. Lazkiye'ye tamamen yerleşmiştir, askeri hakimiyet sahibidir. Bunun siyasetini mutlaka yapmaktadır ve yapacaktır. Rusya belki Rejim'in durduğu noktada her zaman olmayacaktır, daha esnek bazı çözüm modellerine açık olabilecektir. Demek istediğimiz Rusya'nın da kendisine göre bir projesi vardır. ABD ve Koalisyon Güçleri Suriye eskisi gibi olmaz, deseler de yeni Suriye'nin nasıl olacağı konusunda henüz net değildir. Şuanda odaklandıkları tek şey, DAİŞ faşist çetelerinin tasfiyesidir. Gerek Kuzey Suriye gerekse Suriye'nin tamamı için çözüm perspektifi ve projesine sahip tek güç Rojava Devrimidir. Tüm halkların ve inanç topluluklarının özgür, demokratik temelde bir arada yaşayacakları yeni Suriye projesi, demokratik ulus projesidir. Demokratik federal bir Suriye tarihsel, toplumsal ve kültürel durumlarına göre federasyonlar biçiminde örgütlendirilmiş bir Suriye projesi en doğru ve en gerçekçi olandır. Bab ve Şehba bölgesinin özgürleştirilmesi şüphesiz Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu ve Suriye'nin demokratik temelde yeniden yapılanması için çok büyük imkanlar ortaya çıkaracaktır. Böylece Suriye'nin demokratik temelde yeniden yapılanması ve var olan sorunların çözümlenmesi yönünde tarihsel bir adım atılabilecektir.

Kürt sorununun çözümü Suriye'de çözümün anahtarıdır

Suriye'de Rojava Devrimi ile birlikte Kuzey Suriye'nin tamamında federasyon statüsü tanınmaz ve bu temelde siyasi bir çözüme gidilmezse Suriye'de hiçbir sorun çözülemez. Tüm sorunların anası Kürt sorunudur. Dolayısıyla Kürt sorununun çözümü ile birlikte Suriye'deki tüm sorunların çözümünün kapısı aralanacaktır. Bunun için Rojava kantonlarının birleştirilmesi Kürtler için artık olmazsa olmazdır. Bu mutlaka gerçekleşecektir. Zaten özerklik statüsü büyük ölçüde hayat bulmuştur. 2 yılı aşkın süredir özgür, idari yapılanma Kürtlere, Araplara, Asuri-Süryani ve diğer halklara büyük bir güven ve tecrübe kazandırmıştır. Demokratik ve özgür temelde nasıl ortak yaşanabileceği ispatlanmıştır. Fakat yarım kalan bazı hedefler vardır. Bunların başında ise Kuzey Suriye Federasyonu'nun örgütlendirilmesi ve kabul ettirilmesi gelmektedir. DAİŞ vb faşist çeteler olduğu sürece her şey iç içe gerçekleşecektir. Burada özelikle savunma ve sistemin inşasından bahsediyoruz. Zaten bugüne kadar hep böyle olmuştur. Rojava Devrimi bir taraftan DAİŞ, Cephet El Nusra vb çetelere karşı savaş içerisindeyken öbür taraftan kendi demokratik özerk yapısını inşa etmiştir. Bundan sonra da böyle olacaktır. Devrimi tüm halklar için demokratik ulus perspektifi ile ele alıyoruz. İnanıyoruz ki, Suriye halkları özgürleşmediği sürece Rojava Devriminin güvenlik sorunları olacaktır. Bu nedenle Rojava Devriminin temel güvencesi Suriye halklarının özgürleşmesinden geçmektedir. DAİŞ halen bunun önündeki en büyük engeldir. Fakat şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: DAİŞ miadını doldurmuştur. Hızla büyüdüğü ve yayıldığı gibi aynı hızla bir çözülme ve dağılma sürecine girmiştir. DAİŞ'in Minbic, Cerablus, Bab, Ezaz tarafında yaşama şansı artık yoktur. Odaklandığı temel alanlar Rakka ve Dêra Zor'dur. Rojava Devriminin şöyle bir perspektifi vardır. Üç kanton birleştirilmeden Rakka'nın özgürleştirilmesi gündeme alınmayacaktır. Dolayısıyla Rakka ve Dêra Zor'un gündeme alınması Efrîn ve Kobanê'nin birleştirilmesinden sonra olacaktır. Üç kantonun birleştirilmesi demek DAİŞ'in Rakka ve Dêra Zor'dan da sökülüp, atılma sürecinin başlaması demektir. Tüm gelişmeler bu minvalde olacaktır. DAİŞ çeteleri için süreç artık dağılma ve çözülme sürecidir. DAİŞ vb faşist çeteler belki başka isimler altında marjinal düzeyde varlıklarını sürdürebilirler. Ancak kesinlikle gündem belirleyecek düzeyde olmayacaklardır. DAİŞ'in tamamen sökülüp atılması, kuşkusuz ki hem Kuzey Suriye hem de genelde tüm Suriye üzerinde askeri, siyasi ve sosyal anlamda önemli gelişmelere yol açacaktır. DAİŞ'in Suriye'ye ve Rojava'ya yerleşmesi nasıl ki dengeleri altüst etti, yeni çelişki ve dengeler oluşturduysa sökülüp atılması da beraberinde yeni çelişki ve dengeler yaratacaktır. DAİŞ'in etki alanlarında yaşam dondurulmuştur. Kültürler yok edilmiş, kadınlar karanlığa gömülmek istenmiş, toplumun psikolojisi alt-üst edilmiştir. Sosyal ve kültürel anlamda büyük tahribatlar yaşanmıştır. Büyük bir siyasi kaos yaratılmış, bu kaosta neredeyse herkesin birbirini boğazladığı faşist çete güçler türemiştir. DAİŞ'in tasfiye olması kuşkusuz ki, toplumda büyük bir huzur yaratacaktır. Minbic'in özgürleştirilmesinde kadınların kendilerine zorla giydirilen kara çarşafları üzerlerinden yırtarak attığında duydukları sevinç, yükselttikleri özgürlük haykırışları çok anlamlıdır. En başta kadınlar özgür olacaktır. Kadının şahsında toplum özgür olacaktır. Bunun için Rojava Devrimine bir 'Kadın Devrimidir' demekteyiz.

Rojava sadece Cephet El Nusra, DAİŞ, Ehrar El Şam vb çetelere karşı değil, başta Türk sömürgeciliği ve işbirlikçisi ENKS olmak üzere, Rejim güçlerine karşı da kesintisiz ve sürekli bir direniş içinde olmuştur; bu direniş halen de sürmektedir. Kalıcı demokratik bir siyasi çözüm olmadığı sürece çelişki ve çatışmalar her zaman olacaktır.

Yeni siyasi dengeler oluşacak, Suriye'nin demokratik temelde yeniden kurulması hedeflenecektir. Demokratik federal bir Suriye ve Suriye'nin tüm demokratik ve özgür değerlerini savunan yeni bir askeri yapılanmaya gidilecektir. QSD bunun için çok önemli bir adımdır. Bilindiği gibi inşa her zaman yıkmaktan daha zordur. Bu topraklarda yaşayan tüm halkların, kültürlerin ve inanç topluluklarının demokratik ve özgür bir temelde kardeşçe bir arada yaşaması ne kadar anlamlı ve değerliyse bunun için verilecek mücadelenin de o önemde olması gerektiği açıktır. Suriye, Ortadoğu'nun bir prototipidir. Suriye'deki devrim, demokratik temelde yeniden yapılandırılan bir Suriye, Ortadoğu'nun kaderini değiştirecektir. Mücadelenin bu kadar zor ve anlamlı olması da bundandır. Uluslararası güçlerin Suriye üzerinde bu kadar yoğunlaşmalarının başka bir nedeni de yoktur.

Yine TC ve İran sömürgeci devletlerinin tarihsel karakterleri ve günümüzde oynadıkları rol bilinmektedir. Bu iki sömürgeci devlet, Şia ve Sünni mezhepli imparatorluk geleneğinden gelen ortak özelliklere sahiptirler. Başta Kürtlerin özgürlüğü olmak üzere Ortadoğu'nun demokratikleşmesi önünde her zaman engelleyici bir bariyer olmuşlardır. Bunun içindir ki, Rojava Devrimi ve Suriye'deki sorunlara karşı diğer güçlerden çok bu iki sömürgeci devlet ilgilidir. Dolayısıyla Ortadoğu'nun göbeğinde, ulus-devletçi zihniyetin çok köklü olduğu bir yerde Rojava Devriminin öncülüğünde yeni ve demokratik bir Suriye, başta Ortadoğu olmak üzere tüm halklar için bir model ve ilham kaynağı olacaktır.

Minbic'in özgürleştirilmesinde kadınların, kendilerine zorla giydirilen kara çarşafları üzerlerinden yırtarak attığında duydukları sevinç, yükselttikleri özgürlük haykırışları çok anlamlıdır. En başta kadınlar özgür olacaktır. Kadının şahsında toplum özgür olacaktır. Bunun için Rojava Devrimine bir 'Kadın Devrimidir' demekteyiz.

Minbic hamlesi Rojava Devrimi'nin önemini daha güçlü hissettirecektir

Minbic hamlesinin askeri, siyasi, diplomatik ve önemli toplumsal gelişmelere yol açacağı kesindir. Rojava Devrimi kendi direnişiyle, meşruiyetiyle ve onuruyla insanlığın gündemine girmiştir. Kobanê direnişi sırasında insanlık ayağa kalkmıştır. Fakat ulus-

lararası siyasetin de bir o kadar gecikmeli hareket ettiği, isteksiz ve ağır davrandığı da bir gerçektir. Bunun nedenleri bilinmektedir. Uluslararası güçler sonuç itibariyle kendi çıkarlarını esas alırlar. Başta Rojava Devrimi ve Kobanê direnişini görmek istememişlerdir. İnsanlık ayağa kalkınca ve en önemlisi de Kobanê direniş kalesinin yıkılmayacağı görününce ancak kıpırdamalar olmuştur. Kendi öz gücünü esas alan devrim böyle gerçekleşmiştir. Verdiği büyük değerlerle, gösterdiği destansı direnişle uluslararası siyasetin gündemine girmiştir. Bugün ise Rojava Devrimi belirleyeci bir güç durumundadır. Dikkat edilirse Rojava Devrimine gösterilen ilgi ve geliştirilen ilişkiler adeta zorakidir. Yani söz konusu güçlerin arzularından, isteklerinden ziyade zorunluluktandır. Cenevre 1-2-3 toplantıları gerçekleşti. Rojava Devrimiyle askeri ilişki ve ittifak içerisinde olanlar, Rojava'nın Cenevre toplantılarında bulunmasını desteklemediler. Hatta engelleyici oldular. Askeri alanda belli ilişkiler olmasına rağmen bu ilişkilerin siyasi ayağı hala zayıftır, hatta yok gibidir. Demek ki Rojava Devrimini kabullenme karşısında bir direnç vardır. Ama eğer Rojava Devrimi bugün uluslararası alanda onurlu bir yer buluyorsa bu tamamen Rojava Devriminin gösterdiği direnişin bir eseridir. Cenevre toplantılarını çok denediler. Her zaman aynı gerçeklikle karşılaştılar. Görüldü ki artık Rojava Devrimi olmadan Suriye'de ne askeri ne de siyasi bir çözüm mümkündür. Zaten hep söylene geldiği üzere diplomasi biraz da güç meselesidir. Tabii ki güçlü olmak yetmez, var olan gücü doğru politik ve taktik adımlarla doğru değerlendirmek de önemlidir. Rojava Devrimi bunu başarmıştır. Güçlendikçe itibarı ve saygınlığı daha da artmış ve bu minvalde kabul görmektedir. Minbic hamlesi bu açıdan önemlidir. Tüm denemelere rağmen uluslararası güçler Rojava'ya rağmen ne askeri ne de siyasi alanda kalıcı bir adım atmışlardır. Minbic hamlesi ile savunma gücü ve siyasi iradesi daha da güçlü biçimde ortaya çıkan Rojava Devriminin uluslararası alandaki itibarı, varlığı ve etkisi kuşkusuz daha da artacaktır. Bunun önüne geçmek için Suriye rejiminden tutalım, İran ve Türk devletine kadar inanılmaz bir mücadele içerisinde oldular. Son zamanlarda basına da yansıdı; iddia edilmektedir ki AKP devletiyle Suriye rejimi arasında uzun süredir devam eden görüşmeler var. Bu konuda Cezayir'in Kürtler için uğursuz biçimde anıldığı bilinmektedir. 1974'te İran ve Irak, Kürtlerin mücadelesini boğmak için Cezayir'de anlaşmışlardı. Şimdi yine Türk devletiyle Suriye rejiminin Cezayir'de görüşmeler yaptığı söylenmektedir. Söz konusu olan Kürt halkının özgürlüğü olunca Cezayir görüşmeleri ve Cezayir anlaşması gibi anlaşmalar hep olmuştur. Özcesi, sadece askeri alanda değil, siyasi ve diplomatik alanda da Rojava Devrimini ezmek ve nefes alamaz hale getirmek için uğraşanlar çoktur. Fakat bu sefer tarih tekerrür edemeyecektir. Çünkü karşılarında örgütlü, mücadeleci, iradeli ve Önderlik sahibi bir halk vardır. Bu halk kendi varlığını ve özgürlüğünü korumanın mücadelesini vermekle, zalimlere karşı insanlığın onurunu korumaktadır. En önemlisi de Kürtler bir güçtür, hem de örgütlü bir güçtür. Suriye üzerinde geleceğe dair projesi olan kim olursa olsun bu gerçekliği görmek zorundadır. Bunun içindir ki Rojava Devrimi için birçok olanak ortaya çıkmıştır. Bu, kimsenin Kürt halkına bahşettiği bir şey değildir. Kürtlerin öncülüğünde halkların kendi direnişiyle ortaya çıkardığı bir sonuçtur. Kürtler bugün eğitimli, bilinçli ve örgütlüdür. Özgür iradeli ve kendilerine olan güvenleri yüksektir. Bu temelde kendi özgürlükleri için, kendi çıkarları için gerekli ve uygun gördükleri herkesle ilişkilenebilecek akla, tecrübeye ve yeteneğe sahiptirler. Tarihte olduğu gibi kolaylıkla aldatılan ve yönlendirilen Kürtler yoktur artık. Yok sayılan Kürt halkı halkların uyanışına, özgürlük ve demokrasi mücadelesine öncülük etmektedir. Rojava'nın bu konumu tabii ki Suriye üzerinde rol almak isteyen güçler tarafından görülmek durumundadır. Hem direnen hem Kuzey Suriye için hem de bir bütün olarak Suriye'nin geneli için çözüm projesi ve modeline sahip olan sadece Rojava Devrimidir. Bunun Kürtlere kazandırdığı itibar elbette yüksektir. Her direniş ve her zafer bu itibarı daha da yükseltmiştir. Minbic hamlesi bu anlamda Rojava Devrimi'nin ağırlığını ve önemini daha güçlü hissettirecektir. Kürtler daha önce dünya tarafında bilinmez ve tanınmazdı ya da kimse bilmek ve tanımak istemiyordu. Ama Rojava direnişi bu atmosferi değiştirmiştir. Daha önce sadece Başur'la tanınan Kürtler şimdi Rojava ile daha da büyük bir saygınlık kazanmıştır. YPJ'nin şahsında Kürt kadını dünya emekçi kadınlarını ayağa kaldırmış, insanlığın gönlünü fethetmiştir. Direniş, zafer ve yeni imkanlar diyalektiği bundan sonra da böyle sürecektir.

Demokratik Kuzey Suriye'nin örgütlendirilmesi aynı zamanda demokratik yeni Suriye'nin örgütlendirilmesi anlamına da gelecektir. Tarih Kürtlerin şahsında Rojava'da ve Suriye'de yaşayan tüm halklara ve topluluklara bunu emretmektedir. Halkımız çok iyi bilmektedir ki, siyasi ve toplumsal inşa ile taçlandırılmayan her askeri zafer ve devrim yarımdır.

Suriye, Ortadoğu'nun bir prototipidir. Suriye'deki devrim, demokratik temelde yeniden yapılandırılan bir Suriye, Ortadoğu'nun kaderini değiştirecektir. Mücadelenin bu kadar zor ve anlamlı olması da bundandır. Uluslararası güçlerin Suriye üzerinde bu kadar yoğunlaşmalarının başka bir nedeni de yoktur.

Siyasi ve toplumsal inşa ile taçlandırılmayan devrim yarımdır

Devrimin en zor ve en önemli tarafı yeniden inşadır. Hele bu, etrafı ulus devlet ve sömürgeci zihniyetle kuşatılmış bir yerde tüm imkansızlıklar içerisinde olacaksa zorluğu da, tarihsel önemi de kat be kat artar. Her şey toplumu eğittiğin ve örgütlediğin düzeyle bağlantılıdır. Ama devrim aynı zamanda bir heyecan ve moral işidir. İnanmak, motive olmak önemlidir. Tüm devrimlerde geçiş süreci denilen bir zaman dilimi vardır. Bu süreçler belki de en zor süreçlerdir. Toplum eskisinden koparken yenisinin nimetlerini hemen görmek ve yaşamak istemektedir. Ayrıca insan iradesinden biraz da soyut ele alınabilecek objektif maddi durum söz konusudur. Rojava Devrimine düşmanlık yapanlar, her türlü karşı saldırı ve propagandayı geliştirmektedirler. Maalesef KDP ve yandaşı ENKS de dahil Rojava'da açlığın, yoksulluğun, sefaletin egemen olduğunu iddia etmekte, bunun propagandasını geliştirmektedirler. Oysa gerçek hiç de onların belirttiği gibi değildir. Bu vesileyle hemen birkaç husus belirtmekte fayda var. Bir, bugün Rojava'da toplumun yakıt yani benzin, gaz, mazot gibi bir sorunu yoktur. Dünyanın hiçbir yerinde olmadığı kadar ucuzdur, neredeyse parasızdır. İki, Rojava'nın elektrik sorunu % 80 oranında çözülmüştür ve parasızdır. Rojava'nın tarımı güçlüdür. Tahıl, buğday vb sorunu yoktur. Bunlar dünya devrimleri tarihinde örnekleri görülmeyen avantajlardır. 24 yıllık geçmişine rağmen Başur'da büyük yolsuzlukların, işsizliğin, gelir dengesizliğinin olduğu bir sistem vardır. Tüm zenginliklerine rağmen Başur'da elektrik sorunu yaşanırken, Rojava'da böyle bir sorun yoktur. Bunların hepsi devrimin kazanımlarıdır, Rêber Apo'nun paradigmasının yüceliğidir.

Devrim bir moral ve heyecan işidir

Belirttiğimiz gibi devrim bir heyecan ve moral işidir. Askeri alanda kazanılan her zafer kuşkusuz halkımızın kendine güvenini daha da arttırmakta, moral ve motivasyonunu daha da yükseltmektedir. Kürtler tarihte kendilerini az yönetebilmişlerdir. Yani Kürtlerin yönetme geleneği, kültürü ve alışkanlığı neredeyse yok gibidir. Halkımız ilk kez kendi özgür iradesiyle kendisini yönetirken tabii ki toplumsal inşa sorunları ile de karşılaşmaktadır. Hatta devrimin toplumsal ayağı halen istenildiği düzeyde tamamlanmamıştır, demek yanlış olmayacaktır. Ancak toplumsal inşa alanında görünen bu yetersizlik, inşanın gerçekleşmeyeceği anlamına kesinlikle gelmez. Halkımız büyük bir seferberlik halindedir. Demokratik özerkliğin dört temel ayağı olan kooperatifler, komünler, meclisler ve akademiler üzerinden dokuz boyutu örgütlemeye çalışmaktadır. İki bine yakın komün, yüzlerce meclis, kooperatif ve akademi örgütlenmiştir. Bu muazzam bir durumdur. Nitelik kazandırmak, eğitim ve örgütleme temelinde daha da işlerlik kazandırmak önem taşımaktadır. İdari anlamda şimdi Rojava'nın önünde Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu'nun örgütlendirilmesi sorunu bulunmaktadır. Bu konuda önemli adımlar atılmıştır. Demokratik Kuzey Suriye Meclisi'nin kuruluşu üzerinden sadece dört ay geçti. Bu meclis yürütmesini belirlemiş, meclis yürütmesi ise federasyonun anayasası anlamına gelen sözleşmesini yazıp, tamamlamak üzeredir. Önüne dört aylık bir süre koyup Suriye'nin kuzeyinde seçimlere gitmeyi hedeflemektedir. Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu eyalet ya da bölgelerin özerkliği üzerinden kurulacaktır. Bölgelerin tarihsel, etnik, kültürel ve coğrafik özgünlüklerine göre özerk yönetimleri olacaktır. Kürtler, Araplar, Asuri-Süryaniler, Türkmenler ve diğer etnik yapılar kendi kendilerini yöneteceklerdir. Bütün halklar ve inanç toplulukları, tüm demokratik haklarına kavuşacak, özgür yaşayacak, kendilerini yönetecek ama aynı zamanda federasyon çatısı altında birleşip, demokratik ortak iradelerini örgütleyeceklerdir. İdari anlamda böyle bir örgütlemeye gidilirken tarım, sanayi, ticaret, hayvancılık vb alanlarda ise komün ve kooperatif eksenli örgütlemelere gidilmektedir. Bütün bu konularda zaten belli bir alt yapı ve olumlu bir zemin yaratılmıştır. Kuzey Suriye'nin tamamının özgürleştirilmesiyle birlikte temel öncelikli görev federasyonun savunulması, idari ve demokratik komünal yaşama bağlı sistemin her alanda örgütlendirilmesidir. Rojava Devrimi mükemmel bir örnek olacaktır. Anlamı ve değeri zorluklarından ileri gelmektedir. Ama bu başarılacaktır. Demokratik Kuzey Suriye'nin örgütlendirilmesi aynı zamanda demokratik yeni Suriye'nin örgütlendirilmesi anlamına da gelecektir. Tarih Kürtlerin şahsında Rojava'da ve Suriye'de yaşayan tüm halklara ve topluluklara bunu emretmektedir. Halkımız çok iyi bilmektedir ki, siyasi ve toplumsal inşa ile taçlandırılmayan her askeri zafer ve devrim yarımdır. Bu bilinçle tanrının adeta 'yürü ya kulum' dediği bu süreci hak ettiğimiz onurlu biçimde karşılayacağımıza dair kuşkumuz yoktur.

Hakikat algısıyla büyüyen yaşam en zor acıları bile mutluluğa dönüştürebilir -II

Önder Abdullah Öcalan'ın savunmalarından derlenmiştir

Özgürlük iradesini korumak, ideolojik bağımsızlık ve örgütsel güçlenmeyle mümkündür. Düşünme bağımsızlığını yitirenlerin ve örgütselliği elden bırakanların özgür iradelerinden bahsedilemez. Bunlar mutlaka bir yerlere bağlanacaklardır. Düşünce ve örgütlenme düzeninde boşluk varsa, karşıtları tarafından mutlak doldurulur.

3- SAVAŞLA KENDİNİ YARATMAK: AMA NEREYE KADAR?

Anadolu ve Mezopotamya topraklarından Ortadoğu'nun kutsal diyarlarına doğru devrimci çıkış, tarihsel örnekleri çağrıştırmaktadır. Gerçekleştirilen, bir etnik grup veya kavimsel çıkış değildir; çağın devrimci ideolojisi olduğuna inanılan bir yüklenimle kendini yeniden yaşamsallaştırma deneyimidir. Köleliğin her biçimi reddediliyor, özgürlüğe alabildiğine kulaç atılıyordu. En zor koşullarda ve devrimci zorun ebeliğiyle yeniden doğuş için seçilen alan, dünyanın en uygun yerlerinin başında gelmektedir. Tarihte mayalanan ve oradan dünyaya yayılan inanç tohumları gibi bir çekirdek olmanın misyonu tüm kişiliği kapsamış bulunmaktadır. Ulusal, sınıfsal, kültürel, ideolojik ve siyasal özellikler başta olmak üzere, tarihsel ve çağcıl özelliklerin en başta gelenleri hamur gibi bir arada yoğrulmakta, bir ana hücre haline getirilmekte ve güçlü özgür iradeyle yeniden doğuş için her tür çaba bir rahip-mümin kutsallığıyla yerine getirilmektedir. Sanki Hz. İbrahim'in yol arkadaşıymışım gibi çatır çatır yol açmaya çalışıyorum. Hz. Musa gibi yola gelmemekte inat eden lanetli kavmi ikna etmek için zihnin gücünü sonuna kadar açıyorum. Aziz Paul gibi her tarafa inanç temsilcileri yolluyorum. İnsanlık vicdanını elden bırakmamak için peygamber tarzına yaklaştıkça yaklaşıyorum. Kuşkulu olduğum 20. yüzyıl gerçeklerine yenik düşmeyecektim. İnsanlık ruhunu ona teslim etmeyecektim. İsyan köklüydü, tarihsel örneklere yaraşır cinsteydi. Dar bir ulusallığın çok ötesinde, insanlık adına bir umut olmanın sorumluluğu da elden bırakılmıyordu. Özce reel dünyaya inanılmıyor ve teslim olunmuyordu. Gerçeğe, adalete ve güzelliğe dayanması gereken yeni ütopyanın peşinde hiç yılmadan koşuluyordu. Çağın materyalist güçleri ne kadar ezici de olsa, yeni Ortadoğu ütopyacılarını yaratmak, hepsine inat bir gerçek oluyordu.

1979-1999 yılları arasında Ortadoğu'da fiilen yürüttüğüm çalışmaların bir bilançosunu çizmem zordur ve gerekli de değildir. İlerde tarih eldeki zengin materyallere dayanarak gerçek bir bilançoyu çizecektir. Duruşumun temel çizgilerini çözümlemek daha öğretici olacaktır.

a- Özgürlük iradesi esir edilmemeli ve çarpıtılmamalıdır. Ortadoğu'da sadece siyasetin yolları değil, ideolojinin yayılış kanalları da labirentlidir. Şaşırmadan çıkabilmek büyük yetenek ister. Bu gerçeklik ta Sümer Zigguratlarıyla Mısır Piramitlerinin şaşırtıcı yolları çizildiğinden beri böyledir. İdeolojiler ve politikalar şaşırttığı ölçüde başarılı olabilmektedir. Dolayısıyla Ortadoğu'ya çıkmak ve siyaset yapmaya çalışmak, zikzakları sınırsız bir labirente girmeye benzer. Labirent sisteminin özü kişiyi şaşırtıp kendine bağlamaktır. Sümer ve Mısır rahipleri tüm güçlerini ellerindeki adayları şaşırtıcı denemelerden geçirmekten alırlardı. Daha sonraki tüm despotik iradeler de bu yöntemleri taklit ederek, önüne çıkan herkesi şoke edip etkileri altına alırlardı. Bu bir nevi boyun eğdirme terbiyesidir. Envai türden zenginliklerle dolu bir bahçede gezdirilirken de hedef budur. Cehennemlik bir uygulamadan geçirilirken de sağlanmak istenen, farklı veya özgür iradeleri kırmak veya boyun eğdirmektir. Ortadoğu'da siyasal yönetimin gen yapısı böyle döşenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin yaptığı kaba ve sert yöntemle iradeyi yok etme; Ortadoğu'da daha yumuşak, aldatıcı ve ince tüccar hesabıyla yürütülmektedir. Dolayısıyla 'Özgürlük alanına çıkış yaptık, kurtulduk' demek, kendini aldatmaktır. Avrupa'ya çıkışlar için de bu böyledir. Oraya çıkış aldatıcı bir özgürlük duygusu verir ama daha derin ve hastalıklı bir kişiliği tümüyle kuşatmış olarak kalanların başına bela eder.

Ortadoğu'da özgürlük iradesini yitirmemek için çok çaba harcadığımı belirtmeliyim. Milliyetçiliğin en çok gelişmiş olduğu bölgede, çağdaş-demokratik bir çerçevede ilişki aramak bile boşuna bir çabadır. Dayatılan, arkasında kendi klan ve kabile çıkarları başta olmak üzere çağdaş bir aşiretçiliktir. Ne kadar süslü kelimelerle ifade edilse de milliyetçilik, aşiret şovenizminin gelişmiş bir biçimidir; onun daha da büyütülmüş ve siyasallaştırılmış ifadesidir. Bu da dar görüşlülük ve kendinden başkasını görmemektir. Böyle olunca, sizin özgür iradenizi kendileri için hep tehdit olarak görürler.

Diyebilirim ki, benim için en zor olanı, özgür irespect, dolayısıyla yoldaş adaylarının çok taze olan özgür niyetlerini korumaktı ve bu en temel sorun olmuştur. PKK'liler ve dostlar bunun ne anlama geldiğini halen anlamaktan uzaklar. Bu yüzden de dar ve tekdüze kalıyor, hep basit taktiklerin kurbanı olmaktan kendilerini alıkoyamıyorlar. Pratik katkılarımın çok üstünde en çok değer arz eden çalışmam, gerek kendi içinde ve gerekse çevrede özgürlük iradelerinin sayıları çok olan aldatıcılar tarafından istismar edilmesini önlemek olmuştur. Unutmamak gerekir ki, özgürlük ruhunu ve iradesini yitirdiniz mi, geride devletiniz de olsa yıkılmaktan kurtulamaz.

Özgür düşünmenin ve örgütsel yönetimin değeri fazla bilinmedi

b- Özgürlük iradesini korumak, ideolojik bağımsızlık ve örgütsel güçlenmeyle mümkündür. Düşünme bağımsızlığını yitirenlerin ve örgütselliği elden bırakanların özgür iradelerinden bahsedilemez. Bunlar mutlaka bir yerlere bağlanacaklardır. Düşünce ve örgütlenme düzeninde boşluk varsa, karşıtları tarafından mutlak doldurulur.

Ortadoğu çalışmalarında düşünce esaretini ve örgütsüzlüğü yaşamamak için büyük mücadele verdim. Çoğu çıkış yapan kişide görülen bir an önce zorlukların yıldırıcı etkisinden kurtulmak için bireysel kurtuluş peşinde koşmak, önünde durulması güç bir eğilimdir. Bu eğilime düşmek, aslında değişik biçimde de olsa, çıkışın yüce anlamından ve özgür değerinden kopmanın başlangıcıdır. Ev-bark, çoluk-çocuk derken, geçim sorunları karşısında en olmadık yerlerde ve ellerde boyun eğmek işten bile değildir. Gerek Ortadoğu, gerek Avrupa bu yoldan binlerce devrimciye ve özgürlük savaşçısına mezar olmuştur. Savaşlarda kaybetmeyenler bu yolda şapır şapır dökülmüşlerdir. Bu tehlikeyi bildiğimden, en büyük uğraşım özgürlük iradesine sahip olanların düşünce gücüne ve örgüt disiplinine bağlı yaşamalarını sağlamaya çalışmak oldu; bunun için her şeyden fedakârlık yaptım. Diğer tüm örgütler neredeyse dağılıp unutulurken, PKK'nin halen büyük güçle gelişmesini sürdürmesinin ve yaratıcı dönüşümler yaşamasının temelinde bu çabalar yatar.

Şunun bilinmesini çok isterdim: Bir gencin, hele bir genç kızın özgürlük bilincini ve örgütsel yeteneğini geliştirmenin en zor ama sonuç belirleyen çalışma olduğu kesindir; yeri gelmeden kendini feda etmek, çatışmalara girmek ve hamalca çalışmak faydadan çok zarar getirir. Hele özgürlük iradesini güçlü kılan özgür bilinçle örgütsel yetenekleri hakim kılmadan, yürütülecek pratik çalışmalar çoğunlukla başa bela getirir. Bu yönlü çabalarım belirleyici olduğu halde, en az anlaşılan kısımlar olmuştur. Kürt kişiliği çalışma deyince hep hamallığı hatırladığı için özgür düşünmenin ve örgütsel yönetimin değerini fazla takdir edemez. Bu yönlü büyük bir irade savaşı yürüttüm. Bu savaş olmasaydı, her PKK'li çoktan şu veya bu gücün elinde ya basit bir hamal ya da işbirlikçi kılındığını bile

fark etmeyen kendini kandırmış biri veya kendi içine mümince kapanmış bir zavallı olmaktan öteye gidemezdi. Beni tek bırakan da bu yönlü büyük inatçılığım olmuştur. Bana göre bu yönlü inat ve çabadan yoksun kalmak, en kutsal ve namus bilinen değerleri, örneğin eşini ve bacısını peşkeş çekmekten daha tehlikelidir.

Çağdaş ve onurlu yaşamak için bir bedel ödemek gerekiyordu

c- Kürt kimliğini özgürlük temelinde savunmak da bu dönemin en zorlu çalışmalarından biri olmuştur. Sadece Türk resmi ideolojisinde değil, Arap ve Fars resmi ideolojilerinde de Kürt, bozulmuş parçalardan bir kısmı ifade etmektedir. Onurlu ve özgür bir Kürt kimliğiyle bunların karşısına çıkmak, düşmanca bir karşı koyuştan farksızdır. Yüzlerce yıldır inkâr ettikleri, her türlü komployu reva gördükleri ve aşağıladıkları Kürt kimliğinin karşılarına özgürce çıkması kendilerine kahredici gelmektedir. Dolayısıyla özgür Kürt kimliğinin tehlikeli olmadığını ve kardeşçe yaşamanın bir gereği olduğunu onlara kabul ettirmenin büyük yetenek, sabır ve ustalık istediğini iyi anlamak gerekir. Ortadoğu halklar mozaiğinde Kürtlere de onurluca bir yer açmak çok zor olmuştur. Kürt işbirlikçilerinin en ucuz bir nesne gibi alışveriş konusu yaptıkları Kürt kimliğini layık olduğu şerefli yere getirmek, Ortadoğu'da yaptığım en zorlu çalışmam olmuştur. Bu konuda da PKK ve birçok dost olan ve olmayan Kürt çevresi, gelişmenin kendiliğinden sağlandığını sanmaktadır. Ortadoğu'da yalnız bırakılmam da Kürt onurunu yüksekte tutmakla yakından ilintilidir. Herkes uşak Kürt istemektedir. Bunu reddedince dışlanma, oyun ve komplolara katkı sunmalar peş peşe gelişmektedir. Kendi kişiliğimi özgür Kürt kişiliği ile özdeşleştirmem, tarihin ve çağın tüm tehlikelerini üzerime çekmem demektir. Kürt gerçekliğindeki lanetlilik içerilmiş çok düşmanlılık, yaklaşanı yakacak niteliktedir. Onun için tarih boyunca özgür kimlikten çoğunlukla kaçınılmış ve işbirlikçilikte karar kılınmıştır. O da tehlikeli gelmişse, efendilerinin istediği her renge giren ev uşakları rolünü benimsemişlerdir. Bütün bu gelenekleri parçalamam, hatta onların üstünde bir özgür kimliği canlı tutmam, demokrasi, eşitlik ve özgürlüğü kendi kimliklerinde geliştirememiş yapılarda sürekli tedirginlik ve rahatsızlıklara yol açmıştır. Benimle temsil edilen özgür kimliğin çıkarlarına göre olmayacağına hükmetmişlerdir. “Kişi olarak kaybettim ama özgür Kürt halkı kazandı” derken bu gerçeği kastetmiştim.

Ortadoğu'daki yaşam ve çalışmama öz gerçeklik açısından bakıldığında, üç esaslı oluşumun sağlandığı görülecektir:

Birincisi, savaşan halk gerçekliğinin yaratılmasıdır. Türkiye koşullarında yaratılan ideolojik öz ve siyasal çizgi ağır bir dogmatizmin etkisinde de olsa, ulusal sorunun çözümünde genel olarak bilimsel sosyalizmden etkilenip onu somut koşullarımıza uyarlamayı ifade eder. Burada önemli olan, reel sosyalist kalıplara ve güçlere sığınmadan, kendi öz düşünce gücü ve pratik çabasıyla Kürt halkı için gerekli ideolojik sistemi oluşturmaktır. Bu görev, çokça eksiği ve dogmatik yanları olsa da, esas olarak Türkiye'de bulunduğum dönem ve koşulları içerisinde başarılmıştır. Birçok genellemeyi içerse bile, siyasal çizgisi de sonuçta Kürt halkının ilk defa öz çıkarları temelinde, ona hizmet eden özgür iradesi biçiminde somutlaşmıştır. Yeni dönem Kürt Özgürlük Hareketinin önü aydınlanmış, yürüyeceği yol belirlenmiştir. 1980'e kadar ve PKK'nin 30 Temmuz 1980 Siverek-Bucak eylemiyle bu dönem doruk noktasına varmıştır. Bu, hem bir dönemin sonu hem de yeni bir dönemin ilanı olarak da değerlendirilebilir.

Ortadoğu'da yaratılan ise; halkın iç ve dış baskı güçlerine, gerici ideolojik ve siyasal ilişkilere savaş yöntemiyle karşılık vermesidir. Kürt halkı ilk defa öz iradesi ve çıkarları tarafından belirlenen yolda, özgür yaşam hakkını elde etmek için önünde engel olan ne varsa üzerine yürüme ve savaşma kararına varmış ve pratiğine girişmiş; kendisinin binlerce yıllık gerici düşünce ve alışkanlıklarıyla savaşmıştır. Özgür beynini ve kollarını yaratmak için bu savaş kaçınılmazdır. Kürt halkı neolitikten köleciliğe, feodalizme ve en son kapitalizme kadar tüm egemen sistemlerin bağrına yığdığı köleleştirici tortulara saldırıp temizlemekten çekinmemiştir. Özgürlük için yapılması gereken, bir iç savaştır. Çok acı da verse, Kürt halkı kangren olmuş yanlarını bu savaşla söküp atacaktır. Tarihte ilk defa sistemli ve kapsamlı olarak Kürt işbirlikçilerinden kaynaklanan her tür uşaklaştırıcı, gerici ve aydınlanmaya fırsat vermeyen ideoloji ve pratik bağlar yıktırılmıştır. Bu savaş verilmeden ve sınırlı da olsa başarılmadan, dışa yönelik özgürlük savaşımının sonuç alması mümkün olmamaktadır. 1979'da gerçekleşen M. Celal Bucak'a yönelik eylemle kanıtlanmak istenen de bu gerçekliktir. PKK'nin içindeki çeteleşmeyle ilkel Kürt milliyetçiliğinin açtığı karşı savaş da yine bu gerçeklikten kaynaklanır. Özgür halk iradesinin ortaya çıkmaması ve çıkmışsa bastırılması için bu güçlerin bu kadar acımasız yüklenmesi, tarihsel özellikleriyle ve yaşamsal çıkarlarıyla keskin bir biçimde bağlantılı olmasından ötürüdür. İstenildiği düzeyde olmasa da, bu halk savaşımının kısmen başarıldığı söylenebilir.

Binlerce yılın gericiliği ile beslenen, anlamlı ve kesinlik arz eden hiçbir duygu ve düşünce gücünden payını alamamış, kendine karşı savaşımın kör ve hain savaşçısı olmuş bireylerden halk özgürlük militanlarını yaratmak, gerçekten en zor olan ve yetenek gerektiren bir çalışmaydı. Ardı sıra yüzlerce eğitim devresi, on binlerce diyalog ve özel konuşmayla özgürlük militanına ulaşmak istedim.

15 Ağustos eylemliliğinin tümüyle boğdurulmak istenen halk gerçekliğinin öz savunması olarak tanımlanması en doğru ifadedir. Bu bir saldırı gibi gözükse de, özünde, “Ben halkım, beni imha etme” uyarısıdır. Özellikle Diyarbakır zindan vahşetine duyulan tepki ve, “Varlığımızdan vazgeçmeyiz” çığlığına verilen yanıttır; Mazlum Doğan'ın, “Sesimiz dünyaya duyurulmalıdır” sözü kadar, Mehmet Hayri Durmuş'un, “Varlığımızı inkâr ettiremezsiniz” sözlerine yanıt ve Kemal Pir'in, “Türk halkının kurtuluşunun da Kürt halkının özgürlük savaşımından geçtiğini görüyorum” belirlemesine anlam vermek için verilmesi gereken bir savaştır. Bu savaş hamlesi, Türk ve Kürt oligarşik güçleri başta olmak üzere, diğer oligarşik ve despotik güçlere karşı “Halk üzerinde sınırsız baskı ve sömürü çağınız geçmiş, özgür yaşam vaktimiz gelmiştir” hükmüne verilen yanıttır. ***Çağdaş ve onurlu yaşamak için bir bedel ödemek gerekiyordu. Bu bedel, halkın savaşımının kendisidir. Başka türlü kendisini dört taraftan saran oligarşik ve despotik güçlerden kurtarması mümkün görünmemektedir.*** Her tür oligarşik ve despotik güçlere karşı kendi öz savaşımını verdiği oranda, onurlu ve özgür bir halk haline gelmesi gerçeklik kazanacaktır. Acıları ve kayıpları ne kadar büyük de olsa, varlığının inkârına kadar yönelmiş bir baskı ve zoraki asimilasyon sisteminin parçalanması ancak halkın kendi öz savaşımını iliklerine kadar hissederek vermesiyle mümkündür. Bu savaşım olmadan hiçbir hak sahibi olunamayacağı gibi yok olmaktan kurtuluş da mümkün olamayacaktır. Dolayısıyla Ortadoğu koşullarında kendi varlığına yönelmiş iç ve dış gerici ve yok edici güçlere karşı Kürt halkının savaşımı, gerekli olmanın da ötesinde, varlığını sürdürme ve özgürleştirmenin kutsal eylemliliğidir. Hataları, ihanete uğraması, komutasının gelişmemesi, uzunluğu ve kısalığı bu kutsallığı değiştirmez ve anlamlı olmaktan çıkarmaz.

Ayrıca bu savaş komşu halklardan kopma ve onlara karşı bir savaş değildir. Tersine, hepsini onurlandıran ve zenginleştirecek olan özgür birliktelik ve demokratik cumhuriyet savaşlarıdır. Egemen sömürücü güçlerin dayattığı milliyetçi ve dinci gericiliğe ve ayrılıkçılığa karşı, halkların ilericilik ve özgür birlik savaşımıdır.

Gerek teorik gerek pratik olarak bu tür halk savaşı için her şeyimi ortaya koymamın haklarımıza karşı bir görev olduğuna inanıyorum. Böyle bir halk savaşı istediğim gibi yürütülmemişse de, özüne ve gereğine inancım kesindir. Fakat iç çetecilikten çeşitli emperyalist güçlere kadar bunu istismar etmek isteyen tüm güçlere karşı istediğim oranda başarılı olduğumu söyleyemem. Ama bu görevin de kendi savaşını yürüten halka ve onun önder güçlerine ait olduğu asla göz ardı edilemez. Gerek halkımızın gerekse Ortadoğu halklarının binlerce yıllık direnişlerine bağlılık ve onlara çağdaş ve ilerici bir öz kazandırma çabam, bu topraklara duyduğum bağlılığın ve kültürel varlıklarına duyduğum saygının vazgeçilmez bir gereğidir. Üzüntüm, sonuna kadar, hatta bir ömre birkaç ömür ekleyerek onurlu barışların ve özgür birlikteliklerin de gerçekleştirecek kadar her tür çabadan uzak kalmam veya bu çabaları istediğim gibi sunamamamdır. Fakat inanıyorum ki, halklarımız ve sorumlu güçleri, bu eksikliği giderecek ve başarılarını kesinleştireceklerdir.

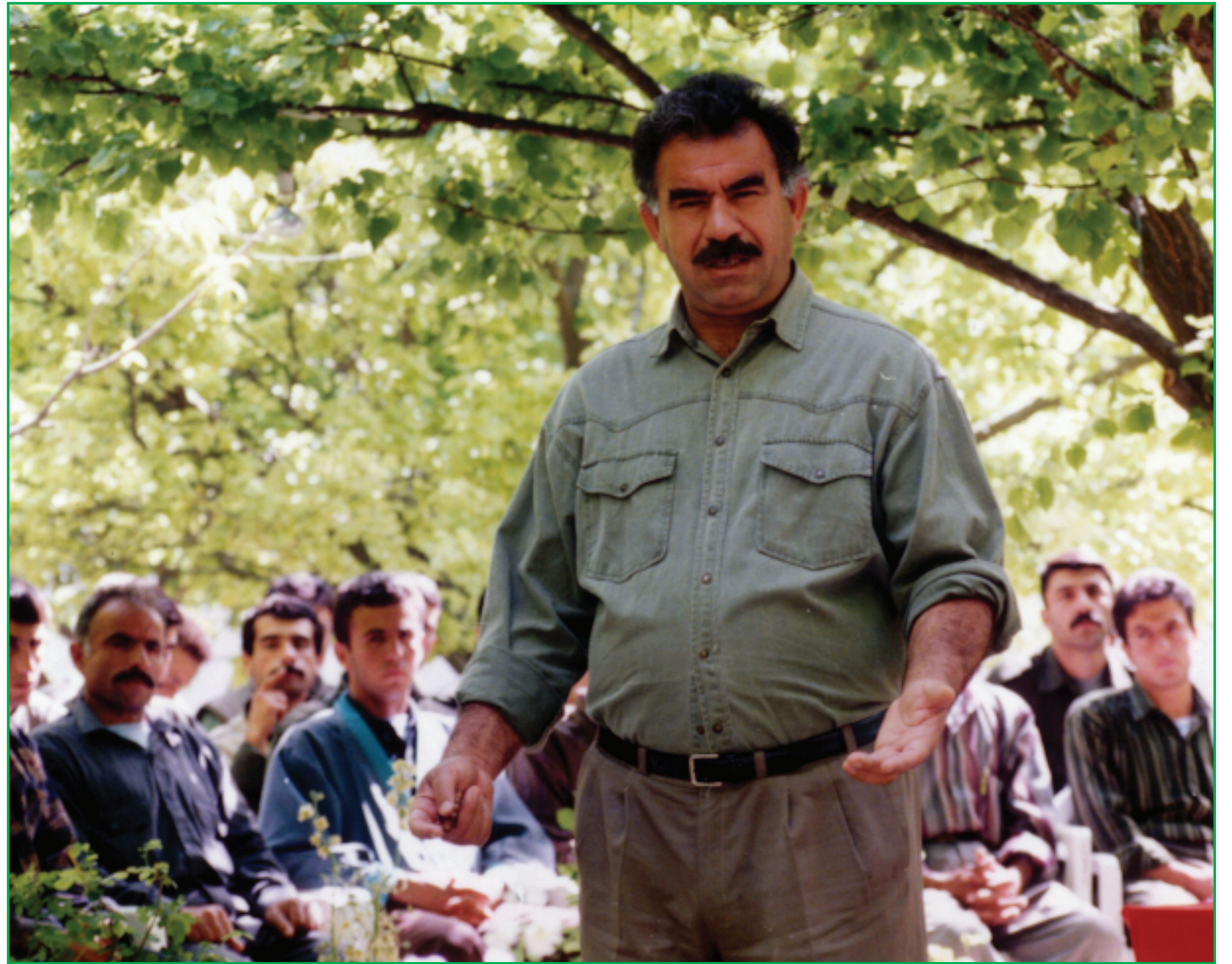
Halk özgürlük militanını yaratmak en zor olan çalışmaydı

İkinci gerçekleştirdiğim anlamlı çalışmam, özgürlük militanının yaratılmasıdır. Savaşan halk, savaşan militanı gerektirir. Türkiye koşullarında militanlaşma kısır ve dogmatikti. PKK adına ancak sınırlı düşünebilen ve birkaç atımlık barut kadar eylemcilik yapabilen bir militanlaşma vardı. Bununla halk savaşının yürütülmesi mümkün olamazdı. İdeolojik gücü, sabır, cesaret ve ustalığı sonunda ancak büyük çabalar kazandırabilirdi. Özgürlük militanını yaratmak, zamanımın ve çabalarımın en büyük kısmını almıştır. Bu adeta, kurumuş bir daldan bir fidan yetiştirmek gibi mucizevi bir yaklaşım gerektirmiştir. Binlerce yılın gericiliği ile beslenen, anlamlı ve kesinlik arz eden hiçbir duygu ve düşünce gücünden payını alamamış, kendine karşı savaşımın kör ve hain savaşçısı olmuş bireylerden halk özgürlük militanlarını yaratmak, gerçekten en zor olan ve yetenek gerektiren bir çalışmaydı. Ardı sıra yüzlerce eğitim devresi, on binlerce diyalog ve özel konuşmayla özgürlük militanına ulaşmak istedim. Bunun için nefes nefese kaldım. Yürürken ve yemek yerken bile, gözüm ve dilim onun için çalışıyordu.

Görevimin zor olduğunu, bunun en onurlu iş olduğunu ve ölümün onun için tüy kadar hafif geldiğini de biliyordum. Fakat lanetli tarihi aşıp özgürlük tarihine katkı sağlayabilmenin büyük değeriyle, hiç olmazsa birkaç yılını bu mücadeleye doğru vermesi için tüm gücümle bu militana yüklendim. Tarihte hiçbir filozof, peygamber, asker veya siyasetçinin yapamadığı kadar özverili, nitelik ve niceliği olan militan çalışması yaptım. Ama özellikle iç çeteciliğin bilinçliliğe kadar varan bir tutumla bu halkın yüreği olan gençlerini ve benim en büyük emek yoğunlaştırdığım varlıklarımı acımasızca harcaması ve adeta yemesi, hep en büyük üzüntü ve öfke kaynağım olmuştur. Yaratma eylemime bu tür ihanet ve komploculuğun dayatılması anlaşılır ve katlanılır gibi değildir.

Ama militanın kendisi de bundan sorumluydu. Onun kendisine hiç mi saygısı yoktu? Bu kadar emekleri görmüyor muydu? Ana ve babasının en sevimli ve umut bağlanılan kuzusu veya aslan gibi evladı olduğunu anlamıyor muydu? Benim en vicdansızları bile etkileyecek çabalarıma ne kadar sahip çıkabilecek, bunun için verdiği büyük sözlere pratikte ne zaman anlam biçebilecekti? En başta da uzun süreli varlığını ve gelişmesini nasıl sağlayacaktı? Militan, özgürlük savaşçısı tüm bu sorulara cevap vermek durumundaydı. Soysuz ve sahte komutanların aleti olmaktan çıkaracak, yüzlerce belgeyle aydınlatılan perspektiflere pratik güç kazandıracak gerçekliğin onu temsil etmesi gerekirdi. Militan adayına çok şey verdiğime inanırdım. Verdiklerimin karşılığı ucuz, yerinde olmayan ölüm ve öldürmeler oldu. Nasıl ve nerede, nasıl yaşamak ve yaşatmak gerektiğini bir türlü temel görev edinemedi. Çok militan yetiştirdim. O da çok savaştı, sınırsız cesaret ve fedakârlık gösterdi; ama ustalaşamadı, kendi sistemini yaratmaya hiç yanaşmadı. Kolay ve ucuz yaşam ve ölüm alışkanlıklarından kurtulamadı, ordulaşamadı, komutanlaşamadı. Ortaya çıkan değerleri ve kahramanlıkları inkâr etmiyorum. Ama bir iç çeteciliğe ve ilkel milliyetçiliğe karşı, zamanında ve başarıyla tavır geliştirip sonuca gidememesi bile, büyük noksanlığını göstermeye yeterlidir.

Kendime hep şunu sorarım: Acaba baştan böyle olacaklarını bilseydim, savaşmalarına izin verir miydim? En azından sorumlulukları kendi açımdan kabul edebilir miydim? Fakat bu büyük üzüntülerime rağmen, yine de özgürlük militanının yaratılması destansı bir çalışmadır. Buna layık olunamadı. Çarçur edildi. Haince ve sorumsuzca kullanıldı. Ama yine de tarihte layık olduğu yeri tuttuğuna inanıyorum. Binlerce şehidinin anısı özgür yaşamı mutlaka yaratacak, özgür Kürt halkını gerçekleştirecektir. Geride kalanların meşru savunma düzeyinde, tüm eksikliklerini gidermenin yanı sıra, onurlu bir barış ve kardeş halklarımızın özgür birliği için gerekli nicel ve nitel gücü yakala-

yacaklarına ve başarının garantisi olacaklarına dair inancımı ve umudumu belirtmek durumundayım.

Kadın, insanlığa dayatılan her tür eşitsizliğin ve köleleştirmenin ilk sınıfıdır

Ortadoğu'da üçüncü destansı çalışmam, kadın özgürlüğüne ilişkin olanıdır. Bana göre anayurtların ve emeğin kurtuluş çalışmalarından daha öncelikli olması gereken bu çalışma en zor olanıydı. Kadın, gericiliğin ve köleciliğin ilk ve köklü ezilen sınıfı, ulusu ve cinsiydi. Görünüşte cins farklılığı, eşitsizlik ve baskı için gerekçe yapılır. Tarih derinliğine araştırıldığında anlaşılacaktır ki, kadınlar tamamen sosyal ve siyasal egemenliğin ilk kurbanlarıdır. Kadın, insanlığa dayatılan her tür eşitsizliğin ve köleleştirmenin ilk sınıfıdır. Kadın köleleştirildikten, evin uysal ve evcil bir nesnesi (özne değil) haline getirildikten sonra, sıra sınıflı toplumu ve devleti yaratmaya gelmiştir. Zalim ve yalancı erkek kadını düşürdükten sonra, bundan aldığı cesaretle diğer insanları ve kendi cinsini de ezmeye ve tutsak kılmaya yeltenmiş; en büyük yalancı düşünce sistemleri olan mitolojileri ve dinleri yaratmıştır. Tabii halklar için doğruya yaklaştıran mitoloji ve dinler de vardır. Biz egemenler ve sömürücülerin yalancılık ve zorbalık üreten din ve mitolojilerinden bahsediyoruz. Bu din ve mitolojilere bakıldığında, kadın bin bir hile ve zorbalıkla görkemli tanrıça tahtından adım adım düşürülmekte, önemsiz kılınmakta ve en son yok edilmektedir. Özgürlük savaşçısı olup da bunu görmemem mümkün olamazdı. Ana tanrıça dinini yaratmış ve ilk aşk tanrıçalarına mekân olmuş bu toprakların özgürlük çocuğu olarak, ilk büyüklerimizi ve tutku kaynaklarımızı anlamaya çalışacak, araştıracak ve varlık gerekçelerini bulacaktım.

Kadın sorununa yüklenmem bir kişisel onur sorunu olmamın ötesindedir. Basit cinsellik ihtiyaçlarının ise tam karşısındadır. Cinslerin buluşmasını mutlaka hayvani cinsel güdünün üstüne, büyük dostluğun ve yoldaşlığın seviyesine çıkarmak, bana gerçek bir yiğitlik gibi geldi ve kadına uzanmaktan çekinmenin korkaklık olduğunu fark ettim. Korkuyu egemen erkek yaratmıştı. Namus adı altında bu oyunu oynuyordu. 'Seviyorum' derken bile, ikinci seferinde bıçaklıyordu. Haksızlığı dehşet vericiydi. Cins olarak kadını hırpalamış, fiziğini, zekâsını ve duygularını mahvetmişti. Kadını inanılmaz derinliklere düşürmüştü. En benim diyen sosyalist erkek ve hatta kadın bile bu oyunun basit figüranları olmaktan kendilerini kurtaramıyordu. Özgürlüğe büyük susamışlığın verdiği güçle soruna yüklendim. Çok sayıda çözümlemeler, diyaloglar, derinlikli konuşmalar yaptım. Bir sahipleri olarak değil de, bir sanatkâr olarak, güzel bir fizik duruştan zekâ kıvılcımı olmalarına ve dillerinin sesiyle hiçbir maddenin veremeyeceği tadı verebilecek düzeye ulaşmalarına kadar her şeylerine müdahale ettim. Yetiştiler, büyük yetiştiler ama toydular. Lanetli yaşam ve erkek efendileri yanı başlarındaydılar. Onlara karşı ve onlarla birlikte büyük öz cins savaşımını verecek tecrübe ve ustalıktan yoksundular. Bu acıyla kendilerini uçurumlardan attılar. Ateşlerde yaktılar, bombalarla parçaladılar. Onlar kahramanlık adına her şeyi yaptılar. Ama yalnızdılar. Karşılarındaki erkeklik, kaba yaklaşımından başka tür bir yaklaşımı, eşitlerin büyük dostluğunu ve yoldaşlığını aklına getirmek istemiyordu. Çiçekler gibi solup gidiyorlardı.

Tanrıça kültüne içten inanacak kadar saygı ve sevgi gücüne ulaştım. Büyük kadın savaşımımı ne kadar gözden düşürmeye çalışsalar da hakkını verdim. Hem bir kadın için en kutsal görevlere ihanet edeceksin ve protestocu yaşayacaksın hem de soylu kadın yoldaşlığı için üzerine düşeni yapmayacaksın! Bu asla kabul edilemez. Başta PKK olmak üzere, tüm ilgili çevrelere kadın savaşımının basite alınacak bir yönü olmadığını göstermeye çalıştım. En az zorba ve yalancı erkek tanrıları kadar, doğrunun ve aşkın gücü olan tanrıça dünyasının da tanınmasını, gerekli saygı ve sevginin içten gösterilmesini ilkelice ve ciddiyetle sonuna kadar göstermeye ve dayatmaya çalıştım.

●●

Kadınlar tamamen sosyal ve siyasal egemenliğin ilk kurbanlarıdır. Kadın, insanlığa dayatılan her tür eşitsizliğin ve köleleştirmenin ilk sınıfıdır. Kadın köleleştirildikten, evin uysal ve evcil bir nesnesi (özne değil) haline getirildikten sonra sıra sınıflı toplumu ve devleti yaratmaya gelmiştir. Zalim ve yalancı erkek kadını düşürdükten sonra bundan aldığı cesaretle diğer insanları ve kendi cinsini de ezmeye ve tutsak kılmaya yeltenmiştir.

●●

Hainleri ve işbirlikçileri çıksa da, bu çabalara candan katılanlarını unutmak asla mümkün değildir. Hele şehitleri, bu toprakların ve halklarımızın en kutsal azizeleri olarak her zaman anılacaklardır. Onlar gerçek birer yiğit tanrıça durumundadırlar. Kalanların birliklerini, partileşmelerini saygıyla karşıladım, yardımcı oldum. Özgür ve güzel yaşamın garantisi olmaları gerektiğini hep söyledim. Bir gün mutlaka gerici, yalancı ve zorba erkeği hizaya getirecek güçlü kadına ulaşacaklarına dair duyduğum inançla çabalarımı sonuna kadar sürdürdüm. İnsan sadece mülkü olan kadınıyla büyümez, erkek olmaz. Ben böyle ne büyümek ne de erkek olmak istedim; hatta böyle olmayı onur kırıcı buldum.

Kadını zor duruma düşürdüğümü biliyorum. Onları ateşten bir parça haline getirdiğimi de biliyorum. İçlerinden büyük düşmanlık edenlerin ve çok haksızlık yapanların olduğunu da biliyorum. Onları yalnız kıldığımı da biliyorum. Ama bilmelerini istediğim en önemli bir hakikat; onların savaşın da barışın da kaderini belirleyecek kadar güçlü olmaları gerektiğidir. Bu olmadan yaşam haramdır. Bu olmadan aşk olmaz. Bu olmadan hiçbir özlem giderilemez. Yalnızlık ve ayrılık, bu büyüklüklerin elde edilmesi ve egemenlik kazanması için, geçilmesi gereken yol ve ödenmesi gereken borç faturalarıdır.

Ana tanrıça ve aşk tanrıçalarının diyarında bin yılların kaybettirdiği özgürlük ve eşitlik gücüyle, kadın merkezli çalışma ve savaşımında güzellik ve zekânın yeniden yaratılacağına, var olanın yeni toplumsal sözleşmeyi hayata geçirecek kadar özgüce kavuşacağına dair umut ve inancımı belirtirim. Tüm sevgi ve saygı dolu kadın yoldaşlığında iddia kadar, çabalarıma bir aşk işçisi olarak son nefesime değin devam edeceğim kesindir. Anlam verecekleri ve ihtiyaç duydukları kadar kadın yoldaşların olduğum ve hep öyle kalacağım kuşkusuzdur.

Güncelin başarılabilir özgürlük olanaklarını sunduk

Ortadoğu'da başka önemli çalışmalarım da olmuştur. Özellikle işbirlikçi Kürt diplomasisinin aşağıladığı halkımızın onurlu bir yere gelmesi için harcanan diplomatik çabalarımın iyi bilinmesi gerekir. Sorun, çok iri gözüken kesimlerle resmi diplomasi geliştirmek değildir. Gerekli olan, halkını ucuz ticaret aracı olmaktan çıkaracak, siyasal oyun ve komploların aleti haline gelmekten alıkoyacak çabaları tüm dünyaya ve bölge güçlerine hissettirmektir. Kürt halkının varlığının ve özgürlüğünün pazarlık konusu edilemeyeceğini dosta ve düşmana göstermektir. Tarihte ilk defa sınırlı da olsa, bu yönlü adımlar atılmıştır. Kürt halkı bu çabalar sonucunda öz kimliğine ve özgürlük iradesine her zamankinden daha fazla sahip kılınmıştır. Kolay oyun ve komplolarla baskı ve katliamlara konu edilemeyeceği gösterilmiştir. Bu halkın sahipsiz olmadığı, kendisi ve öncü güçleriyle her oyun ve komployu boşa çıkarabilecek bir güce ulaştığı kanıtlanmıştır. Belki de halkımız adına parlak diplomatik anlaşmalar yapamadık. Ama dostlarının ve düşmanlarının beyinlerine ve yüreklerine Kürtlerin özgür yaşamda kararlı olduklarına ve bundan asla vazgeçmeyeceklerine, gerekirse bunun için her türlü cesaret ve özveriyi ortaya koyacaklarına dair yazılı olmayan antlaşmalar yerleştirdiğimiz kesindir.

Kürt işbirlikçilerinin son dönemdeki bütün diplomatik kazanımları bile Ortadoğu'daki varlığımızın sırtında sağlanmıştır. Bize zıtlık temelinde de olsa, yapılan tüm antlaşmalar ve sağlanan maddi çıkarlar, kanımız ve emeğimiz üzerinde yükselmiştir. Bugün bunu işbirlikçi efendilere anlatacağız. Halkımız da gerçek emek kahramanlarını tanıyacaktır. Kürt özgürlük iradesinin, PKK'nin dayandığı tüm iç ve dış mevzilenmelerin bu çabalarımızın sonuçlarıyla yakından bağlantılı olduğunu bilerek, layık olmalarını kendileri için önemli bulmaktayım. Öz güçleriyle her sahada başarıyı mümkün kılacak güce ulaşmak için statükoya aldanmamaları ve gerçek diplomasiye ulaşmaları da dileğimdir.

Çok sınırlı da olsa, ulusal akademiler dönemini sağlayacak çalışmalara da çok önem ve yer verilmiştir. Tarih boyunca derya kadar kan akıtmanın ve çaba harcamanın yetmediğine, gerekli olanın anlam gücü ve derinliği olduğuna inanılarak, halk ve öncüleri için yaygın okullar dönemi başlatılmıştır. Yaşadığım her evi, bulduğum her çalışma sahasını bir okula dönüştürmek, yaşamımın ayrılmaz bir özelliği ve parçası olmuştur. İlkçağ filozofları gibi her duvarın dibi, her ağacın altı bir okul haline getirilmiştir. Halkımızın en eksik yanının beyin gücü olduğu bilinerek, bu çalışmalara yüklenilmiştir. Mahsum Korkmaz Akademisi deneyimi dalga dalga her alana, her insan grubumuza taşırılmıştır. Sadece askeri ve politik alanda değil, tarih, dil ve sanat alanlarında da akademi düzenine geçişin altyapısı ve zihni temeli ortaya çıkarılmıştır. Kürtlerin kültürel varlığına ve özgürlüğüne giden yolda tarihsel bir dönem olan akademik düzeyde eğitim sistemi bir gerçektir. Yapılması gereken, ilgili her alanda var olan olanakları birleştirip öz okuluna kavuşturmaktır. Politikadan dile, tarihten felsefeye, sanattan ekonomiye kadar her alanda yaratılan ulusal akademik düzey bir olanaktır. Büyük inanç ve çabayla bu yönlü çalışmalarımıza katkıda bulunmak kişileri yüceltir ve halkımıza özgürlük getirir. Bu yönlü görevlerini başaramayanların çağdaş uygarlık içinde yer tutmaları mümkün olamaz. Düşünce hakimiyeti ve sanat yeteneği, yaşam pratiğinde başarı, iyilik ve güzellik demektir.

Sonuç olarak, Ortadoğu yaşamında halkımız ve dostlar için sadece ayakları yere basan bir özgürlük ütopyası yaratmakla yetinmedik. Bu ütopyanın dayanması gereken tarihsel temel kadar, güncelin başarılabilir özgürlük olanaklarını da sunduk. Başka halkların yüzlerce, binlerce yıl oluşturdukları ütopyalarını, biz halkımız için kimsenin pek tenezzül etmediği, geçmişin kırık dökük parçalarından ve geleceğin çok zayıf umutlarından 20-30 yıllık bir ömür içinde sonuna kadar güvenilen, inanılan ve başarılabilen gerçeklikte yarattık. Bu ütopyanın ekmek, su ve hava kadar gerekli olduğu bilinerek halkımızın, dostların ve yoldaşların kendilerine mal etmeleri, özgür yaşamın sonsuz yolunda yürümeleri demektir.

4- BARIŞ ARAYIŞINDA OLMAK, ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİ YAPMAK

'Ne savaş, ne barış' durumu riskli, yozlaştırıcıdır

Görünüşte Türkiye'nin en eski ve tanınmış Siyasal Bilgiler Okulunun son sınıfına kadar üstün başarıyla tırmanmıştım. Sonuç, öğrenme yeteneğinin ölümcül bir darbe yemesiydi. Daha sonra seçtiğim devrim okulu, yaşamı daha da öğüten bir acımasız değirmen çarkıydı. Dağ tutkumu baştan esas alsaydım, trajediyi belki yırtardım. Ama buna da arkadaş kurtarma, yaratma endişesi asla fırsat vermedi. Uygarlığımızın son temsilcisi Avrupa'nın hem doğu hem batı kapısına kendimi attığımda, buz gibi sermaye-kâr hesapları ortamında kendimi cascavlak bulacaktım. Bu noktada artık beni hiçbir güç yürütmüyordu. Belki de kapılacak bir rüzgârım bile yoktu. Olması da artık ilgimi çekmiyordu. Bu süreçte bazı yoldaşlarım kendilerini cayır cayır yaktılar. Çok sayıda yiğit delikanlı ve kızlar her şeylerini adamaya hazırdılar. Bunlar asla inkâra gelmez. Çok büyük direniş sergilediler. İnanılmaz bir bağlılık gösterdiler. Ama tüm bunlar yalnızlığımı şiddetlendirmekten öteye sonuç vermiyordu.

●●

Çok militan yetiştirdim. O da çok savaştı, sınırsız cesaret ve fedakârlık gösterdi; ama ustalaşamadı, kendi sistemini yaratmaya hiç yanaşmadı. Kolay ve ucuz yaşam ve ölüm alışkanlıklarından kurtulamadı, ordulaşamadı, komutanlaşamadı. Ortaya çıkan değerleri ve kahramanlıklarını inkâr etmiyorum. Ama bir iç çeteciliğe ve ilkel milliyetçiliğe karşı, zamanında ve başarıyla tavır geliştirip sonuca gidememesi bile, büyük noksanlığını göstermeye yeterlidir.

●●

'Her savaşın bir barışı vardır' sözü genel bir doğrudur. Savaşın ne kadar gerekçe, araç ve hedefleri varsa, barışın da gerekçeleri, araç ve hedefleri vardır. Barış sanıldığı gibi pasifist bir eylem değildir; rahat ulaşılan, doğal, kendiliğinden gelen bir yaşam süreci de değildir. Barış, savaş öncesi ve sonrasında siyasal yaşamın en yoğun yaşanan bir dönemi olarak tanımlanabilir; siyasetle savaş arasındaki kararsız dönem olarak da değerlendirilebilir. Ama toplum hayatında en çok istenen ve uğruna savaş verilen bir moral değerler sistemi olduğu da doğrudur. Barışın dinamik bir olgu olduğu ve savaşla yakından bağlantısı bulunduğu hiçbir zaman göz ardı edilmemelidir. Savaşı olmayanın barışı da olmaz. Tersine, barıştan anlamayanın savaştan anlaması da içten olmaktan uzaktır.

Uzun savaş tarihini ve teorisini yapmak konumuz dışındadır. Fakat düşük yoğunluklu bir savaşı yakın dönemde yaşadığımız genel kabul görmüş bir görüştür. PKK'nin 15 Ağustos Atılımı, TC yetkililerinin 'en büyük terörist eylemler' olarak adlandırdıkları bu dönem, 2000'lerden itibaren derinliğine bir barış arayışına girmiştir. Sorgulanması gereken, bu barış arayışının ne kadar gerçekçi olduğudur. Yoksa Türkiye toplumunda yüzyıllardan beri birçok nedene dayalı olarak bir barış olgusu hep gündemde olmuştur. Savaş ve çatışma varsa barış istenmiştir; barış varsa, yaşama hakkı kullanılmıştır. Ulusal boyuttan aile içine kadar yaşadığımız toplum, ağır şiddet olgusuyla karşı karşıyadır. Ulusal ve toplumsal sorunlar çözümlenemediğinden, hep öfke ve şiddet biriktirmişlerdir. Bir gün gelmiş bu şiddet birikimleri patlamış, isyanlar ve çatışmalara götürmüştür.

Kürt sorunu, yaşadığı ağır çözümsüzlükten ötürü, kapsamına en çok şiddet biriktiren bir olgudur. Yüzyıllardır bu yüzden isyanlar yaşanmıştır. İsyanlar adil ve onurlu barışla sonuçlanmadığından, 'ne savaş ne barış' durumu en zor ve uğursuz yaşam tarzı olarak halkımızın yakasını bırakmamıştır. 'Ne savaş ne barış', aslında en acımasız bir toplum yönetim tarzıdır. Zayıf bir halkı bu politikayla serseme çevirmek, sınırsız baskıya ve sömürüye açık tutmak anlamına da gelmektedir. Kürtlerin yaşadığı coğrafyada, hakim ulus yönetimleri bu politikayı uygulamaktadırlar. Sürekli olağanüstü hal veya kriz yönetimi gibi bir biçim, sanki doğal ve sürekli bir yönetim tarzıymış gibi normalite kazanmıştır. Neredeyse tüm 19. ve 20. yüzyıllar bu tarz yönetimlerle dolu geçmiştir. Bu insanlık dışı yönetimlere son verme gereği açıktır.

PKK etrafında gelişen eylemlilik, aslında 'ne savaş ne barış' durumunun açığa çıkarılmasından başka bir şey değildir. Bu eylemlilik gizli, örtülü ve tek taraflı şiddet statükosunun bozulup, -dengesiz de olsa- iki başlı ve açık bir şiddet ortamına geçişi ifade etmektedir. Çok adaletsiz, zalim ve çürütücü bir statükodan, adalet arayan, zulmün kaldırılmasını isteyen ve çağdaş gelişme yolunda ilerlemeyi arzulayan bir statüye geçişi dayatmaktadır. Dolayısıyla PKK'nin etrafında gelişen savaşımı klasik halk ulusal kurtuluş savaşları veya devrimci isyanlarla karıştırmamak gerekir. Savaşların doğasını tanımadan, çözüm yoluna girmesini de başaramayız.

O halde yaşadığımız süreçte en çok tartışılması gereken sorun; yirmi yıla yakındır süren ve şimdilerde öz savunmaya geçmiş olan PKK savaşımını doğru tanımlamak, bu tanımlamadan yola çıkarak, ***"Eğer devam edecekse, nasıl bir savaş?"*** sorusunu aydınlatmak kadar, ***"Devam etmeyecekse, o zaman barışa giden nasıl bir çözüm yolu?"***

sorusunu tartışmaktır. 'Ne savaş, ne barış' durumu sağlam ve insani bir duruş değildir. Bu ancak çok kısa olması gereken bir geçiş süreci olarak anlam ifade edebilir. Sonuçta ya yeni bir savaşla ya da kalıcı bir barışla sonuçlanır. Şimdiki durumda yaşanan 'ne savaş, ne barış' durumu riskli, yozlaştırıcı, sadece toplumun barış ve kalkınmasını istemeyen güçlerin işine yarayan bir sürecin sürüp gitmesinden başka bir anlama gelmez.

Varlığını, değerlerini savunmamak kadar onursuz bir durum olamaz

Şöyle bir iddianın saçmalığı ortadadır: Eğer süreç -bu ister savaş, ister barış durumunda olsun- tıkanmışsa, yapılması gereken şey, herhalde tükeninceye kadar durumun sürüp gitmesi değildir. Tarihte en büyük savaşların süratle sonuçlandırıldıkları bilinmektedir. Uzun süreli savaşlar olmuştur. Ama bunların mantığında da sonuçta tıkanma değil çözüm olanağı vardır. Uzun vadelilik stratejik ve taktik nedenlerledir. Bunun bir adımı da çözüme yöneliktir. Doğru olmayan, bu tarz savaşlar değildir. Çözüm tarzını yok eden tekrarlayıcı savaşları kabul etmemek önemlidir. Kusur hangi tarafta olursa olsun, sonuç değişmez. Büyük acılar ve kayıplara yol açan, anlamı da olmayan bu tür çatışma ve savaşları aşmak, insan olmanın, rasyonaliteyi sahip olmanın bir gereğidir. Tarihte Pirus zaferi diye bir deyim vardır. Bu deyim tam da değinmek istediğimiz sorunu işlemektedir. Savaş o kadar uzun sürmüştür ki, sonunda her iki taraf da kaybettikleriyle yetinmişlerdir. Birisi kazansa da, elde edeceği bir şey yoktur.

Kürt halkına dayatılan savaşların niteliği giderek bu duruma çok yaklaşmıştır. Bu, kazanan tarafa bile bir şey kazandırmayacak bir savaştır. 21. yüzyılda Kürt halkı ortadan kaldırılmadıkça, dayatılan bu savaşların hiçbir anlamı yoktur. Kürtler halk olarak yok edilse, belki yerine başkası yerleştirilir. Bu mümkün değilse, o zaman çağdaş özgürlüklerin dışında başka bir çözüm yolunun olmadığı da görülecektir. Çağdaş insan haklarının hiçbir devlete kaybettirmesi düşünülemez. Faşist, şoven emeli olanlar dışında, çağdaş özgürlükler devlet ve toplumu güçlendirir. Kürt halkı için uzun süreli bir saldırı şiddetiyle ayrılığa gitmenin ne olanağı ne de gereği vardır. Özgür birliktelikle her halkla birlikte yaşamak Kürt halkının kendi çıkarınadır. Bu anlamda çağdaş özgürlüklerin imkân dahiline girdiği günümüz için uzun vadeli bir kurtuluş savaşının pek değeri yoktur. Kürt halkının çıkarı onurlu bir barış ve demokratik sistemin çalışmasından geçer. Ama varlığı inkâr edildikçe ve kültürel varlığına özgür ifade hakkı ve olanakları tanınmadıkça meşru savunma durumuna geçmesi; yüz yıl sürse bile, bu durum geçinceye ve çağdaş özgürlükleri tanınıncaya kadar meşru savunma durumunu sürdürmesi evrensel hukuk gereği bir haktır. Varlığını ve kültürel değerlerini savunmamak kadar onursuz bir durum olamaz. Hiçbir insanlık yönetiminde varlık inkârına ve kültüründen yoksun bırakılmaya karşı sessiz durulamaz. Ancak insanlıktan çıkılırsa, bu durum doğabilir. O halde ne ayrılıkçı uzun vadeli savaşların, ne de varlık inkârı ve kültürel yasaklamaya dayalı zor rejimlerinin kazandıracağı bir şey vardır. Bu amaçla yürütülen çatışmalar varsa, bunlardan vazgeçilmesi insan olmanın ve rasyonalitenin bir gereğidir.

PKK'nin geçmişte meşru savunmayı aşan eylemliliklerini bir hata olarak kabul edip aşması yerinde bir tavırdır. PKK'nin geldiği nokta, bu aşamanın sağlanmasıdır. PKK meşru savunma çizgisine hem teorik hem de pratik olarak dönüşüm sağlanmıştır. PKK'nin bundan daha fazla yapacağı bir şey olamaz. İş devlete düşmektedir. Kürt halkının varlığını kabul etmek ve kültürel değerlerine özgür ifade hakkı ve olanaklarını tanımak, demokratik sisteme ayrımsız işlerlik kazandırmak ve sonuçlarıyla birlikte genel bir af geliştirmek; haksızlığın giderilmesi ve barışın sağlanmasının temel koşullarıdır. Eğer devlet veya devletler Kürt halkına yönelik bu asgari barış koşullarını yerine getirmezlerse, Kürt halkına ve öncü güçlerine düşen görev, gerektiğinde yüz yıl sürecek kapsamlı bir meşru savunma savaşına hazırlanmaktır. Tüm coğrafyanın uygun alanları, dostluk ilişkileri ve kitle temeli buna göre kullanıma hazır olur. Meşru savunma ordusunun sayısı gerekirse yüz bine çıkarılır. Güç büyütme kendi varlığını korumaya bağlıdır. Bir bölükle sağlanıyorsa bir bölükle, yüz bin kişiyle sağlanıyorsa bu sayıda kişiyle meşru savunma durumunun sürdürülmesinden başka çare yoktur.

Kürtlerin mevcut durumu stratejik saldırıya dayalı bir savaşa pek imkân vermez; verse de bu gereksizdir. Bunun kayıpları kazançlarından kat be kat büyük olacaktır. Ama yıllarca sürse de, stratejik bir öz savunma savaşını verebilecek durumdadır. Bunda hiç kaybı olmaz. Belki bazı insan kayıpları olabilir. Zaten doğal ölümün kaybettirdikleri, savaştan az değildir. Ama kazanacakları çoktur. Onurunu, varlığını, kültürünü, bilincini, iradesini ve parça parça anayurdunda en azından savaş ortamında da olsa yaşamını kurtaracaktır. Her geçen gün uyanacak, dost kazanacaktır. Bir gün komşu halkları ve insanlığı da kazanacaktır. ***Dolayısıyla meşru savunma savaşının geleceği vardır. Çıkmazı yoktur. İçte barınamazsa dışta, ovada olmazsa dağda, dağda olmazsa şehirde, silahlı olmazsa silahsız, silahsız olmazsa silahlı, legal olmazsa illegal, illegal gerekmezse legal -ekonomik, sosyal, siyasal ve askeri- her biçimi deneyerek, varlığını ve kültürünü koruyabilecektir.*** Kaldı ki, çağımızda en güçlü devletlerin bile kültürel varlıklara saldırdıkça ve insan haklarını tanımadıkça dünya tarafından tecrit edildikleri bir çağı yaşıyoruz.

Tüm bu hususları tekrar da olsa şunun için yazıyorum: Kürtlerle barıştan kaçınılamaz. 'Ne barış, ne savaş' durumu sürdürülemez. Dayatılacak savaşların 'Pirus Zaferi'nden daha fazla kazanım sağlaması düşünülemez. O halde fazla bile sürdüğü söylenebilecek 15 Ağustos Atılımı'nın barışını gündemleştirmek gerekli ve gerçekçidir. Devletin birçok çağdaş örnekleri gibi gerekli adımları atması menfaatleri gereğidir. Kürtlerin istedikleri sadece varlıklarına saygı, kültürlere özgürlükler ve tam demokratik sistemin işleyişidir. Bundan daha insani ve mütevazı bir çözüm de düşünülemez. PKK'nin içine girdiği yeni meşru savunma düzeni yüksek sorumluluk gereğidir. Devlet veya devletler buna gereken karşılığı göstermelidir.

Bu ana çerçevede bir barış arayışının benim için savaşı geliştirmekten daha değerli olduğunu, İmralı süreci öncesinde de çeşitli vesilelerle göstermiştim. 1998 yılının 1 Eylülü'nde yapılan tek taraflı ateşkes ilanı, dolaylı diyaloga olumlu yaklaşım ve Türkiye'nin üst komuta kademesine mektup bu çerçevedeydi. Cumhurbaşkanı Özal ve Başbakan Erbakan'la dolaylı temaslar da bu arayış çerçevesindeydi. Defalarca bu hususları belirttim. İmralı sürecinde barış üzerinde daha da yoğunlaştım. Bunu herhangi bir taviz karşılığında değil, insani ve siyasal bir görev olarak belledim. Barışın teori ve pratiği, en az savaşın teori ve pratiği kadar gereklidir. Barış eğer sınırlı da olsa özgürlük çıkışlarına açıksa, en büyük kazanım sağlayan savaşlardan daha öncelikli olarak tercih edilmelidir. Barışın duygu, bilinç ve iradesinin daha soylu ve güçlü olduğuna da inanıyorum. Barışını özgürce sağlamış bir halkın her zaman örgütlü ve bilinçli olduğuna ve haklarını barış içinde daha rahatlıkla elde edebileceğine inanıyorum. Barışın zayıflık değil güçlülük olduğundan kuşku duymuyorum. Milliyetçi dogmalara esir düşerek, 'kutsal vatan-bayrak-devlet' adına sergilenen demagojik ifadeleri faşistçe yalanlar olarak değerlendiriyorum. En tutarlı yurtseverliğin, tüm kültürel varlıklara saygı gösterilmesinden geçtiğine inanıyorum. Ulusuna en çok yararlı olmak isteyenlerin, bunu ancak kendi kültürleri kadar tüm halkların kültürlerine saygı göstererek gerçekleştireceklerine de eminim. 21. yüzyıl Kürt barışına tanık olacaktır.

En mütevazı barış bile en güçlü meşru savunmayı gerektirir

İmralı yaşam sürecim, şüphesiz barış olgusunu derinliğine düşünmemde katkıda bulunmuştur. İmkânlar dahilinde bunun sonuçlarını dışarıya yansıttım. Son iki yıldır Türkiye ortamının yumuşamasında bu çabalarımın rolü belirleyici olmuştur. Özellikle siyasal elitten, parlamento ve hükümetten beklenen adımların atılmaması, daha fazlasına yol açmasına ve daha kalıcı bir barış şansına fırsat vermemiştir. Ben ölümden korkarak bu tavra girmiyorum. Bunun fayda ve çare getirmeyeceğini de biliyorum. Ancak ideolojik kimliğimin gereği olarak adımlar atmamın da yanlış yorumlanmamasını ve üstüne yanlış hesaplar kurulmamasını önemle belirtme gereği duyuyorum.

Bana uygulanan, bir çürütme sistemidir. Zaten ne tür bir komployla buraya alındığım bilinmektedir. Komplocuların geleneksel Anadolu, Mezopotamya ve Türkiye üzerindeki emellerine daha fazla fırsat tanımamak, siyaseti kan ve savaş üzerinde yürüten gerici şoven kesimlere daha fazla fırsat vermemek için tüm Türkiye halkının yararına olan barış ve özgür birliktelik tavrımı sürdürmekte kararlıyım.

Ayrıca benim imhamın yalnız şahsımla sınırlı olmadığını, böyle olsaydı fazla açmayacağımı ve mesele yapmayacağımı belirtmiştim. Fakat halen yürürlükte olan komplo nedeniyle, imhamın zincirleme tüm yoldaşlardan, dostlardan ve dürüst bağlı yurtsever halkımızdan on binlerin imhası için bir başlangıç olarak kullanılacağını çok iyi bildiğimden, böyle bir olasılık gündeme girdiğinde ve bir tehlike olarak ortaya çıktığında topyekûn hazırlık, ayağa kalkma ve meşru savunma düzenine çekilme zorunluluk arz etmektedir. Barış için en makul adımları bile atmayanlardan her şey beklenebilir. Komployu boşa çıkarmak daha çok çaba istemektedir. Çürütme tarzının nereye götürmek istediğini iyi hesaplamak gerekir. Bana başta intihar etme biçimi dayatılmıştı. Benden sonrası birçok alanda planlanmıştı. Talabani'ninki sadece bir tanesidir. Barzani'ye bağlı olan planlar da vardır. Her ilgili ve iddialı gücün bir planlaması vardır. Bu planlar ortadan kalkmadı, zamana yayıldı. Türkiye'nin çözüm tarzının ne olduğu hiç bilinmemektedir. Ama çürütmeye çalıştığı, zaman içinde lehine olan en uygun alternatifleri kolladığı açıktır.

Bizim tavrımız bilinmektedir. Meşru savunma güçlerinin dört komşu devlet içinde barış ve demokratik birlik çözümünü sağlayacak nicelikte ve nitelikte olması şarttır. En mütevazı barış bile en sağlam ve en güçlü bir meşru savunma kuvveti gerektirir. Hangi devlet veya devletler saldırırsa saldırsın, hepsine karşı yetkin plan, hazırlık ve üslenmeleri tüm derinlik ve genişlikte olmak durumundadır. Barış ve demokratik çözümün şansı ancak arkasında her tür saldırıya dayanabilecek bir meşru savunma düzeni olduğunda olabilir.

Koşullar ne kadar ağır da olsa dayanmaya çalışacağım. İmralı yaşamımda sabır, anlam ve cesaret üretmek benim için zor olmayacaktır. Fiziki zorluklar iradem dışıdır. Daha da olumlusu, hem genel tarihi hem de Özgürlük Hareketi'nin tarihini İmralı'daki duygu ve düşünce gücümle sık sık değerlendireceğim. Bazı edebi çalışmaları planlayacağım. Şunu belirtebilirim: Duygu ve düşünce gücümün İmralı aşamasını kavramak olağanüstü önemde ve güçte olmaya götürür. Tarihsel büyüme ve büyüklük, benim İmralı'daki gerçekliğimi paylaşmaya ve temsil etmeye şiddetle bağlıdır. Tarihin ve güncelliğin bu kadar amansız ve yoğun yaşanması, benim gibi bir yapıda bunu gözlemleyip sonuç çıkarmak, kendine güvenenler için büyük güç verdiği gibi büyük görevleri yükler. Bu savunma tarzı çözümlemenin birçok ufuk açıcı, düşünce ve duyguyu zenginleştirici etki yaratacağına ve ihtiyaçlara önemli oranda cevap vereceğine inanıyorum. Ama eğer kendileri için onurlu bir barış ve özgür yaşam istiyorlarsa, herkesin olağanüstü bir dönemin koşullarına has çabalarını katmalarına ihtiyaç vardır.

Halen devletin, PKK'nin ve halkın yükünün yüzde 90'ını ben kaldırıyorum. Bunu kendim için onur biliyorum. Ama yük kaldıramayanların yücelme ve büyüme şansları da pek yoktur. Onun için özverili, cesur ve başarılı tarza alabildiğine yüklenme ihtiyacı vardır. Böylesi dönemler bir-iki yüzyılı belirleyecek ağırlıktadır. Bunun böyle değerlendirilmesi yüzyılların cüceleşmesini aştırır; tarihe layık diyebileceğimiz dönemlerin, soylu güçlerin varlığına ve kişilikleşmesine yol açar. Bu şansın kullanılmamasından kendi adıma değil, herkes adına üzüntü duyuyorum. Cennetin yaratılabileceği bu topraklar böyle ilkel, molozlar yığını halinde kalmamalıydı. Umudumun büyüklüğü her zamankinden daha güçlüdür. Yetersiz paylaşmayı ve temsil etmemeyi, yoldaşlar ve hatta anlayış sahibi tüm insanlar adına bir kayıp ve üzüntü kaynağı olarak görüyorum. Ben bu kadar doğruların, özgür yaşam tutkularının ve güzellik peşinde olanların üstün başarmamalarına hiç anlam vermedim. Dolayısıyla her zamanki başarı ve çözüm beklentilerim yüksektir.

Devam edecek...

En mütevazı barış bile en sağlam ve en güçlü bir meşru savunma kuvveti gerektirir. Hangi devlet veya devletler saldırırsa saldırsın, hepsine karşı yetkin plan, hazırlık ve üslenmeleri tüm derinlik ve genişlikte olmak durumundadır. Barış ve demokratik çözümün şansı ancak arkasında her tür saldırıya dayanabilecek bir meşru savunma düzeni olduğunda olabilir.

Şengal'de kadının verdiği mücadele tüm kadınların özgürlüğü için verilen bir mücadeledir

Kendisini örgütleyen kadın eyleme geçmiş durumdadır. Şengal alanındaki çalışmalara bakıldığında kadın öncülüğü tüm çalışmalara damgasını vurmaktadır. Bu yönüyle Şengal'deki çalışmalarımızın ulaştığı düzey, kadının özgürlük düzeyi ile bağlantılıdır. Bugün kadın ciddi bir düzey yakalamış, örgütlenme düzeyine ulaşmış, eylemsellikleriyle de bunu bütün alanlarda göstermektedir. Şunu demek mümkündür; Ortadoğu'daki bütün egemen güçlere verilen net cevap, kadınların özgürlük mücadelesinin kesintisiz olarak yürütüleceğidir.

Sozdar Avesta

Öncelikle 73. Ferman şehitlerini ve yaşanan katliamı etkisiz kılan, halkın özgürlük direnişini büyüten, bu uğurda şehit düşen yoldaşları saygı ve minnetle anıyor, anıları önünde saygıyla eğiliyorum. Halkımıza ve şehitlerimize verdiğimiz sözün gereği olarak mücadelemizi zafere taşıyacağımıza olan inancımı bir kez daha yineliyorum.

Bugün dünyada kapitalist modernite ve kapitalizm, toplumsallığı tümden ortadan kaldırarak insanlığı büyük bir kimlik bunalımına sokmuştur. Ataerkil zihniyet ve ilk sömürüyle başlayan toplumsal sorunlar, bugün insanlığı tümden bitiren, yozlaştıran ve insanlıktan geriye hiçbir şey bırakmayacak noktaya getirmiştir. Toplumsallıkla var olan insanlık şu anda kapitalizmin toplumsallığı tümden yok etmeyi önüne koymuş bireyciliğinin ve tüketiciliğinin en ağır saldırısı altındadır. Çünkü kapitalizmin toplumsallığı dağıtmadan yaşaması mümkün değildir. Dolayısıyla yaşanan, sadece herhangi bir sistemin krizi ve çöküşü değil, insanlığın krizi ve çöküşüdür. Gelinen aşama, insanlığın var olma yok olma aşamasıdır.

İnsanlığın genel olarak yaşadığı kriz ve kaos, iktidarcı ve devletçi sistemin sorunları katbekat biriktirdiği Ortadoğu'da daha ağır yaşanmaktadır. Ortadoğu'da yaşanan kriz, devletçi sistemin son modeli ulus-devlet dahil tüm devletçi, iktidarcı, sömürücü sistemin krizi olmaktadır. Ortadoğu'da sorunların ağır ve kördüğüm biçiminde yaşanması; devletçi-iktidarcı sistemin en uzun ve en yoğun bu coğrafyada yaşanmasıyla doğrudan bağlantılıdır.

Dünyada ve Ortadoğu'da sorunların ağırlaşması, çözümü de beraberinde dayatmaktadır. Sorunlar toplumsallığın saptırılması ve dağıtılmasıyla ortaya çıkıp ağırlaştığından, çözüm de toplumsallığın en uzun ve en yoğun yaşandığı; insanın var olma koşulu olarak da en fazla direniş gösterdiği Ortadoğu'da gerçekleşmek durumundadır.

Özgürlük mücadelemiz bir yönüyle soykırımcı sömürgeciliğin ve kapitalist modernitenin toplumu dağıtmasına karşı büyük bir direnişi ifade etmektedir. Böylece Kürt toplumunun sömürgeciliğe karşı direnişinin toplumsal temeli korunmuş ve bazı yönleriyle geliştirilmiştir. Ancak bir taraftan kültürel soykırımcı sömürgecilik, diğer taraftan Kürdistan'da geliştirilmeye çalışılan kapitalist modernitenin yarattığı kişiliğe karşı bir mücadele içindedir. Soykırımcı sömürgecilik, Kürt toplumsallığını dağıtmada kapitalist modernitenin rolünü gördüğünden, kapitalizm ve kapitalist moderniteyi geliştirme ve bu temelde toplumsallığı dağıtmayı bilinçli bir politika haline getirmiştir. Kürdistan'da gelişen kapitalizmin olumsuz sonuçları bu nedenle her gün daha da artmaktadır. Böylece ulusal, toplumsal, ahlâki, vicdani değerler erozyona uğramaktadır. Toplumsallığın dağıtılması, toplumsal değerler yerine tüketim peşinde koşan kişiliklerin ortaya çıkması, ulusal ve toplumsal değerlere sahiplenmede zayıflık ortaya çıkarmaktadır. Kültürel soykırım altında olan Kürt toplumu açısından böyle tehlikeli bir durum bulunmaktadır. Bu gerçekliğin görülerek bu olumsuz gelişmelerin önüne geçecek toplumsal ve kültürel çalışmaların arttırılması gerekmektedir. Kapitalist modernite ortamında toplumda yaşanan değişmeler ilerici, geliştirici değildir. Önder Apo'nun dediği gibi kanserojen ve toplumu bitiren gelişmelerdir.

Kürtler ilk toplumsallığı yaratan bir halktır. Bugüne kadar güçlerini de bu toplumsallığın derinliğinden ve kapsamından almışlardır. Önder Apo'nun tarih sahnesine çıkması ve sorunların çözüm yollarını en rafine ve net biçimde ortaya koyması da bu gerçekliğin somut ifadesi olmaktadır.

Kadın mücadelesinin etkisi belirleyici bir faktördür

Özellikle 3 Ağustos 2014 tarihinde yaşanan fermandan hemen sonra çok az sayıda da olsa Êzidî kadınlarının, kızlarının silahlanıp özgürlük savaşçıları yanında yerlerini almalarını tarihi bir karar olarak değerlendirmek gerekir. Êzidî kadınlarının bu katılımı giderek öz savunma gücüne dönüşmüş, 'Yekîneyên Jinên Şengalê' adı altında örgütlendirilmesi başta Êzidî toplumu olmak üzere tüm Ortadoğu kadınları için yeni bir mücadele yolunu çizmiş, mücadele edilmesi konusunda perspektifini netleştirmiştir. Bu kadar acı, katliam ve soykırım içerisinde bu acıya, bu zorluklara teslim olmamak, bu zorluklar karşısında pes etmemek, düşmana inat direniş yolunu seçmek değerli ve önemli bir çıkıştır. YBŞ ve YJŞ'nin alanda örgütlendirilmesi 40 yıllık Özgürlük Hareketi'nin mirasının bir devamı niteliğindedir. Özgürlük Hareketi'nin çıkışından günümüze kadar gelişen mücadelenin toplum üzerindeki etkisi, kadın mücadelesinin gelişimi ile doğrudan bağlantılıdır. Bir kez daha Şengal alan gerçekliğinde şunu gördük ki; kadının mücadeleye katılması tüm toplumu derinden etkilemekte, toplumu ayağa kaldıran direnç gücü olmaktadır. Kadın mücadelesinin etkisi olumlu-olumsuz belirleyici bir faktördür. Bugün eğer Ortadoğu toplumu derin bir çıkmazı yaşıyorsa ve bir kaos içerisinde debeleniyorsa bunu erkek egemen sistemin kadına yaklaşımıyla bağlantılı olarak ele almalıyız. Bir zamanlar Ortadoğu toprakları tanrıçaların diyarı iken, tanrıçaların taht kurduğu bu mekanda giderek erkek egemenlikli sistem kadını boğmaya çalışmıştır. Kadını çeşitli ideolojilerle tahakküm altına alarak kendisini egemen kılan erkek, artık kadının hakikatinden söz etmemekte, kadının adını bile yasaklamaktadır.

Buna karşı Önder Apo'nun emeği ve çabasıyla başlatılan Kürdistan Kadın Özgürlük Devrimi bugün Ortadoğu kadınını ciddi anlamda etkilemektedir. En son DAİŞ faşizmi bir kez daha Ortadoğu toplumları üzerinde faşist emellerini gerçekleştirmeye çalışırken, en çok da kadınları ganimet olarak kullanmak istemiştir.

Bütün egemenlikli, devletçi zihniyet savaşlarında kadını fethetmek toplumu fethetmektir. Kadını hakimiyet altına almak halkları ve toplumları hakimiyet altına almak ile özdeştir, gerçeğinden hareketle bugün tekrardan toplumu korkutmak, boyun eğmeyen toplumları köleleştirmek temelinde bir kez daha kadınlar hedeflenmiştir. Bir kez daha kadınlara savaş ganimeti olarak el konulup, pazarlarda satılmışlardır. Böylece bir kez daha erkek egemen zihniyetinin ne kadar tehlikeli, faşizan ve tekçi olduğunu görmekteyiz.

Kürt kadınının özgürlük mücadelesinin gelişimiyle birlikte başta faşist sömürgeci TC devleti ve diğer sömürgeci-soykırımcı devletler kadın özgürlük mücadelesini bastırıp, kadının iradesini kırarak, kadın özgürlük yürüyüşünün önüne geçerek, bu anlamıyla Kürdistan Özgürlük Hareketinin tasfiyesine yol açacaklarına inandılar. Ve bugün DAİŞ, kadın şahsında bir yönelim içerisine girmişse elbetteki bu Kadın Özgürlük Hareketinin çıkışıyla, gelişimiyle, geldiği düzeyle bağlantılıdır. Bugün, eğer bu kadar yoğun olarak Kürt kadınlarına saldırılar varsa Kürt kadınlarının ulaştığı düzeyin bir sonucudur. Êzidî kadınlar, Şengal'den kaçırılıp diri diri yakılıyorsa, bu aslında bilinçlenen kadından, kadın mücadelesi ve direnişinden ne kadar korktuklarının göstergesidir.

Biz hareket olarak bu zihniyeti ciddi bir biçimde sorguluyor ve bu zihniyete karşı ciddi bir mücadele veriyoruz. Apocu hareketin Şengal'e müdahalesi ile birlikte Êzidî kadınlar, erkeğin egemen zihniyetini sorgulamaya başlamışlardır. Öncesinden adeta varlığından bihaber yaşayan Şengalli kadınlarımız kendi hakikatlerinin farkına varmışlardır. Ve ciddi anlamda arayışları gelişmiş, köleliğin derin etkisi altında iradesizleşmeyle mücadele etmenin bilincine varmışlardır. Kendilerini geliştirmek ve öz örgütlülükleri için de özgürlük hareketini direnç odağı ve öncüsü olarak görmüşlerdir.

Kendisini örgütleyen kadın eyleme geçmiş durumda

Kürdistan özgürlük savaşçıları HPG ve YJA-STAR'ın Şengal'e ulaşmasıyla birlikte büyük bir vahşetin önüne geçilmiştir. YJA-STAR gücünün alanda göstermiş olduğu direniş, halkla olan ilişkileri, toplumu ciddi anlamda etkilemiş ve kadın savunma birliklerini bir çekim merkezi haline getirmiştir. Bu çabalar üzerinden bir örgütlemeye giden YJŞ (Yekîneyên Jinên Şengalê) yani Şengal Özgün Kadın Savunma Birlikleri ve Şengal Kadın Meclisi bu anlamıyla artık kadınların özgürlük mücadelesinde, 'biz de varız, bu mücadelenin bir öznesiyiz' demişlerdir. Ve şüphesiz ki, yaşadıkları büyük acı ve ızdıraptan sonra örgütlenerek iradelerini ortaya koymalarını kutsal bir çalışma olarak ele almak gerekir. Bu gelişmenin de toplum üzerinde etkisi elbette pozitif olmuştur.

Êzidî halkımızın kızları ve oğullarından oluşan özgürlük savaşçıları artık halkı bir bütünen savunma gücünü ve bilincini oluşturmuş ve topluma yaymaktadırlar.

Kadınlar bugün her alanda kendilerini örgütlemeye çalışmaktadırlar. Eğitimden kadın meclislerine, sağlık, kültür ve ekonomiden diplomasi çalışmalarına kadar birçok alanda yer alarak iradelerini ortaya koymaktadırlar. En önemlisi de kendisini örgütleyen kadın eyleme geçmiş durumdadır. Şengal alanındaki çalışmalara bakıldığında kadın öncülüğü tüm çalışmalara damgasını vurmaktadır. Bu yönüyle Şengal'deki çalışmalarımızın ulaştığı düzey, kadının özgürlük düzeyi ile bağlantılıdır. Bugün kadın ciddi bir düzey yakalamış, örgütlenme düzeyine ulaşmış, eylemsellikleriyle de bunu bütün alanlarda göstermektedir. Şunu demek mümkündür; Ortadoğu'daki bütün egemen güçlere verilen net cevap, kadınların özgürlük mücadelesinin kesintisiz olarak yürütüleceğidir.

Bu anlamda Şengal'deki kadın direnişinin toplum üzerindeki etkilerini pozitif ve olumlu olarak değerlendirmek mümkündür. Êzidî toplumunun kadına bakış açısını inanç ve felsefik olarak değerlendirdiğimizde, diğer topluluklardan çok daha farklı yaklaşımlar görmekteyiz. Êzidî inancı toplumsal bir inançtır. Halkın yurtseverlik duyguları güçlü ve toprağına ölümüne bağlıdır. Êzidîlikte, kadını ezen, ötekileştiren, iradesizleştiren yaklaşımlardan ziyade kadını bir yoldaş, bir arkadaş gibi görme felsefesi geçerlidir. Ancak yaşanan sayısız katliam ve kırımlar sonucu egemenler zorla kendi yaşam felsefelerini hakim kılmışlardır. Şu anda Şengal'de yaşayan kadınlar, erkek egemenliğinin en köleleştirici uygulamalarına maruz kalmışlardır. Özellikle de İslamiyet'in gelişmesiyle birlikte, kadına dayatılan baskı, zulüm, katliam yoluyla da Êzidî toplumuna yansımıştır. Bundan dolayı mevcut durumda gerici zihniyetin en çok vücut bulduğu alanların başında Şengal gelmektedir. Ataerkil zihniyet daha çok kadını bu anlamda etkisiz kılmıştır. Bundan dolayı ilk başta zorluklar olmakla birlikte mevcut durumda Şengal toplumu yani Êzidî halkımız, kadın mücadelesinin ulaştığı düzeyi büyük bir moral, büyük bir ciddiyetle ele almakta ve sahiplenmektedir.

Kadının önü açıldığında, kadın mücadelesinin toplumu ne kadar etkile-

diğini Şengal gerçekliğinde bir kez daha görmekteyiz. Bu anlamıyla da en çok ezilen, sömürülen, dıştalanan, iradesizleştirilen, katliamlarla güçsüzleştirilen kadın Şengal gerçekliğinde direniş çizgisine girmiş ve bu konuda mücadelesini her geçen gün dahada büyütmektedir. Halk da bu mücadeleyi görüyor ve ciddi bir biçimde etkileniyor. Rahatlıkla şunu denilmektedir: "Eğer kadın kendisini örgütlüyorsa, savaşıyorsa, siyasete atılıyorsa, tartışıyorsa, neden biz de mücadele etmeyelim." Bu pozitif bir etkidir. En çok da şiddetle yüz yüze kalan kadın büyük acılarını, çıkmazlarını büyük bir güce, çözümsüzlüğünü çözüme, bilinçsizliğini bilince, örgütsüzlüğünü örgütlülüğe dönüştürmüştür.

Bugün Şengal'de ivme kazanan bu mücadelenin, toplumu ne kadar etkilediğini, günlük yaşamına nasıl yansıdığını, oradaki yaşam tarzına ve gelişim düzeyine bakıldığında ne kadar çok mesafenin alındığını görmek mümkündür. Bu temelde kadının eyleme kalkışı, kendisini örgütlemesi, kendini ve toplumunu savunması, karar gücü haline gelmesi toplumu ciddi anlamda etkilemektedir. Kadının yer almadığı çalışmalarda ciddi bir düzey açığa çıkmamaktadır. Kadınların bulunduğu alanlarda ise daha özverili bir yaklaşım görülmektedir. Önder Apo kadın özgürlük mücadelesini geliştirirken, özgürlüğe ve mücadeleye en çok kadının ihtiyaç duyduğunu, kadının kendisini eğitmeye, savunmaya, örgütlemeye, siyaset yapmaya, sorunları çözmeye ihtiyacı olduğunu belirtmiştir. Önder Apo'nun bu değerlendirmesi bir kez daha haklılığını Şengal'de kanıtlamıştır. Önderliğimizin tespitleri Şengal alanında yaşam bulmaktadır. *"Erkeğin insafına bırakılan kadın ölüme mahkûmdur"* tespiti, Şengal'de kadınların yaşadığı çarpıcı gerçeklik ve katliamlarda çok açık bir biçimde görülmüştür.

Dolayısıyla kadınların, dört elle bu mücadeleye sarıldığını işte bu hakikatte görebilmekteyiz. Bu anlamıyla bugün Kürdistan Kadın Özgürlük Hareketimizin başarılarından biri de Şengal'deki kadınların ulaştığı düzeydir. Şengal'deki kadının örgütlenme düzeyini ölçü alırsak bu konuda da çok ciddi gelişmelerin yaşandığını söyleyebiliriz.

Êzidî kadınlar Avrupa'ya götürülerek DAİŞ'in yaptığı soykırım tamamlanmak isteniyor

Halkımız ve kadınlarımız elbetteki çok ciddi bir fermanla, çok ciddi bir soykırımla yüz yüze kaldılar. Sadece kadınlar değil bir halk, bir toplum ve sadece Şengal halkı da değil, Ortadoğu'da yaşayan bir çok topluluk katliamla yüz yüze kalmıştır. Hegomonik güçler, halkları öldürmekle bitiremeyeceklerini bildiklerinden dolayı onları korkutarak, ezerek, toplumları kendi topraklarından sürerek beyaz katliam ile sürgün politikalarıyla soykırımı sonuca götürmek istiyorlar.

Êzidî toplumu, tarih boyu güçlü bir toplumsal kültürün varlığıyla her türlü saldırı karşısında ayakta kalmıştır. Aslında toplumsallık, Kürt'ün var olma koşuludur. Bunu kaybettiğinde yok olmayla karşı karşıya kalacaktır. Kürtler dünya dengelerinin kurulduğu, sürekli saldırıya uğradığı Ortadoğu koşullarında bu toplumsallığını kaybettiğinde direniş kaynaklarını, direncini de kaybeder. Toplumunun bu özelliği bilinerek toplumsallığa yönelik gerçekleştirilen bu saldırı Kürt'ün varlığına yönelik bir saldırı olarak görülmelidir, tepkiler de buna göre ortaya konulmalıdır.

Sömürgeci Türk devleti 20. yüzyılın başlarında Ermenilere, 21.yüzyılın başında ise Kürtlere yönelik soykırım ve göçertme politikalarını devreye koymuştur.

Bunun en bariz örneği, insanlığın başına bela olan DAİŞ faşizmidir. Bu toplulukların başında da Êzidî toplumu gelmektedir. Êzidî toplumunun yaşadıklarını bir katliam olarak görmek, okumak ve değerlendirmek yeterli değildir. Êzidî toplumuna karşı geliştirilen sadece bir katliam değil, bir soykırımdır. Êzidîliği bitirmektir. Bu inancı, kültürünü, ahlaki değerlerini, tarihini tümden yok etmeye dönük bir saldırıdır. Soykırımdan kurtulan Êzidîleri ise Avrupa'ya çıkartıp, halkı orada eritmek ve beyaz katliamla hedeflerine ulaşmayı hesaplamaktadırlar.

Çeşitli projeler adı altında Êzidî kadınları Avrupa'ya götürerek kültüründen, inancından, tarihinden, maneviyatından uzaklaştırmaya çalışıyorlar. Aslında DAİŞ faşizminin katliam ile yapmayı başaramadığını beyaz soykırımla gerçekleştirmek istiyorlar. Amaç budur.

Özellikle DAİŞ çetelerinin elinden kurtulan genç kız ve kadınların çeşitli projeler kapsamında yurt dışına çıkarılmaları uluslararası hegomonik güçlerin bir oyunudur. Toprağını terk etmeyen, kendi kökleri üzerinde öz gücüne dayanarak kendini var eden kadında bahsedilen psikolojik ve maddi sıkıntılar sözkonusu olmaz. Değerleri üzerinde yaşayan Êzidîlerde direniş ruhunun geliştiği, duyguda ve düşüncede daha güçlü olduğu rahatlıkla görülmektedir.

Bugün Şengal'de yaşananlar herkesin gözü önündedir. Şengal'de kalan insanlar bir yandan silahlanıp DAİŞ'e karşı savaşırken, kurumlarını oluşturup örgütlenmelerini yaparken, bir yandan da topraklarını terk etmeyerek yaşamlarını idame etmeye çalışıyorlar. İki yıldır kesintisiz dört mevsim aynı çadırlarda kıt olanaklarla, zor koşullarda yaşamlarını sürdürmeye çalışan halk mutlu, vicdanen rahat ve huzurlu bir pozisyondadır. Özellikle halkımızı buralardan çıkartıp Avrupa'ya götürmek isteyenlere karşı mücadele etmek de boynumuzun borcudur. Bu oyunları boşa çıkartmak, Şengal'deki yaşam direnişini geliştirmek ve halkın yönünü yeniden Şengal'e, kendi topraklarına çevirmek, bu topraklar üzerinde yaşamalarını sağlamak en büyük erdemliliktir.

Avrupa'ya gidiş gerekçesi asla maddi sıkıntı ve psikolojik sorunlar olamaz. Özellikle DAİŞ çetelerinin elinden kurtulan genç kız ve kadınların çeşitli projeler kapsamında yurt dışına çıkarılmaları uluslararası hegomonik güçlerin bir oyunudur.

Toprağını terk etmeyen, kendi kökleri üzerinde öz gücüne dayanarak kendini var eden kadında bahsedilen psikolojik ve maddi sıkıntılar sözkonusu olmaz. Değerleri üzerinde yaşayan Êzidîlerde direniş ruhunun geliştiği, duyguda ve düşüncede daha güçlü olduğu rahatlıkla görülmektedir.

Ayrıca çeşitli parlamentolara, kongre ve konferanslara, uluslararası diplomatik alanlara katılan genç kadınlar, Irak hükümetinin, yerel hükümetin katliamdaki paylarını görmemekte, bunların işlediği suçları dile getirmemekte, yaşanan katliamı ise görmezden gelmektedirler. Halbuki bir soykırım yaşandı ve bu soykırımda Irak hükümeti ve yerel hükümetin payı da büyüktür. Bu güçlerin Êzidî toplumuna en büyük kötülüğü yaptıkları, hiç bir zaman unutulmamalıdır. Yakılan kadınların acıları unutulmamalıdır. Avrupa'ya çıkarılan kadınlar kendi ülkesinde, kendi topraklarında gelişen mücadelesinin sesi, iradesi olmalıdır. Böyle yaparlarsa bir nebze de olsa kadınların yaşadığı büyük acıları dindirmiş olacaklardır.

Şengal'de kalan insanlar bir yandan silahlanıp DAİŞ'e karşı savaşırken, kurumlarını oluşturup örgütlenmelerini yaparken, bir yandan da topraklarını terk etmeyerek yaşamlarını idame etmeye çalışıyorlar. İki yıldır kesintisiz dört mevsim aynı çadırlarda kıt olanak ve zor koşullarda yaşamlarını sürdürmeye çalışan halk mutlu, vicdanen rahat ve huzurludur. Özellikle halkımızı buralardan çıkartıp Avrupa'ya götürmek isteyenlere karşı mücadele etmek de boynumuzun borcudur.

Kadın özgürlük mücadelesi dünya kadınları için bir umuttur

Bu mücadelenin sahiplenilmesi çok önemlidir. Sadece Êzidî ve Ortadoğu kadınları değil bütün dünya kadınları açısından bugün Kürdistan'da verilen kadın özgürlük mücadelesi bir umuttur. Verilen mücadele bütün sömürülen kadınların özgürlüğü için verilen bir mücadeledir. Bu konuda kadınların bu mücadeleyi daha fazla sahiplenmesi ve lokal ele alınmaması gerekmektedir.

Êzidî kadınlar ibretlik olsun diye dünyanın gözü önünde yakılıyorsa ve hiç kimse buna ses çıkartmıyorsa bu sadece bir yetersizlik değildir. Bir insanlık suçuna karşı sessiz kalmak, bu suça ortak olmaktır. Bu suça ortak olmak istenilmiyorsa bu konuda herkesin bu mücadeleye sahip çıkması, katliama, vahşete dur demesi gerekiyor. Bu konuda da çağrımız başta tüm kadınlaradır. Özgürlük savaşçıları, üzerlerine düşen görevleri yapmaktadırlar. Bu uğurda yüzlerce arkadaşımız şehit düştü. Armanç, Jiyanda,Vînar ve özellikle Êzidî kadınlarının Berivanlar şahsında vermiş olduğu mücadeleyi Ortadoğu ve dünya kadınları sahiplenmelidir. Êzidî kadınlarının yaşadığı trajediyi başka kadınlarının yaşamaması için kamuoyu oluşturmaları gerekmektedir. Dünya kadınları Êzidî kadınına yapılan baskı ve zulmü kendisine yapılmış gibi görmeli ve böyle yaklaşmalıdır. Bugün yaşananlara ses çıkartılmazsa yarın sıra diğer kadınlara gelecektir. Şu ana kadar bu mücadelenin sahiplenme düzeyinde çok ciddi yetersizlikler olduğunu ve bazı alanlarla sınırlı kaldığını belirtek gerekir. Bu sorunun sadece Kürt halkının sorunu olmadığını bir kez daha vurgulamak isterim. Başta kadınlar, gençler olmak üzere tüm halkları, toplulukları bu mücadeleye sahip çıkmaya çağırıyorum.

Şengal katliamının üzerinden iki yıla yakın bir zaman geçti. Şengal'de halen acılar çok taze. Şengal'de yaşanan trajedi tüm dünyada büyük bir yankı bulmasına rağmen geçen süre içerisinde bu katliamı gerçekleştiren DAİŞ çeteleri ve onları besleyen güçlerden istenilen düzeyde hesap sorulmamıştır. Mevcut durumda Şengal'de bir direniş sergilenirken diğer yandan ciddi bir travmanın yaşandığı da bir gerçektir. Bundan kısa bir süre önce 19 kadının Musul'da DAİŞ çetelerinin faşizmini kabul etmedikleri ve her türlü insanlık dışı uygulamalara karşı direndikleri kamuoyuna yansıdı. Bu kadınlar direndikleri için tüm dünyanın gözü önünde diri diri yakıldılar. Ancak buna rağmen özellikle kadın mücadelesi yürüten çevrelerden direniş çağrısı anlamına gelen bir ses yükselmedi, eylem gelmedi. İşte bu nedenle de Kadın Özgürlük Hareketi olarak tüm dünyada kadınların ortak sesi olma, ortak eylemi olma kararlılığımızı bir kez daha yineliyoruz. İlk ezilen sınıf, ilk köle kılınan kadın örgütlendikçe kazanacak, özgürleştikçe dünyayı değiştirecektir. Bu nedenle dünyanın neresinde olursa olsun tüm kadınları ortak eylemlerde ortak karar ve iradelerini ortaya koymaya, irade, güç, kararlılık ve onurlu duruşu büyütmeye çağırıyoruz.

■■■

Suriye'deki dini, etnik ve mezhebi gruplar

Nureddîn Sofî

Suriye'de sadece tek bir etnik grup yoktur. Peki, tüm Suriyelileri bir arada tutacak ortak değer ne olmalı? Kuşkusuz özgür iradeye dayalı demokratik birliktelik, ortak kültür ve halkların kardeşliğidir. Çözüm; parçalanmadan, merkezin yetkilerinin yerel lehine küçültüldüğü, her bölgenin demokratik özerkliğe sahip olduğu, kendi öz iradesiyle özgür yurttaşlığa dayalı bir aidiyettedir.

Dürziler

Dürziler; Suriye, Lübnan ve Ürdün'ün kesiştiği yerde yaşayan bir gruptur. Hem dini yapısı hem etnik kökeni hakkında çelişkili bilgiler mevcuttur. 20. yüzyılda özellikle Arap milliyetçi dalganın gelişmesiyle birlikte kendilerini Arap saymaya ve köklerini Yemenli bir Arap aşiretine dayandırmaya çalışmışlardır. Bununla birlikte dini kimliklerini de daha çok Aleviliğe yakın İsmail'i tarikatının bir kolu olarak göstermektedirler. 10. yüzyılda Mısır'da hüküm süren İsmail'i kökenli Fatımi halife Hamza Ali Bin Ahmed El Dürzi'yi kendileri için bir mezhep kurucusu ve peygamber saymaktadırlar. Dürzilerin de bu halifeden adını aldığı iddia edilmektedir.

Ne var ki, Dürzilerin gelenekleri ve dini merasimleri İslam'a ve İsmail'i tarikatına hiç benzememektedir. Daha çok Zerdüşt ve Konfüçyüs dinlerinin fazileti ve erdemi esas alan ahlaki felsefelerine daha yakındır. Ehl-i Hak ve Kakailerle Êzidîlere benzemesi nedeniyle birçok araştırmacı Dürziliğin Mitracılıktan ve Mazdeizm'den gelme ihtimali üzerinde durmaktadır. Dürziler mistik bir biçimde bu eski geleneklerini korumakta ve oldukça gizli tutmaktadırlar. Örneğin İslam'da yaygın olan çok evlilik Dürzilerde kesin bir biçimde yasaklanmıştır. Muhtemelen İslam'ın gelmesi ile birlikte baskıya maruz kalmış ve kabuğuna çekilerek tutuculaşmış, baskılardan kendini korumak için çareyi kendini İslam'ın muhalif bir gurubuna bağlamakta bulmuştur. Dersim taraflarındaki Aleviliğe benzer bir şekillenme söz konusudur. Dağlık bölgelerde yaşayarak tarih boyunca dinleri ve geleneklerini korumaya çalışmışlardır. Bu gizemli yapısı da Dürziliğin farklı bir din olduğu, İslam'ın bir mezhebi olmadığı, aynı zamanda Dürzilerin kökeninin Yukarı Mezopotamya'dan olduğu ihtimalini güçlendiriyor.

Siyasal med-cezirler ve konjonktürel durumları esas alarak kendilerini korumak amacıyla keşfettikleri kimliklere bürünmüş olma ihtimalleri yüksektir. Dini inançları tanrının tekliğine dayalıdır ve insandaki bilgelik ve fazileti tanrının yeryüzündeki tezahürü ve tanrının insan kılığına bürünmesi olarak ele alırlar. Güzel düşünce, güzel söz, kardeşlik, kötülükten uzak durma ve tanrının tekliği gibi yedi ilkeleri, Konfüçyüs'teki ahlaki ilkeleri, Zerdüşt'ün erdem sahibi yaşam ve ilişkileri ve Hz. Musa'nın 10 emrine benzer inanışları vardır. Bu prensip ve gelenekler Dürziliğin bir mezhep olmadığını, 3. yüzyılda ortaya çıkan Maniciliğe ve öncesinden Mitraizme ve Mazdeizme benzer bir din olduğunu kanıtlamaya yeterdir.

Bazı araştırmacılar Dürzilerin Maraş ve Antep çevresinde yaşayan bir Kürt aşireti olduklarını ve Mercidabık savaşında Osmanlılara karşı mücadele ettiklerini, savaştan Osmanlıların galip gelmesi ardından onlara yönelik katliamların başladığını söylemektedir. Gelişen saldırılar nedeniyle güney Suriye ve Lübnan'a göç ettikleri, bu bölgede belli oranda asimile olup bölge halkına karışsalar da dini geleneklerine devam ettikleri ifade edilmektedir. Çaldıran savaşında Sünni olan Kürtlerin, İran Safevilerinden kaçıp Osmanlıya sığınmaları ya da Sünni olmayan Kürtlerin Osmanlıdan kaçıp İran'a sığınanlar gibi. Suriye'de Fransız egemenliği döneminde Dürzilere bir özerklik tanınmış, 1936'ya kadar idari anlamda bu özerkliklerini korumuşlardır.

Dürziler

Bu halka ilişkin siyasi amaçlı olarak ortaya atılan kimi yanlış iddia ve tezler de vardır. Köklerini Haçlılara dayandıran ve Haçlı seferlerinde Selahaddin-i Eyyubi'ye karşı durdukları gibi iddialar Sünni egemen mezhebin bu halka dönük iftira, karalama ve art niyetli propagandaları olarak ele alınmalıdır. Tam tersine Haçlılara karşı büyük bir direniş sergiledikleri ve Selahaddin-i Eyyubi'nin yanında yer aldıkları bir gerçektir. Suriye'deki tüm halkalarla barışçıl ve kardeşliğe dayalı bir yaklaşım içinde bulunmuş ve hiç bir halka düşmanlıkları olmamıştır. Demokratik bir Suriye'de Dürziler, kendi kimliği ve özgünlükleri ile özerk bir yönetimle kültürel manada Suriye'nin bir zenginliği olarak görülmeli ve yerini almalıdır. Suriye tarihinde Dürzi halkından önemli bazı şahsiyetlerle karşılaşmaktayız. Fransızlara karşı Büyük Suriye Devrimine liderlik etmiş olan Sultan Paşa El Atraş Osmanlılara karşı başkaldıran ve uzun bir süre ayaklanmayı yürüten ve sonuda da bağımsızlık ilan eden Prens Fahrettin El Maani, yine Arap müziğinde büyük katkıları olan Ferid El Atraş, günümüzde de Lübnan'ın önemli siyasi şahsiyetlerinden ve İlerici Sosyalist Parti'nin başkanlığını yapan Velid Canpolat gibi önemli şahsiyetler sadece bir kaç örnektir.

Asuri-Suryani ve Keldaniler

Aşağı Mezopotamya'da MÖ 3000'li yıllarda Arap yarımadasından göçebe kabileler halinde gelip, Aşağı Mezopotamya'da Sümer devletine karşı savaşarak Akad devletini kurmuşlardır. Daha sonra Asur İmparatorluğu'nu kurarak MÖ 600 yıllarına kadar hüküm sürmüş bir uygarlığa mensup aynı zamanda Hristiyanlığı ilk kabul eden halklardır. Suriye'ye Asur İmparatorluğu'nun yayılmasıyla yerleşen bu halklar, çeşitli baskı ve katliamlara maruz kalarak dünyanın birçok yerine göç etmek zorunda kalmışlardır. Suriye ile birlikte Türkiye, Irak, İran, Lübnan ve Filistin'de gruplar halinde yaşayan bu halklar çeşitli mezheplere bölünmüşlerdir.

Mezhebi bölünmenin yanı sıra etnik anlamda da belli bir parçalanma yaşamışlardır. Kimi tezlere göre; Akad'ın birer boyu halinde olmalarına ve aynı kökene sahip olmalarına rağmen ayrı halklar oldukları iddia edilmektedir. Diğer bir tez göre ise; çeşitli dönemlerde uğradığı baskı ve böl-yönet politikalarına maruz kalarak farklı lehçeler kullansalar da gerçek dilleri Aramice olan tek bir halktır. Suriye ve Rojava'da daha çok Asuri ve Süryaniler ayrı kimliklere, siyasi fraksiyonlara sahiptirler. Bu parçalı duruşlarından dolayı üç ayrı isimle anılsalar da maruz kaldıkları baskı, asimilasyon ve katliam tehlikesinin olmadığı özgür bir ortamın oluşturulması ile kendi iradeleriyle kendilerini doğru bir şekilde tarif edebileceklerdir.

Bu tarihsel belirsizlikten dolayı biz de her üç ismi birlikte kullanmayı doğru buluyoruz. Kendi iradeleriyle bu konuda geliştirecekleri bir formülasyona saygı duyulması gerektiğine inanıyoruz. Yüzyıllar boyuca Ortadoğu'da zengin kültürleriyle bölgenin tarihine büyük katkıları olmuştur. Kürtlerle aynı baskıcı rejimlerin egemenliğinde kaldıkları için hep dostluk ve kardeşlik ilişkilerini esas almış ve iki halk da hep iyi ilişkiler içinde olmuşlardır. Ne var ki, egemen devletler böl-yönet politikaları ile aralarına zaman zaman fitne sokup kimi provokasyonlara neden olmuş, egemen Kürt işbirlikçi ve aristokratları bu provokasyonlara alet olmuştur. Bu provokasyonlar her iki halkın ilişkilerinde ciddi yaralar açmıştır. Buna rağmen her iki halkın ezilenleri bir arada ve kardeşçe yaşamayı tercih etmişlerdir. Rojava kanton deneyimlerinde her iki halkın omuz omuza yönetimlerini kurması ve bu amaçla çalışmaları, bu ilişkilerin olması gereken şeklidir. Egemenlere ve provokatörlere verilecek en iyi cevap da budur.

Tarihte yaşanan acı olaylar ister istemez kimi ön yargılara neden olmuştur. Demokratik Suriye ve özgür bir Rojava'da her iki halkın özgürce birlikte yaşaması, birbirine sahip çıkması, kardeşlik içerisinde özyönetimlerini kurarak demokratik bir ortamda yaşamaları bu ön yargıları ortadan kaldıracaktır. Ne var ki, bu halkın parçalı duruşu ve uzun süre egemenlik altında olmasından dolayı sosyal yapıları dağılmış, nüfusunun çoğu Avrupa ve ABD'ye göç etmiştir. Bu da hem bu halk açısından hem de Ortadoğu açısından büyük bir kayıp ve mutlaka telafi edilmesi gereken bir sorundur.

Suriye ve Rojava'da oluşacak güven ve istikrar ortamı onları tekrar köklerine, coğrafyalarına ve atalarının topraklarına döndürecektir. Bu tüm Suriye ve Rojava yönetiminin temel bir görevi ve sorumluluğudur.

Suriye ve Rojava Devrimi'ne yaklaşım konusunda Asuri ve Süryanilerde 3 eğilime rastlamak mümkündür. Bu halkın büyük bir kısmı kendi geleceğini Rojava Devrimi'nde görüp hem askeri anlamda hem de kantonların ve özyönetimin inşasında belli bir katılım göstermiştir. Bu anlamda yaşanan devrimsel sürecin kendilerinin de devrimi olduğunu söylemekte ve kendi sorunlarının da çözümünü demokratik öz yönetimde görmektedirler. Kimi parti ve fraksiyonları ise çözümü Suriye koalisyonunda görüp onlarla birlikte hareket etmeyi tercih etmiştir. Bu gruplar da son yıllarda koalisyonun etkisizleşmesi ve Rojava Devriminin gelişmesi ile daha çok Kürtler ve TEV-DEM ile hareket etmeyi esas almıştır.

Üçüncü eğilim ise, çok az bir kesimdir ve rejimle hareket etmektedir. Devletle daha önce kurmuş oldukları ilişkiyi ve bu ilişki aracılığıyla elde ettikleri sınırlı statüyü korumak için rejimin yanında yer almaktadırlar. Bilinmesi gereken bir gerçek de, bu tutum halkın yaşamış olduğu trajedilerden kaynaklı bir bekle gör yaklaşımıdır. Bir yere kadar bu anlaşılırdır. Ancak bekle gör sürecinin uzaması birçok kesimde oportünizme, tereddüte ve pasifizme yol açmaktadır.

Devrimin 5 yıllık pratiği herkesi sınamak ve buna göre konumunu belirlemek için yeterli bir zaman olsa gerek. Bu yüzden Asuri-Süryani-Keldani halklarının da Rojava Devrimi ve Kuzey Suriye Demokratik Federasyonunun hem inşa çalışmalarında hem de savunma çalışmalarında daha aktif bir rol alması beklenmektedir.

Ermeniler

Bölgenin eski halklarından ve Aryen kültüründen gelmektedirler. Köklerini Urartu'ya kadar dayandıranlar da vardır. MÖ 4. yüzyılda kurdukları devlet Suriye topraklarının da çoğunu kapsamaktadır. Bu devlet, Sasaniler ve sonrasında Osmanlı İmparatorluğu tarafından egemenlik altına alınmış ve yok edilmiştir. Rojava'da ve Suriye'de bulunan Ermeniler daha çok Osmanlı İmparatorluğu'nun zulmünden ve katliamlarından kaçanlardan oluşmaktadır. Hamidiye Alayları tarafından, 1. Dünya Savaşı döneminde bir milyona yakın Ermeni katledilmiştir.

Ermeniler, bu katliam sürecinde Suriye ve Rojava'ya göç etmeyi kendileri için kurtuluş olarak görmüşlerdir. Ağırlıklı olarak Halep ve Cezîre'de yaşayan Ermeniler, Suriye halkları ile iyi ilişkiler içinde olmuştur. Genelde Kürtlere sempati duyan bir halktır. Ne var ki, Suriye'deki istikrarsızlık ve güven sorunundan dolayı büyük bir kısmı ülkeyi terk etmiştir. Suriye devriminde genelde tarafsız kalmayı ve olaylara karışmamayı esas almışlardır. Demokratik Suriye ve özerk bir Rojava'ya önemli katkılar sunabilecek zengin bir kültüre sahiptirler. Fakat şu ana kadar hep temkinli yaklaşmış ve gereken katkıyı sunma konusunda uzak kalmışlardır.

Türkmenler

9. yüzyıldan itibaren Orta Asya'dan bölgeye doğru göçebe aşiretler biçiminde yerleşmiş olan Türkmenler, ağırlıklı olarak Halep'in kuzeyinde yer almaktadırlar. Selçuklular ve Memluklar döneminde Suriye'ye ilk Türkmen gurupları yerleşmişlerdir. Yine Osmanlı döneminde, Osmanlı zulmünden kaçarak bölgeye yerleşen Türkmenler de bulunmaktadır. Ezilen Türk sınıfı olarak Türkmenler, egemen sınıftan büyük baskı gören bir topluluktur. Hem ezilen bir sınıf olması hem de birçok yerde Türklere nazaran daha erken İslam ile tanışmaları ve daha çok Alevi-Şia olmaları nedeniyle Türk ege-

menlerin baskısına maruz kalmışlardır.

Egemenlik temelinde diğer halklara yaklaşan Türklere karşın Türkmenler bölge halkıyla bir arada yaşamayı esas almışlardır. 20. yüzyılda ve günümüzde özellikle Irak ve Suriye'de yaşayan Türkmenlere yönelik Türk devletinin milliyetçi yaklaşımları gelişmiştir. Onları komşu ülkelere karşı pazarlık kartı olarak kendi amaçları için kullanmaya çalışmışsa da Türkmenlerin çoğu bu oyunlara gelmemiş ve yaşadıkları halklarla iyi ilişkilerini sürdürmüşlerdir. DAİŞ tarafından Tel Afer'de katliamlar yapılırken Türkiye bir kınama dahi yayınlayamamıştır. Ancak zamanı gelince kendi çıkarları doğrultusunda Türkmenlere sahip çıktığını iddia etmekten de geri durmamaktadır.

Hem demokratik Suriye'de hem de özgür bir Rojava'da Türkmen halkıyla kardeşlik temelinde iyi ilişkiler kurmak ve demokratik özerklik temelinde bu halkın özgürlüğünü sağlamanın, demokratik Suriye'ye ve Rojava'ya vereceği büyük katkılar olacaktır. Rojava Devriminde özellikle Efrîn bölgesinde bulunan Türkmenlerin tutumu hep olumlu olmuştur. Hem savunma hem inşa çalışmalarında önemli roller oynamışlardır. Bu gün hem Suriye demokratik meclisine ve konseyine hem de QSD'ye katılım sağlamaktadırlar. Kuşkusuz Türkiye ile hiç ilişkileri olmasın demiyoruz. Ancak topluluk olarak yaşamları ve gelecekleri bölge halklarıyla birlikte olduğundan hiç bir şekilde bölge halkları aleyhine Türk devletinin provokasyonlarına alet olmaları büyük bir öneme haizdir.

Çerkezler ve Çeçenler

Diğer etnik guruplara nazaran çok az sayıda olsa da bu halklara mensup azınlık grupları da vardır. Osmanlı döneminde sürgün edilmiş, Suriye'nin çeşitli bölgelerine sayılı aileler biçiminde yerleşmişlerdir. Kafkasya'nın kadim kültüründen olan bu iki halk da demokratik bir Suriye'de kendi kültürlerini tekrardan canlandırabilirler. Nitekim sayılarının az olmasından dolayı özellikle dil konusunda ciddi bir asimilasyona uğramışlardır. Bölgenin bir zenginliği ve bir rengi olarak mutlaka kültür ve dilleri korunmalı ve geliştirilmelidir. Rojava'da sayılarının az olmasına bakılmayıp kanton meclislerinde ve özerk yönetimde belli bir temsil düzeyi esas alınmış ve katılmışlardır.

Araplar

Ortadoğu'nun nicelik bakımından en büyük ve önemli halklarındandır. Sami dil gurubundan olan Araplar, Arap yarım adasından dalgalar biçiminde yayılarak Irak'a, Suriye'ye ve Kuzey Afrika'ya yerleşmişlerdir. Bizans ve Sasaniler arasındaki çelişki ve çatışmalardan yararlanarak 7. yüzyılda Mekke merkezli önemli bir halklaşma ve kültürel gelişim ile ticaret trafiği yakalamışlardır. Bu ortam İslam'ın çıkışına gebelik etmiştir. Her ne kadar İslamiyet öncesi bölgede Hristiyanlık ve Yahudilik etkili olsa da bu dinler, Arapların dini haline gelmemiş ve putperestlik hakim inançları olmuştur. Bu anlamda İslam'ın, Arap dili ve kültürüne yani Araplara özgü bir din olması Arapların halklaşmasına ve gelişmesine büyük bir ivme kazandırmıştır. Bu İslam'dan önce zengin bir Arap kültürü ve edebiyatı olduğunu yadsımamaktadır.

İslamiyet kısa bir sürede tüm Arap yarım adasına, Ortadoğu'nun önemli merkezleri ve başkentlerine, Suriye ve Irak'a kadar yayılmıştır. Ortadoğu'da Bizans ve Sasani imparatorluklarının çökmesine yol açan bu yayılma ve fetih hareketleri, Şam Emevi devleti ile birlikte batıdan İspanya'ya, doğudan Sin nehrine, kuzeyden Anadolu'ya kadar egemenlik kurmuştur. Kabile ve aşiret yapısından devletleşmeye geçiş Şam ile başlamıştır. Mekke'deki sınıflaşma ve kentleşmeden İslam ve Emeviler ile birlikte Bizans ve Sasani devlet kültüründen de etkilenerek devlet aşamasına geçilmiştir. Her ne kadar bu devlet sınırları içerisinde farklı etnik gruplar ve kültürler olsa da İslam'ın materyalleri ve dini metinleri Arapça olmasından dolayı Arap kültürünün bu halklar üzerinde belli bir kültürel baskı ve asimilasyona yol açtığı bir gerçektir. Araplar her ne kadar bu devletin temelini İslam ve din kardeşliği üzerine kurmuş olsalar da özünde Araplaşmayı ve Arap kültürünün gelişmesini ve yayılmasını esas almışlardır. "Kutsal kitaptır. Çevirisi yapılamaz" gerekçesi ile Kur'an ve dini metinler, dini ayin ve merasimler hep Arapça olmuştur.

Osmanlı'ya karşı isyan

16. yüzyılda Araplar, Osmanlı egemenliğine girmiş ve bu egemenlik 400 yılı aşkın bir süre devam etmiştir. 19. yüzyılda Fransız devrimi ve Avrupa'da gelişen milliyetçi dalga ile birlikte Araplarda yavaş yavaş Osmanlı egemenliğinden kurtulma ve Arap ulusuna dayalı bir uluslaşma eğilimi gelişmiştir. 19. yüzyılın sonlarında ve 20. yüzyılın başlarında kimi örgüt ve dernekler kurulmuştur. 1. Dünya Savaşı ile birlikte İngilizlerin desteğini alarak Osmanlılara karşı isyan başlatan Haşimi ailesine mensup Mekke Şerifi Şerif Hüseyin, 1918 yılında bölgede Osmanlı egemenliğine son vermiştir Çok kısa bir bağımsızlık döneminden sonra İngilizler ve Fransızlar arasında yapılan ve Syces-Picot olarak bilinen anlaşma ile tüm Arap alemi Cezayir dışında İngiltere ve Fransa arasında paylaşılarak işgal edilmiştir. 30 yılı aşkın bir süre devam eden ve manda yönetimi olarak bilinen işgal süreci 2. Dünya Savaşı'nın bitmesiyle beraber son bulmuş ve Araplar ayrı devletler biçiminde bağımsızlıklarını ilan etmiştir. Emperyalist güçlerin böl-yönet politikalarının etkili olduğu bu parçalanma sürecinin sonunda günümüze varlıklarını sürdüren 22 devlet kalmıştır. Birlik için her ne kadar çeşitli zamanlarda umut ve arayışlar olsa da dış devletlerin böl-yönet politikaları, Arap egemenlerin iktidar hırsları, dar ulus-devlet zihniyetleri ve dışa bağımlı kukla konumundaki iktidar odakları birliğe engel olmuştur.

Tüm Arapları aynı kategoride saymak yanlış olur. Her ne kadar aynı dil ve etnik gruba mensup olsalar da ve bir ulusta bulunması gereken faktörler önemli oranda taşısalar da farklı egemenlikler altında kalmaları ve uzun süre parçalı kalmalarından dolayı ekonomik, kültürel ve toplumsal anlamda ciddi farklılıklar barındırmaktadırlar. Çok ciddi toplumsal sorunları vardır. Bir yandan petrol nedeniyle dünyanın en zengin devletleri arasında yer alan bazı Arap devletleri varken diğer yandan aynı ülkede açlık sınırı altında yaşayan toplusal kesimler de çok fazladır. Kimi yerlerde kapitalistleşmenin en ileri düzeyi yaşanırken kimi bölgelerde ise ağır bir feodalizm hakimdir. Bütçe paylaşımında büyük uçurumlar söz konusudur. Arap ülkeleri ya dar milliyetçi ulus-devlet zihniyeti ile ya da orta çağın hanedanlıklarını aratmayan krallıklar ile yönetilmektedir. Demokrasi ve özgürlükler konusunda çok geri bir konumdadırlar. Bu açıdan önümüzdeki süreçte Arap milliyetçilerinin umdukları gibi birleşik bir devletten ziyade konfederal bir yapıda biraraya gelmeleri, en azından Avrupa Birliğine benzer bir birliktelik sağlamaları daha olası ve tarihsel gerçeğe uygun olanıdır.

Arapların, Arap olmayan ve Suriye'de bulunan diğer etnik gruplarla ilk ilişkileri İslam ile başlamıştır. Bu halklarla ilişkileri ve egemenlikleri altına almaları iddia edildiği gibi barışçıl ve İslam'ın hoş görüsü, evrenselliğine dayalı değil, kılıç zoruyla olmuştur. Tabii burada İslam'ın ideolojik etkisini ve diğer halkların dinlerine nazaran daha ileri bir konumda olmasını yadsımıyoruz. Ne tuhaftır ki, tüm İbrahimi dinleri ve peygamberleri kabul eden İslam, Aryen kökenli ve ahlaki felsefesi Zerdüştlükle benzerlik gösteren ve özünde İslam ile hiç tezatlık teşkil etmeyen dinleri inkar etmiş ve hatta bu dinleri teşhir ederek lanetlemekten geri kalmamıştır. Bu dinlere mensup olup İslam'ı kabul etmeyenler, İslam tarihi boyunca hep hedef gösterilmiş ve onlara yönelik en kanlı katliamlar gerçekleştirilmiştir. Bugün bile DAİŞ tarafından Êzidîlere yönelik gerçekleştirilen hunharca katliamların altında yatan bu zihniyettir.

Êzidîlerin tarih boyunca maruz kaldıkları ve belleğine kazınmış 73 ferman yani katliam söz konusudur. Halbuki Êzidîlerin tarihler boyunca ne İslam'a ne de başka bir halka karşı bir saldırıları olmamıştır. Arap iktidarları ve egemen kesimleri bu katliamların sorumluluğundan kaçamayacaklardır.

Egemenlerin yaşattığı tüm acılara rağmen başta Kürtler olmak üzere ezilen halklar Arap halkı ile hep bir arada yaşamayı tercih etmişlerdir. İktidarların ve egemenlerin pratikleri halklar arasında bir düşmanlığa yol açmamıştır. Rojava Devrimi ile birlikte Kürt bölgesi DAİŞ zulmünden ve rejimin baskısından kaçan Arapların sığınağı ve güvenlikte yaşayabilecekleri bir alan haline gelmiştir. Rojava, ekonomik ambargo ve tüm sorunlarına rağmen bu halklara kucak açmış ve bağrına basarak onları sahiplenmiştir.

Yine Rojava'da yaşayanlar kanton yönetimlerinin tüm kademelerinde yer almakta ve temsil bulmaktadırlar. YPG saflarında çok sayıda Arap genci de yer almıştır. Her iki halk arasındaki kardeşliği pekiştirecek nice şehitler verilmiştir.

Ne tuhaftır ki, tüm İbrahimi dinleri ve peygamberleri kabul eden İslam, Aryen kökenli ve ahlaki felsefesi Zerdüştlükle benzerlik gösteren ve özünde İslam ile hiç tezatlık teşkil etmeyen dinleri inkar etmiş ve hatta bu dinleri teşhir etmek ve lanetlemekten geri kalmamıştır. Bu dinlere mensup olup İslam'ı kabul etmeyenler, İslam tarihi boyunca hep hedef gösterilmiş ve onlara yönelik en kanlı katliamların yapılmasından geri durulmamıştır. Bugün bile DAİŞ tarafından Êzidîlere yönelik gerçekleştirilen hunharca katliamların altında yatan bu zihniyettir.

Suriye'de mezhep çelişkisi

Suriye'de bulunan Araplar mezhep olarak ikiye bölünmüştür. Suriye'nin batısı ve deniz kıyısında Alevi mezhebinden olanlar çoğunlukta iken Suriye'nin diğer bölgelerinde yaşayan Araplar Sünni mezhebine mensuptur. Dönem dönem iki kesim arasında mezhep çelişkisi körüklenerek halklar karşı karşıya getirilmeye çalışılmaktadır. Bu mezhep çelişkisi bir yandan Türkiye diğer yandan İran tarafından hep kullanılmış ve kullanılmaktadır. Son 30 yıldır Alevi mezhebine mensup Esad ailesi rejimi yönetmektedir. Rejimin ötekileştirici ve demokratik olmayan yaklaşımları bu mezhep çelişkisini hep provokasyona açık bırakmış ve iç çatışma potansiyelini arttırmıştır. Bu çelişki bugün Suriye'de yaşayan çatışmaların temel bir nedeni ve argümanıdır. Bu çelişki ya demokratik ulusal zihniyetli demokratik özerkliğe dayalı bir çözümle giderilir ya da Suriye'yi parçalanmaya kadar götürebilir.

Suriye'de Kürtler ve Rojava Kurdistan gerçeği

Suriye'nin ikinci en büyük etnik grubu olan Kürtler, bölgenin kadim bir halkıdır. Kürtlerin ataları tarihin çeşitli dönemlerinde Suriye'de etkin olmuşlardır. Dirbesiyê'de bulunan Leylan tepesi Amûdê'de bulunan Mozan ve Serêkanî'de bulunan Tel Xalaf gibi tarihi yerlerin yanı sıra Efrîn yakınlarında bulunan Seman kalesi ve Nebi Huri bölgeleri bunun bir kanıtıdır. Neolitik dönemde bu kültürün yayılmasında büyük rol oynayan Tel Xalaf, Yukarı Mezopotamya'da yaşanan neolitik devrimin Suriye'ye ve tüm Altın Hilal'e yayılmasına katkı sunmuştur. Yine yüzyıllar boyu bölgede etkin olan Mitanniler, şimdiki ismi ile Serêkanî, eski adıyla Waşokanî'yi devletlerine başkent yapmıştır. Diğer yandan haçlılara karşı Selahaddin-i Eyyubi liderliğinde yürütülen mücadele ve savaşlarda Kürtler etkin rol oynamış ve Eyyubi devletini kurmuşlardır.

Bugün Halep'ten Mısır'a kadar birçok şehre ve ülkeye yayılan Kürtler, çoğunlukla haçlılara karşı savaşlarda yer alanların soyundan gelmektedirler ve Eyyubi devletinin mensuplarıdırlar. Osmanlı devletiyle iyi ilişkiler kurmayı esas alan Kürtler, İdris-i Bitlisi ile Yavuz Sultan Selim arasında yapılan ittifak gereği Osmanlı egemenliği altında etkin rol oynamışlardır. Ürdünlü Doktor Muhammed Ali Sivereki'nin yapmış olduğu bilimsel araştırmalarda ve Xidir Ümran adındaki akademisyenin sunduğu doktora tezinde Suriye'deki Kürtler konu alınmıştır. Birçok resmi belgeye dayanan ve tarih verileri esas alan bu teze göre; Emeviler, Eyyubiler, Memluk ve Osmanlı dönemlerinde Cezîre, Kobanê ve Efrîn'de bulunan Kürtlerin bu bölgenin kadim bir halkı olduğu kanıtlanmaktadır. 16. yüzyılda kuzey Halep'teki Kürt beyliklerinin sancak biçiminde örgütlendiği belgelerle sabittir. Yine Fas'ta 1992'de yayınlanan tarih dergisinde (Şubat 1992 5-6. sayıları) Doktor İbrahim Dakuki'nin kaleme aldığı makalelerde Suriye Kürtlerine büyük yer verilmektedir.

20. yüzyıla kadar Kürtler ile bölge halkları arasında ciddi sorunlar yaşanmazken Sykes-Picot ve Lozan anlaşmaları ile Kürdistan parçalanmış ve Kürdistan'ın Rojava parçası Suriye devletine verilmiştir.

1918 ile 1926 tarihleri arasında çeşitli pazarlık ve kirli oyunlarla Fransızların böl-yönet politikaları ve Türklerin Kürt inkarına dayalı yaklaşımları yine Cezîre'de bulunan petrol rezervleri ve Bakurê Kürdistan'da Koçgirî ile başlayan Agirî, Şêx Saîd ve Seyîd Rıza direnişlerini bastırmak amacıyla böyle bir parçalama öngörülmüştür. 'Ser Xet ve Bin Xet' yani doğu demiryolunun altı ve üstü olarak adlandırılan bölünme, bir çok aşireti, aileyi ve bir bütün olarak Kürt halkını ciddi trajedilere, imha ve inkar politikalarına maruz bırakmıştır. Suriyelileri ve Arapları da aşan bu parçalanma sonucunda Fransızların egemenliğinin sona ermesi ile birlikte Kürtler tıpkı Türkiye'de olduğu gibi Suriye'de de benzer imha ve inkar politikalarına maruz kalmıştır.

Suriye'deki Kürtlerin yaşadıklarını 1923 ile 1963 arasındaki dönem ve 1963'ten günümüze kadar olan dönem olarak ikiye ayırabiliriz. Birinci dönem henüz Suriye ulus devletinin tam şekillenmediği bir dönemdir. Bu dönemde en az Kürtler kadar Araplar da Fransız egemenliğine karşı mağdur olduklarından Kürtlere yönelik ciddi bir baskı söz konusu olmamıştır. Manda yönetimi içerisinde Suriye çeşitli idari bölgelere ayrılmış ancak Kürtlerin bu konudaki talepleri Fransızlar tarafından reddedilmiştir. Dürzilere, Alevilere ve Sünnilere tanınan ayrıcalıklar Kürtlere tanınmamıştır.

Bunda Türkiye'nin Fransa ile yapmış olduğu anlaşmalar temel etken olmuştur. Türk iktidar ve devlet yöneticileri günümüzde de benzer yaklaşımlar sergilemektedirler. Suriye'deki Kürtler bazı haklara kavuşurlarsa nüfus bakımından daha kalabalık olan Kuzey'deki Kürtler de aynı hakları talep eder, diye Fransa ile bu konuyu pazarlık konusu yapmışlardır. Buna rağmen tüm Suriye'de Kürtler önemli rol oynamışlardır. Bağımsızlıktan sonra devletin çeşitli kademelerinde yer almışlardır. Edip Çiçekli, Fevzi Silo vb Kürt şahsiyetler Genel Kurmaylık, Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı gibi devlet kademelerinde görevler almışlardır.

Ne var ki, 1958'de Cemal Abdul Nasır'ın Arap milliyetçiliğine dayalı Suriye ile kurduğu birlik döneminde Kürtlere karşı ciddi bir şöven dalga geliştirilmiştir. Mahabad Cumhuriyeti deneyimi ve Barzanilerin hareketi bahane edilerek yine Türkiye devletinin kirli ilişkileri sonucunda Suriye devleti Kürtlere yönelik şöven uygulamalara başvurmuştur. Kürtler, Suriye devriminde ve devletin kurulmasında kurucu öğe olmalarına ve hiçbir zaman Araplara karşı düşmanca bir tavır içine girmemelerine rağmen devlet içerisinde tehlikeli bir unsur olarak görülerek baskı ve katliamlara maruz kalmıştır. 200'e yakın ilkokul öğrencisi çocuğun Amûdê şehrinde bir sinema içerisine kapatılıp devlet eliyle diri diri yakılması Kürtlere karşı uygulanan baskı ve duyulan nefretin en vahşi örneklerinden biridir.

Kürtlere karşı bu düşmanca tutum ve şövence yaklaşımlar 1963 darbesinden sonra iktidara gelen BAAS rejiminin eliyle giderek bir devlet politikası haline gelmiştir. Türkiye'de uygulanan inkar ve imha politikaları sistematik bir biçimde giderek Suriye'de de bir devlet politikası olarak uygulanmaya başlanmıştır. Tenkil, tedip, tehcir ve zorunlu iskan gibi kirli projeler devreye konmuştur. 1965'te Suriye rejimine sunulan rapor, bu politikanın somut bir belgesi niteliğindedir. El Muhaberat sorumlusu Muhammed Talip Hilal'in Kürtlere ilişkin hazırlamış olduğu bu rapor, Türkiye'deki Şark Islahat Planı ve İskan Kanunu'nu aratmayacak düzeydedir.

Bu rapor, Kürt bölgelerinde okullar açarak Araplaştırmayı ve asimilasyonu amaçlamakta, Kürt diliyle hazırlanmış tüm edebi ve sanatsal ürünlerin yasaklanması, Kürt kültürünün yok edilmesi, Kürtlerin yurtlarından, topraklarından tehcir ettirilmesi yani göç etmeye zorlayarak yerlerine Arap ve farklı etnik unsurları yerleştirmek gibi bir çok hususu içermektedir. Bu rapordan sonra 'El Hizam El Arabi' yani 'Arap Kemeri' olarak bilinen proje hayata geçirilmiştir. Kürtlerin topraklarına el konularak orta Suriye'den

ve çeşitli bölgelerden getirilen Araplar yerleştirilmiştir. Bölgenin demografisi değiştirilerek Kürtler kuşatmaya alındı ve nefessiz bırakılmıştır.

1970'li yıllarında Fırat nehri üzerine yapılan baraj bahane edilerek Rakka ve özellikle baraja yakın su altında kalma tehlikesi olan Tabka şehri sakinleri Derik'ten Serêkanî'ye kadar uzanan yani Irak sınırından Ceylanpınar sınırına kadar olan hatta yerleştirilmiştir. Diğer yandan Suriye bu inkarcı politikasıyla 1962 yılında yapılan 'İhsa' (sayım) ile birçok Kürdü bu sayım dışında tutarak onları vatandaşlık hakkından dahi mahrum etmiştir. Bu sayımla Kürtlerin yüzde 20'si özellikle Cezîre bölgesindeki Kürtler, çeşitli oyun ve bahanelerle yabancı veya kayıtsız sayılmış ve devletin tüm fonlarından mahrum bırakılarak Kürtler üzerinde statüsüzleştirilme amaçlanmıştır.

300 bine yakın Kürt bu uygulamalardan nasibini almıştır. Bu durumdaki Kürtler memur olamaz, üniversite okuyamaz, okusalar dahi devletin hiçbir resmi görevinde yer alamazlardı. Pasaport alamaz ve ülke dışına çıkamazlardı.

1985'ten 2000'lere kadar nispeten baskılar hafifledi diyebiliriz. Bunda 1982 yılında Müslüman Kardeşler tarafından başlatılan isyan nedeniyle Suriye'de yaşanan olaylar; 1984 yılında PKK'nin Bakurê Kurdistan'da Türkiye'ye karşı başlatmış olduğu savaş ve Suriye halkının mücadelesi belirleyici rol oynamıştır.

Resmiyette inkar devredeyken fiiliyatta baskılar hafiflemişti. Kürtler Newroz bayramını kutlayabiliyor, çeşitli kültürel etkinlikler yapabiliyorlardı. Devletin resmi yasağı ve çoğulcu olmayan politikalarına rağmen yarı illegal bir biçimde Kürt siyasi partileri vardı. Ne var ki, Suriye ile Türkiye arasında 1999 yılında uluslararası komplodan sonra imzalanan Adana Anlaşmasıyla, Suriye rejimi Rojava'daki Kürt halkına karşı uyguladığı baskı ve zulmü daha da arttırmış ve sistematik bir şekilde devreye koymuştur. Kürtler, ekonomik yatırımlardan mahrum bırakılarak açlık sınırı altında yaşamaya mahkum edilmek istenmiştir. Suriye metropollerine ve ülke dışına göçe mecbur bırakılmışlardır. Suriye devleti, Arapları özel mülkiyete ve toprak satın almaya teşvik ederken, Kürtlere yasak getirmiştir. Kürtler kendilerine ait olan topraklarının tapusunu bile alamaz duruma getirilmişlerdir. Büyük bir ajanlaştırma faaliyeti geliştirilmek istenmiştir. Bu politika kapsamında sadece Qamişlo'da en az 5 istihbarat grubu bulunuyordu. Siyasi (Emin Siyasi), Devlet Güvenlik İstihbaratı (Emin Devle), Askeri İstihbarat (Emin Askeri), Hava Kuvvetleri İstihbaratı (Emin Cewe), Cinayet Masası (Emin Cinayi) gibi kurumlarda Baas kadrolarına Kürtleri bastırmak için geniş yetkiler tanınmış ve yüzlerce Kürt ya satın alınarak ajanlaştırılmış ya da işkence ile iradesi kırılmaya çalışılmıştır. İnsanlar yıllarca hiçbir yasaya dayanmadan gözaltında tutulmuş, formalite gereği düzenlenmiş bir mahkemeye dahi gerek görülmeden cezalandırılmıştır. ABD'nin Irak'a girmesi ve Saddam rejiminin yıkılmasının ardından Arap milliyetçiliği hortlamış ve bunun hıncı Kürtlerden çıkarılmaya çalışılmıştır.

2004 yılının 12 Martı'nda bir futbol maçında ortaya çıkan olaylar bahane edilerek provokasyon sonucunda 36 Kürt genci katledilmiş, 2000'e yakın Kürt, çocuk yaşlı denmeden tutuklanmış, işkencelerden geçirilmiştir. Rejim güçleri bununla da yetinmemiş, BAAS'lı kadrolar ve rejimin güvenlik güçleri eliyle Kürtlerin evleri taranmış, iş yerleri hem yağmalanmış hem de yakılmıştır. Bu uygulamalar sadece Qamişlo'da değil Kürtlerin olduğu tüm bölgelerde bir hafta boyunca sürmüştür. Birçok Kürt öğrenci bu olaylardan sonra üniversiteden ihraç edilmiş, birçok Kürt memurun görevlerine son verilmiştir.

Erdoğan, Esad ilişkisi: Biz iki devlet bir hükümetiz

Lübnan Başbakanı Refik El Hariri, 14 Şubat 2005 tarihinde bir suikast ile hayatını kaybetti. Bu suikastta hem Lübnanlılar hem uluslararası güçler Suriye'yi suçlu bulmuştur. Bunun üzerine Suriye rejimi Lübnan'daki ordu ve istihbarat güçlerini geri çekmek zorunda kalmıştır. Beşar Esad kendince bu baskıları hafifletmek amacıyla çareyi Türkiye ile iyi ilişkiler kurup Erdoğan'ın şemsiyesi altına sığınmakta görmüştür. Bu tarihten itibaren Suriye adeta Türkiye'nin bir vilayeti konumuna getirilmiştir. Ekonomik anlaşmalardan tutalım siyasi ve kültürel anlaşmalara kadar bu ilişkiler üst boyuta çıkarılmıştır. Erdoğan, Esad ile ilişkilerini tanımlarken "Biz iki devlet bir hükümetiz" ifadesini kullanmıştır.

Tabii bu ilişkilerin temel amaçlarının başında PKK ile birlikte Rojava'da yükselen Kürt ulusal bilincini bastırmak ve Türkiye'de olduğu gibi Suriye'deki Kürtleri de sistematik özel savaş yöntemleriyle asimile ederek, PKK'den ve ulusal bilinçten uzaklaştırmak gelmekteydi. Kültürel soykırım kapsamında Kürtleri düşman gösteren, hor gören faşist ve şöven Türk dizilerinin Arapça dublajı yapılarak Suriye televizyonları tarafından yayınlanmıştır. Kurtlar Vadisi, Şefkat Tepe ve Aşkı Memnu bu dizilerden bazılarıdır. Bizzat BAAS partisinin ve El Muhaberatın yürüttüğü bu politika ile Kürt gençleri içinde fuhuş ve uyuşturucu kullanımı üst boyutlara çıkarılmaya çalışılmıştır. Kürt kadınlarını düşürmek amacıyla insanlık dışı, ahlak dışı kirli oyunlar ve uygulamalar yürütülmüştür. Ekonomik çalışmalara ve aktivitelere yasak koyarken, uyuşturucu maddelerin ekimi, satışı ve kullanımı El Muhaberat tarafından teşvik edilmiştir. Fuhuşu bir sektör haline getirip insanları düşürmeyi amaçlamıştır. Bu politikalar özünde toplumu düşürme, ahlaki değer yargılarından uzaklaştırma, yozlaştırma ve çürütmeyi hedefliyordu. 2005 ile 2011 yılları arasında üst boyutlara çıkan bu uygulamaların Suriye'deki Kürtler üzerinde tahribatı çok büyük olmuştur. Kesinlikle Rojava Devrimi olmasaydı bugün Suriye'de bir Kürt topluluğundan bahsetmek zor olurdu. Zaten bu dönemde bazı siyasi partiler de yasaklanmıştır. Kapatılmayanlar da baskı altına alınarak, parçalanarak marjinal bir konuma düşürülmüşlerdir. Türkiye ve Bakurê Kurdistan'da 12 Eylül darbesi ile başlayan özel savaş ve arabesk kültürün tipik bir kopyası Beşar döneminde Suriye' de de uygulanmıştır. Uygulama ve amacının aynı olduğu da pratikte açığa çıkmıştır.

Kürt kadınlarını düşürmek amacıyla insanlık dışı, ahlak dışı kirli oyunlar ve uygulamalar yürütülmüştür. Ekonomik çalışmalara ve aktivitelere yasak koyarken, uyuşturucu maddelerin ekimi, satışı ve kullanımı El Muhaberat tarafından teşvik edilmiştir. Fuhuşu bir sektör haline getirip insanları düşürmeyi amaçlamıştır. Bu politikalar özünde toplumu düşürme, ahlaki değer yargılarından uzaklaştırma, yozlaştırma ve çürümeyi hedefliyordu.

Rojava'da Kürt direnişi ve hareketleri

20. yüzyılın başından itibaren tüm Kürdistan'da giderek gelişen bir aydınlanma hareketini görmek mümkündür. Osmanlı İmparatorluğu döneminde de benzer gelişmeleri Kürtlerde, Araplarda ve diğer halklarda görmek mümkündür. Osmanlı İmparatorluğu'nun zayıflaması, Fransız devrimi ve uluslaşma akımları bu aydınlanma hareketlerine büyük bir ivme kazandırmıştır. Bu dönemde Kürt Teali Cemiyeti, Hîwa, Xoybûn gibi örgütlenmeler hayat bulmuştur. Kürdistan'ın diğer parçalarında serhildanlara öncülük eden bu örgütlenmeler bire bir Rojava Kürdistanı'nı da içine almış ve etkilemiştir. Rojava hemen hemen diğer parçalardaki tüm serhildanlara katkı sunmuş ve ulusal duyguların gelişmesine yol açmıştır. Suriye Kürtleri üzerinde büyük etkiler yaratan ve bu aydınlanma sürecinin birer öncüleri konumunda olan kimi şahsiyetler büyük roller oynamışlardır. Celadet Bedîrxan, Nureddîn Zaza, Osman Sebrî, Cigerxwîn gibi kimi aydınları örnek verebiliriz.

Celadet Elî Bedîrxan:

Latince Kürt alfabesinin kurucusu ve mimarıdır. Kürdistan'da ilk gazete ve dergiyi yayınlayan kişidir. Kahire ve Şam da yayınladığı Hawar Gazetesi ve Ronahî dergileriyle Kürt basınının da kurucusu konumundadır. Kürtlerin tarihi ve dili hakkında önemli araştırmalar yapan ve yayınlayan bir Kürt aydınıdır. Xoybûn gibi birçok Kürt örgütünde etkili olmuş ve ilk Kürt siyasi hareketlerinin gelişmesinde rol oynamıştır. Uzun süre Şam'da ve Rojava'da ikamet etmiş ve Kürt aydınlanmasına büyük katkıları olmuştur.

Cigerxwîn:

Gerçek adı Melle Şehmuz Hasan Hesari'dir. Ailesi Mêrdîn Hesari köyünden Amûdê'ye göç etmiştir. Cigerxwîn, Amûdê'de dini medreselerde eğitim almış ve 1921 yılında eğitimini tamamlamıştır. Kürt diline ve edebiyatına büyük ilgi duymuştur. 1954 yılında Qamişlo'ya göç ederek Suriye Komünist Partisi'ne katılmıştır. Ne var ki bu partide Kürt sorununu çözme umudunu bulamayıp 1957 yılında bu partiden ayrılarak Azadî örgütünü kurmuştur. Suriye rejimi tarafından 1963'te tutuklanmış 1969 yılına kadar hapse ve sürgüne mahkum edilmiştir. 1969 ile 1973 yılları arasında Mustafa Barzani'nin yanında yer almıştır. Barzani hareketinin feodal yapısını, dar politikalarını, yanlış ittifak ve ilişkilerini eleştirerek 1973 yılında ayrılıp Lübnan'a gitmiştir. Lübnan'da sadece kendi şiirleri içerisinde değil, Kürt şiir ve edebiyatının da başlıca şiirlerinden biri olan 'Kîme Ez'i yayınlamıştır. 1976 ile 1984 yılları arasında İsveç'te yaşamıştır. Öldükten sonra cenazesi Qamişlo'ya getirilmiştir. 8 büyük şiir divanının yanı sıra Kürtçe gramer kitabı ve 2 ciltlik Kürtçe sözlük yayınlamıştır. Yine 'Kürdistan Tarihi' adında bir eser de bırakmıştır. Modern Kürt edebiyatının babası ve tüm çağların en büyük Kürt şairi sayılmaktadır. Şiirlerinde özgürlüğe, ulusal birliğe ve Kürt direnişlerine büyük yer vermiştir. Kürdistan'daki feodalizm ve gericiliğe karşı mücadelede katkısı büyüktür. Suriye Komünist Partisi, Azadî örgütü ve Suriye Kürdistan Demokrat Partisi'nde siyasi çalışmalar yürütmüştür. Bu açıdan Kürt siyasi hareketinin ortaya çıkışı ve gelişiminde önemli rol oynamıştır. Özellikle Suriye Kürtleri ve tüm Kürtler için edebi rolünün yanı sıra bir siyasetçi olarak da tarihe geçmiştir.

Osman Sebrî:

Rojava'da Kürt siyasi hareketinin sol kanadının kurucusu ve babası konumundadır. Rojava'da kurulan ilk siyasi partinin kurucusudur. Hayatı boyunca kesintisiz bir siyasi ve aydınlanma mücadelesi yürütmüştür. Suriye'deki Fransa hükümeti ve sonrasında Suriye rejimi tarafından onlarca kez tutuklanmış, sürgün edilmiş ve baskılara maruz kalmış olmasına rağmen ödün vermeden mücadelesini sürdürmüştür. Rojava'da ilk sol partinin kurucusu ve başkanlığını yapan kişidir. Siyasi kişiliğinin yanı sıra araştırmacı, yazar ve şairdir. Son yıllarında PKK'nin ortaya çıkışını ve mücadelesini desteklemiş ve Önder Apo'nun yakın dostu olmuştur. Adıyaman sınırları içinde kalan Narince köyünde 1905 yılında dünyaya gelen Osman Sebrî, 11 Ekim 1993 yılında Şam'da hayatını kaybetmiştir.

Nureddîn Zaza ve Nurî Dersimî:

Bu iki Kürt şahsiyeti, Bakurê Kurdistan'dan kaçıp, Rojava'ya gelmiş ve Bakur'da yaşanan serhildanların etkisini Rojava'ya taşımışlardır.

Bugün Rojava'da demokratik ulus perspektifi ile yaşayan halk, kantonlarda ifadesini bulan özyönetim ve bir bütün olarak Rojava Devrimi Rêber Apo'nun eseridir. 20 yıllık emeği ile bunu başardı. 80'li yılların sonlarında PKK'nin önemli materyalleri Arapça'ya çevrildi. 'Direnmek Yaşmaktır', 'PKK 1. Konferansı Politik Raporu', 'Kürdistan Ulusal Sorunu ve Cephe Programı' ile 'Kürdistan'da Kişilik Sorunu' gibi kitaplar Rojava'da büyük bir tartışma platformu ve aydınlanmaya yol açtı.

Kürt Ulusal Demokratik Hareketi, PKK ve Rojava

1923'ten sonra her ne kadar Rojava Kürdistan'ı diğer parçalarından koparılmış olsa da coğrafya ve nüfus gerçekliğinden dolayı hiçbir zaman diğer parçalardan manevi anlamda kopmamıştır. Diğer parçalarda yaşanan gelişmeleri bire bir takip etmiş ve ruhsal bütünlüğünü sürdürmüştür. Koçgirî serhildanından Dersim direnişine, Şêx Saîd'ten Agirî isyanına kadar siyasi sınırlara ve tüm engellemelere rağmen Rojava Kürtleri hem maddi hem de manevi olarak desteklemiş, umutlanmış ve bu serhildanların bastırılmasıyla moral kaybı yaşamıştır. 1940'lardan sonra da Rojhilat ve Başûr'da yaşanan direnişlerden etkilenmiştir. Özellikle Barzani hareketini destekleyerek katkı sunmaya çalışmış, bizzat peşmerge saflarında savaşa katılanlar da olmuştur. 1975'te Cezayir Antlaşmasıyla Barzani hareketi darbe alınca hayal kırıklığı yaşanmıştır. O döneme kadar var olan siyasi örgüt ve hareketler daha çok Başûr'daki modeli esas alıyordu. Yaşanan kırılma ile bu örgütlerde tahribatlar yaşanmıştır.

KDP'nin yanlış politikaları, Suriye istihbarat örgütü El Muhaberatın faaliyetleri, örgütlerin gevşek yapıları bu parçalanma ve dağılmalarda etkili olmuştur. Bu partiler zamanla marjinal ve reformist bir konuma düşmüşlerdir. Başûr da yaşanan trajedi ile Rojava'nın siyasi partileri arasında yaşanan parçalanma halk genelinde de ciddi olumsuzluk ve hayal kırıklıklarına neden olmuştur. Bu durum 80'li yılların ortalarına kadar sürmüştür. PKK'nin Bakurê Kurdistan'da yürütmüş olduğu savaş ve Rojava'ya dönük propaganda çalışması halkta umutların yeniden yeşermesine yol açmıştır. Disiplinli ve sağlam bir örgüt yapısı, güçlü bir ideoloji, program ve kadrolarında yüksek ahlaki değer yargıları, en önemlisi de Kürdistan'ın dört parçasını programına alan silahlı mücadelesi ile insanların gönüllerini adeta fethedip gönüllerde taht kurmuştur. PKK'nin sınıfsal gerçeği, zindanlardaki tarihi direnişi ve iradi duruşu çok kısa sürede Rojava'nın çoğunluğunda ve halkın büyük kesiminde binlerce sempatizan ve taraftar kitlesi yaratmıştır.

Halkta özgürlüğe olan büyük özlemin yanı sıra, Kürdistan'da önderlik boşluğu bunun temel nedenlerindendir. PKK ve PKK Önderliği bu boşlukları doldurarak halka cevap olmuştur. PKK Önderliğine Rojava halkında gelişen bağlılık, tarihte eşi benzeri görülmemiş düzeydedir. Halkta özgürlüğe, ulusal birliğe adeta büyük susamışlık söz konusuydu. Bu susuzluğu giderecek pınarı yanı başında ve somut bir biçimde görebiliyordu. Büyük bir heyecan ve moral ile devrimi takip edip maddi ve manevi varlığı ile katılmaya başladı. Sayıları binleri bulan Rojava genci PKK'ye katılarak Kürdistan'ın dört parçasında mücadele etmeyi, savaşmayı kendisi için büyük bir şans ve fırsat olarak gördü. Binleri bulan şehidi Rojava halkı için büyük bir direniş mirası ve yolunu aydınlatacak meşaleler oldu. Rêber Apo Rojava'da sadece taraftar ve sempatizan kazanmak için çalışmadı, Rojava'da bir ulusal diriliş devrimi gerçekleştirdi. Rojava'da aydınlanma hareketi, ulusal bilinci ve ulusal dirilişi ortaya çıkardı. Demokratik ulus inşası en fazla Rojava'da gerçekleşti. Bugün Rojava'da demokratik ulus perspektifi ile yaşayan halk, kantonlarda ifadesini bulan özyönetim ve bir bütün olarak Rojava Devrimi Rêber Apo'nun eseridir. 20 yıllık emeği ile bunu başardı. 80'li yılların sonlarında PKK'nin önemli materyalleri Arapça'ya çevrildi. 'Direnmek Yaşmaktır', 'PKK 1. Konferansı Politik Raporu', 'Kürdistan Ulusal Sorunu ve Cephe Programı' ile 'Kürdistan'da Kişilik Sorunu' gibi kitaplar Rojava'da büyük bir tartışma platformu ve aydınlanmaya yol açtı. Özellikle üniversite gençliği içinde büyük bir katılım dalgası yarattı. Katılımlarda adeta bir patlama meydana geldi. Bu dönemde mücadele saflarına katılan şehit İsmail, Dirêj Ali, Muhyettin, Loqman, Hüseyin, Fîraz, Xebat, Rifat, Ömer, Şîlan, Azîme gibi değerli şehitler, Rojava'nın şehitler kervanının öncüleri olmuşlardır. Rojava'daki Newrozlar 100 binlerin katılımıyla birer festival biçiminde kutlanmaya başlandı. PKK'ye ekonomik yardım amacı ile kampanyalar düzenlenmeye başladı. Binlerce kişi tarlalarda bir araya gelip bu kampanyalara katılım sağladı. Onlarca

müzik ve farklı kültür-sanat alanında guruplar oluşturuldu. Kültürel anlamda en büyük devrimlerden biri başarıldı.

Rojava'da Kadın Devrimi

Bu gelişmelerin belki de en önemlisi kadın devrimi olmuştur. Bugün Kobanê direnişinde tüm dünyada sembolleşen Arîn Mîrkan, Şîlanların ardılıdır. 90'lı yıllara gelindiğinde 100'lerce Rojavalı Kürt kadını Kürdistan dağlarında PKK mücadelesi içerisinde yerini aldı. Rêber Apo'nun 'Kadın ve Aile', 'Nasıl Yaşamalı' kitaplarının Arapça'ya tercüme edilmesi Rojava'da kadın özgürlük mücadelesinin startını verdi. Kadının verdiği bu mücadele sonucunda bugün kantonların her kademesinde erkek ve kadın eşitliği esas alınarak Eş Başkanlık sistemi yürürlüktedir. Kadınlar eşit katılım ile yaşamın her alanında yer almaktadır. YPJ özsavunma alanlarında ileri mevzilerde direnişe katılmaktadır.

PYD dönemi

PYD, demokratik, özerk bir Rojava talebi ile kurulmuş bir partidir. Demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü toplum paradigmasını esas alan bir parti olarak 2003 yılında kurulmuştur. PKK'nin Rojava'daki mirası üzerine kurulmuş bu parti, Rojava'da etkili olmuş ve geniş kitleleri etkilemeye başlamıştır. Rejime karşı ciddi bir tehdit oluşturmaya başladığında birçok kadrosu tutuklanmış, cezaevlerinde şehitler vermiştir. Partinin yönetiminde olan Bavê Cûdî bunlardan sadece bir örnektir.

Demokratik ulus inşası için parti çalışmaları yeterli olmuyordu. Toplumun tüm kesimlerini örgütlemeyi esas alan, demokratik konfederalizm temelinde toplumsal inşayı en az 8 boyutta ele alan bir örgütleme zorunluydu. Bu temelde halk meclisleri, komünler ve diplomasiden ekonomiye tüm yaşam alanlarında örgütlemeye gidildi. Rejimin baskısına rağmen halk meclislere ve komünlere sahip çıktı ve üst düzeyde bir katılım sergiledi. 2011 olaylarında TEV-DEM adına örgütlenmiş sistem ve belli bir mirası ve tecrübesi olan PYD, özsavunma çalışmalarının yanı sıra toplumsal örgütlenmesiyle de Suriye ve Rojava Devrimine katılımda etkili olmuş ve Suriye'deki en hazırlıklı, donanımlı, örgütlü güç niteliğine ulaşmışlardır.

Devrim arifesinde diğer partilerin durumu

Rojava'daki siyasi partilerin tarihlerini ve pratiklerini yazmak oldukça zordur. Hiçbir yerde görülmediği kadar parçalı ve çelişkili bir durum söz konusudur. Bu partilerin en eskilerinin bile bu parçalanmadan türemiş partilerin adlarını ve konumlarını belirlemede zorlandıkları bir gerçektir. Kaş ile göz arasında bir çırpıda parçalanan gevşek bir örgütleme söz konusudur. Örgütsel gevşekliğin yanı sıra ideolojik netsizlik ve karmaşa da vardır. Somut bir program ve parti tüzüğü olup olmadığı da kuşkuludur.

Türkiye, Irak ve İran'a nazaran gerçekten Suriye rejiminin Kürt siyasi partilere teamülünün çok daha usta ve sinsi olduğunu ve bir yere kadar başarılı olduğunu söylemek mümkündür. Adeta avucunda tutan ve onları gölge oyunu oyuncakları gibi oynatan bir Muhaberat gerçeği vardır. Coğrafi ve nüfus bakımından küçük olması, sığınabileceği bir dağın, bir sığınağın olmaması bunda belli başlı etkenler arasındadır. Özellikle KDP'nin ve Başûr'daki partiler arasındaki parçalanma ve kavgalar daha vahim bir şekilde Rojava'ya yansımıştır. Yine bu partilerin sınıf yapıları ve başta Kürdistan'a egemen ülkelerle olmak üzere dış ilişkilerindeki tutarsızlık bunda belirleyici bir rol oynamıştır.

1956 yılında Parti Demokrati Kurdistanê Suriye EL PARTÎ (Kürdistan Demokrat Partisi-Suriye) Osman Sebrî, Hamid Haci Derwiş, Hemze Newêran, Reşid Hemo gibi şahsiyetler tarafından kurulmuştur. Nureddîn Zaza ile Celal Talabani arasındaki tartışmadan sonra 14 Haziran 1957'de partinin ilanı resmen yapılmıştır. Mahabad Cumhuriyeti'nde Qazî Muhammed tarafından kurulan ve ondan sonra Barzaniler tarafından Irak'ta kurulan Kurdistan Demokrat Partisi'nin bir türevidir.

12 Ağustos 1960 yılında Suriye rejimi bu partiye yönelmiş ve birçok lider kadrosunu tutuklamıştır. Rejimin bu yönelimi ve önemli lider kadrolarının tutuklanması El Parti içindeki farklı eğilimlerin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Parti yapısı sağ ve sol biçiminde iki gruba ayrılmıştır. 5 Ağustos 1965 yılında daha da somutluk kazanan bu parçalanmanın iki temel nedeni vardı. Bu parçalanmada birincisi, Başûrê Kurdistan'da Talabani ile Barzani arasındaki görüş ayrılığı ve çatışma rol oynarken, ikinci nedeni ise El Parti içinçelişki ve sorunlar yaşayarak iki eğilim biçiminde ortaya çıkar.

Mahmud Melle Sebrî ile Cemîl Haco'nun başını çektiği bu eğilimler Barzani ile tartışmak amacıyla Başûrê Kurdistan'a geçerler. O süreçte Cezayir Antlaşması'ndan dolayı Barzani, İran'a geçmiştir. İran'da yapılan bir toplantı ile çelişkilerini çözmeye çalışırlar ama Rojava'ya döner dönmez her iki taraf da Barzani'nin onayını aldığını iddia ederek ayrı partiler kurar. Cemil Haco'nun liderlik ettiği grup eski ismi kullanır -El Parti- ve Barzani'nin resmi olarak en fazla destek verdiği parti olarak devam eder. Haco'dan sonra İlyas Ramko ve Kemal Ehmed Ağa sırasıyla bu partiye liderlik yaptı. Diğer eğilim ise Şêx Mehemmed Baqî liderliğinde ayrı bir parti olarak yoluna devam etti. Şimdi bu partiye Şêx Baqî'nin oğlu Cemal liderlik etmektedir.

Osman Sebrî'nin liderlik ettiği Sol Parti, Irak hükümeti ve Saddam ile ilişki içinde olan Irak KDP'si tarafından uzun süre Saddam'ın ajanı olarak teşhir edilir. Ardından Salah Bedreddin tarafından bu parti parçalanır. İttihad El Şab (Halk Birliği) adını alır. Kimi aydın kesimlere partinin yanı sıra Azadî (Mustafa Cuma) ve Azadî (Mustafa Oso) vardır. Özellikle Mustafa Cuma'nın başını çektiği Azadî, -ki, kendisi olayların başında sürpriz bir biçimde rejim tarafından serbest bırakılmıştır- bırakılır bırakılmaz da Halep ve Efrîn'de Kürtlere saldıran çetelerle birleşmiştir.

Bu partilerden ayrılan bir grup 1999'da Yekiti Partisi'ni kurmuştur. İsmail Heme, Fuad Aliko ve İbrahim Bro, Salah Bedreddin'in takipçi ve mirasçılarıdır. Salah Bedreddin gibi onlar da kimi istihbarat ve dış güçlerin güdümündedirler. 2013 yılında Amûdê'deki provokasyonda Türklerle birlikte provokasyonun planlayıcısı ve uygulayıcısı olmuş, orta sınıf partisidir.

Ayrıca 1980'lerden sonra Marksist-Leninist kimi partiler de kurulmuştur. Komünist İş Partisi ile Kürdistan Komünist Partisi gibi fraksiyonlar da görülmüştür. Komünist İş Partisi'nin programında Suriye'ye karşı daha radikal eleştiriler yapması ve silahlı mücadeleyi öngörmesi yine kritik bir tarihi dönemeçte ortaya çıkmış olması nedeniyle Suriye rejiminin sert yönelmine maruz kalmış ve tüm kadroları tutuklanmıştır.

deki sınıf çelişkileri ve iktidar kavgalarıdır. Bu çelişkileri tetikleyen diğer bir husus ise Suriye rejimi tarafından yapılan toprak reformu ve El Parti'nin buna muhalefet etmesiydi. Birçok sol ve sosyalist akım tarafından bu toprak reformu sosyalist ve demokratik bir olay olarak görülürken El Parti içinde ve Irak KDP'si yönetiminde egemen olan toprak ağaları buna muhalefet etmişti. Bu çelişki ve çatışmalar ayrı iki parti biçiminde vücut bulmasına neden olmuştur. Bunlardan birincisi Suriye'de Sol Demokratik Kürt Partisiydi. Liderliğini Osman Sebrî yapıyordu ve bunlar kayıtsız şartsız Barzani'ye bağlı iken diğer parti ise Talabani'ye yakın olan Suriye'de Kürdistan Demokratik İlerici Partisi adını kullanıyordu.

1970 yılında Çoman'a bağlı Nawberdan köyünde Barzani'nin davetiyle her iki tarafın katıldığı bir kongre gerçekleştirilmiştir. Tekrar her iki grup birleştirilmek istenmiştir. Ne var ki bu gruplar kongreden ayrılır ayrılmaz eski tutumlarını tekrar ettirirler. Bunun üzerine Barzani tarafından bağımsızlardan oluşan bir barıştırma komitesi oluşturulur. Bu komite birliği oluşturamadığı gibi Rojava siyasi hareketi içerisinde üçüncü bir taraf olarak yeni bir siyasi eğilim açığa çıkardı. Bağımsızlar veya geçici yönetim olarak adlandırılan bu grup, üçüncü bir parti olur. Deham Miro'nun önderlik ettiği bu grup kısa sürede iç ve orta sınıfa dayanan küçük burjuva karakterli bir partidir. Dışarda olduğu için Rojava'da etkili bir örgütlemesi olmamıştır. Bazı üniversite öğrencilerine vizeler temin ederek dış ülkelerde okumalarını sağlamış ve bir kesimini etrafında toplamıştır. Kalanlar ise eski adla İsmet Seyda önderliğinde çalışmalarını sürdürmüştür. Fakat Salah Bedreddin bir süre sonra bu parti içinde karışıklığa neden olacak faaliyetlere girişir. Mustafa Cuma aracılığıyla bu partinin Salah Gedo adında bir üyesine ulaşıp parçalanmayı teşvik etmiş, Gedo 1977 yılında İsmet Seyda'dan ayrılıp ayrı bir parti kurmuştur. Salah Gedo'nun kurduğu yeni parti, Suriye'de Sol Demokratik İlerici Kürt Parti'sidir. Salah Gedo 1978 yılında Talabani peşmergelerine yardım etmek amacıyla bir grubu Başûrê Kurdistan'a gönderir ve bu grup Talabani'ye ulaşmadan Barzani tarafından öldürülür. 1982 yılında bu parti Marksist-Leninist düşünceyi esas aldığını iddia eder ve partinin adını Suriye'de Kürt Sosyalist Partisi olarak ilan eder.

1981'de Kemalê Ağê'nin liderlik ettiği El Parti'den ayrılmış, ağırlıklı olarak Halep ve çevresinden olan bir grup, Mehyedin Şêx Ali liderliğinde bir parti kurmuştur. Bu parti kuruluşunun hemen ardından parçalanmıştır.

Salah Bedreddin'in kurduğu parti ise üç kola bölünmüştür. Saydığımız üç Kürdistan Komünist Partisi ise uzun süre dar bir grup biçiminde, daha çok bir düşünce kulübü biçiminde varlığını sürdürmüş, 2013 yılında TEV-DEM'e katılmıştır. Bu partinin liderliğini Necmeddin Mele Ömer yapmaktadır.

Yine Suriye Komünist Partisi'nin kimi Kürt kadroları reel sosyalizmin çöküşünden sonra bu partiden ayrılıp Ferhat Tillo liderliğinde Kürdistan Liberal Birliği ismindeki partiyi kurmuşlardır. Bu parti de 2013'ten beri TEV-DEM çatısı altında çalışmalarını yürütmektedir. 2014 yılında bir grup bu partiden ayrılmış Demokratik Değişim Partisi'ni kurmuştur.

Encumena Niştimanî Kurdistan a Suriyê (ENKS)

PYD, 'Arap Baharı' ile birlikte Rojava'da önemli bir etkinlik kurmuş ve geniş kitleleri harekete geçirmede rol oynamaya başlamıştır. TC ve Barzani bu gelişmeleri durdurmak amacıyla apar topar parçalanmış diğer partileri bir araya getirerek PYD ve TEV-DEM'e karşı çıkarmaya çalışmıştır. Yukarda saydığımız ve düşmanlık düzeyindeki çelişkilerine rağmen Barzani bu partilerin liderlerine para vererek onları bir meclis çatısı altında bir araya getirmeye çalışmıştır.

TEV–DEM özellikle 19 Temmuz 2012 Devrimi ile birlikte büyük mevziler elde etmiştir. Rojava şehirlerinin çoğunu kurtarmıştır. Böylece ENKS'nin önünde iki seçenek kalmıştır: Ya TEV-DEM ile birleşip elde edilen mevzilerin ortağı olacak ya da İhvancıların başını çektiği koalisyona katılacaktı. İkinci seçeneği tercih etmeleri onların sonu anlamına gelecekti. Çünkü o döneme kadar İhvancıların başını çektiği Suriye Ulusal Meclisi ve Koalisyonu, Kürt sorununun çözümüne dair tek bir söz dahi etmemişti. Programlarında Kürt sorununun çözümüne hiç yer vermemişlerdi. Bu durum Kürt kamuoyunda tepkiye neden oldu. TEV-DEM'e cephe alarak kazanamadığını görünce, TEV-DEM'le birleşerek kazanımlara ortak olmaya razı oldu. 2012 yazında Hewlêr'de Kürdistan Halk Meclisi yani TEV-DEM ile ENKS arasında müzakereler başladı. Çok ilginçtir o tarihe kadar ENKS, TEV-DEM'i rejim yanlısı ve devrim karşıtı olarak lanse ediyor ve teşhir ediyordu. Dolayısıyla bu müzakereler bükemediği eli öpmek anlamına da geliyordu.

Müzakere iki güç arasında iki veri üzerinden gelişiyordu: Bu iki noktadan ilki; TEV-DEM'in özsavunma gücü, örgütlediği geniş kitlesi ve Rojava'da kazandığı mevziler iken ikincisi; ENKS'nin dayandığı KDP'nin ekonomik desteği, uluslararası meşruiyeti ve diplomasi gücüydü. Kürtler arasında fifty-fifty anlaşması olarak anılan, ortak bir çatı altında Desteya Bilind a Kurd (Yüksek Kürt Konseyi) adı altında yarı yarıya anlaşma yapıldı. TEV-DEM büyük bir samimiyetle ve özveri ile bu anlaşmaya bağlı kalarak Rojava'da elde edilen kazanımları Desteya Bilind'ın inisiyatifine bırakmış ve sözleşme maddelerine sadık kalmıştır. Aynı durumu ENKS için söylemek mümkün olmamıştır. ENKS'nin bu anlaşmaya iç ve dış etkenler dolayısıyla bağlı kalmamıştır. Dış etkenin başında Türkiye geliyor. Türkiye, Kürtlerin birlik olmalarını, tek muhataplı olmalarını içine sindirememişti. Zaten henüz anlaşma metninin üzerindeki mürekkep kurumadan ENKS, TEV-DEM'den habersiz gizli bir biçimde ve TEV-DEM ile beraber kaldığı otelde Davutoğlu ile gizli bir görüşme gerçekleştirdi. İlk günden itibaren Davutoğlu tarafından fitne fesat tohumları ekilmiş, ENKS oyunbozanlığa başlamıştı. Her gün yeni bir bahane uydurarak Desteya Bilind'ın toplantılarını sabote ederek boykot ediyordu. Bu oyunbozanlığa paralel bir biçimde Rojava'ya dönük El Nusra çetelerinin saldırısı had safhalara çıkmıştı.

Adeta bu saldırıları rakibini zayıflatmak amacıyla ve bazı mevzileri koparmak niyetiyle KDP ve Türklerle birlikte doğrudan destekliyordu ya da sessiz kalıyordu. Kendilerince, "PYD'nin başı El Kaide ile belaya girmiş, altından kalkamaz ve biz kazanırız" diye ucuz ve alçakça hesaplar yapıyorlardı. Türk devleti ise çetelere verdiği silah ve cephane desteğiyle onları Serêkanî'ye yönlendiriyordu. TEV-DEM bu saldırılarla boğuşurken, ENKS Hewlêr'deki otellerde TEV-DEM'i teşhir etme faaliyetlerini sürdürüyordu. KDP aracılığıyla ekonomik ambargo uygulayıp Rojava halkını Başûrê Kurdistan'a göç ettirme derdindeydi. Göç edenlerin arasından gençleri toplayıp büyük miktarda para veriyor, maaşa bağlayarak YPG'ye rakip olacak bir askeri güç yaratmaya çalışıyorlardı. 2013 baharında Başûr'da eğitilen bu peşmergelerden 70 kişiye yakını bir birlik Rojava'ya sızdırıldı. Bu birliğe mensup kişilerin itiraflarından ortaya çıkan gerçek çok vahimdi. Amaçları YPG, ön cephelerde El Nusra'ya karşı savaşırken, geri cephelerdeki mevzileri ele geçirmekti yani sırttan vurulan bir hançer olacaklardı. Bu birliğin Rojava Asayişi tarafından tutuklanması ve sorgulanması (ki bunlar

bölgeye kaçak girmişlerdi) ENKS'nin maskesini düşürmüştür.

İç etken ise; ENKS içinde bulunan partililer arasındaki çelişkilerdi. Birçok parti ENKS'nin bu denli KDP ve Türkiye'nin güdümünde olmasından rahatsızlık duyuyorlardı. Birçoğu PDK-S'nin tek başına ENKS siyasetine hakim olmasından rahatsız oluyordu. Ölüm kalım savaşı içindeki bir halkın güçlü ve işlevli bir yönetime ihtiyacı vardı. Hızlı bir karar mekanizması ve bir iradeye sahip olması gerekiyordu. ENKS yukarıda belirttiğimiz etkenlerden dolayı gevşek bir birlik ve çelişkili bir partiydi. Bazen basit bir karar almaları dahi haftaları buluyordu. Zaten kısa sürede bu iç çelişkileri su yüzüne çıktı ve karar alamaz duruma geldiler. Bu durumu örtbas etmek için çareyi PYD'yi suçlamak ve sürekli teşhir etmekte buldular.

Zaten Rojava'da mücadele sertleşince ve ekonomik ambargo üst düzeylere çıkınca El Nusra, Qamişlo, Dêrik gibi yerlerde bile patlamalar yapabilecek düzeye gelmişti. Bunun üzerine 'batan gemiyi ilk terk edenler fareler olur' misali ENKS içindeki partilerin liderleri ve aileleri Başûr'a kaçmış, bazıları ise Avrupa'ya iltica edecek kadar kendileri ve ailelerinin derdine düşmüşlerdi. Halk, ölüm kalım direnişi içerisindeyken ENKS liderlerinin içine düştüğü bu durumu affetmedi. Bu durumlarını örtbas etmek için Rojava'da provokatif girişimlerde bulunarak PYD'yi ve TEV-DEM'i uluslararası arenada teşhir etmeyi kendileri için temel görev bildiler. Rojava'nın temel direniş gücü ve özgürlüğünün garantisi olan YPG'yi terör listesine koymak için Avrupa ülkeleri ve ABD'de yüzlerce yalan dolan rapor sundular. Rojava'da terör faaliyetlerinde bulunup patlamalar yapan hırsızlara ve çetelere sahip çıkarak, "PYD siyasi aktivistleri tutukluyor, düşünce özgürlüğü yoktur" gibi iftiraları ortaya atmaktan geri durmadılar.

Desteya Bilind, Kürtlerin tek muhatabı olarak Cenevre-2'de Kürtleri temsil edecekti. ENKS'nin kirli planı ise Türklerin diplomatik gücüne dayanarak PYD ve TEV-DEM'i dışarda bırakıp bloke ederek, kendi başına Cenevre-2'ye katılmaktı.

Türk devleti ve onlara yakın Suriye koalisyonu ne Kürtlerin Cenevre'ye katılmasını ne de birlik olmalarını istemiyordu. Ancak Kürtlerin içinde olmadığı bir Suriye kongresinin meşruiyeti tartışılır ve başarı şansı yoktu. Bunun çözümünü Suriye koalisyonunun çatısı altında ENKS'nin formaliteden başka bir şey olmayan katılımında gördüler ve böyle de oldu. Bunun ardından ENKS alelacele Desteya Bilind'den çekildiğini ve Suriye koalisyonuna katıldığını deklere etti ve koalisyon grubu içinde Kürt kimliği ile değil de genel koalisyon içinde Cenevre-2'ye katıldı. Daha onurluca ve Kürtleri temsilen bağımsız bir grup olarak katılma şansları varken sırf işin içinde PYD olmasın diye kendilerini rezil ettiler ve o kongrede Kürt sorunu gündeme gelmediği gibi Suriye koalisyonunun müzakerelere sunmuş olduğu deklarasyonda Kürt kelimesi dahi geçmedi. Cenevre-2 görüşmeleri başarısızlıkla sonuçlanırken Rojava halkı kendi ayakları üzerinde durarak hem savunma çalışmalarını yürütüyor hem büyük bir direnişle çeteleri topraklarından temizliyor hem de inşa çalışmalarını yürütüyordu. 2014 Ocak ayında TEV-DEM öncülüğünde Cezîre, Kobanê ve Afrîn'de özyönetimlerin ilanı yapıldı ve 3 kanton biçiminde bir halk yönetimi ve sistemi inşa edildi.

ÖSO başta Humus olmak üzere Suriye'de elde ettiği bölgeleri teker teker kaybediyordu. Mensuplarının büyük bir kısmı DAİŞ ve El Nusra'ya biat ederek çetelere katıldı. Suriye koalisyonu ise dünyadaki diplomatik desteğini ve misyonunu giderek kaybediyordu. Bunu üzerine ENKS bir kez daha Barzani öncülüğünde TEV-DEM ile müzakere masasına oturdu. Duhok Antlaşmasıyla sonuçlanan bu müzakerelerde yeni bir konsey yapılandırılarak ortak bir siyasi irade oluşturuldu. Seçim sonuçları, aleyhine olunca ENKS bu antlaşmaya da sadık kalmayıp oyunbozanlığa devam etti. "Ulusal Kürt Heyeti" seçiminde kullanılan oy pusulalarını çalıp, ENKS aleyhine oy kullananları teşhir etmeye başladı. ENKS'ye mensup 3 partiyi hain ilan ederek onları ENKS'den ihraç etti. TEV-DEM'in çözümleyici tutum ve çabalarına rağmen ENKS oyunbozanlığından dönmedi. TEV-DEM, ENKS'den ihraç edilenlerin yerine 3 temsilcisini daha konseye katmalarına razı olup bu kurumun işlevli kılınması çabasını gösterdi. Halbuki ENKS bileşeni partiler teker teker ENKS'yi terk edip TEV-DEM'in yanında yer almaya başladı. ENKS içinde 13 partiden geriye sadece 3 parti kalmıştı. ENKS içinde kalan 3 parti PDKS, Peşveru ve Yekiti'ydi. Bu 3 parti de hep yeni bahaneler uydurarak Kürt konseyinin toplantılarına katılmayıp pratikte işlevli olmasını engellemeye çalıştılar.

Bunun üzerine Hamidê Haci Derwiş yani Pêşveru Partisi, Kasım 2015'te Rojava'da kongresini yaparak ENKS'den ayrılma kararı aldı. Böylece ENKS içinde sadece iki parti kaldı. Hem halkın güvenini hem de itibarını kaybetti. ENKS hala Türk devletine ve KDP'ye dayanıp diplomatik avantajlarından ve PKK'ye düşmanlık çizgisinden yararlanarak kimi uluslararası platformlarda hareket etmeye devam ediyor. Cenevre-2'de göstermiş olduğu tavrı Cenevre-3'te de sürdürüyor.

Uluslararası güçler verdikleri tüm sözlere rağmen TEV-DEM ve PYD'yi Cenevre-3'ün dışında tutmuşlardır. Türk devleti bu konuda tüm ağırlığını ortaya koydu ve adeta "Ya biz ya PYD" noktasına getirdi. Cenevre-3'te ENKS'nin oynadığı rol daha önce yukarda dile getirdiğimiz gibi Lozan heyetinde bulunan Kürt Şerif Paşa'nın rolünden farklı değildir.

Kürtlerin dışındaki Suriye muhalefeti

2011'e kadar Suriye rejiminin müsamaha gösterdiği ve BAAS rejiminin egemenliğini kabul eden Hafız Esad'ın kurduğu cephede yer alan 6 parti vardı. Rejimin tek partili sisteme dayalı olmadığını dünyaya kanıtlamak amacı ile Hafız Esad'ın kurduğu göstermelik partilerdi bunlar. Mutlak BAAS egemenliğinden dolayı diğer 5 parti kendilerine biçilen rol dışında hiçbir etkinlikte bulunamadılar. Daha çok Kürt kitlesi içerisinde taban bulan Suriye Komünist Partisi, Suriye ile Sovyet rejimi arasındaki iyi ilişkilerinden dolayı hiçbir zaman aktif olmadığı gibi Kürtleri ulusal davalarından uzaklaştırmak ve rejime entegre etmekten başka bir rol de oynamamıştır.

İhvancıların 1982 yılından sonra kılıç artığı olarak kalanları çareyi Türkiye'ye sığınmakta buldular. 2011'e kadar, yani Mısır'daki İhvan'ın yükselişine kadar Suriye'de bir faaliyetleri söz konusu değildir. Kimi liberal ve sol eğilimli şahsiyetler ise Suriye rejiminden kaçmış dışarda yaşıyorlardı.

BAAS partisinden önce Suriye'de iki parti vardı. 1970'lere kadar da bu partiler legal olarak iki eğilim biçiminde Suriye'de faaliyetlerini yürütüyordu. Bu partiler Suriye'de ordunun vesayeti ve yaşanan darbelerden dolayı medeti hep dışarda arıyorlardı. Çareyi Irak ile birlik kurup, Irak krallığı vesayetinde görenler Halk Parti'sinde yer alırken; Nasır'cı ve cumhuriyetçi eğilimi temsil eden ve onlarla birliği savunanlar ise Ulusal Parti'de yer alıyorlardı. Kah Halk Parti'si iktidara geliyor ve Irak'a yakınlaşıyordu, kah Ulusal Parti iktidara geliyor Mısır ile birliği arıyordu. BAAS darbesinin ardından her iki parti de tarih sahnesinden silindi.

2011 yılındaki gelişmelerle birlikte Tunus, Mısır ve Libya'dan esinlenerek birçok kişi ve örgüt kendini muhalif ilan edip dış destek alarak yeni örgüt ve fraksiyonlar kurdular. Bu örgütlerin bazılarının adları şöyledir. Suriye Ulusal Konseyi, Müslüman Kardeşler, Şam Deklerasyonu, Suriye Yerel Koordinasyon Komiteleri, Suriye Yüksek Devrim Konseyi, Özgür Suriye Ordusu, Seküler ve Demokratik Suriyeliler Koalisyonu, Suriye Devrim Genel Komisyonu. Bu oluşumlar Türkiye'nin ve Katar'ın desteği ile İstanbul'da toplanıp Suriye Devrimi Muhalefet Güçleri Koalisyonu'nu kurdular.

Suriye'deki dış muhalefet: Suriye Ulusal Konseyi (El Meclis El Watani El Suri)

Suriye Ulusal Konseyi yani El Meclis El Watani El Suri oluşumu, 23 Ağustos 2011'de İstanbul'da kuruldu. Hristiyan asıllı George Sabra'nın başkanlık ettiği bu kurul, tüm muhalif güçlerin çatı örgütü olduğunu iddia etti ve 120 kişilik bir kontenjan ayırdı. Ne var ki, şimdiye kadar sadece 71 üyesinin adını deklere etmiştir.

Müslüman Kardeşler (İhvan El Müslümin)

Yukarıda açtığımız için tekrar açma gereği duymuyoruz. Mısır'da elde ettikleri başarıya dayanarak 2011 yılından itibaren Suriye'de etkili olmaya çalışmışlardır. Fazlasıyla Erdoğan'ın güdümüne girmesi ve Mısır'da Mursi yönetiminin düşürülmesi bu örgütün Suriye'deki etkinliğini de zayıflatmıştır. İhvancıların genel lideri Muhammed Bedii'dir. Suriye kolunun lideri ise uzun süredir Türkiye'de yaşayan Xalid Hoca'dır.

Şam Deklerasyonu (Beyan Dimeşq)

Hafız Esad'ın ölmesi ve oğlu Beşar Esad'ın iktidara gelmesiyle birlikte Suriye'de anayasa değişiklikleri, temel özgürlükler ve insan hakları konusunda bazı reformların yapılmasını uman kimi aydın ve muhalifler, 2011 yılında çeşitli toplantılar düzenleyerek bunu seslendirmeye başladı. Beşar Esad, görevi devraldığı merasim sırasında yaptığı konuşmada, Suriye'de bir demokratikleşme olacağının sözünü vermiş, aydınlar da bu söze dayanarak sivil toplum örgütleri biçiminde daha açık örgütlenip demokratik taleplerini dillendirdiler. Bu kapsamda 99 aydının imzaladığı bir bildiri yayınlandı. Michel Kilo, Arif Delila, Riyad Türk ve Riyad Seyf gibi isimler bu bildiriye imza atanlar arasındaydı. Bu bildiriden kısa süre sonra Lübnan'da bir grup aydın toplanıp bu bildiriyi destekleme amaçlı, 'Beyrut Deklerasyonu' adında bir bildiri yayınladılar. Ne var ki, demokratikleşme sözü veren Beşar Esad geri adım atıp sert bir biçimde, 'Şam Deklarasyonu'na karşı çıkıp imza atanların büyük bir kısmını tutuklatmıştır. 2011 yılında bu bildiriye imza atanlar ise düşünce kulübü gibi bir fraksiyon haline geldiler.

Suriye Yerel Koordinasyon Komiteleri (Lıcan El Tensiq El Mehelliye El Suri)

Daha çok internet üzerinden örgütlenen gençlerin Suriye'nin şehirlerinde kurduğu komitelerdir. Bu komiteler Tunus, Libya ve Mısır'dan esinlenerek daha çok sosyal medya üzerinden Suriye'deki savaşı belgeleme, yabancı medya organlarına görüntü ve haber geçme ve propaganda amaçlı kurulmuştur. Sosyal paylaşım siteleri üzerinde etkinlik gösterin bu amatör komiteler tek bir çatı altında toplanmaya çalışmış ancak süreç sertleşince organik bir organizasyonu ve örgütlülüğü olmadığından dolayı ya dağılmış ya da bu komitelere mensup birçok genç askeri birliklere katılmıştır. Resmiyette liderliğini Rêzan Zutneh yapmıştır.

Özgür Suriye Ordusu (Ceyş El Suri El Hur)

Suriye ordusundan ayrılan subayların komuta ettiği bir askeri oluşumdur. 29 Temmuz 2011'de ilan edilmiştir. Bu askeri birliklere Suriye ordusunda Albay olan Riyad Musa El Esad komuta ediyordu. Her ne kadar bu birliklere farklı subaylar komuta etmişse de hiçbir zaman birleşik ve disiplinli bir ordu haline gelememiştir. Hem siyasi eğilimi hem de İslami hareketlerin etkinliği nedeniyle bu ordu daha çok gevşek bir yapıya sahip ve amatör birliklerden ibaret kalmıştır. Uluslararası güçler ÖSO'yu Suriye muhalefetinin resmi gücü olarak görmek istemiş ve Suriye ordusuna karşı alternatif olacak bir pozisyon yakalamasını istemişse de, Türkiye bu orduya gelen silah ve cephaneyi El Nusra, DAİŞ gibi İslami ve Selefi gruplara vermiştir. ÖSO Türkiye'nin bu yaklaşımları ve parçalı yapısı nedeniyle 2012'deki gücünü büyük oranda kaybetmiştir. ÖSO'nun, ideolojik motivasyonu bir militan yapıya sahip El Kaide kökenli askeri birliklere ve Rusya-İran destekli Suriye ordusuna karşı güçlü bir duruş ve pozisyon yakalaması zordu. Zaten bu söz konusu dahi olmadı. İdeolojik arka planı ve siyasi iradesinin olmayışı nedeniyle bu birlikler birçok iç ve dış oyuna alet olmuş ve dağılma ile yüz yüze kalmıştır. Şimdi El Nusra ile ittifak kurmuş, İdlib ve Dera tarafında az sayıda mevzilere sahiptirler. ÖSO'nun uluslararası alandaki meşruiyetinden dolayı birçok radikal İslam grubu ÖSO'nun adını kullanmış veya kendisini ÖSO'ya mensup gibi göstererek ÖSO'ya gelen cephane ve silahlara el koymuştur.

Suriye Devrim Genel Komisyonu

19 Ağustos 2011'de İstanbul'da kurulmuştur. Bu oluşumun lideri Hüsseyin Abdülaziz'dir. Kuruluş amacını Suriye rejimine ve Beşar Esad diktasına muhalefet etmek olarak tanımlamaktadır. Bu örgütün askeri ve siyasi alanda herhangi bir etkinliği olmamıştır.

Suriye sorununda çözüm tezleri

Suriye muhalefetinin ve Suriye sorununu çözmek isteyen güçlerin şu ana değin başarılı olamayışının altında yatan temel neden, gerçek bir çözüm projelerinin olmayışı ya da var olan çözüm projelerinin mevcut sorunlara cevap olmada yetersiz kalmasıdır. Ulus-devlet zihniyetine dayalı anti-demokratik, tekçi ve statükocu rejimler çözümün tarafı olmayıp çözümsüzlüğün nedenleridir. Artık tıkanma noktasına gelen bu ulus-devlet zihniyetini sürdürme şansı yoktur. Saddam ve onun rejimi bile tarih sahnesinden silinmiş ise onun tipik örnekleri de aynı akıbete uğramaya mahkumdurlar. Devrimin nedeni bu anti-demokratik ve statükocu rejimlerden doğan sorunları ortadan kaldırmak ise ne özgürlüğü ne de demokrasiyi yeni bir ulus-devlet ile sağlamak söz konusu olamaz. Cilalamakla, yamalamakla var olan durumu sürdürmek artık imkansızdır.

Devlet; sınıflaşmanın, şehirleşmenin ve bir bütün olarak kapitalist modernitenin kurumlaşmış ifadesidir. Bu yüzden devlet, özgürlük ve demokrasi gibi kutsal amaçları elde etmenin aracı olamaz. Sümer rahip devletinden günümüze kadar bu böyle olmuştur. İster bu devlet Sümer rahip devletinin mitolojik zihniyetine dayalı olsun, ister Marksist-Leninist sosyalist düşünceye dayalı bir devlet olsun sonuç hep aynıdır. Binlerce örnekte de ortaya çıktı ki, hiçbir etnik grup için özgürlük eşittir ulusal-devlet değildir.

Rêber Apo'nun adlandırdığı gibi demokratik uygarlık güçleri, tarih boyunca toplumun yararına özgürlüğe ve toplumsal adalete daha büyük katkılar yapmışlardır. Devletler ise dar bir grubun lehine toplumun özgürlüğünü elinden alarak emeğini sömürme temelinde toplumu köleleştirme kurumları ve mekanizması haline gelmiştir. Nice halklar ve toplumlar özgürlükleri için büyük fedakarlıklar yapmış fakat devlet denilen lanetli olguya karıştıktan sonra gelen gideni aratır misali, eski günlerini dolayısıyla ahlaki-politik, demokratik uygarlık değerlerini arar olmuşlardır. Maalesef Suriye muhalefeti olduğunu iddia eden pek çok çevre ya projeden yoksundur ya da eski rejimi aşmayacak bir düzen kurma arayışı içindedirler. Bu nedenle mesele Beşar Esad'ın şahsı değildir. Mesele Ali-Veli meselesi değildir. Bakunin'in dediği gibi, "En değme demokratın başına bir iktidar tacı takın 24 saat içerisinde en büyük diktatöre döner." Demek ki mesele daha köklüdür.

TEV-DEM bunu dile getirince kimi çevreler hemen TEV-DEM'i, 'Beşar'a karşı değil' veya daha çirkin, 'Beşar'ın dostu' olmakla suçluyorlar. Hayır, durum böyle değildir. Kuşkusuz bu rejim değişmeli ama Beşar gitsin de yerine Erdoğan mı gelsin? Erdoğan, Beşar'dan

Ademi merkeziyetçiliğe dayalı bir sistemin oluşması zorunludur. Devletin ve merkezin yetkileri yerellere dağıtılır, merkez ile yereller arasındaki hukuk anayasada garanti altına alınır. Devletin bütünlüğünün yanı sıra bölgelerin özgürlüğünü ve özerkliğini garanti eden bir anayasa olmalıdır. Tüm Suriye'yi temsil edecek bir parlamento olduğu gibi bölgelerin meclisleri de olacaktır. Yani her Suriye yurttaşının iki hukuku olacaktır. Özerk bölgenin hukuku ve genel Suriye'nin hukuku.

daha mı çok demokrattır, Beşar'dan daha mı çok özgürlükçüdür? Demek ki mesele bir bireyin, Beşar'ın gidip gitmemesi değildir. Suriye'nin tüm yönetim yapısını değiştirip demokratik bir Suriye inşa edecek kalıcı bir çözüm bulmak gerekiyor. Devlet bugünden yarına kalksın da demiyoruz. Devletin yetkilerini zaman içerisinde topluma devredecek bir rol koordinasyonu haline gelmesi lazımdır. Yeni sistem bir etnik grubun veya bir dini grubun sistemi olamaz. Herkesin içinde yer aldığı ve her grubun kendi kendini yönetme hakkına sahip olduğu özgürlükçü ve demokratik bir yönetim olmalıdır. Bunun yolu ise demokratik ulus çözümüdür. Bilindiği üzere ulus olmanın çeşitli faktörleri vardır.

Ulus devlet çözüm ve çıkmazları

Ekonomik birliğe dayalı uluslar vardır, daha çok ortak bir ekonomik pazar etrafında birleşen ve bu pazarda ortak çıkarları olan çeşitli etnik grupların bir araya gelip birleştiği uluslardır. Yine din birliğine dayalı uluslar vardır. Dindaşların din ideolojisi etrafında birleşerek kurdukları birliktir. Bunu İslam'ın ilk döneminde görmek mümkündür ve Arapça buna ümmet denmektedir. Ümmet içerisinde birincil faktör ve ortak değer yargısı dindir. Mensupları din kardeşliğine dayalı hareket ederler. Yine Fransız devrimi ile ortaya çıkan ve adeta 20. yüzyılı kana bulayan etnisiteye dayalı uluslar vardır. Bir etnik gruba ait tanımlanan-Almanya örneğinde görüldüğü gibi- ulus ve bu ulus adına kurulan devlettir. Etnisiteye dayalı bu devlet şekline ulus-devlet diyoruz. Bu teoriye göre dünyada her etnik grubun ayrı bir etnik devleti olması gerekiyor. Böyle olursa Ortadoğu'daki devletlerin her biri onlarca devlete ayrılmak zorunda kalacaktır. Sadece Suriye'yi örnek verirsek; Kürtler, Araplar, Dürziler, Süryaniler, Asuriler, Ermeniler, Türkmenlerin ayrı devletleri olması gerekmektedir. 20. yüzyılda tek bir ulusa dayalı devletler kurmak için kimi etnik gruplar ya yok sayıldı ya da fiziki katliama uğratılarak ortadan kaldırılmaya çalışıldı. Fiziki soykırıma uğramayanlar ise ulus-devlet içinde tek dil, tek kültür ve tek bayrak politikaları gereğince asimilasyona tabi tutuldu.

Hal böyle olunca hak arayışında olanlar da aynı hataya düşerek egemenlere benzemeye, egemenlerin ellerindeki araçları da kendileri için hak bilerek ele geçirmeye çalıştılar. Ancak şu soru da sorulabilir: Ezilenler kendi özgürlükleri için mücadele etmeyip de ne yapsınlar? Kuşkusuz özgürlükleri için mücadele etmeleri temel bir insanlık hakkıdır. Ama çözümü de çözümsüzlükte aramamak gerekir. Çünkü özgür olmak ayrı bir devlet sahibi olmak anlamına gelmez. Suriye'de hepimiz tanık olduk; Kürtler inkar ediliyordu, özgür değillerdi. Peki, Arapların hepsi özgür müydü? 70 yılı aşkın karanlık bir tarihi arkalarında bıraktılar. 10'a yakın askeri darbe, tutuklamalar, sefalet ve açlık sınırının altında yaşayan, çağ dışı kalmış, demode olmuş kocaman bir ulus-devletin yalanları uğruna binlerce genç hayatını kaybetti. Milyonlarca insan atalarının kutsal topraklarından edilerek göçe mahkum bırakıldı. Suriye'de tek bir din olmadığı için ümmet anlayışına dayalı bir ulus da yaratılamaz.

İşte DAİŞ'in şeriata dayalı yamyam devletine tanık oluyoruz. Bir etnik gruba dayalı ulus-devlet de olmaz. Çünkü Suriye'de sadece tek bir etnik grup yoktur. Peki, tüm Suriyelileri bir arada tutacak ortak değer ne olmalı? Kuşkusuz özgür iradeye dayalı demokratik birliktelik, ortak kültür ve halkların kardeşliğidir. Çözüm; parçalanmadan, merkezin yetkilerinin yerel lehine küçültüldüğü, her bölgenin demokratik özerkliğe sahip olduğu, kendi öz iradesiyle özgür yurttaşlığa dayalı bir aidiyettedir. Her etnik grubun kendi kendini yönettiği, demokratik ulus temelinde ve eşit yurttaşlığa dayalı bir ulus gerçeği sorunlara çözüm olabilir. Böyle bir ulus anlayışı hem düşüncede hem de pratikte demokratik ilkelere dayanarak inşa edilmelidir.

Rojava özerk bölgeleri kadar demokratik bir Suriye de Kürtlerin anavatanıdır. Rojava'da ahlaki ve politik toplumu inşa ettikleri oranda kendi demokratik uluslarını yani anavatanlarını inşa etmiş olurlar. Yine tüm Suriye'yi demokratikleştirdikleri oranda Rojava'nın özgürlüğüne katkıda bulunurlar. Böylece özgür yurttaşlardan oluşan demokratik bir ulus inşa edilmiş olur. Kimliği inkar edilen, kültürü yasaklanan, dini ibadetleri yasaklanan bir ulusun özgür yurttaşı olamaz, olsa olsa kölesi olur. Suriyeliyim, demokratım ama dilim yasak olursa kendimi inkar etmiş, başkalaşmışım, demektir. Başkalaşan ve köleleşen bir insanın hiç kimseye faydası olmaz. Seni nerede satacağı, nerede ihanet edeceği hiç belli olmaz.

On binlerce kişinin Saddam'ın etrafına toplanarak nasıl dalkavukluk yapıp onun adına sloganlar attığını, dengeler değişince de 24 saat geçmeden Saddam'ın heykelini caddelerde nasıl sürükleyerek karşıt sloganlar attıklarını ibretle izledik. Ama iktidar kirli ve lanetlidir, ona bulaşanın da bu gerçeği bilerek bir saat o koltukta kalmak uğruna neler yaptığını biliyoruz.

Kuşkusuz demokratik ulusu inşa etmeyi devletten beklemek yanlıştır. Her topluluk kendince kendi kurumlaşmasını inşa etmelidir. Ancak devletin de demokratik bir anayasaya sahip olması gerekiyor. Ahlaki ve politik toplumun inşası tabandan tavana doğru yükselen bir çalışmadır. Devletin de özgürlükçü ve demokratik bir anayasaya sahip olması ve tüm etnik grupların varlığını kabul eden, haklarını, özgürlüklerini garanti altına alan çoğulcu bir anayasa oluşturması şarttır.

Hakları, özyönetimleri ve özerklikleri garantiye alınmış gruplar o devletin yurttaşları olurlar ve anayasasını kabul ederler. Bu olmadığı müddetçe bu gruplar tek taraflı bir biçimde özerkliklerini ilan ederler, özyönetimlerini kurarlar. Suriye yönetimine talip muhalif güçlerin evvela alternatif bir anayasa sunmaları gerekiyordu. Ne var ki, var olan muhalefet şu ana kadar Kürtlerin hakkını, hukukunu hatta varlığını kabul eden alternatif bir anayasa sunmamıştır.

Hiçbir resmi belgede Kürtleri ve diğer etnik grupları tatmin edecek bir ifadede bulunmamışlardır ve verdikleri bir garanti yoktur. Tek söyledikleri şudur; "Hepimiz Suriyeliyiz, hepimiz kardeşiz, Arabın Kürdün farkı yoktur, beraber devrim yapalım, sonra bir şeyler düşünürüz." Kendi tarihinden ders çıkaran, özellikle Kürtlerin son yüzyıl içinde yaşadıklarını takip eden biri, bu laflara tok olduğunu, resmi ve belgeli olmayan hiçbir sözün değerinin olmadığını, benzer safsataları daha önce onlarca kez duyduğunu bilmesi gerekir. Onlarca kez egemenler tarafından Kürtlere bu sözler söylendi. Kürtler büyük bir saflıkla bu sözlere kanıp günümüze kadar geldi. Sütten ağzı yananın yoğurdu üfleyerek yemesi misali Kürtlerin haklarını peşinen garanti etmeyen hiçbir muhalif güce katılmamak gerekiyor. Bunca kandırma ve hileye rağmen böyle bir duruma girmek hainlik ya da art niyetlilik değilse ahmaklık ve enayiliktir.

Hekim Beşar ve onunla birlikte Suriye Koalisyonuna katılıp Kürt gençlerini egemenlerin ve Kürt halkının düşmanlarının kullanmasına sebep olanlar, katıldıkları muhalefetin veya koalisyonun resmi belgelerinde ve önerdikleri alternatif anayasada Kürtlerin hak ve hukukunu garantiye alan tek bir sözcük yoktur. Buna rağmen bu güçlerin yaptıkları ihanet ve delalet değilse aptallık ve enayiliktir. Elbette Kürtler, Suriye devriminin ve Suriye demokratik ulusunun temel bir üyesidir. Rojava kadar Suriye devrimine karşı da sorumluluğu vardır. Bu konuda diğer halklarla da ittifaklar yapar. Ancak şu bilinmeli ki, dünyada tüm ittifakların vaz geçilmez bir prensibi vardır: Karşılıklı saygı ve birbirlerinin varlıklarını ve haklarını kabul etmek. Bu temelde Kürt halkının varlığını, haklarını ve özerkliğini tanıyan gruplarla ittifak yapılır, demokratik birlikler oluşturulur, birlikte omuz omuza mücadeleler verilir. Demokratik Suriye Meclisi böyle bir ittifaktır. Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu modeli de böyle bir çözümdür. Rojava'nın savunması için YPG saflarında şehit düşen yiğit Arap, Süryani, Asuri ve Türkmen gençleri vardır. Onların hayali ve umudu olan demokratik bir Suriye'yi kurmak için Kürt gençleri de tereddütsüz o şehitlerin anılarına bağlı kalarak tüm Suriye için savaşacaklardır. İşte Suriye Demokratik Güçleri (QSD) bu amaçla kurulmuş bir savunma gücüdür. Tüm halklardan oluşan, tüm halkları farklılık gözetmeksizin savunan ve onların özgürlüğü için savaşan demokratik bir güçtür.

Demokratik Suriye'nin bir prototipi: Kantonlar

Demokratik ulusta özgür yurttaşın hak ve hürriyetlerinin yanı sıra bireyin komünalliği ve toplumsallığı esas alınır. Bireyin toplumuyla ilişkisi, varlığının toplumuyla tanınması ve toplum olmasından doğan haklara kolektif haklar denir. Düşüncede, duyguda ve aidiyetinin pratikte vücut bulması, bu kolektif haklara verilen özerklik ve özyönetimle mümkündür. Bu yüzden coğrafi, etnik dini, kültürel ve ekonomik faktörler hesaba katılan, ancak temelinde demokrasiye dayalı özerk bölgelerden oluşan bir Suriye'den bahsediyoruz. Bu ister federal bir yapıdan oluşsun ister demokratik özerkliğe dayalı bölgeler olsun Suriyelilerin karar vereceği bir husustur, önemli olan işin özüdür.

Ademi merkeziyetçiliğe dayalı bir sistemin oluşması zorunludur. Devletin ve merkezin yetkileri yerellere dağıtılır, merkez ile yereller arasındaki hukuk anayasada garanti altına alınır. Devletin bütünlüğünün yanı sıra bölgelerin özgürlüğünü ve özerkliğini garanti eden bir anayasa olmalıdır. Tüm Suriye'yi temsil edecek bir parlamento olduğu gibi bölgelerin meclisleri de olacaktır. Yani her Suriye yurttaşının iki hukuku olacaktır. Özerk bölgenin hukuku ve genel Suriye'nin hukuku. Her yurttaşın her iki alanda hakları, görevleri ve sorumlulukları olacaktır. Özerk bölgeler yukarda belirtildiği gibi merkezle oluşturulacak hukuk çerçevesinde düzenlenir. Demokratik bir Suriye'de bu hususlar anayasada belirlenir. Ne var ki, Şam'daki rejimin inkarcı politikalarda ısrar etmesi statükocu, dar ulus-devlet yaklaşımı nedeniyle topluluklar özerkliklerini defacto bir biçimde tek taraflı elde edip bunu Şam rejimini değiştirip demokratikleştirerek bunu anayasal güvenceye bağlayacaklar. 2014 Ocak ayında Cezîre, Kobanê ve Afrîn'de ilan edilen kantonlar bunun ifadesidir. Bu hukuka devlet artı(+) demokrasi denilir. Demokratik toplumların kendi iradeleriyle kendileri için belirledikleri bir özyönetim modelidir.

Kanton, İsviçre kökenli bir kelime olup Türkçe'de eyalet anlamına gelir ve vilayet olarak da kullanılır. Kürtlerin, Arapların, Süryani ve Asurilerin ve bir bütün olarak etnik, dini ve mezhebi grupların, sivil toplum örgütlerinin, siyasi partilerin, kadın ve gençlik hareketlerinin ortaklaşa ilan ettikleri kantonlar tüm Suriye için model olabilecek bir prototiptir. Doğrudan ve katılımcı demokrasi ilkesine dayalıdır. Bir anayasa niteliğinde olan toplumsal sözleşmesi vardır. Bu sözleşme "Temsilciler Meclisi" tarafından tüm taraflarla müzakere edildikten sonra onaylanmış ve yürürlüğe konmuştur. Demokratik, ekolojik, kadın özgürlüğünü esas alan eşitlikçi bir toplumsal sözleşmedir. Toplumun idari, hukuki ve iradi yönetimi ve temsilinin demokratik çerçevesidir. Etnik gruplara ve azınlıklara yeterli temsil için pozitif ayrımcılığa dayalı bir kota tanınmıştır. Kadın ile erkeğin eşit temsili esas alır ve gençliğin de özgün temsili mevcuttur.

Kısacası devlet olmayan, toplum özgürlüğünü ve haklarını garantiye alan siyasi, idari ve hukuki bir sistemdir. Devletçi bir sistem olmadığı gibi genel Suriye'den bir kopuş anlamına da gelmez. Etnik, toplumsal ve coğrafi konumuna bakıldığında Suriye'yi Kuzey, Batı, Güney ve Orta alanlardan oluşan 4 federatif bölge biçiminde ele almak ve her bölgeyi 3 ile 5 kanton arasında düzenlemek daha doğru olur. Bu bölgeler kültürel, etnik, ekonomik, coğrafi faktörlerin ortak olduğu bölgeler olarak belirlenir. Yetkiler bu kantonlar, bölgeler ve merkez arasında paylaşılır. 2 yılını geride bırakan Rojava kanton deneyimlerinin Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu aşamasına ulaşması ve tüm Suriye için bir çözüm modeli haline gelmesi bugün büyük bir etki yaratmış, halklarda büyük bir coşku ile kabul edilen bir çözüm önerisi haline gelmiştir ve Suriye için en doğru model olduğunu bugün herkes kabul ediyor.

Türkiye'nin anti-Kürt politikası ve onun yandaşları dışında dünyada ve bölgede önemli oranda kabul görüp benimsenmiş bir modeldir. En önemlisi de Kantonlar ve tüm Demokratik Kuzey Suriye Federasyonu topraklarında yaşayan halklar içerisindeki kardeşlik duygusu ve memnuniyettir. Kuşkusuz tecrübesizlikten ve eğitimsizlikten kaynaklanan ciddi yetmezlikler ve eksiklikler vardır. Bunlar mutlaka telafi edilmesi ve çözülmesi gereken sorunlardır.

■■■

Özyönetim ve Kürtler

Zinar Palu

Temel bir hak, toplumsal bir faliyet olan özyönetim, Toplumun kendi kendini yönetme biçimidir. Bu insanlığın ilk çıkışından günümüze kadar hep böyle olmuştur. Bir toplum eğer kendini yönetmiyorsa ve bu toplum yabancı güçler tarafından (Kürtler gibi) yönetiliyorsa orada sürekli sorunlar ve çatışmalar yaşanmıştır. Tarihsel ve güncel olarak bu böyledir. Bütün sorunların kaynağı ve ortaya çıkış nedeni 'nasıl bir yönetim' sorununa aranan cevapla ilgilidir. Üzerinde bu kadar tartışma ve çatışma olan yönetim sorununu Önder Apo şöyle değerlendiriyor: *"Evrendeki düzenliliği ve kaostan çıkış halini ifade ettiği gibi aynı zamanda toplumsal beyne de yönetim demek mümkündür."*

Devletçi-iktidarcı uygarlık güçleritoplumun kendi yönetimi olan 'toplumsal beynini' tarih boyunca hedeflemiş, her türden hile, komplo ve entrikalarla saptırarak topluma karşı açık bir saldırı, sömürü ve egemenlik aracı olarak kullanıp sömürge toplumlarını oluşturmuşlardır. İçiçe geçirilmiş zor ve asimilasyon yöntemleriyle yönetimi 'tecavüze uğramış' toplumun 'rızası' gasp edilerek çok daha kolay yönetilmesi hedeflemiştir.

Kurnaz adamın rızaya(!) dayalı toplumsal yönetimi 'halk adına' gasp etme sahtekarlığı aslında sınıflı toplumun başından beri çok incelikli bir şekilde kurgulanmış erkek egemenlikli eril-iktidarcı zihniyetin toplumsal yönetimi dağıtma, parçalama ve tersyüz etme cambazlığından başka bir şey değildir.

Birey ancak toplumuyla vardır

Toplumsallığı dağıtılanın geleceğinin de olmayacağı, tersine yok olmayla karşı karşıya kalacağı ve dolayısıyla öz benliğine, öz değerlerine yabancılaşacağı gerçeğini beş bin yıllık uygarlığın her safhasında rahatlıkla gözlemlemek mümkündür. Dağıtılan toplum aynı zamanda dağıtılan, teslim alınan ve kendisine yabancılaştırılan özgür birey gerçekliliğidir. Açıktır ki böyle bir durumda bireyin özgürlüğünden bahsetmek bir yana varlığı bile tartışma konusudur. Liberalizmin sahte özgürlükçü anlayışının tersine birey ancak toplumsallığıyla vardır. Toplumsallığı dağıtılan bireyden özgür, iradeli bir birey olarak söz edilemez. Birey ancak toplumuyla toplum içinde ve toplum için oluşturacağı söz ve irade gücüyle var olur. Varlığını da bu şekilde toplumuyla birlikte sürdürebilir. Bu ise bireyin özgür ve aktif bir şekilde yönetime katılması demektir.

Toplumun kendi yönetimi zaten toplumun kendisi hakkında söz ve karar sahibi olabilmesidir. Halkın devlet olmayan demokratik sistemidir. Kadınlar ve gençler başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin kendi farklılıkları temelinde kendi demokratik örgütlenmesini yarattığı, politikayı kendi meclislerinde doğrudan ve özgür-eşit bireyler olarak yaptığı sisteme halk yönetimi veya halkın kendi özyönetimi diyebiliriz. Bu anlamda kendi öz güç ve öz yeterlilik ilkesiyle yaşamsal ve toplumsal tüm sorunlarını ele alan, toplumsal inşasını gerçekleştirme çabasında olan bir anlayışa atıf yapar özyönetim. Dolayısıyla toplumun siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel inanç ve mezhepsel, etnik ve kadın özgürlüğüne dayalı demokratik, ekolojik, komünal alandaki örgütlenmelerinin birliği ve örgütlenmiş toplumun kendi kendisini yönetmesidir. Kapitalist uygarlığın ulusdevletçi anlayışı olan tekçi, baskıcı, asimilasyonist uygulamalar ile toplumu öğüten devletçi ve iktidarcı güçler tam da bu nedenle tarih boyunca toplumu özenle ve binbir hileyle bu alandan uzaklaştırmaya çalışmışlardır. Bunu toplumla alakası olmayan yabancı-iktidarcı erkek egemenlikçi zihniyetin ve yönetim anlayışının ince taktikleriyle pratikleştirirler. Toplumla alakası olmayan yabancı yönetim bu anlamda toplumun özüne ters, iktidarcı, baskıcı, sömürgeci ve yalana dayalı bir yönetim modelidir.

Yabancı yönetim bu anlamda iktidarını üzerinde kurduğu toplumu bir ahtapot gibi yutan, baştan çıkaran, özünden koparan ve böylelikle kendisi için bir egemenlik alanı haline getirerek, yönetmeye çalışanan anti-toplumcu bir yapıya sahiptir. İronik olan şudur ki, toplum adına örgütlendirilen bu mekanizmanın topluma karşı çok vahşice kulanmasıdır. Bunun sonucu olarak toplum özyönetimisiz bırakılmıştır. Bu da topluma imha, inkar, asimilasyon ve soykırım olarak dönmüştür. Bu açıdan özyönetimden yoksun bırakılmış halklar, toplumlar tarihi süreç boyunca devletçi-iktidarcı güçlerin uyguladığı politikalarla yabancı yönetimlerin gazabından kurtulamamışlardır. Böylece bir çok halk tarih sahnesinden silinmiş, katliamlara maruz kalmış ve kendisinden başka herşeye benzeyen iradesi kırılmış, kültürel soykırıma uğramış varlığı bile tartışma konusu olmuştur.

Toplum için hayati olan özyönetimi en genel anlamıyla şöyle tanımlaya biliriz: Özyönetim kendi toplumsal doğasındaki erki düzenleme, denetleme ve böylece toplumun sürekliliğini sağlama, yaşamı iç ve dış tehlikelerden koruma ve güvence altına alma işlerini yürütmektir. Dolayısıyla toplumun kendi öz gücü ve öz iradesine dayalı yaşamını kurup korumasını amaçlar. Başka bir ifadeyle; toplumun hiç bir yabancı güce dayanmadan kendi kendini tüm farklılıkları ve zenginlikleriyle birlikte örgütleyerek yönetmesine özyönetim veya toplumun kendi yönetimi diyebiliriz.

Toplumun kendi işlerini yapma etkinliği olarak demokratik siyaset

Özyönetimlerde tüm toplumsal faliyetlerin çoğulcu, demokratik ve özgürlükçü bir anlayışla yürütülmesi ve topluma egemen kılınan devletçi siyasetin aşılması da hayati derece de önemlidir. Bugüne kadar topluma empoze edilen devletçi-iktidarcı siyaset anlayışı tüm toplumsal sorunların, kriz ve çatışmaların nedeni olarak açığa çıkmış ve sağladığı 'meşruiyet' ve 'rıza' üzerinden yürütülerek toplum bunun dışında tutulmuştur. Oysa çok iyi bilinir ki toplumun çıkarlarıyla alakası olmayan bu hakim devletçi siyaset anlayışı toplumun hiç bir sorununa çözüm üretmemiştir. Adeta devletçi-iktidarcı yönetim güçlerinin kırım rolünü örten asma yaprağı gibi 'hukuk' 'meşruiyet' ve 'temsiliyet' gibi kavramlar üzerinden manupülasyon rolünü oynanmıştır. Devletçi siyasetin bu anlayış ve uygulamaları sonucu toplumun en etkin olması gereken bu toplumsal alan çalışması bir nevi boş bırakılmış ve devletçi iktidarların topluma karşı kullandığı bir alan olmuştur. Halbuki siyaset politika toplumun kendi işlerini yürüttüğü tüm toplumsal çalışmaları ifade eder. İnsanların kendi hayatlarını iyileştirmek; doğru, güzel, iyi ve ahlaki olanı yaratmak için giriştikleri faliyetlerin toplamıdır. Bunun içinde ekonomiden ekolojiye, sağlıktan eğitime, sanattan sosyal-kültürel ve askeri, savunma konularına kadar toplumla ilgili tüm faliyetler mevcuttur.

Devletçi-iktidarcı yönetim anlayışı ise bilinçli olarak toplumun en hayati faaliyet alanlarından biri olan siyaseti sanki salt 'devletle ilgili' bir faaliyetmiş gibi yansıtarak topluma empoze etmiş ve bugüne kadar iktidarını aslında siyasetin inkarı olan bu yöntem üzerinden yürütmüştür. 'Siyaset kirlidir', 'siyasetle işim olmaz', 'siyaset devlet işidir', 'siyasetten anlamayız', siyaset birbirini kandırma dolandırma, hile, entrika' vb siyasetle ilgili günlük dile yansıyan yığınla anlam çarpıtmasının nedeni çok bilinçli şekilde topluma sunulan iktidarcı-devletçi hakim siyaset anlayışından kaynaklanmaktadır. Bu yolla toplum ve üyesi olan birey siyasetten bilinçli olarak uzaklaştırılmakta ve dışına itilmektedir. Dolayısıyla sosyal ve toplumsal varlık olan insanın özne olarak varlık ve özgürlük problemi elinden alınarak düşünmeyen 'robot birey' ve 'karınca toplumuna' dönüştürülerek nesneleştirilmiştir. Oysa siyasetin hem nesnesi hem de öznesi olan insan esasen toplumsal varlık haline geldiği andan itibaren siyasetin içindedir. Aynı şekilde Toplumsallık ve toplumsal yaşamın olduğu yerde siyasetin olması kaçınılmazdır. Toplumsal varlık olan insanın doğası gereği de bu böyledir. Bu anlamda demokratik siyaseti kapitalist uygarlığın toplumu hiçleştiren, bireyi iradesizleştiren siyaset anlayışına karşı toplumun ve bireyin yeniden öz niteliklerini, bilinç, örgütlülük ve özgür iradesini kazandığı bir alan olarak ele almak gerekir.

Toplumun kendi yönetimi olan özyönetim kurumları bu yanıyla demokratik siyasetin en iyi hayat bulduğu kurumlardır. Çünkü özyönetimin demokratik siyaset anlayışında toplumu oluşturan bireylerin tartışma süreçlerine doğrudan katılımını esas alan demokratik çoğulcu katılım esastır. Toplum bunu kuşkusuz ki halkın öz örgütlenmesi olarak komün, meclis, konsey, sivil toplum gibi mesleki kurumlar üzerinden gerçekleştirir. Tüm toplumsal kesimler, farklı etnik, dini, mesleki, inanç grupları kendileri ile ilgili tartışma ve karar süreçlerine doğrudan katılım sağlar.

Bu anlamda özyönetim ve demokratik siyaset anlayışı öz itibariyle dağıtılan, siyasetten düşürülen, kendisi için düşünemez, iş yapamaz ve karar alamaz duruma getirilen toplumun kendine sahip çıkma, kendini koruma ve özgürlükler temelinde kendini geliştirme çabası ve sanatı olarak da ifade edilebilir.

Özyönetim tabandan örgütlenip toplumun tüm kesimlerinin doğrudan karar alma ve tartışma süreçlerine katılımını esas aldığından radikal-demokrat, çoğulcu ve özgürlükçüdür. Günümüzün kaos, kriz, çatışma ve savaş üreten ulus - devlet yönetim anlayışının tersine özyönetim yegane çözüm modeli olarak özgün, özerk ve evrenseldir. Kendini yöneten toplumun en doğru, en iyi ve en güzeli arama çabası, onun dayandığı, tarihsel toplumun demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü, ahlaki-politik gerçekliğiyle ilgilidir.

Politik bir toplum bireyi görev ve sorumlulukların bilincinde olur, toplumun çıkarlarını esas alır. Varlığı ve özgürlüğü korur. Zira özgürlüğün yaşamın yaşanılır hale getirilmesi demek olduğunun bilincindedir. Varlığını ve özgürlüğünü korumanın kutsallığının bilinciyle kendisini katar ve katılır. Bundan dolayı toplumsal yaşamın her alanına aktif katılır, sahiplenir ve geliştirmeye çalışır. Bunun dışındaki bir yaşamın ve anlayışın devletçi, gasp, sömürü, hırsızlık ve emeksizliğe dayanan lanetli bir yaşam olduğunu bilir.

Özyönetimsiz toplum ölüme yatmış bir toplumdur

Bu açıdan her türden lanetliliğin anti toplumculuğa, devletçi, sömürgeci ve yabancı güçlere; kutsallığın ise emeğe, yaptığı, farkındalığa, öz bilinç, öz sorumluluk ve kendi kendini yönetme anlayış ve bilincine tekabul ettiğini de bilir. Yaşamı buna göre anlamlandırır, değerini bilir, ahlaki ve politik değerler temelinde bir zenginlik ele alır. Bu bilinci taşıyan birey aynı zamanda özgür iradeli, demokratik toplum üyesi ve özgür bir yuttaştır. Dolayısıyla bu bilince ulaşmış düzeyli yurttaş toplumun öznesi olup toplum yararına çalışmalar yürüten bireydir.

Özgür yurttaş bireyi aynı zamanda varlığı koruma ve özgürlüğü sağlamanın özyönetimle mümkün olduğunun bilincindedir. Zira özyönetimi olmayanın varlığını ve özgürlüğünü koruması söz konusu olamaz. Bunun en somut örneği son ikiyüz yıldır ulus devlet yönetim modellerinin baskısı altında sürekli varlık ve özgürlük mücadelesi içinde olan Kürt toplumunda görüyoruz. Yüzyıllara yayılan varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama mücadelesi her defasında büyük katliamlarla bastırıldığından büyük bedeller ödemiştir. Özyönetimini sağlayamadığı için günümüze kadar büyük bir varlık mücadelesini veriyor. Bu nedenle tarihin hemen hemen her döneminde yabancı zalim, zorba, sömürgeci devletlerin imha, inkar, soykırım ve asimlasiyon saldırılarına maruz kalmıştır. Bundan dolayı bir özyönetim ortaya çıkaramamış, sürekli yok olma ile karşı karşıya kalmıştır.

Egemen devlet sistemi içinde bir Kürt 'herşey' olabilir. Avukat, öğretmen, polis, aklınıza ne gelirse ama bir şartla "Türklüğü geliştirip yüceltirse..." Ama bir gün Kürtlük adında bir söz söylerse avukat ise Tahir Elçi gibi kurşuna dizilir, öğretmen ise Ayşe öğretmen linç edi

İktidarcı yönetimin topluma reva gördüğü kendini inkar, örgütsüzlük ve dolayısıyla yönetimsizliktir. Ulus devletçiliğin böl-parçala-yönet siyasetinin dayandığı zemin özyönetimsiz bırakılmış toplum gerçekliğidir. Bu anlamda özyönetimi olmayan tolumun, dilini kültürünü, sanatını, edebiyatını kısacası hayati dayanaklarını koruması mümkün değildir.

Egemenler toplumun yönetim sistemi içerisinde söz ve karar sahibi olmasını hiçbir zaman istemezler. Devletçi, egemenlikçi iktidar sistemi anlayışında toplum, üzerinde iktidar kurulacak, sömürülecek bir nesnedir. Nesnenin üzerinde her türlü uygulamayı ve tasarrufu kendilerine hak bilirler. Çıkarları neyi gerekli kılıyorsa topluma rahatlıkla reva görüler. Bunun için pazara sunmayacakları hiç bir toplumsal değer yoktur.

Bu nedenleden dolayı özyönetimsiz toplum ölüme yatmış toplum demektir. Beden için beynin rolü ne ise toplum için özyönetim odur. Hayati ve vazgeçilmez olan özyönetim olgusunun asla ihmal edemeyeceği bir boyutu da özsavunmadır.

Güvenlik politikası olarak özsavunma

Yaşamı söz konusu olduğunda her canlı varlık kendisini her türlü tehlikeye karşı savunmak için kendine has bir savunma sistemi geliştirir. Bu anlamda yaşamı ve varlığı tehlikede olan hiç bir canlı savunmasız kalamaz. En basit bir bitkiden insana kadar bu böyledir. Ancak insanda bu bu savunma sistemi daha da gelişkindir. İnsanların savunma mekanizması hem biyolojiktir hem de toplumsaldır. Nihayetinde toplumsal bir varlık olan insanın toplumu ile var olduğunu biliyoruz. Onun içindir ki doğal toplum 'hepimi birimiz, birimiz hepimiz için' felsefesi ve ilkesiyle varlık bulur. Bu ilke demokratik ulus paradigamasında da temel bir ilkedir. Özyönetim üyesi tüm bireylerin toplumsal varlığını ve özgürlüğünü savunması esastır. Özyönetim toplum anlayışında birey, savunması olmayan yaşamın özgür bir yaşam olmayacağının bilincindedir. Onun için ahlaki-politik toplumun güvenlik politikasının esası özsavunma ilkesine dayanır. Toplumun iradesini kırmayı özgürlüğünü yok etmeyi ve değerlerini gasp etmeyi isteyenlere karşı varlığını ve özgürlüğünü korumayı meşru savunma temelinde gerçekleştirir. Savunma ilkesi *"Dünyayı yenecek gücümüz olsa da hiç kimseye saldırmayacağız, bütün dünya üzerimize gelse de meşru savunma hakımızdan asla vazgeçmeyeceğiz"* temelinde ahlakipolitik toplum esasına dayanır.

Sonuç olarak ulus - devletlerin miadını doldurduğu, Ortadoğu'nun yeniden şekillendiği, bunun için tüm bölgesel ve küresel güçlerin sahaya indiği bir dönemde halkların iradesini hiçe sayan taleplerini dikkate almayan hiçbir çözüm modeli hayat bulamayacaktır. Bugüne kadar denenen ve doğal, toplumsal sorunların hem nedeni hemde sonucu olan devletçi, iktidarcı sistemin ve onun iki yüz yıllık ulus-devletçi modelinin sorunlara çözüm getirmediği açıktır. O halde tek çözüm demokratik ulus ve onun demokratik özerklik perspektifiyle hayat bulan halkların ve toplumların kendi yönetimi olan özyönetim sistemidir.

Bu anlamda insanlığın baş belası DAİŞ çetelerine karşı büyük insanlık mücadelesi veren insanları ve inançları koruyan Kürt halkını statükosüz bırakmak insanlığa yapılabilinecek en büyük hakarettir. Bunu Kürt halkı da gelinen aşamada o eski soykırımcı kimliksiz dilsiz ve köle durumu kabul etmez, etmesini de kimse beklemesin. Kürt ulusu kapitalist moderniteye karşı demokratik moderniteyi savunan, devlet dışı komünal bir yaşamı esas alan, kendi özgücüne dayanarak özyönetimlerini dolayısıyla kendi demokratik-sistemlerini kuran kadim Ortadoğu'nun en dinamik ve örgütlü gücüdür. Kürt halkı sadece kendine değil bir bütün olarak bölge halklarına demokrasiyi, özgürlüğü ve barışı getirecek yegane güçtür. Kürt ulusu verilen bunca çile, emek ve çabadan sonra Ortadoğu'nun özgürlük umudu, parlayan yıldızı, insanlığın umudu olmaya devam edecektir.

■■■

Zilanca yaşamı hissetmek ve yaşamak

Hepimiz Zilan gerçeğine katıldık. Çünkü hepimiz tanrıçanın çocuklarıyız. Onun sarılışlarında gideriyoruz yalnızlığımızı. Tüm gerilla hayallerimizi onun yaşam iddiasının suyuyla yıkıyor, onun eylem coşkusunun ateşinde yakıyoruz. Kendi küllerinden kendini yaratan efsane kuş misali, kendi hayallerimizin küllerinden kendi hakikatimizi yaratmanın mayası kılıyoruz Zilan yoldaşı.

"İnsan bu hayatı anladığı kadar yaşar ve yaşamayı hak eder" diyor Şehit Ronahi Erzurum yoldaş. Kahraman şehitlerimize dair yazdıklarımız, onlardan anladıklarımızdır. Onlardan anladıklarımız da onların anladıkları, yaşadıkları ve şehadetleriyle bizlere anlattıklarıdır.

Heval Zilan ilk dağa geldiğinde herkesten farklıdır. Farklılığı öyle göze bata bata tezahür eden bir farklılık değildir. Arkadaşlar, onun katılımını beğenmez ve Zilan arkadaşın karar sorunu olduğunu düşünürlermiş. Hatta ona hep, *"Heval Zilan, bize katılmalısın"* derlermiş. Aradan çok fazla olmayan bir zaman geçtikten sonra, yaşam kendi anlamını zirveleştirip kahramanlaşmaya meyleden kadın gerillaların gönlünde tanrıça zamanlarının hayalini kurduktan sonra da tüm tanımlar değişmiş. Zilan eylemi gerçekleştikten sonra anlaşılmış birçok gerçek. O zaman görünür olan ile olmayan daha net anlaşılır olmuş. Bugün bu gerçeği daha iyi anlıyoruz.

Bu gerçek şudur: Zilan arkadaşı kendilerine katılmaya davet eden arkadaşlar, en sonunda Zilan'a katıldılar.

Hepimiz Zilan gerçeğine katıldık. Çünkü hepimiz tanrıçanın çocuklarıyız. Onun sarılışlarında gideriyoruz yalnızlığımızı. Tüm gerilla hayallerimizi onun yaşam iddiasının suyuyla yıkıyor, onun eylem coşkusunun ateşinde yakıyoruz. Kendi küllerinden kendini yaratan efsane kuş misali, kendi hayallerimizin küllerinden kendi hakikatimizi yaratmanın mayası kılıyoruz Zilan yoldaşı.

Anaların her "ya star" deyişinde Zilan'ı düşünüyoruz. Bu çağın tanrıçalaşmasına vuruyoruz kendi gerçeğimizi. İçinden bir yeni anlam yaratmaya meylediyoruz. O vakit yüreğimizin tam orta yerinde bir eyleme geçiş dürtüsü hissediyoruz.

Bizler, Zilan çizgisine, Önderlik çizgisine katıldık. Tabii mevcut durumumuza baktığımızda, "Önderlik gerçeğine katıldık" diyoruz ama çizgi dışı duruşlarla Önderlik partisinin bize katılmasını bekliyoruz. Bu konu üzerine çok şey yazabiliriz ama en temel olanı yaşam anlayışımızı Zilan arkadaşın yaşam anlayışına göre yeniden yapılandırmaktır.

Zilan çizgisindeki eylem anlayışı, intihar çizgisi değildir. Zilan çizgisindeki eylem anlayışı, taktik açılım yapabilecek, süreçleri değiştirmeyi başarabilecek bir eylem anlayışıdır. "Namusu kurtardım, ancak buna gücüm yetti, anlamadım, göremedim…" şeklinde gelişen izahlar hiçbir şekilde şehadetler sonrasında söylenecek sözler olmamalıdır. Zilan çizgisi başarısızlıklara yapılacak hiçbir izahı kabul etmez. Başarının örnek alınması, başarısızlığın da örnek eylemlerle telafisi olur.

İntihar çizgisi, kapitalist modernitenin amaçsızlaştırdığı, anlamsızlaştırdığı, insanlıktan çıkardığı, posa haline getirdiği insanın tek eylemidir. Bizler o sistemi, o anlamsızlığı, o insanlıktan çıkışı reddedenlerin, sistemi kökten reddedenlerin topluluğuyuz. Neden reddettiğimiz sistemin eylemciliğini üstelenelim ki!… İntihar çizgisine teslim olmak, sistemin eylemciliğini yapmaktır. Oysa bizler, anlamlı yaşamın militanlarıyız. Önder Apo'nun hakikat savaşçılarıyız. Onun hakikatine katılık ve bu hakikate göre eylem çizgimizi, yaşam çizgimizi yeniden gözden geçirmemiz gerekiyor.

Dünyaya gelişimizi evrenin özgürlük olan amacıyla bağlantılandıramıyorsak, yaşam kadar ölümü de amaçsız yaşarız. Bilinçsiz ölüm, namus belasına ölüm ya da anlamlı yaşamayı başaramayışın çaresizliği olarak gelişen ölüm tercihi kesinlikle Zilan çizgisi değildir. Bu tarz ölümler Zilan yoldaşın yarattığı anlamlı yaşam ve büyük eylem çizgisini geriye çekmektir.

"Beni üzecek tek şey kanımın düşman kanına karışmasıdır" diyor Zilan arkadaş. Düşman bilinci ölümden sonrasını da düşünecek ve karar verecek kadar sistem dışıdır. Hiçbir şekilde düşman varlığıyla kendi varlığını yan yana getirmeyi kabullenmez Zilan.

Ey Zilan…

Yaşam iddiası olmayan senin sırlarına erebilir mi?

Esrarına erebilmek, seni hissedebilmektir.

Esrarına erebilmek, her an Zilanca yaşamaktır.

Esrarına erebilmek, tanrıçanın soluğunu hissetmektir.

Esrarına erebilmek, tanrıça hakikatinde erimektir.

Esrarına erebilmek, Kakailer gibi adımızı dahi duymayan halkımızın, sezgilerine yerleşen umutlarına ve beklentilerine cevap olma iddiasını büyütmektir.

Esrarına erebilmek, yaşamı son ana kadar tanrısal bir coşkuyla sevmektir. Senin eylem anını hissedebilmektir. Esrarına erebilmek için öncelikli şart, Zilanca yaşamı hissedebilmek ve yaşamaktır.

Dilzar Dîlok

Her 30 Haziran Tanrıça Zilan'ın mabedine yüz sürüp arınma zamanıdır

Her gidişin bir dönüşü, her ayrılığın bir kavuşması, her sonun bir başlangıcı vardır. Yaşam nihayetinde bir yol alışsa yolcuya yol gerek; uğruna emek vereceği, kanatlanıp uçacağı amaç gerek. Aşk gerek, sevda gerek. Bedeni küle dönüştüren ateşlerde dans ettirecek tutku gerek… Böyledir tanrıların gazabına uğrayan dünyanın tanrıça başkaldırısı. Böyledir yerle bir edilen tanrıça kültürünün yeniden yaşam bulması. Korkunç acılıdır, bedel gerektirir. Kölelik zincirlerine vurulan bedeni, kulluğu telkin eden zihniyetini lime lime etmeyi gerektirir. Böyledir hakikat yolunda yol ve yolcu hikayesi.

Yaşam nihayetinde bir yolculuksa bu yolculukta kimi kanatlanır, kimi kendi hızının sınırına takılır. Giden kendini alıp giderken, anlatmak geride kalana kalır. Kimi kez de giden geridekine hiçbir şey bırakmadan en güzel haliyle kendini anlatır. Tıpkı Zilan gibi. Ve o kendini en güzel haliyle anlatmıştır. Geride kalan bizlere sadece anlamayı; anlamın derinliğine varmayı ve anlamın aynasında kendimizi tanımlamayı bırakmıştır. Tanrıçalar böyledir. Yol-yolcu hikayesinde kendileri yol olur. Yürünecek, varılacak bir yol… Sır peşinde sır olur; ardıllarına yol gösterici olurlar.

Belki daha doğru bir deyimle onlar hakikate ermenin sonsuzluğuna varırken yolunu yitiren bizlere de ışık olurlar. Aşık ile maşuk vuslatına ererken biz yarım kalmışlığın, sırra ermemenin derin yitikliğinde kayboluruz. Aşk yitik yarıyı bulma çabası, Maşuk yitirilmiş olan yarıysa, Aşık Zilan'dır, Maşuk yedi bin yıldır yitirilmiş hakikat. Aşık Maşuk kavuşmasında oluş tamamlanmış, zaman ve mekan aşılmıştır. 30 Haziran Dersim'inde sonsuzluğun yanında ömürlük yaşamlar kendi faniliğinden utanmıştır.

Bu, Gılgameş'in uğruna ömür tükettiği ölümsüzlük sırrı değil miydi? Güç, kudret, her şeye boyun eğdirirken, tek hükmünü geçiremediği ölüm! Bir sırrı olmalıydı bunun? Sır, belki de eksik yarının tamamlanmasıydı. O halde Lilithin asi tilililisi hala isyanlı dillerdeyken tanrıça ananın ayak izlerinde yol alınmalıydı. Eksik yarım tanrıça kültürüydü, kadındı. Ana tanrıça İştar'dan zorla ele geçirilen yaşam şimdi kutsallıklarından arındırılmış, tutsak ve de yarımdı. Gılgameş'in ölümsüzlük otunu araması boşunaydı! Doğduğu rahme, içtiği süte ihanet edenin üzerine yağan tanrıça lanetiydi. Nafile! Ne Nirvana ne fenafillah kurtarabilirdi…

Ana kadının kutsallığına ihanet eden hep yarım kalmayla lanetlenmiştir. Ölümsüzlük ancak tanrıçalık katında yaşamın doğal dengesine hasıldır. Bunu tanrıçalaşanların mücadele çizgisinden okumak mümkündür.

"Yaşam iddiam çok büyük. Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum." diyordu Tanrıça Zilan. Köleleştirilen, çirkinleştirilen, güçsüzleştirilen yaşamdan, anlamlı ve özgür bir yaşam istemini haykırıyordu. Halk olarak, kadın olarak, her şeyden öte insan olarak yaşam adına sunulan çirkinliği reddediyor, yaşam tutkusunu anlamlı, özgür bir yaşam ile ifade ediyordu. Bu nedenle insanın kendisini anlamla tanımladığı, varlığını anlamlandırdığı zamanların izinde yol aldı. Beş bin yıllık insanın iliklerine kadar sinen köleliği reddederken yönünü tanrıçalara döndü. Tarih yeniden yazılmalıydı. 30 Haziran öncesi ve sonrası diye ayrılmalıydı. Öncesi yazılan özgür toplumun-kadının değil, egemenin tarihiydi. Kaybetmenin… İnsanlık değerlerine yabancılaşmanın, yitirmenin tarihi… Bu nedenle anlamsızlığa mahkum edilen yaşamı kendi anlamıyla buluşturacak yeni bir tarih yazılmalıydı.

"Anlamlı bir yaşamın sahibi olmak istiyorum" diyordu ikinci bir kez, özgürlüğün anlamla bağını kurarak. Anlamsızlaştırılan her şey ölümlüdür, çürümüştür, omuzlarda taşınmayacak oranda ağır bir yüktür. Kürt yaşamı gibi… Adsız, dilsiz, ülkesiz. Kapitalist modernitenin vahşetinde yaşam üzerine ölüm toprağı serpiliydi. Bir kıvılcım, ilk kurşunla yıkılan ölüm korkusu, özgür yaşamla buluşmak için daha çok sarsılmaydı. Kurtuluş Anaydı. Ana kültürüne dönülmeliydi. Kendimizi ilk tanımladığımız, ilk sözcükleri öğrendiğimiz, ilk anlamlarla buluştuğumuz beşiğe… Bu nedenle tanrıçalığın yolunda kendisi tanrıçalaştı. İliklerine kadar, hücrelerine kadar kendini parçaladı. Eylemiyle çoğaldı, binlere, milyonlara dönüştü.

Her 30 Haziran'da özgürlük tutkusu olan, anlam peşinde koşanlara hiçbir engele takılmadan bunun nasıl mümkün olabileceğini anlatır. Tam yoldaş olmanın ve kendi anlamına ermenin yol ve yöntemini en yalın haliyle gözler önüne serer. Her 30 Haziran Tanrıça Zilan'ın mabedine yüz sürüp arınma zamanıdır.

Nûcan Nûda

"Yaşam iddiam çok büyük. Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum."

Kürdistan dağlarının Che Guavera'sı Doktor Hogir

Baharın başıydı. Diş rahatsızlığı için Xinêre hastanesine gitmiştim. Doktor içeride bir hastayla meşguldü. Ben de dışarıda oturmuş, sıramı bekliyordum. Yukarı yamaçtan bir arkadaşın hastaneye doğru indiğini fark ettim. Gözlükleri parlıyordu. Kucağında birkaç fidan vardı. Yakınlaşınca, sapsarı saçları dikkatimi çekti. Önce yabancı bir misafir sandım. Selam verip geçti. Çok geçmeden yine ortaya çıktı. Bu kez de elinde bir kürek vardı. "Hocam, gelin bu badem ağacını birlikte dikelim" dedi.

Böyle tanıdım Doktor Hogir'ı, en sade haliyle... Bahar kadar renkli gelmişti bana. O sıcaklığı ve samimiyeti karşısında resmen ezilip büzülmüştüm. İlk defa karşılaştığımız halde sanki yıllardır tanışıyormuşuz gibi bir duygu uyandırdı bende. İşte arkadaş, yoldaş, sosyalist insan dedim kendi kendime…

Yıllar sonra çalışma arkadaşı olduk Doktor Hogir'la. Bunun ne kadar güzel bir şans olduğunu çalışma sürecinde daha iyi anlayacaktım. O genelde Xinêre'de kalıyordu. Ben ve diğer doktor arkadaşlar ise Qendîl'de. Ama her ay toplantılarda görüşüyorduk. Genellikle o yanımıza gelirdi. Bazen de biz ona misafir olurduk. Onu tanıyan herkes tanıktır misafirperverliğine. Neyi var, neyi yok sererdi yoldaşlarının önüne. Paylaşırdı, hırkasına ve lokmasına dek…

Bir keresinde birlikte Qendîl'e gidiyorduk. Hava biraz bulutluydu. Derken sis oluştu ve direksiyondaki arkadaş yolu karıştırdı. Hepimiz Heval Hogir'ın ön tarafa geçmesini istedik. Ne de olsa yıllardır bu yollarda gidip gelen oydu. Ama onun cevabı çok ilginç olmuştu. "Doğru, ben sürekli bu yollarda gidip geliyorum ama hiçbir zaman arabaların ön tarafına binmemişim" dedi. Çok gülmüştük. Gerçekten de öyleydi. Sırtında disk ve böbreklerinde taş olduğu halde, bir kez olsun daha rahat olan arabanın ön koltuğuna binmemişti. Ya hastadır diye ya kendisinden daha yaşlıdır diye ya da çok gençtir diye ön tarafı hep yoldaşlarına bırakmıştı. O yolculukta da arabanın arkasındaydı. Yolu yine göremiyordu. Sadece bu davranışı bile doğasını fazlasıyla gözler önüne sermeye yetiyor.

Doktorluk, zor bir meslek. Maneviyat gerektirir, vicdan ister. Sadece para uğruna bu işi yapanlar, endüstrileşmiş kapitalist sistemin çarkında böylesi kutsal bir mesleğin emeğini para karşılığı sunmakta bir nevi sağlık için meslek pazarlanmaktadır. Böyle yapanlar ettikleri Hipokrat yeminine ters düşmekte, halkı da sömürmektedirler. Elbette ki bu konuda tek ölçü dağlara çıkmak da değil. Bugün dünyada sayısız gönüllü doktor var. Dünyanın neresinde bir afet, bir yokluk, yoksulluk, savaş varsa orada yer alıp hizmet veriyorlar, hayat kurtarıyorlar. Tıpkı gerillada doktorların yaptığı gibi. Gerçi gerillada koşullarımız çok daha zordur. Çünkü bizde doktorlar sadece sağlık işleriyle ilgilenmiyor. Siyasi, askeri ve örgütsel bir yaşamları da var. Bunlar iç içedir, bir bütünün ayrılmaz parçaları, olmazsa olmazlarıdır. İşte bu komple devrimciliği Doktor Hogir arkadaşın şahsında görmek mümkündü. Zaten kendisi de KCK Sağlık Komitesi'nin bir üyesiydi. Bu komitenin iki temel amacı var; birincisi, Medya Savunma Alanları'nda bulunan tüm yoldaşlara ve halka sağlık hizmeti sunmak, ikincisi ise KCK'nin öngördüğü alternatif sağlık paradigmasını topluma yaymak.

Şehit Çedar Amed (Ahmet Talva) 2 Mayıs 2016.'da Amed'te şehit düştü

Şehit Doktor Hogir (Osman Gök)

Adı soyadı: Osman Gök
Kod adı: Doktor Hogir
Doğum yeri: Mêrdîn
Anne-Baba adı: Kadriye-Said
Şahadet tarihi ve yeri: Mart 2016 Medya Savunma Alanları

Gerilladaki doktorlar, devrim için dağa çıkmış, özgürlük için saflara gelmişlerdir. İdealleri uğruna mücadele içerisindedirler. Zaten dağa gelir gelmez de hemen bu mesleğe atılmamışlardır. Her biri yıllarca değişik alanlarda siyasi, askeri ve örgütsel çalışma yürütmüş, savaşmış, bu dağlarda komutanlık yapmıştır. Doktor Hogir da bütün bu aşamalardan geçen yoldaşlardan biriydi. Ama bir o kadar da farklı, özgün yanları vardı. O, Kuzey'de gerillacılığa başlamıştı. Hem de Güneybatı Eyaleti ve Amanoslar'da. Oralarda gitmediği köy, geçmediği ova ve çıkmadığı tepe kalmamıştı. Yöre halkıyla o denli bütünleşmişti ki, aylarca onu Elbistanlı sanmıştım. Çok sonradan Nisêbînli olduğunu öğrenecektim.

Hani derler ya, "Zaman su gibi geçer" diye. Birlikte zor zamanlarımız da oldu. Aciller, keşifler, hava saldırıları ve yaşanan şehadetler gibi. Dönem dönem geçici ayrılıklarımız da oldu. Doktor Hogir bir dönem Qendîl hastanesinde görevlendirildi. Durmak nedir bilmezdi. Çok hareketliydi. Ondaki moral ve motivasyon sadece çalışmalarımıza değil, alanın geneline de sirayet ediyordu. Herkes Doktor Hogir'in çalışmasından, hizmetinden çok memnundu. Hastalar, güler yüzle hastaneden ayrılıyordu. Hele köylüler ve koçerler, kelimenin tam manasıyla ona hayrandılar.

Her kış yanına bir sürü kitap alırdı. Ama yoğunluktan bir türlü tamamını okuyamazdı. "Hocam, bu yıl da istediğim gibi okuyamadım" der, yakınırdı. Aslında az da okumuyordu. Ama yine de yeterli görmüyordu. Bilgi aşığıydı; bu nedenle daima okur, araştırırdı. Amacı devrime, halka ve yoldaşlara daha çok faydalı olmaktı.

Doktor Hogir'ın kişiliği çok yönlüydü, çok renkliydi. İyi bir futbol oyuncusuydu. Zaten hep şöyle diyordu; "Lise yıllarında babam doktor olmamı istiyordu, ben ise futbolcu olmak istiyordum." Babasını kıramamıştı. Ama spora, futbola olan ilgisinden de hiçbir zaman vazgeçmemişti.

Hayatında unutamadığı anlar vardı Doktor Hogir'ın. Bunlardan birisi de vurulan ilk gerilla hastanesiydi. Hani etrafında, bahçesinde bolca fidan diktiği o ilk göz ağrısı. O hastane 2007'de TC savaş uçakları tarafından bombalandı. Bombardımanda Sinan ve Dîrok arkadaşlar şehit düştü. Doktor Hogir da o saldırı anında hastanedeydi. Şans eseri kurtulmuştu. Hiçbir zaman bu şansına sevindiğini görmedim. Hep buruktu. Her anlattığında gözleri dolar, boğazı düğümlenir, ağlamaklı olurdu. Aradan yıllar geçmesine rağmen ne orada şehit düşen arkadaşları ne de bin bir emekle inşa ettiği o güzel bahçeli hastanesini unuttu. Nerede olursa olsun, yılda en az birkaç kez o hastane bahçesine gider, bakımını yapardı. Orayı hem şehit arkadaşların hem de kendi emeğinin bir değeri olarak görür, böyle anlamlandırırdı.

En son görüştüğümüzde, "Hocam, tekrardan Xinêre'ye gidiyorum" demişti. Mutlu olduğu her halinden belli oluyordu. Doğrusu ben de onun adına sevinmiştim. Çünkü orda huzur bulduğunu biliyordum.

Baharda yine görüşecektik. İlk tanıştığımız yerde. Ama bu kez onu kucaklayacak ve sımsıkı sarılacaktım. Gerçekten de çok özlemiştim. Sohbetini, sıcaklığını, samimiyetini... Hele o kahkahasını çok özlemiştim.

Düşman kalleşçe bir uçak saldırısıyla aldı onu bizden. Oysa o göğüs göğüse dövüşmek isterdi düşmanıyla... **Şairin deyimiyle, "Yiğitlik inkâra gelinmez. Teke tek dövüşte yenilmediler…"**

Ömrünün son anına kadar yiğitçe direndi, yiğitçe yaşadı. O bir devrimciydi, bir doktordu, bir Kürdistan aşığı, bir sosyalistti. Kürdistan dağlarının Che Guevara'sıydı. Dostuna dost, düşmanına düşmandı. Savaşın da barışın da ahlâkını iyi bilirdi.

Bir baharın tazeliğinde kaybettik seni,
Bir Newroz sıcağında...
Bademleri beklemeden,
Rêwazlara dokunmadan,
Şîlanları koklamadan,
Ansızın gittin be doktor, ansızın…
Bekle iki gözüm, bekle.
Bir gün mutlaka özgürlük müjdesiyle sana döneceğiz…

Seni Mazlumların,
Seni Zekiyelerin,
Seni Ronahîlerin,
Seni Rahşanların kervanına uğurladık…
Çünkü seni bir Newroz günü kaybettik...

Mücadele arkadaşı Rohat Selçuk